

FACEREA

DE LA GENEZA LA

APOCALIPSA?

„Iată, Eu fac toate lucrurile noi”

Dan Cordoș

și

Lidia Radiana Cordoș

Editura Candela, Arad, 2024

FACEREA

DE LA GENEZA LA APOCALIPSA?

„Iată, Eu fac toate lucrurile noi”

© 2022 Dan și Radiana Cordoș

Citatele din Scriptură sunt luate din traducerea Cornilescu.

Toate drepturile asupra prezentei ediții sunt rezervate. Orice reproducere sau selecție de texte din această carte este permisă doar cu aprobarea scrisă a autorilor.

Contact: facerea.contact@gmail.com ; <https://facerea.ro>

Ediția: a III-a Ediție

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

CORDOȘ, DAN

Facerea de la Geneza la Apocalipsa? : "Iată, Eu fac toate lucrurile noi" / Dan Cordoș și Lidia Radiana Cordoș. - Arad : Candela, 2024

ISBN 978-973-85595-7-8

I. Cordoș, Lidia Radiana

2

Tiparul este executat de Adi Center Print Digital, Iași 2024

CUPRINS

PREFATĂ.....	1
---------------------	----------

PARTEA ÎNTÂI - CREATIA	9
-------------------------------------	----------

INTRODUCERE: LUCRURILE VĂZUTE ȘI NEVĂZUTE	10
ÎNCEPUTUL ȘI SFÂRȘITUL CREAȚIEI	23
ZIUA ÎNTÂI: LUMINA.....	42
LUMINA ÎN ÎNȚELES NATURAL	44
LUMINA ÎN ÎNȚELES DUHOVNICESC	45
ZIUA A DOUA: CERUL	54
ZIUA A TREIA: PĂMÂNTUL ȘI VEGETAȚIA	91
PĂMÂNTUL PRIMEI LUMI	91
GENEALOGIILE PRIMEI LUMI	98
VEGETAȚIA PRIMEI LUMI	108
PEDEPSIREA PRIMEI LUMI	113
ZIUA A PATRA: LUMINĂTORII	116
ZIUA A CINCEA: VIEȚUITOARELE MĂRII ȘI PĂSĂRILE CERULUI	131
VIEȚUITOARELE MĂRII.....	132
PĂSĂRILE ÎNARIPATE	142
ZIUA A ȘASEA: VIEȚUITOARELE PĂMÂNTULUI; FACEREA OMULUI.....	160
VIEȚUITOARELE PĂMÂNTULUI.....	160
FACEREA OMULUI.....	164
OMUL DUPĂ CHIPUL ȘI DUPĂ ASEMĂNAREA LUI DUMNEZEU	166
OMUL DUPĂ CHIPUL LUI DUMNEZEU	181
HRANA OMULUI	186
ZIUA A ȘAPTEA: ODIHNA LUI DUMNEZEU	193
DUPĂ ZIUA A ȘAPTEA NU MAI URMEAZĂ O ALTĂ ZI!.....	196
SABATUL LEGII ERA DOAR „UMBRA” ADEVĂRATEI ZILE DE ODIHNĂ	198

**PARTEA A DOUA - RĂSPUNSURI LA ÎNTREBĂRI IMPORTANTE DIN
PERSPECTIVA CREAȚIEI230**

ESTE MOARTEA FIZICĂ O CONSECINȚĂ A CĂDERII ÎN PĂCAT?	233
CARE SUNT LEGĂMINTELE FĂCUTE DE DUMNEZEU ÎN VECHIUL TESTAMENT? ..	241
LEGĂMÂNTUL SALVĂRII LUI NOE ȘI A FAMILIEI LUI	241
LEGĂMÂNTUL CU NOE, CU SĂMÂNȚA LUI ȘI CU VIEȚUITOARELE	245
LEGĂMINTELE LUI DUMNEZEU CU AVRAM/AVRAAM.....	249
LEGĂMÂNTUL ÎMPĂRĂȚIEI VEȘNICE FĂCUT CU DAVID	262
ÎMPĂRĂȚIA DE O MIE DE ANI; ÎMPĂRĂȚIA LUI DUMNEZEU	275
CE SUNT ZILELE DIN URMĂ? TRĂIM NOI ÎN ZILELE DIN URMĂ?	298
CE NE ÎNVAȚĂ SCRIPTURA DESPRE RĂPIREA BISERICII?	306
RĂPIREA LUI ILIE.....	306
RĂPIRILE LUI EZECHIEL	312
RĂPIREA DIACONULUI FILIP	314
RĂPIREA LUI PAVEL ÎN RAI.....	315
RĂPIREA BISERICII	322
CE NE ÎNVAȚĂ SCRIPTURA DESPRE LOCUINȚA MORȚILOR?.....	330
CE ÎNSEAMNĂ PENTRU NOI , CEI DE ASTĂZI : „IATĂ, EU FAC TOATE LUCRURILE NOI.” ?	339
CONCLUZII	348

PREFAȚĂ

Dorința de-a scrie această carte a plecat de la faptul că în creștinismul zilelor noastre există o invazie de tot felul de învățături sau manifestări care, în opinia noastră, nu au nimic de-a face cu adevărul Scripturilor. Cu toate că unele din acestea sunt motivate cu texte pe care le găsim în Vechiul sau în Noul Testament, neînțelegerea sau răstălmăcirea lor duce la concluzii greșite. Învățătura Scripturii este „actualizată”, de cele mai multe ori, după mersul lumii acesteia, motivându-se acest lucru cu necesitatea de-a fi relevanți generației în care trăim. Alteori se practică ritualuri care sunt un amestec între preoția Vechiului Testament și preoția lui Hristos, la care sunt adăugate tot felul de tradiții și învățături care nu sunt din Scripturi. Unele persoane sunt căutătoare de stări euforice, iar când le experimentează spun că sunt umplute de Duhul Sfânt. Unii spun că ziua Domnului este sâmbăta, alții spun că este duminica, iar lista înțelegerilor diferite continuă. Dacă încercăm să ne poziționăm ca observatori undeva în afara acestor „scene” pe care se pretinde că se practică creștinismul, vom fi de-a dreptul șocați și confuzi de multitudinea acestor diferențe.

Lucrul cel mai grav este faptul că înțelegerea învățăturii Scripturii, care trebuie să fie unitară întrucât este dată de un singur Duh, diferă uneori în cele mai importante aspecte ale ei: diferențe de înțelegere cu privire la natura și lucrarea lui Hristos, cu privire la profeții și împlinirea lor, chiar și cu privire la creația lui Dumnezeu. **Care este cauza acestor înțelegeri diferite? Cum de s-a ajuns la o astfel de divizare? Nu are Hristos o singură Biserică călăuzită de același Duh?**

Cu siguranță, Hristos are o singură Biserică, iar aceasta nu este o anume denotație creștină. Toți cei născuți din Duhul lui

Dumnezeu sunt copii ai lui Dumnezeu. Nu apartenența la o anumită denominație ne face creștini, ci nașterea din Duh. Cauzele acestei divizări pot fi multiple, cum ar fi:

- neînțelegerea Scripturilor sau o înțelegere superficială;
- acceptarea unor practici și învățături doar pentru că așa am fost învățați din copilărie; sau, din respect, alegem să ne urmăm părinții, modul lor de înțelegere, tradițiile etc.;
- ascultarea de liderii religioși, motivată de ideea că ei ar fi puși de Dumnezeu peste noi, deci ei vor răspunde pentru noi; ei sunt învățați în școli teologice, noi nu;
- diversitatea interpretărilor pe care le dau Scripturii liderii religioși ne determină să alegem una din aceste interpretări;
- diferențele de înțelegere a textelor Scripturii care sunt luate fie în înțeles literal fie în înțeles duhovnicesc.

Din cele enumerate mai sus, credem că liderii religioși, „elitele” creștinismului, sau așa-numiții teologi cu interpretările lor diverse reprezintă problema cea mai spinoasă. Dacă citim cu atenție explicațiile apostolilor din Biserica secolului întâi vom vedea că nu există nici o contradicție în învățătura dată de ei (desigur, nu ne referim la unii care doar pretindeau că sunt apostoli), întrucât au fost călăuziți de același Spirit. Fie că oferă clarificări asupra învățăturii Vechiului Testament fie că dau învățături cu privire la viitorul Bisericii, ei au o învățătură unitară. La aceasta nu se mai poate și nu trebuie să se mai adauge ceva. Nu avem voie să stricăm unitatea învățăturii cu tot felul de interpretări care se bazează pe o logică omenească, evenimente actuale, scrieri sau alte pretinse descoperiri care sunt din afara Scripturilor. Frumusețea și desăvârșirea Cărții lui Dumnezeu – Scriptura - constă tocmai în faptul că are în ea însăși toate resursele care ne descoperă întreg planul lui Dumnezeu, începând cu Geneza și încheind cu Apocalipsa. Orice alte surse externe Scripturii, dacă nu se limitează la a confirma învățăturile

care se înțeleg din Scripturi, ci aduc „completări ajutătoare”, nu fac altceva decât să altereze învățătura.

Duhul Sfânt, care luminează mintea creștinilor pentru a înțelege Învățătura Scripturilor, conduce la unitate, nu la dezbinare. În înțelegerea noastră, Scriptura nu este o carte pe seama căreia să filozofăm. Ea ne invită să-L credem pe Dumnezeu pe cuvânt, în lumina descoperirilor și înțelegerilor apostolice, scrise și explicate de ei în Noul Testament. Scripturile dau viață, nu contradicții.

Sub nicio formă nu pot fi acceptate explicațiile unor așa-numiți teologi care spun că apostolii au avut o anumită așteptare sau un anumit crez, care însă nu s-a împlinit după cum au crezut ei. Prin astfel de explicații, ei neagă inspirația dumnezeiască a scrierilor apostolice și anulează autoritatea apostolică.

Apostolii Domnului, chemați de El să fie apostoli, învățați de Domnul însuși, sunt singurii care au primit autoritatea de-a explica și de-a interpreta lucrurile care au fost tănuite în Vechiul Testament, precum și de-a revela evenimente viitoare cu privire la Biserică.

Deși ne-am propus ca în acest studiu să evităm a-i cita pe alți autori tocmai pe considerentul descris mai sus, totuși vom da un exemplu. C.S. Lewis este un cunoscut autor creștin și apărător al credinței creștine. Adeseori el s-a angajat în dialog cu cei din jurul lui care negau existența lui Dumnezeu și sensul vieții de credință. În eseu lui numit „The World’s Last Night” („Ultima noapte a lumii”), îl găsim răspunzând unor atei care puneau la îndoială credința apostolică cu privire la cuvintele Domnului Isus din *Matei 24:34* („Adevărat vă spun că nu va trece neamul acesta până se vor întâmpla toate aceste lucruri.”):

„Urmează însă obiecții și mai dure. „Orice ați spune - ni se va răspunde - credințele apocaliptice ale primilor creștini s-au dovedit false. Este clar din Noul Testament că toți așteptau A Doua Venire în timpul vieții lor. Și, ceea ce e mai rău, aveau un motiv, care se dovedește foarte stânjenitor. Stăpânul lor le spusese asta. Era părtaş la această amăgire, fiindcă de fapt o crease. Le spusese textual: «Nu va trece neamul acesta până nu se vor împlini toate aceste lucruri.» Dar a dat greș. E limpede că nu știa mai multe despre sfârșitul lumii decât oricine altcineva. ”

C.S. Lewis răspunde:

„Fără-ndoială, avem de-a face cu cel mai stânjenitor verset din Biblie. Și totuși, cât de sâcâitor că, la nici paisprezece cuvinte distanță, vine afirmația: „Cât despre ziua aceea sau ceasul acela, nu știe nimeni, nici îngerii din ceruri, nici Fiul, ci numai Tatăl.” Etalarea erorii și mărturisirea ignoranței se însoțesc.”¹

Ateii afirmă că Domnul Isus și-ar fi amăgit ucenicii atunci când le-a spus că va reveni în timpul generației lor. C.S. Lewis argumentează faptul că această „amăgire” nu ar fi fost intenționată, ci că Domnul Isus, în umanitatea lui, pur și simplu nu știa când urma să revină și a făcut o eroare. Chiar dacă C.S. Lewis a luat în considerare și umanitatea Domnului Isus, în care El ar fi putut greși ca orice alt om, totuși nu poate fi acceptat faptul că Domnul a greșit. Dacă Domnul ar fi greșit în acest caz, atunci de unde știm că n-a greșit și-n alte cazuri?! Iată câteva implicații ale unei astfel de înțelegeri:

- Creștinismul s-ar baza pe învățătura unui om care poate greși la fel ca ceilalți oameni;
- Isus ar fi vorbit de la El, nu de la Dumnezeu, cu toate că a

¹ C.S.Lewis- Ferigi și elefanți, Ultima noapte a lumii, ed. Humanitas (2011)

zis: „Eu spun ce am văzut la Tatăl Meu;[...]” (Ioan 8:38)
„De aceea lucrurile pe care le spun, le spun așa cum Mi le-a spus Tatăl.” (Ioan 12:50)
„Cuvintele, pe care vi le spun Eu, nu le spun de la Mine; ci Tatăl, care locuiește în Mine, El face aceste lucrări ale Lui.” (Ioan 14:10);

- Toate cuvintele Domnului Isus ar fi puse la îndoială;
- Mântuirea prin jertfa Domnului Isus ar fi nesigură.

Deși mintea lui C.S. Lewis a fost foarte luminată din punct de vedere academic și filozofic, el a calificat *Matei 24:34* un verset „stânjenitor”, „jenant” pentru că nu a priceput înțelesul duhovnicesc al promisiunii. Capacitatea intelectuală a unui om nu garantează înțelegerea adevărului Scripturilor de către acesta, pentru că adevărul este descoperit doar de Dumnezeu, cui vrea El și când vrea El. De exemplu, Domnul Isus i-a spus lui Petru: „Ferice de tine, Simone, fiul lui Iona; fiindcă nu carnea și sângele ți-a descoperit lucrul acesta, ci Tatăl Meu care este în ceruri” (*Matei 16:17*). Deci, „carnea și sângele”, adică omul firesc, oricât de capabil ar fi din punct de vedere intelectual, nu poate să-L cunoască pe Dumnezeu pe calea logicii umane, filozofice etc., ci numai prin har, numai prin descoperire de la Dumnezeu (vezi și *Matei 11:27*). Petru, care era un simplu pescar, a avut harul de-al cunoaște pe Isus, ca fiind Hristosul, pentru că Dumnezeu i-a descoperit acest lucru (vezi *Matei 16:16-17*). Iar condiția ca omul să aibă har de la Dumnezeu este arătată în *Iacov 4:6*: „**Dumnezeu stă împotriva celor mândri, dar dă har celor smeriți**”. Petru a fost smerit și a dorit să primească învățătura de la Domnul (vezi *Ioan 6:68*). În schimb, marele preot Caiafa, care l-a judecat și l-a dat la moarte pe Domnul, n-a avut parte de harul de a-l cunoaște pe Isus ca fiind Mesia. Deși era învățat și cunoștea profețiile cu referire la El, mândria și răutatea lui i-au stat împotrivă, împiedicându-l să-L cunoască pe Cel ce a stat înaintea lui.

În al doilea rând, este posibil ca C.S. Lewis să fi plecat de la premiza că Scriptura ar vorbi despre un sfârșit al lumii fizice (titlul eseului sugerează acest lucru). Mulți creștini percep sfârșitul în înțeles fizic, material. Pe parcurs, vom vedea că în Scriptură citim despre sfârșitul veacului, nu despre sfârșitul lumii fizice (poate că și el, asemenea nouă, a ascultat predici în direcția aceasta sau a înțeles greșit 2 Petru 3). O înțelegere eronată și o așteptare în văzut, care a rămas neîmplinită, îi pune pe atei și pe unul dintre cei mai cunoscuți apărători ai creștinismului pe aceeași poziție: cei dintâi considerându-l pe Hristos „amăgitor”, iar al doilea admitând că Isus a greșit.

Vrem să mai subliniem faptul că această carte se dorește a fi un simplu ajutor în înțelegerea Scripturilor. **Nimic nu poate înlocui Cuvântul lui Dumnezeu.** De aceea, îndemnăm cititorul să verifice tot ce am scris cu Scriptura deschisă. Nu considerăm că am fi infailibili și că nu mai avem nimic de învățat. Scriptura este Cartea care are resurse inepuizabile din care putem și trebuie să ne hrănim sufletul și să învățăm toată viața. Totuși, considerăm că lucrurile pe care le explicăm sunt în armonie cu învățătura Scripturilor, de la **Geneza** până la **Apocalipsa**.

Tot ce am scris este din convingere, fără să fi căutat să fim partizanii unei anumite denominații creștine. Am evitat folosirea unor termeni de „specialitate teologică”, deoarece, în opinia noastră, aceștia sunt creați de către oameni și nu sunt de niciun folos pentru creștini. Jargonul teologic cauzează o separare între „creștinul de rând”, care nu este familiar cu termenii și cei care au o așa-numită „pregătire teologică”. Prin aceasta nu vrem să afirmăm că cineva care a făcut sau face o școală teologică nu ar fi un bun creștin. Credem că majoritatea celor ce studiază în astfel de școli sunt sinceri și doresc să fie de folos lucrării lui Dumnezeu. Cu toate acestea, avem convingerea că învățătura Scripturii este dată de Duhul Sfânt pentru a fi înțeleasă în Trupul lui Hristos, care este Biserica alcătuită din pietre vii, nu de

„creștini specializați” în școli teologice.

Toate explicațiile pe care le dăm în această scriere sunt un rezultat al descoperirii pe care Dumnezeu ne-a dat-o, din Cuvântul Său, în Trupul Lui din care facem și noi parte. Doar o atitudine de cercetare atentă, cu o inimă deschisă, gata să schimbe orice crez care este dovedit că nu e conform cu inspirația învățăturii apostolice, ne-a adus și poate să ne ducă și mai departe, la o înțelegere cât mai completă a adevărului Scripturilor. De aceea, îndemnăm cititorul să fie dornic să înțeleagă Cuvântul, ca apoi să fie gata să-și alinieze credința după lumina Scripturii, chiar dacă ar trebui să plătească un preț pentru aceasta. Să nu facem cum au făcut unii despre care ni se vorbește în următorul pasaj:

*Ioan 12:42-43: „Totuși, chiar dintre fruntași, mulți au crezut în El; dar **de frica Fariseilor nu-L mărturiseau pe față, ca să nu fie dați afară din sinagogă. Căci au iubit mai mult slava oamenilor decât slava lui Dumnezeu.**”*

Deci să iubim slava lui Dumnezeu, nu acceptarea noastră de către oameni, oricât de importanți ar părea că sunt ei printre creștini. Să fim gata ca, în dragoste, să împărtășim și cu alții convingerile și înțelegerile pe care le avem din Scripturi.

Tot ce scriem în această carte are la bază faptul că:

- Scriptura este Cartea lui Dumnezeu dată nouă oamenilor.
- Dumnezeu ni se revelează prin Scripturi.
- Revelația a fost progresivă. Ea este desăvârșită și completă doar în Hristos.
- Prin scrierile apostolice ale Noului Testament se încheie Revelația.
- Inspirația și interpretarea Scripturilor este dată

apostolilor de către Duhul Sfânt, prin urmare, scrierile lor au astfel autoritate dumnezeiască incontestabilă.

- Scripturile pot fi înțelese doar în baza explicațiilor apostolice.
- La citirea pasajelor Noului Testament ne gândim ce au însemnat acestea, în primul rând pentru creștinii din generația apostolică, apoi ce însemnătate au și pentru noi.
- Scriptura nu are contradicții în textul original și în înțelesul mesajului ei care este duhovnicesc (vezi *1 Corinteni 2*).
- Toate resursele necesare înțelegerii Scripturilor le găsim în interiorul ei. Prin ele Duhul Sfânt ne luminează mintea, ca să le înțelegem, dacă dorim acest lucru din toată inima.

Majoritatea citatelor din Scriptură le-am luat din traducerea Cornilescu. Ele sunt scrise cu caractere italice, iar sublinierile sau scrierea cu caractere aldine (bold) a unor cuvinte sunt accentuări făcute de către noi, pentru a le evidenția mai bine. Dacă în aceste citate se află ceva scris în paranteză, fără să fie cu caractere italice, acestea sunt mici explicații pe care le-am inclus direct în text.

Înainte de-a porni la drum în acest studiu, mai amintim cuvintele lui Pavel: „*Din El, prin El, și pentru El sunt toate lucrurile. A Lui să fie slava în veci! Amin.*” (*Romani 11:36*). Acestea reprezintă un principiu fundamental după care ne-am ghidat. Centralitatea lui Hristos, atât în Noul Testament, cât și în Vechiul Testament, este perspectiva din care cercetăm Scripturile. Iar speranța noastră este că după ce cititorul va parcurge acest studiu, care dă o vedere de ansamblu asupra Scripturii, îi va fi mult mai ușor să înțeleagă și alte pasaje din Scriptură care nu sunt abordate în studiul nostru.

PARTEA ÎNTÂI - CREAȚIA

„EU AM VESTIT SFÂRȘITUL DE LA ÎNCEPUT”

(ISAIA 46:10 TBS)

INTRODUCERE: LUCRURILE VĂZUTE ȘI NEVĂZUTE

Creația lui Dumnezeu reprezintă pentru creștini o piatră de temelie în înțelegerea Scripturilor și cu siguranță că cei mai mulți dintre noi, când facem referire la ea, ne gândim la primele pagini scrise în cartea Facerii: *Geneza*. Scriitorul cărții este Moise, iar el a scris totul în baza descoperirii primite de la Dumnezeu. Moise este, de fapt, o umbră a lui Mesia în Vechiul Legământ, este cel pe care-l cheamă Dumnezeu ca să scoată poporul Israel din robia Egiptului. Acest eveniment al exodului din Egipt (vezi cartea *Exodul*) are loc la aproximativ 2772 de ani de la facerea lui Adam – conform calculului pe care l-am făcut în baza genealogiei Scripturii. Întrucât vorbim de aproape trei milenii de la facerea lui Adam (nu de la creația universului fizic!), cu siguranță că Moise nu putea scrie *Geneza* altfel decât fiindu-i revelată de Dumnezeu (Scriptura spune că Dumnezeu i-a vorbit lui Moise pe Sinai - *Exodul 24:18*). Nu am găsit nicio evidență în Scriptură care să ne facă să înțelegem că Noe ar fi luat în corabie scrieri din lumea dinainte de potop, pe care Moise le-ar fi putut folosi ca sursă de inspirație în scrierea primelor capitole ale cărții *Geneza*. Nu putem exclude însă posibilitatea transmiterii revelației din prima lume prin viu grai, de către Noe și urmașii lui. Indiferent care a fost modul prin care Moise a fost călăuzit în scrierea *Genezei*, începând cu creația, știm că Cel ce a revelat toate cele scrise în Scripturi este Dumnezeu:

2 Timotei 3:16 „Toată Scriptura este insuflată de Dumnezeu și de folos ca să învețe, să mustre, să îndrepte, să dea înțelepciune în neprihănire”.

Moise scrie primele cinci cărți din Scripturi, la porunca lui Dumnezeu; chiar dacă cel ce scrie este Moise, **Autorul este Dumnezeu.**

Iată câteva pasaje care dovedesc că Moise a scris la porunca Domnului:

Exodul 17:14 „Domnul i-a zis lui Moise: «Scrie lucrul acesta în carte, ca să se păstreze aducerea aminte și spune lui Iosua că voi șterge pomenirea lui Amalec de sub ceruri.» ”

Deuteronom 17:18 „Când se va așeza pe scaunul de domnie al împărăției lui, să scrie pentru el, într-o carte, o copie a acestei legi pe care s-o ia de la preoții din neamul Leviților.”

Deuteronom 31:9 „Moise a scris legea aceasta și a încredințat-o preoților, fiii lui Levi, care duceau chivotul legământului Domnului și tuturor bătrânilor lui Israel.”

Cât privește creația, despre care vom vorbi în continuare, pornim de la premiza și adevărul că Dumnezeu, care e nevăzut, a creat toate lucrurile: cele care se văd și cele care nu se văd. Găsim acest lucru în Noul Testament, exprimat prin următoarele cuvinte inspirate de Duhul Sfânt:

„Prin credință pricepem că lumea a fost făcută prin Cuvântul lui Dumnezeu, așa că tot ce se vede n-a fost făcut din lucruri care se văd.” (Evrei 11:3)

Așadar, conform acestui citat, lucrurile nevăzute existau înainte de lucrurile văzute. Acest fapt ne determină să înțelegem fără nicio ezitare că Dumnezeu nevăzut, Cel fără început și fără sfârșit, ESTE dinainte de-a fi fost acest „La început” pe care-l găsim în *Geneza 1:1*. Ne revelază oare Scriptura lucruri pe care le-a făcut Dumnezeu mai înainte de început?

Spre deosebire de Moise, care ne prezintă toată creația făcută prin Cuvântul lui Dumnezeu, în *Geneza 1*, apostolul Pavel ne descoperă și **ce a fost mai înainte de creație**. Citatul următor ne

revelează acest lucru:

*Efesenii 1:4-10 „În El (în Hristos), **Dumnezeu ne-a ales înainte de întemeierea lumii**, ca să fim sfinți și fără prihană înaintea Lui, după ce, în dragostea Lui, **ne-a rânduit mai dinainte să fim înfiați prin Isus Hristos, după buna plăcere a voiei Sale**, spre lauda slavei harului Său pe care ni l-a dat în Prea lubitul Lui. În El avem răscumpărarea, prin sângele Lui, iertarea păcatelor, după bogățiile harului Său, pe care l-a răspândit din belșug peste noi, prin orice fel de înțelepciune și de pricepere; căci **a binevoit să ne descopere taina voiei Sale, după planul pe care-l alcătuiască în Sine însuși**, ca să-l aducă la îndeplinire la plinirea vremurilor, spre a-și uni iarăși într-unul în Hristos, toate lucrurile: cele din ceruri și cele de pe pământ.”*

(Am tăiat cuvântul „iarăși” din traducerea Cornilescu, pentru că acesta lipsește în multe alte traduceri ale Scripturii.)

Pasajul citat din *Efesenii* este o revelație nemaipomenită a lui Dumnezeu, dată prin apostolul Pavel, care ne arată **ce-a fost mai înainte de întemeierea lumii**. Vedem bine că **Dumnezeu a avut PLANUL** „pe care-l alcătuiască în Sine însuși”, mai înainte de începutul creației. Deci, tot ce-a fost creat trebuia să aducă la îndeplinire PLANUL LUI DUMNEZEU. Unirea în Hristos, în TRUPUL Său, a lucrurilor din ceruri și a celor de pe pământ (create ulterior) era planul Său, nu o presupusă veșnicie în grădina Eden! Dumnezeu nu a avut un plan „B” (cum se mai învață) în caz că Adam ar fi ratat ținta! O astfel de învățătură implică faptul că Hristos este planul „B”, lucru pe care-l considerăm inacceptabil.

Cu toate că la momentul creației sale Adam nu fusese încă atins de păcat, Dumnezeu a știut că era creat din pământ, pământesc, având un suflet viu primit din suflarea Sa, liber să aleagă. Dumnezeu a creat și cadrul în care acesta să-și exprime alegerea, Grădina din Eden. În urma alegerii din Eden, Dumnezeu a închis

pe toți oamenii în păcat (vezi *Rom. 11:32, Gal.3:22*). Și închiderea omenirii în păcat este parte a planului lui Dumnezeu făcut din veșniciei. Dumnezeu este dragoste, iar aceasta poate fi cunoscută doar dacă se manifestă. Cum era posibil ca Harul lui Dumnezeu să poată fi cunoscut fără existența nevoii salvării omului? Dumnezeu a creat premisele manifestării dragostei Sale în grădina Eden. Cu toate acestea, omul nu este absolvit de vina păcatului din Eden, pentru că a ales liber, în ciuda faptului că a fost avertizat de Dumnezeu.

Orice analiză a creației descrise în *Geneza*, dacă nu este centrată pe planul inițial și unic al lui Dumnezeu (unirea în Hristos a tuturor lucrurilor), credem că este greșită.

Cunoașterea lui Dumnezeu descoperită de Hristos, care ne arată ce plan avea „*în Sine însuși*”, „*mai înainte de veci*” (vezi *1 Cor. 2:7*) constituie cea mai înaltă CULME A REVELAȚIEI.

Dacă studiem Scriptura fără să ținem cont de acest lucru fundamental (planul din veșniciei), vom avea doar o perspectivă omenească, limitată la lucrurile care se văd, trecătoare și atunci vom găsi motive să-L judecăm pe Dumnezeu sau cel puțin ne vom întreba: este El cu adevărat bun și drept?

(Recent am ascultat o dezbatere publică dintre un ateu vestit și un creștin. Ateul, un bun cunoscător al textelor Scripturilor, îl numea batjocoritor pe Dumnezeu: „dictator supranatural”. Sigur

că lucrul acesta nu era neașteptat, deoarece toate raționamentele lui erau doar din perspectiva văzutului, marcate puternic de propria sa aroganță izvorâtă dintr-o pretinsă cunoaștere „științifică”. Nici nu a realizat că, de fapt, și el se „îchină” în mintea lui unui dumnezeu: logica lui, pe care o considera corectă și adevărată. Ascultându-l mă întrebam: oare cum poate afirma cineva la vârsta de cincizeci și ceva de ani că știe ce s-a întâmplat cu miliarde de ani în urmă?)

Revenind la **pasajul** citat din epistola lui Pavel către Efeseni, vedem că acesta **are în centrul lui dragostea lui Dumnezeu descoperită în Hristos**, prin care este înfiat oricine crede în această dragoste nemărginită (vezi și *Ioan 3:16*). Vom arăta, pe întinderea studiului nostru, că **creația se încheie doar atunci când se ajunge la unirea în Hristos a tuturor lucrurilor din cer și de pe pământ**. Scriptura trebuie înțeleasă având în minte perspectiva sfârșitului creației, sfârșit care a fost hotărât, planificat mai dinainte de Dumnezeu. Dacă acesta era planul atunci parcursul creației, cu toate durerile și suferințele oamenilor de pe întinderea istoriei, capătă o altă valență.

Îmi amintesc și acum foarte bine de momentul când familia noastră a plecat de la sat ca să locuim în Arad. Părinții mei au cumpărat un teren și **au făcut un plan ca să construiască o casă pentru familia noastră**, pe când aveam vreo 10 ani. Primăvara, au construit o baracă, ~~o~~ locuință temporară. Ne-am mutat toți în această baracă, 5 copii și 2 părinți, având ~~niște~~ condiții foarte precare. Tatăl meu a început imediat lucrările la viitoarea casă. Până la începutul iernii a reușit să facă cât de cât locuibile două camere în care ne-am mutat. În anii următori, au continuat lucrările până la finalizarea casei. Deși în prima fază lucrurile erau provizorii, cu mult disconfort, aveam cu toții perspectiva finalului când casa era gata, bună de locuit. Pentru că aveam privirea îndreptată spre final am putut să trecem cu bine peste toate greutățile.

Tot astfel, Dumnezeu a făcut din veșnicie un plan pentru FACEREA unei „clădiri” în care să locuiască împreună cu copiii Săi înfiați în Hristos. Și Dumnezeu a locuit cu poporul Său într-o locuință temporară, prima oară în Cortul lui Moise, apoi în Templul lui Solomon. La urmă, a zidit cu Măinile Lui CETATEA „care are temelii tari” (vezi *Evrei 11:10*), care este veșnică și în care să locuiască pentru totdeauna cu fiii Săi adoptați în Hristos.

După cum am sugerat deja, în acest studiu vom arăta că FACEREA sau CREAȚIA, văzută dintr-o perspectivă omenească, durează o întreagă istorie. De-alungul perioadei Vechiului Testament au fost multe dureri în așteptarea ZIDIRII CETĂȚII care are temelii veșnice. Apostolul Petru vorbește și el de această cetate, numind-o „CASĂ DUHOVNICEASCĂ” (*1 Petru 2:5*), în care sunt zidiți creștinii ca niște pietre vii, având în capul unghiului clădirii pe Hristos, piatra vie. La fel, vorbind despre creație, Pavel spune:

*Coloseni 1:16: „Pentru că prin El au fost făcute **toate lucrurile** care sunt în ceruri și pe pământ, cele **văzute** și cele **nevăzute**: fie scaune de domnii, fie dregătorii, fie domnii, fie stăpâniri. Toate au fost făcute prin El, și pentru El.”*

Din acest verset observăm că **toată** creația, văzută și nevăzută, este adusă la existență prin El, prin Cuvântul lui Dumnezeu. În mentalitatea creștină, Cuvântul lui Dumnezeu este Scriptura; pentru unii chiar cartea propriu-zisă, filele și coperta sunt sacre. Scriptura ne învață că Isus Hristos, ca persoană, este Cuvântul și prin El au fost create toate lucrurile.

*Ioan 1:1-3: „La început era Cuvântul, și Cuvântul era cu Dumnezeu, și Cuvântul era Dumnezeu. El era la început cu Dumnezeu. **Toate lucrurile au fost făcute prin El**; și nimic din ce a fost făcut, n-a fost făcut fără El.”*

Apocalipsa 19:13: „Era îmbrăcat cu o haină muiată în sânge.”

Numele Lui este: «Cuvântul lui Dumnezeu». ”

Așadar, Dumnezeu a creat toate lucrurile văzute și toate lucrurile nevăzute. Cu toate că El a revelat ambele aspecte ale creației în Scripturi, accentul este pe **creația nevăzută**. De-a lungul acestui studiu despre creație, vom vedea că Scripturile ne vorbesc despre aceste două aspecte ale lucrurilor create și le diferențiază.

Sunt creștini care cred că zilele creației din *Geneza 1* se referă la creația văzută, iar durata fiecărei zile ar fi de 24 de ore. Această interpretare prezintă diferite probleme cu care creștinii se luptă de multe secole. Spre exemplu, ordinea în care sunt prezentate lumina și luminătorii, precum și mențiunea „*a fost o seară, și apoi a fost o dimineață*” înaintea existenței luminătorilor sunt greu de explicat dacă le citim în planul văzutului. Mulți ani am gândit la fel, însă Dumnezeu ne-a arătat treptat că înțelesul acestui pasaj este duhovnicesc și cheia în care trebuie citit este simbolică.

Folosindu-ne doar de cele scrise în Scripturi, vrem să arătăm pe parcursul acestui studiu că în primul capitol din Geneza, începând cu versetul 2, creația nu ne este prezentată din perspectivă fizică/văzută. Ci ni se descrie toată creația, foarte concentrat și în chip tainic, însă dintr-o perspectivă duhovnicească.

Credem că în *Geneza 1* ni se arată mai dinainte parcursul spre Creația Nouă în Hristos: tot drumul până la Odihna Lui din cea de-a șaptea zi. Deși descrierea zilelor creației este făcută prin imagini din lumea văzută, aceste imagini sunt „umbre”, tipare sau simboluri pentru a descrie realități duhovnicești care țin de lucrurile spirituale.

Un exemplu în acest sens este cortul din pustie, care este chipul (imaginea) văzut(ă) al nevăzutului Cort, al adevăratului Cort din ceruri. Lui Moise i se spune să facă totul conform chipului arătat pe munte (*Exod. 25:8,9 și 26:30*). Tot sistemul legii Vechiului Legământ, cu jertfele și ritualurile rânduite de Dumnezeu, este legat de cortul lui Moise. Iar despre sistemul legii, Epistola către Evrei ne spune următoarele:

*Evrei 10:1: „În adevăr, **Legea, care are umbra bunurilor viitoare, nu înfățișarea adevărată a lucrurilor**, nu poate niciodată, prin aceleași jertfe care se aduc neîncetat în fiecare an, să facă desăvârșiți pe cei ce se apropie”. (vezi și Evrei 8:5)*

Așadar, Legea este doar o umbră a realității, deci și cortul lui Moise, cu toate că era văzut, face parte din sistemul umbrelor.

„Umbrele” au fost făcute tot la porunca lui Dumnezeu, însă ele făceau parte din lucrurile începătoare care urmau să treacă.

Ele vin în contrast cu ceea ce nu trece. În *Ioan 1:17* vedem că realitatea netrecătoare, adică Adevărul, sau altfel spus adevărata realitate, veșnică, a venit prin Isus Hristos.

*Ioan 1:17: „căci **Legea a fost dată prin Moise, dar harul și adevărul au venit prin Isus Hristos**”.*

Să ținem minte pe tot parcursul acestui studiu că Scriptura vorbește despre creație prin **lucrurile de început și cele de sfârșit**. Cele de început sunt lucrurile făcute („creația veche”), umbrele, care sunt trecătoare și au valoare simbolică pentru adevărata realitate, care este Zidirea Nouă (sau „creația nouă”)

de la sfârșit. Lucrurile de la sfârșit sunt realități duhovnicești, desăvârșite și veșnice. Ele reprezintă țelul final al creației lui Dumnezeu.

Iată un tabel care poate fi de folos pentru înțelegerea acestui tipar Scriptural:

CREAȚIA VECHĂ	CREAȚIA NOUĂ
VĂZUTĂ = UMBRĂ	NEVĂZUTĂ = REALITATE
VĂZUTUL este cunoscut prin ochii firești	NEVĂZUTUL este cunoscut prin ochii credinței
în VECHIUL LEGĂMÂNT	în NOUL LEGĂMÂNT
în PRIMUL ADAM (primul om)	în AL DOILEA ADAM (Isus Hristos)
FĂCUTĂ	ZIDITĂ
CLĂTINATĂ	NECLĂTINATĂ
FIREASCĂ	DUHOVNICEASCĂ
TRECĂTOARE	NETRECĂTOARE/VEȘNICĂ

„La început Dumnezeu a făcut cerurile și pământul” sunt primele cuvinte din Scriptură și conțin în ele ambele aspecte ale creației: cea văzută și cea nevăzută. În ce privește creația fizică, acest verset este introducerea, ca mai apoi în *Geneza 2*, începând cu versetul 4, să fie prezentată *„istoria cerurilor și a pământului, când au fost făcute”*. De aici începe o redare succintă a părții văzute, materiale, a creației, inclusiv crearea primului om, Adam, din țărâna pământului.

Iată ce scrie apostolul Pavel despre relația dintre lucrurile văzute și realitatea nevăzută:

2 Corinteni 4:18: „Pentru că noi nu ne uităm la lucrurile care se văd, ci la cele ce nu se văd; căci lucrurile care se văd sunt trecătoare, pe când cele ce nu se văd sunt veșnice”.

Umbra văzută este trecătoare, pe când realitatea nevăzută, cauzatoare a tot ce se vede, rămâne veșnică. Din punct de vedere Scriptural, putem spune că lucrurile văzute sunt doar o „umbră a realității”, nu realitatea însăși. Doar din punct de vedere omenesc, nu și din perspectiva lui Dumnezeu, prima oară vine ce este firesc, ancorat în lucrurile care se văd, trecătoare, iar la urmă vine ce este duhovnicesc, netrecător, ancorat în nevăzut. Creștinul care privește doar la umbre nu înțelege bine Scripturile și nu ajunge să se bucure de **odihna Lui** din cea de-a șaptea zi, de la sfârșitul creării realității care nu se vede (adică noua creație), aceasta fiind o realitate duhovnicească.

Dimensiunea umbrelor conține situații trecătoare, raționamente firești și toată gama de simțăminte apăsătoare, asemenea cu o moarte lăuntrică. Lumea umbrelor este acea locație sufletească despre care Dumnezeu i-a vorbit lui Adam atunci când i-a spus să nu mănânce din pomul cunoștinței binelui și răului, pentru că este pomul cuvintelor morții. Domnul l-a avertizat pe Adam că rodul aceluia pom este de fapt un sistem de gândire care răspândește o moarte lăuntrică, ca o otravă ucigătoare.

De atunci, frumoasa grădină a Edenului reprezintă și pentru noi cei de astăzi locul alegerii. Fiecare om optează pentru una din aceste direcții: fie va folosi cunoștința binelui și a răului ca măsură de cântărire a situațiilor din viața sa, fie se va hrăni din pomul vieții ca singura metodă de evaluare a adevăratei realități și de cunoaștere a adevăratei identități. Vocea din pomul morții este vocea văzutului, vocea umbrelor, glasul care distorsionează realitatea, este vocea care creează iluzia multor minciuni. Pomul vieții însă aduce în atenția noastră altfel de cuvinte, cuvinte pline de viață, cuvinte care creează realități veșnice, rostite de Cel ce este însuși Cuvântul care s-a făcut trup.

Așadar, când privim la umbre, privim la tot ce înseamnă înțelegere distorsionată a realității, iluzie, cunoaștere și

implicare a noastră în lucruri neînsemnate, trecătoare, fără valoare. Când privim la realitățile duhovnicești și la înțelesul pe care ele îl dau situațiilor prin care trecem, atunci suntem hrăniți din pomul vieții care este în Raiul lui Dumnezeu și atunci din inima noastră țâșnesc râuri de apă vie.

Să luăm un exemplu din Scriptură: povestea vieții lui Iosif. Când citim despre Iosif găsim o înșiruire de evenimente pe care mintea noastră le cataloghează imediat împărțindu-le în „bune” și „rele”. E bine că tatăl lui îl iubea mult, e rău că nu-i iubea la fel de mult și pe ceilalți frați ai lui, că l-au vândut ca rob, că a fost dus într-o țară îndepărtată, că tatăl nu a știut nimic de el. E bine că a ajuns un om de încredere pentru Potifar, e rău că soția necredincioasă a lui Potifar a păcătuیت față de acest tânăr cinstit și astfel Iosif a ajuns la închisoare. E bine că Dumnezeu i-a dat lui Iosif cuvintele care să îi ofere trecere înaintea lui Faraon prin tălmăcirea visului. E bine că el a ajuns responsabil de toate grânarele Egiptului.

E „bine” ceva, „nu e bine” altceva. Dar asta înseamnă să privim la văzut, la umbre, la interpretarea pe care mintea noastră servilă sistemului de gândire *bine/rău* o născoceste.

Ce ar însemna să ne uităm la ceea ce nu se vede? Cum se traduce povestea lui Iosif privită din perspectivă duhovnicească, cerească, din perspectiva pomului vieții? Răspunsul îl găsim în *Psalmul 105:17*: „*Le-a trimis înainte pe un om: Iosif a fost vândut ca rob.*” Deci Iosif nu a fost vândut ca rob la voia întâmplării. Nimic nu are loc din întâmplare. Toate au fost hotărâte și planificate de Dumnezeu mai înainte de întemeierea lumii (vezi *Efesenii 1:4-6*). A ne hrăni din pomul vieții înseamnă să privim la acea Voie bună, plăcută și desăvârșită, înseamnă să ne liniștim inimile în orice situație din viața noastră. Înseamnă să credem că Înțelepciunea atotcuprinzătoare a lui Dumnezeu a făcut un plan perfect, a gândit mai dinainte totul cu o inimă plină de dragoste

pentru noi și că nimic din ceea ce vine în viața noastră nu este o întâmplare, ci este, sub o formă probabil încă neînțeleasă de noi, dragostea și bunătatea Domnului nostru.

Chemarea noastră nu este să privim la ceea ce se vede, ci în fiecare situație să ne bazăm pe intenția lui Dumnezeu de a ne binecuvânta și de a ne da un viitor și o nădejde (vezi *Ieremia 29:11*). Aceasta este realitatea. Acesta este Adevărul despre noi și despre situațiile prin care trecem în viața de zi cu zi.

*„Opriti-vă, și să știți că **Eu sunt** Dumnezeu!” (Psalmul 46:10).* „*Eu sunt Dumnezeu*” înseamnă că nu există mai mulți dumnezei. Adică în realitatea creată de Dumnezeu pentru copiii Lui nu există două puteri, doar una singură! Domnul Dumnezeu nostru e singura putere. Însă în lumea umbrelor, în lumea imaginației omului care slujește sistemului de gândire *bine/rău*, există iluzia a două puteri și în lumea aceasta puterea răului pare chiar mai mare. Vocea firescului zice mereu așa: „Nu vezi că lui Dumnezeu nu îi pasă de tine? Nu vezi că nu îți ascultă rugăciunile? Dacă te-ar iubi, nu te-ar lăsa să suferi. Vezi că puterea celui rău e mai mare?” Vocea din pomul cuvintelor morții îndeamnă omul să creadă că există două puteri, iar puterea răului pare că e mai mare deoarece Dumnezeu nu te poate apăra de ea.

În Eden, lui Dumnezeu I S-a făcut o nedreptate mare. Tatăl minciunii a amăgit pe cei doi oameni iubiți de Dumnezeu să creadă că Dumnezeu nu are intenții bune față de ei. Esența gândirii demonice este împărțirea „realității” în bine și rău. Acest lucru constituie o minciună. Realitatea nu are deloc de a face cu binele și răul. Ea are de a face cu iubirea necondiționată a lui Dumnezeu. Harul și Adevărul nu țin de umbre, ci de realitatea adevărată. Rodul pomului cunoștinței binelui și răului este această gândire duală prin care ne vedem independenți, separați de Dumnezeu. Pomul morții nu conține doar răul, ci și binele alăturat răului. Fructul oprit era tocmai această împărțire

în bine/rău ca izvor de viață. Această gândire ne taie accesul la pomul vieții. Această gândire ne face să trăim acum și aici o moarte lăuntrică dată de îndepărtarea de singura noastră sursă de viață: Tatăl nostru, Creatorul nostru, Dragostea eternă care ne-a chemat la existență pentru că ne-a dorit și ne-a iubit.

Să revenim pentru o clipă la povestea lui Iosif. Stând acolo în închisoare, Iosif a fost tentat să se uite la umbre. L-a rugat pe cel care urma să ajungă în slujba lui Faraon să pună o vorbă bună pentru el și să îl scoată din închisoare. Ce a făcut Iosif acolo? A împărțit totul în bine și rău. Și-a zis, probabil, că a sta în închisoare e rău și a ieși afară e bine. Dar Dumnezeu lucra după un plan perfect. În ziua când Iosif a fost scos din închisoare și a tălmăcit visurile lui Faraon, Iosif nu a mai gândit așa. Când Faraon l-a laudat pentru înțelepciunea sa, el a spus că Domnul Dumnezeu era sursa cunoașterii lui.

Invitația pentru noi, cei de azi, este să nu ne mai trăim viața în funcție de cunoașterea vremelnică și păcătoasă a unui rod al minții care împarte totul în bine și rău, ci să ne hrănim din singura realitate care contează: iubirea nemăsurată, nepieritoare și copleșitoare a Domnului nostru ceresc, în fiecare zi, în fiecare situație, în dreptul fiecărui gând.

ÎNCEPUTUL ȘI SFÂRȘITUL CREAȚIEI

Din primul verset al capitolului întâi din **Geneza** și până la începutul capitolului al doilea, creația lui Dumnezeu este arătată ca având:

- un **ÎNCEPUT**;
- un parcurs de șase zile, în care Dumnezeu zice: „**să fie...**”;
- un **SFÂRȘIT**, care se desăvârșește cu odihna din ziua a șaptea.

Acesta este cadrul în care vom explica creația pe parcursul acestui studiu; toate explicațiile ulterioare cu privire la creație sunt făcute din această perspectivă.

Primul verset al Scripturii spune: „**La început, Dumnezeu a făcut cerurile și pământul**”. (*Geneza 1:1*)

După cum am precizat deja, acest verset conține în sine ambele aspecte ale creației: văzut și nevăzut. Acest verset este ca un subtitlu al Scripturii, după care, în continuarea capitolului întâi, avem „cuprinsul” (creația din punct de vedere spiritual), iar ce urmează în Scriptură (începând de la *Geneza 2:4* până la *Apocalipsa*) este desfășurarea în timp a acestor lucruri, atât pe plan spiritual, cât și fizic. Lucrurile fizice, văzute, sunt perspectiva omului, iar cele spirituale sunt perspectiva lui Dumnezeu. Creația lui Dumnezeu, din punct de vedere fizic, a fost făcută la început prin crearea cosmosului, din care făcea parte și pământul cu primul om Adam, cu viețuitoarele și cu vegetația. Însă creația spirituală se desfășoară timp de șase „zile” (perioade – nu zile de 24 de ore) în două mari etape, iar fiecare etapă are specificul ei:

I. **Prima etapă** a creației spirituale este cea a lucrurilor dintâi, adică a lucrurilor făcute, care sunt trecătoare și țin de revelația din primele două lumi. Începe cu crearea primului om -Adam- și a descendenților lui pe planeta Pământ. Adam a fost pământesc, a căzut în păcat și a dat naștere unei genealogii de oameni morți în păcat, ca și el. Din lucrurile dintâi fac parte primele **două lumi**: **(1)** lumea de dinainte de potop și **(2)** lumea de după potop, adică lumea Vechiului Legământ. Pământescul, firescul și pierzarea omului este de fapt esența lucrurilor dintâi. Toate aceste lucruri dintâi, chiar dacă au o latură spirituală, se încadrează la lucrurile făcute care sunt trecătoare, la lucrurile de început.

II. **A doua etapă** a creației spirituale, de la finalul celei de-a șasea zi, este crearea lucrurilor care fac parte dintr-o **nouă zidire**, a lucrurilor de pe urmă, în cel de-al „doilea Adam” (adică Hristos), care *„a fost făcut un Duh dătător de viață”* veșnică (1 Corinteni 15:45). Descendenții duhovnicești ai celui de-al doilea Adam sunt aceia care ies din moartea primului Adam prin naștere din Dumnezeu, fiind înviați, aduși la viață veșnică prin credința în Evanghelie. Această creație este o **Creație Nouă** spirituală, aparținând de lucrurile care nu se văd și care sunt netrecătoare. Lucrurile de pe urmă sunt parte dintr-un cer nou și un pământ nou duhovnicesc, nu fizic. Duhovnicescul, cerescul și salvarea omului din moartea păcatului reprezintă esența lucrurilor de pe urmă.

Acest „*La început*” din *Geneza 1:1* este unul și același cu „Alfa” pe care-l găsim în cartea *Apocalipsa* și cu acel „*La început*” din *Ioan 1:1-3*.

Apocalipsa 1:8: „Eu Sunt Alfa și Omega, Începutul și Sfârșitul, zice Domnul Dumnezeu[...].”

Apocalipsa 22:13: „Eu Sunt Alfa și Omega, Cel dintâi și Cel de pe urmă, Începutul și Sfârșitul.”

*Ioan 1:1-3: „La **început** era **Cuvântul**, și Cuvântul era cu Dumnezeu, și Cuvântul era Dumnezeu. El era la început cu Dumnezeu. **Toate** lucrurile au fost făcute prin El; și nimic din ce a fost făcut nu a fost făcut fără El.”*

Alfa este Începutul

Omega este Sfârșitul

(Prima și ultima literă din alfabetul grecesc: α-alfa Ω-omega)

În înțelegerea noastră, începutul despre care se vorbește în aceste pasaje este o referire clară la începutul creației din *Geneza 1*, iar sfârșitul despre care este scris în *Apocalipsa* este sfârșitul creației din *Geneza 2:1*: „Astfel au fost sfârșite cerurile și pământul și toată oștirea lor.” Scripturile ne vorbesc despre o lucrare începută și încheiată, în ambele ei aspecte: firească și duhovnicească, făcută și zidită. Dumnezeu Tatăl a dat-o Fiului Său s-o înfăptuiască de la începutul ei din *Geneza 1:1* până la sfârșitul ei din *Apocalipsa 22*.

Așadar, creația începută în *Geneza 1* se încheie în mod complet, este sfârșită fără să mai rămână ceva de făcut, în cea de-a șasea zi. Iar în *Geneza 1:31* citim că: „Dumnezeu S-a uitat la tot ce făcuse; și iată că erau **foarte bune**.” Prin această exprimare - „erau foarte bune” - se arată faptul că, doar la sfârșit, creația a ajuns la desăvârșire. În toate celelalte zile, cu excepția zilei a doua, Dumnezeu spune despre lucrurile făcute doar că „erau bune” (nu *foarte bune*), adică nu erau încă desăvârșite, însă făceau parte din parcursul spre desăvârșirea lor. Iar cu privire la excepția din ziua a doua, unde nu se spune că erau bune, vom discuta atunci când vom studia această zi. Din perspectiva lui Dumnezeu, El desăvârșește Creația în *Geneza cap. 1*. Acest capitol reprezintă cuprinsul, după care scriitorii Scripturii descriu desfășurarea celor create și încheiate în *Geneza 1* din perspectivă liniară (temporală), istorică, omenească, începând din *Geneza 2:4* (vezi următoarea ilustrație grafică).

CREAȚIA LUI DUMNEZEU

La început Dumnezeu a făcut cerurile și pământul

Geneza capitolul 1
conține perspectiva
lui Dumnezeu și
ordinea în care El
crează: creația
terminată

Geneza capitolul 2:4
până la Apocalipsa
22 conține
perspectiva omului:
zilele creației
derulate în istorie

ZIUA 1: LUMINA

Să fie lumină!

ZIUA 2: CERUL

Să fie o întindere între ape, și ea să
despartă apele de ape. Dumnezeu a
numit întinderea cer.

ZIUA 3: PĂMÂNTUL & VEGETAȚIA

... să se arate uscatul! (...) Să dea
pământul verdeață!

ZIUA 4: LUMINĂTORII

Să fie niște luminători în întinderea
cerului

ZIUA 5: VIEȚUITOARELE MĂRII & PĂSĂRILE CERULUI

Să mișune apele de viețuitoare și să
zboare păsări pe întinderea cerului!

ZIUA 6: VIEȚUITOARELE PĂMÂNTULUI. OMUL

Să dea pământul viețuitoare după soiul
lor; (...) Să facem om după chipul Nostru

ZIUA 7: ODIHNA LUI DUMNEZEU

În ziua a șaptea Dumnezeu și-a
isprăvit lucrarea pe care o făcuse; și
S-a odihnit de toată lucrarea Lui.

- facerea primului Adam
- gradina Eden / căderea în păcat/ promisiunea salvării
- prima lume, cei 10 patriarhi
- Noe, potopul
- sfârșitul primei lumi
- legământele cu Avram/ Avraam
- robia din Egipt
- Legea/ Vechiul Legământ/ alegerea lui Israel
- David
- robia în Babilon
- întoarcerea din robie
- Întruparea lui Hristos, Mesia
- Noul Legământ în Sângele Lui
- moartea, învierea lui Hristos
- marea trimitere
- înălțarea lui Hristos
- coborârea Duhului Sfânt
- Evanghelia e vestită oricărei făpturi de sub cer
- Împărăția de o mie de ani
- necazul cel mare
- judecata și revenirea lui Hristos
- sfârșitul celei de-a doua lumi
- sfârșitul creației în Hristos (ziua 6)
- Ziua a șaptea – odihna veșnică

Faptul că Scriptura spune mai dinainte, ascuns (tăinuit) în *Geneza 1*, ce are să se întâmple pe parcursul mileniilor istoriei omenirii este o dovadă clară, incontestabilă că **Autorul Scripturilor este Dumnezeu**, fiind și o **dovadă puternică a existenței Lui**. Lucrul acesta-l găsim exprimat de profetul Isaia astfel:

*Isaia 44:6-7: „Așa vorbește Domnul, Împăratul lui Israel și Răscumpărătorul lui, Domnul oștirilor: «Eu Sunt **Cel dintâi și Cel de pe urmă**, și în afară de Mine nu este alt Dumnezeu. Cine a făcut proorocii ca Mine (să spună și să-Mi dovedească!), **de când am făcut pe oameni din vremurile străvechi**? Să vestească viitorul și ce are să se întâmple!»”*

Iar în *Isaia 46:10: „Eu am vestit sfârșitul de la început și cu mult înainte ce nu este încă împlinit, zicând: Hotărârile Mele vor rămâne în picioare și Îmi voi aduce la îndeplinire toată voia Mea”*. (Traducerea Cornilescu revizuită, TBS)

Aceste pasaje, în înțelegerea noastră, sunt o referire directă la *Geneza 1*: „*de când am făcut pe oameni din vremurile străvechi*”, adică de la facerea „străveche”. Domnul a vestit viitorul și ce are să se întâmple, **anunțând sfârșitul cu lucrurile foarte bune urmate de Odiha Lui** chiar „*de la început*” - adică de la creație. Cine este acest „*Cel dintâi și Cel de pe urmă*”, Alfa și Omega, Răscumpărătorul, Împăratul lui Israel, dacă nu Hristos, care a vestit viitorul din vremurile străvechi, ca un „cuprins”, ca o profeție a ceea ce urma să se întâmple?

În acest sens, pasajul din *Matei 13:34-35* este deosebit:

*„Isus a spus noroadelor toate aceste lucruri în pilde; și nu le vorbea deloc fără pildă, ca să se îplinească ce fusese vestit prin proorocul care zice: «**Voi vorbi în pilde, voi spune lucruri ascunse de la facerea lumii.**»”*

După ce în *Matei capitolul 13* citim câteva dintre pildele împărăției (pilda semănătorului, a neghinei, a grăuntelui de muștar și a aluatului), din citatul anterior observăm că prin aceste pilde se împlinesc cuvintele profetului care spune: „**voi spune lucruri ascunse de la facerea lumii**” (atenție! de la facerea lumii, nu înainte de facerea lumii, cum pretind unii teologi). Deci, în descrierea facerii lumii din Geneza 1, sunt lucruri ascunse cu privire la Împărăția Cerurilor. Așadar, orice încercare de-a înțelege literal *Geneza 1* este greșită, întrucât această înțelegere nu ar evidenția aceste lucruri ascunse. De asemenea, în citatul următor, Domnul Isus ne spune că Împărăția a fost pregătită deja de la întemeierea lumii.

*Matei 25:34: „Atunci Împăratul va zice celor de la dreapta Lui: „Veniți binecuvântații Tatălui Meu de moșteniți **Împărăția, care v-a fost pregătită de la întemeierea lumii.**”*

Întemeierea lumii a fost încheiată doar atunci când a sfârșit Dumnezeu lucrarea „pe care o zidise și o făcuse” (*Gen. 2:3*).

De fapt,

în Geneza 1, putem spune că este concentrată toată istoria, de la căderea până la mântuirea omului și aducerea lui la slavă.

În continuare vom prezenta succint începutul creației, iar apoi vom clarifica ce se înțelege prin sfârșitul creației.

Începutul creației

Să citim din nou primele cuvinte scrise în *Geneza 1*, versetul 1 :
„**La început**, Dumnezeu a făcut cerurile și pământul”.

Pentru a înțelege partea fizică, văzută, conținută în acest verset și ce anume a fost creat, citim *Geneza 2:4-8*, unde facerea de la început, din *Geneza 1:1*, este reluată ca o istorisire, ca o descriere a ceea ce s-a făcut.

*Geneza 2:4-8: „Iată **istoria** cerurilor și a pământului, când au fost făcute. În **ziua** când a făcut Domnul Dumnezeu un **pământ** și **ceruri**, nu era încă pe pământ nici un copăcel de câmp și nici o iarbă de pe câmp nu încolțea încă: fiindcă Domnul Dumnezeu nu dăduse încă ploaie pe pământ și nu era nici un om ca să lucreze pământul. Ci un abur se ridica de pe pământ și uda toată fața pământului. Domnul Dumnezeu l-a făcut pe **om** din țărâna pământului, i-a suflat în nări suflare de viață și omul s-a făcut astfel un suflet viu. **Apoi** Domnul Dumnezeu a sădit o grădină în Eden, spre răsărit; și a pus acolo pe omul pe care-l întocmise.”*

Citatul acesta istorisește succint felul în care arătau lucrurile după crearea cerurilor și a pământului, revelându-se puțin și aspectul lor fizic. Inițial, pământul era fără vegetație și fără viață pe el. Trupul omului a fost făcut ulterior din țărâna pământului.

Un lucru care nu trebuie să treacă neobservat este faptul că textul spune: „În **ziua** când a făcut Domnul Dumnezeu un pământ și ceruri”; așadar, nu se vorbește de mai multe zile, ci de **ziua**. Cerul și pământul descrise în *Geneza 2* au fost făcute în aceeași zi, numită „ziua” (nu o zi literală), spre deosebire de cerul făcut în **ziua a doua** și pământul care s-a arătat din ape în **ziua a treia** din *Geneza 1*. Se pare că **zilele** din *Geneza 1* și **ziua** din *Geneza 2:4* nu sunt unul și același lucru și, la fel, nici cerurile și pământul din *Geneza 1* nu sunt același lucru cu cele din *Geneza 2*.

Pământul din *Geneza 1:2* era „*pustiu și gol*”, acoperit cu **ape adânci și întunecate**. În cea de-a treia zi a creației Dumnezeu zice să se arate uscatul din ape, pe care-l numește pământ, iar apele le numește mări. **Apoi**, Dumnezeu zice ca pământul ieșit din ape să dea verdeață, pomi etc. Prin contrast, pământul din *Geneza 2:4* nu era acoperit de ape adânci și nu ni se spune că ar fi fost întuneric, cum spune *Geneza 1:2*, ci doar că un abur se ridica de pe pământ și uda fața pământului. Așadar, vorbim de un pământ diferit. Din țărâna acestui pământ Dumnezeu face trupul fizic al primului om, în ale cărui nări suflă suflare de viață, iar omul devine un suflet viu. Acesta este **pământul fizic**, în care se întoarce trupul omului când moare fizic, întrucât a fost luat din el (vezi *Geneza 3:19*).

Încă și mai curios este faptul că omul a fost creat din țărâna pământului **înainte** de-a fi vegetație și animale (vezi *Geneza 2:9;19*), întrucât vegetația din grădina Eden, și ulterior animalele, sunt create după ce citim cuvântul „*apoi*”, adică **după** facerea omului. În *Geneza 1* ordinea este inversată: omul este creat în a șasea zi, după „vegetația” făcută în ziua a treia. Dacă luăm ambele capitole în înțeles literal, avem o contradicție evidentă.

Să vedem și alte exemple care ne arată că înțelesul literal este inacceptabil:

- În *Geneza 1:3*, în prima zi, Dumnezeu zice „*să fie lumină*”. Dacă aceasta este lumina fizică, de unde vine ea fără luminătorii care sunt creați abia în ziua a patra? Explicația unora că Dumnezeu (care este Duh) a radiat lumina fizică este doar o speculație;
- La sfârșitul primei zile Dumnezeu zice că a fost o seară și apoi o dimineață. Cum putea să existe alternarea zilei și a nopții fizice fără luminătorii fizici?

- În ziua a treia Dumnezeu face „vegetația”. Cum poate exista vegetație fără căldura și lumina soarelui care ar fi fost creat mai târziu?

Tabelul următor sintetizează ce-am spus mai sus.

Geneza 1	Geneza 2
„zilele” creației	„ziua” creației
pământ pustiu și gol, acoperit de ape adânci, întuneric	pământ udat de un abur
Vegetația creată înaintea facerii omului	Vegetația din Eden creată după facerea omului
Animalele create înaintea facerii omului	Animalele create după facerea omului
Cerul din ziua 2 și pământul din ziua 3 sunt create după cerurile și pământul din versetul 1	Cerurile și pământul sunt create în aceeași zi

Dacă luăm cele două capitole în sens literal, avem de-a face cu mai multe contradicții și non-sensuri. Cuvintele indică spre un înțeles spiritual al celor șase zile descrise în *Geneza 1*. Ele nu se referă la o creație fizică, ci la una duhovnicească, strâns legată de istoria mântuirii și de relația dintre Dumnezeu și om. Înțelesul duhovnicesc este esențial pentru înțelegerea Scripturilor, după cum ne spune și apostolul Pavel:

1 Corinteni 2:11-13: „În adevăr, cine dintre oameni cunoaște lucrurile omului, în afară de duhul omului, care este în el? Tot așa: nimeni nu cunoaște lucrurile lui Dumnezeu în afară de Duhul lui Dumnezeu. Și noi n-am primit duhul lumii, ci Duhul care vine de la Dumnezeu, ca să putem cunoaște lucrurile pe care ni le-a dat Dumnezeu prin harul Său. Și vorbim despre ele nu cu vorbiri învățate de la înțelepciunea omenească, ci cu vorbiri învățate de

la Duhul Sfânt, întrebuițând o vorbire duhovnicească pentru lucrurile duhovnicești.”

Conform învățăturii apostolului Pavel, cunoașterea lucrurilor lui Dumnezeu nu poate avea loc în afara descoperirii pe care o face Duhul Sfânt, iar Duhul face această descoperire „*întrebuițând o vorbire duhovnicească pentru lucrurile duhovnicești*” (nu un înțeles literal).

În înțelegerea noastră, pasajul care descrie zilele creației, începând de la *Geneza 1:2*, nu poate avea decât un înțeles duhovnicesc (asemănător înțelesului simbolic). Vorbirea este duhovnicească, nu literală. Dumnezeu vorbește prima dată despre creație din perspectiva duhovnicească (în *Geneza 1*), iar apoi ne vorbește foarte succint și de aspectul fizic al creației (din *Geneza 2:4-9*). De ce așa? Pentru că tot ce se vede este făcut din lucruri care nu se văd (vezi *Evrei 11:3*). Cine nu citește Scriptura cu această perspectivă în minte va crede că lucrurile văzute sunt realitatea, în loc să le vadă ca pe o umbră a realității spirituale (vezi *Evrei 10:1*).

Dacă văzutul este umbra realității duhovnicești, nu realitatea însăși, atunci ar trebui să ne raportăm la Dumnezeu având în minte această realitate nevăzută.

De exemplu, cui i-ar trece prin minte să culeagă mere din umbra unui măr? Cu toate că este o imposibilitate și o nebunie, totuși, adesea ne relaționăm la Dumnezeu în acest fel, ignorând realitatea duhovnicească în care El ne invită să trăim prin credință, noi concentrându-ne în schimb pe cele văzute, pe „umbre”.

Sfârșitul creației

Cuvântul „sfârșit” are adesea conotații apocaliptice în cercurile creștine. E un termen și un concept înconjurat de imagini grafice, de frică, de catastrofe naturale și tot felul de lucruri groaznice; este așa-numitul „sfârșit al lumii”. Nu subscriem la această interpretare, ci credem că există un alt înțeles al acestui cuvânt.

Când vorbim despre sfârșitul creației ne referim la sfârșitul din cea de-a șasea zi, după care urmează odihna lui Dumnezeu din cea de-a șaptea zi. Până se ajunge la această odihnă, Dumnezeu creează timp de șase zile, prin Cuvântul Său care zice: „*să fie*”. Pentru a ști în ce anume constă această odihnă este nevoie, pentru început, să clarificăm înțelesul pasajului din *Geneza 1:2*:

„Pământul era pustiu și gol; peste fața adâncului de ape era întuneric și Duhul lui Dumnezeu se mișca pe deasupra apelor.”

Dacă am lua în considerare sensul fizic al cuvintelor *pământ* și *ape*, atunci este necesar să ne întrebăm: cu ce scop să se fi mișcat Duhul lui Dumnezeu în întunericul de pe fața adâncului de ape fizice? Nu putem merge înainte cu explicațiile fără să pricepem care era scopul acestei mișcări a Duhului.

În Noul Testament aflăm care este lucrarea Duhului lui Dumnezeu, căci Domnul Isus ne învață astfel:

*Ioan 6:63: „Duhul este acela care **dă viață**[...]”.*

*Ioan 14:17: „... și anume, **Duhul adevărului pe care lumea nu-l poate primi** [...]”*

*Ioan 14:26: „Dar Mângâietorul, adică **Duhul Sfânt**, pe care-L va trimite Tatăl, în Numele Meu, **vă va învăța** toate lucrurile [...]”*

Din aceste versete vedem că lucrarea Duhului lui Dumnezeu este cu referire la viață, adevăr și învățătură, iar în versetul 17 ni se spune că „*lumea nu-l poate primi*”. Acest lucru ne arată că Duhul

este primit sau respins de **oameni**. În cazul apei fizice nu se poate pune problema primirii sau respingerii Duhului. În concluzie, ar fi un non-sens mișcarea Duhului pe deasupra apelor, înțelese în mod natural. Oare ne arată Scriptura un alt înțeles, diferit de cel literal, cu privire la ape și pământ? Să observăm următorul pasaj:

*Isaia 8:6-8: „Pentru că poporul acesta a disprețuit apele din Siloe care curg lin, și s-a bucurat de Rețin și de fiul lui Remalia, iată, **Domnul va trimite împotriva lor apele puternice și mari ale Râului (Eufrat), adică pe împăratul Asiriei cu toată puterea lui; pretutindeni el va ieși din albia lui, și se va vărsa peste malurile lui; va pătrunde în Iuda, va da peste maluri, va năvăli, și va ajunge până la gât. Iar aripele întinse ale oastei lui vor umple întinderea țării tale, Emanuele!”***

În pasajul acesta, Domnul vorbește despre pedepsirea lui Iuda prin oastea armată a împăratului Asiriei, pe care o numește: „*apele puternice și mari ale râului Eufrat*”. Asiria era un popor păgân, Domnul nu era cunoscut ca Dumnezeu lor, iar cei care făceau parte din armata Asiriei sunt aici reprezentați prin ape. Vom vedea pe parcursul studiului că „apele” în înțeles **duhovnicesc** îi reprezintă pe oamenii care nu-L cunosc pe Dumnezeu, care nu sunt poporul lui, iar pământul reprezintă poporul pe care-l alege El.

Mai cităm trei pasaje unde ni se arată că apele reprezintă oameni:

*Apocalipsa 17:15: „Apoi mi-a zis: «**Apele** pe care le-ai văzut pe care șade curva, sunt **noroade, gloate, neamuri și limbi.** »”*

*Daniel 7:3, 17: „Și patru **fiare** mari au ieșit din **mare**, deosebite una de alta[...]. Aceste patru fiare mari sunt patru **împărați**, care se vor ridica pe pământ.”*

Patru împărați (oameni) → patru fiare → **din mare**. Deci marea este o mare de oameni, nu de ape în sens literal.

În baza celor arătate până acum, putem înțelege că și în *Geneza 1:2* se vorbește tot de oameni. Iar Duhul lui Dumnezeu era acolo, tocmai ca să lumineze peste întunecimea din mintea oamenilor, numiți aici ape și pământ. Iluminarea minții vine prin descoperirea lui Dumnezeu, făcută prin Duhul Lui. Adam și descendenții lui din prima lume de dinaintea potopului au avut parte de revelație, adică de **lumina Cuvântului Său**. Iar pentru că apele și pământul din *Geneza 1:2* reprezintă de fapt oameni, ni se întărește convingerea că facerea universului fizic, precum și facerea lui Adam este inclusă în *Geneza 1:1*. Așadar, *Geneza 2:4-8* este inclusă în *Geneza 1:1*. Pe cine să lumineze Duhul lui Dumnezeu prin lumina din *Geneza 1*, dacă oamenii nu existau încă? Sau, de pildă, cum de știau Cain și Abel să aducă jertfe lui Dumnezeu dacă nu a existat înainte o revelație, o luminare a oamenilor de către Duhul lui Dumnezeu? De unde poate să fi venit această luminare, dacă nu prin lumina din *Geneza 1, versetul 3*?

Am amintit deja că cele șase zile ale creației nu sunt zile calendaristice (de 24 de ore), cum susțin unii învățători sau comentatori ai Scripturii fără să dovedească acest lucru prin Scripturi. În înțelegerea noastră ele sunt **perioade** în care Dumnezeu s-a revelat progresiv oamenilor, prin Cuvântul Său, pe parcursul istoriei Scripturii. Faptul că „ziua” este văzută ca o perioadă de lumină spirituală este arătat de Domnul Isus în următorul pasaj:

*Ioan 9:4-5: „Cât este **ziuă**, trebuie să lucrez lucrările Celui ce M-a trimis; vine noaptea, când nimeni nu mai poate să lucreze. **Cât sunt în lume, sunt Lumina lumii.**”*

În perioada în care Domnul Isus se afla în lume era „ziuă” datorită

prezenței Sale și a lucrării de vestire și învățare a Evangheliei. Este clar din pasaj că nu se vorbește despre lumina fizică. Lumina prezenței lui Hristos face din noapte zi, luminează mintea și sufletul omului care-L ascultă.

*Apocalipsa 21:25: „Porțile ei nu se vor închide ziua, fiindcă **în ea nu va mai fi noapte.**”*

*Apocalipsa 22:5: „Acolo nu va mai fi noapte. Și nu vor mai avea trebuință nici de lampă, nici de lumina soarelui, pentru că **Domnul Dumnezeu îi va lumina.** Și vor împărăți în vecii vecilor.”*

Aceste versete subliniază clar înțelesul duhovnicesc al cuvintelor *zi, noapte, lumină*.

Un alt lucru demn de observat este că întotdeauna o zi a creației începe cu seara după care vine dimineața, iar lucrul acesta nu este la întâmplare. Această succesiune este un tipar care ne arată, în general vorbind, că toți oamenii au un început firesc, păcătos, neluminat; apoi, doar prin ascultarea de Cuvântul lui Dumnezeu care le vorbește, ei devin duhovnicești, ajungând fii ai luminii și ai zilei. Apostolul Pavel ne explică acest tipar în următorul citat:

1 Corinteni 15:46: „Dar întâi vine nu ce este duhovnicesc, ci ce este firesc; ce este duhovnicesc, vine mai pe urmă.”

Dacă citim acest verset în contextul său, vedem că „*primul Adam*” este pus vizavi de „*al doilea Adam*” , adică Domnul Isus Hristos, iar apostolul se referă și la **descendenții** primului Adam (vrs.48), adică la noi toți născuți după Adam.

Chiar și-n viața creștinilor care devin duhovnicești, luminați prin ascultarea de Evanghelie avem lucruri de început și lucruri de sfârșit. Prima dată este copilăria spirituală, când hrana este „*laptele duhovnicesc*” al Cuvântului lui Dumnezeu, iar

maturitatea vine mai târziu prin creșterea dată de hrana Cuvântului lui Dumnezeu (vezi *Evrei 5:12-13*).

În continuare vom vorbi despre odihna din ziua a șaptea.

Geneza 2:3: „Dumnezeu a binecuvântat ziua a șaptea și a sfințit-o, pentru că în ziua aceasta S-a odihnit de toată lucrarea Lui pe care o zidise și o făcuse”.

Să credem ca Dumnezeu, care e Duh, a ostenit și avea nevoie de odihnă în sens fizic e o aberație. Această „Odihnă” din timpul „Zilei” nu este o odihnă în urma oboselii, ci este bucuria, veselia și desfătarea de la finalul marii lucrări a creației Sale desăvârșite. Dumnezeu se odihnește de toată lucrarea Sa în ziua a șaptea împreună cu răscumpărații Săi din toate generațiile trecute, prezente și viitoare. Despre această bucurie vorbește Domnul prin Isaia, în contextul promisiunii cerului nou și a pământului nou:

*Isaia 65:19: „Eu însumi **Mă voi veseli asupra Ierusalimului, și mă voi bucura de poporul Meu; nu se va mai auzi în el de acum nici glasul plânsetelor, nici glasul țipetelor.”***

Dacă privim la întregul context al capitolului 65 din profeția lui Isaia, veselia și bucuria din acest pasaj sunt cu referire la „noul Ierusalim” care se pogoară din cer și la noul popor reprezentat prin Biserica lui Hristos, după ce toate lucrurile sunt făcute noi (citește în paralel *Isaia 65:17-25* și *Apocalipsa 21:1-4*). Acest lucru urma să se împlinească doar după ce era nimicit Israelul necredincios („Domnul Dumnezeu vă va omorî” - *Isaia 65:15*) care a părăsit pe Domnul Isus și a cerut lui Pilat să-L răstignească pe cruce (Pavel ne spune că doar o rămășiță credincioasă din Israel a fost mântuită – *Romani 9:27, 11:5*).

Tot cu privire la odihna de la sfârșitul creației să observăm faptul

că Dumnezeu S-a odihnit **ziua** de toată lucrarea Lui, iar această zi nu se încheie. Nu „*a fost o seară și apoi o dimineață*”, ceea ce e foarte important. Se înțelege că această zi e fără sfârșit și că se referă la „Ziua” în care este etern Lumina duhovnicească, pentru că: „[...]Dumnezeu este Lumina” (vezi 1 Ioan 1:5). Omul firesc, făcut din țărâna pământului, se odihnește de munca lui în fiecare **noapte**, cu ochii închiși, în lipsa luminii fizice. Deosebirea dintre odihna fizică a omului firesc, care are loc în întunericul nopții și Odihna duhovnicească a lui Dumnezeu din Lumina Zilei Sale este mare. Până și această deosebire o putem vedea ca un tipar al lucrurilor de început și de sfârșit.

În viziunea celor care interpretează zilele creației în mod literal și liniar, Dumnezeu se odihnește la sfârșitul creării cosmosului, a lumii materiale, la sfârșitul primului capitol din *Geneza*. Deși profețită câteva versete mai târziu (*Geneza 3:15*), lucrarea de mântuire a Domnului Isus Hristos începe doar după trecerea a mii de ani. Prin urmare, să se fi „odihnit” Dumnezeu Tatăl **înainte** de întruparea Fiului Său, înainte de lucrarea Sa de mântuire a oamenilor? Să fi fost Dumnezeu mai preocupat, mai „ostenit” de creația văzută, materială, decât de jertfa răscumpărătoare a Fiului Său?! Greu de crezut așa ceva. Realitățile de la sfârșit au natură duhovnicească, iar odihna lui Dumnezeu (care este Duh, vezi *Ioan 4:24*) din ziua a șaptea nu poate fi limitată doar la sensul de finalizare a universului fizic. Suntem încredințați că odihna de la sfârșitul creației include biruința Fiului. De aceea, vom arăta în continuarea studiului nostru că:

Scripturile dovedesc că lucrarea Fiului este inclusă în descrierea creației din primul capitol din Geneza.

La fel ca Dumnezeu, și omul duhovnicesc se odihnește tot

duhovnicește în lumina prezenței lui Dumnezeu și a lui Hristos, în eternitatea **Zilei** lui Dumnezeu. Odihna aceasta vine când înțelegem dragostea Sa și când Duhul Sfânt ne descoperă că suntem copii ai lui Dumnezeu.

Să ne gândim la procesul înfierii unui copil care stă de multă vreme în speranța de a fi adoptat. O adopție presupune că există niște documente și o hotărâre vădită a părinților adoptivi de a înfia acel copil. De partea copilului înfiat există însă o grămadă de întrebări și multă nesiguranță și frică. Mare și absolut magnifică este ziua în care copilul realizează că el este lumina ochilor părinților lui adoptivi, că ei îl iubesc dincolo de meritele lui, că iubirea lor este necondiționată și că nimic nu îi va face vreodată să îl abandoneze. Ziua acestei revelații repară și vindecă tot ce vreodată a suferit inima acelui copil. Convingerea că el este iubit îi umple viața de o fericire de nedescris. Când acel copil înțelege că iubirea părinților nu vine înspre el ca urmare a ceva ce el face sau nu face, ci este cadoul lor pentru el, tot iadul abandonului dispare. Și, în locul acestui iad, al durerii, apare odihna dată de faptul că el aparține cuiva. Și va aparține pentru totdeauna.

În același mod ne odihnim și noi când realizăm că primirea noastră în familia lui Dumnezeu nu presupune doar existența unui document semnat cu însuși sângele lui Hristos la crucea Golgotei, ci este un continuu și copleșitor răsfăț, o dezmierdare, un alint, o gingașă manifestare a iubirii lui Dumnezeu. Dragostea Sa pentru noi zice precum iubitul din Cântarea Cântărilor către iubita sa: „*Mi-ai răpit inima numai cu o privire*” (*Cântarea Cântărilor 4:9*). Suntem iubiți cu adevărat. Putem să ne odihnim în această iubire veșnică. Ne iubește Cel care El însuși este iubirea. De ce ne-a dorit inima Lui minunată? Nu înțelegem pe deplin. Dar știm că nu mai poate să nu ne iubească. Aceasta este odihnă! Să credem deci această declarație de iubire și să intrăm astfel în odihna Lui.

În Scripturi găsim pasaje care vorbesc în mod tainic despre această zi a Odihnei Lui. Un exemplu este Psalmul 118 în care ne este adresată invitația la o zi de bucurie și veselie.

*Psalmul 118:24: „Aceasta este **ziua** pe care a **făcut-o** Domnul: să ne **bucurăm** și să ne **veselim** în ea!”*

Așadar, după ce ni se spune că „**aceasta este ziua**” (la timpul prezent), aflăm că Domnul a **făcut-o** deja (la timpul trecut). Când? Răspunsul nu poate fi decât unul: în ziua a șaptea de la sfârșitul creației. Din acest Psalm mai observăm că ziua a fost făcută **după** ce „piatra” (adică Hristos) lepădată de zidari a ajuns să fie pusă în capul unghiului clădirii. Bucuria și veselia zilei sunt în Domnul Isus Hristos, care a ajuns să fie pus în capul unghiului clădirii duhovnicești a lui Dumnezeu, adică Biserica. Dacă această zi ar fi doar o zi naturală, de 24 de ore, nu ar fi promisiunea aceasta una foarte neînsemnată?

Mesajul celor șase zile ale creației, care au o seară și o dimineață, se încheie de fiecare dată cu expresia: „**aceasta a fost ziua a [...]**”. În ziua a șaptea nu se mai spune: „**aceasta a fost ziua a șaptea**”, ci doar că: „**în ziua a șaptea S-a odihnit**” sau, cum am arătat anterior (Psalmul 118): „**Aceasta este ziua [...]**”. Creația își atinge desăvârșirea în ziua a șaptea, când este încheiată pe deplin. Ziua a șaptea este ziua lui Dumnezeu, „**Z I U A**”, la singular! Aceasta nu este o zi repetată săptămânal, ci este ultima zi din „săptămâna” creației. Ar fi absurd să ne imaginăm că Dumnezeu se odihnește săptămânal într-o zi de 24 de ore!

Apostolul Pavel vorbește despre trecerea nopții și apropierea zilei în *Romani 13:12*: „**Noaptea aproape a trecut, se apropie ziua. Să ne dezbrăcăm, deci, de faptele întunericului, și să ne îmbrăcăm cu armele luminii.**”

Cu siguranță Pavel nu vorbește de o zi de 24 de ore. El vorbește

tot despre ziua a șaptea, ziua de odihnă de la sfârșitul creației. Dumnezeu, care nu este limitat de timp, a făcut-o încă de la întemeierea lumii, însă pentru omenire ea urma să vină și era foarte aproape la sfârșitul generației apostolice.

Sfârșitul creației, cu odihna din ziua a șaptea, este explicat și de către apostolul inspirat de Duhul Sfânt, în epistola sa către *Evrei* 4:3-4: „Pe când noi, fiindcă am crezut, **intrăm în «odihna»** despre care a vorbit El, când a zis: «Am jurat în mânia Mea, că nu vor intra în odihna Mea!» **Măcar că lucrările Lui fuseseră isprăvite încă de la întemeierea lumii**. Căci într-un loc a vorbit astfel despre ziua a șaptea: «**Dumnezeu S-a odihnit în ziua a șaptea de toate lucrările Lui.**»”

Apostolul afirmă că odihna din ziua a șaptea în care s-a odihnit Dumnezeu după ce și-a isprăvit toată lucrarea la întemeierea lumii (din *Geneza 1*) nu era venită încă pentru creștinii din generația apostolică, ci urma să vină în curând (vezi *Evrei 4*). Iar locul în care se intră pentru a avea parte de „Odihna Lui”, este cetatea Noul Ierusalim, în care este prezența lui Dumnezeu (vezi *Apocalipsa 21*). În Scripturi găsim promisiunea odihnei veșnice exprimată în diverse moduri, dar ea este împlinită prin această intrare în „Odihna Lui” de la sfârșitul creației.

Creația completă, din punct de vedere spiritual, este încheiată doar la a doua venire a Domnului Isus Hristos, după înnoirea tuturor lucrurilor.

ZIUA ÎNTÂI: LUMINA

În general, când vorbim despre lumină, ne gândim la faptul că ea ne ajută să vedem ce este în jurul nostru: oameni, animale, plante, alte forme de viață, obiecte, lucruri în mișcare etc. Un alt lucru pe care-l cunoaștem despre lumina naturală este faptul că ea susține viața noastră biologică. Ea este generată de soare, iar fără ea viața noastră nu ar putea exista. Vom observa că în Scriptură se vorbește preponderent despre lumină dintr-o perspectivă spirituală. În acest scop căutăm să înțelegem natura luminii și importanța acesteia pentru om, plecând de la pasajul din *Geneza 1:3*. Acesta este primul pasaj din Scriptură care ne vorbește despre lumină, fără să ne spună ce fel de natură are această lumină. De aceea, vom cerceta mai pe larg Scriptura pentru ca în final să putem avea o concluzie temeinică.

Textele Scripturii prezintă lumina din două perspective:

- una se referă la cea fizică, naturală, cum este cea radiată de soare și de stele;
- cealaltă se referă la lumina pentru mintea omului, adică la lumina spirituală sau duhovnicească.

Scopul nostru este să distingem când se vorbește de lumina naturală și când se vorbește de lumina spirituală. Vom vedea că despre lumina naturală se spune foarte puțin în Scriptură. De aceea, cercetăm mai mult lumina în înțelesul ei spiritual.

Toate pasajele pe care urmează să le evidențiem au ca prim scop identificarea naturii luminii din prima zi a creației, fără a limita studiul doar la lumina din prima zi. Apoi, în urma clarificărilor pe care le dau aceste pasaje, vom putea să tragem o concluzie temeinică, dovedită, fără să facem apel la speculații sau imaginații lipsite de fundament Scriptural. Ca o anticipare,

amintim faptul că Scriptura ni-L face cunoscut pe Dumnezeu și ne spune că: „*Dumnezeu e lumină*”(vezi 1 Ioan 1:5).

Citatul următor ne vorbește despre lumina din prima zi:

*Geneza 1:2-5: „Pământul era pustiu și gol; peste fața adâncului de ape era întuneric și Duhul lui Dumnezeu se mișca pe deasupra apelor. **Dumnezeu a zis: «Să fie lumină!» și a fost lumină. Dumnezeu a văzut că lumina era bună; și Dumnezeu a despărțit lumina de întuneric. Dumnezeu a numit lumina zi, iar întunericul l-a numit noapte. Astfel, a fost o seară și apoi a fost o dimineață: aceasta a fost ziua întâi.***”

Din acest pasaj observăm că:

- pământul este pustiu și gol, acoperit de ape adânci (el se arată din ape doar în ziua a treia);
- întunericul era peste fața adâncului de ape, deci și pământul era încă în întuneric;
- Duhul lui Dumnezeu se mișca pe deasupra apelor întunecate;
- Dumnezeu a zis: „*Să fie lumină!*”, sau altfel spus „*Să lumineze lumina din întuneric!*” (vezi 2 Corinteni 4:6);
- Dumnezeu **a despărțit** lumina de întuneric;
- Dumnezeu a numit lumina **zi**, iar întunericul **noapte**;
- a fost o seară și apoi o dimineață (observăm că prima oară este *noaptea*, apoi vine *ziua*);
- aceasta a fost ziua întâi.

Înainte de-a trece mai departe, vrem să subliniem faptul că

despre lumină nu se spune că a fost făcută, cum se precizează despre cer în versetul 7: „**Dumnezeu a făcut întinderea [...]**”, sau cum se spune în versetul 16 despre luminători: „**Dumnezeu a făcut cei doi mari luminători [...]**”. Lumina din Geneza 1:3 nu face parte din lucrurile „făcute”, ci ea s-a arătat atunci când a poruncit Dumnezeu.

Lumina în înțeles natural

Să ne uităm la câteva pasaje unde se vorbește despre lumina naturală:

*Faptele Apostolilor 16:29: „Atunci **temnicerul a cerut o lumină**, a sărit înăuntru, și, tremurând de frică, s-a aruncat la picioarele lui Pavel și ale lui Sila;”*

Lumina cerută de temnicerul din Filipi era lumina unei candelă, pentru că era noapte și avea nevoie de ea pentru a vedea cu ochii fizici.

*Matei 6:22-23: „**Ochiul este lumina trupului**. Dacă ochiul tău este sănătos, tot trupul tău va fi plin de lumină; dar dacă ochiul tău este rău, tot trupul tău va fi plin de întuneric. Așa că, dacă lumina care este în tine este întuneric, cât de mare trebuie să fie întunericul acesta!”*

Domnul Isus dă ca exemplu lumina naturală, care este pentru ochii trupului, după care vedem că o folosește ca o pildă pentru înțelesul spiritual.

*Matei 28:1: „La sfârșitul zilei Sabatului, **când începea să se lumineze înspre ziua dintâi a săptămânii**, Maria Magdalena și cealaltă Marie au venit să vadă mormântul.”*

Luminarea despre care ne vorbește pasajul de mai sus este o referire la lumina zilei naturale, de la începutul zilei dintâi, când a înviat Domnul Isus. Cu toate că lumina menționată era cea naturală, observăm „coincidența” dintre învierea Domnului în cea dintâi zi a săptămânii și lumina zilei întâi de la creație.

Lumina în înțeles duhovnicesc

Continuăm cu mai multe pasaje în care se vorbește despre lumină în înțeles duhovnicesc.

*Proverbe 6:23: „Căci sfatul este o candelă, **învățătura este o lumină**, iar îndemnul și mustrea sunt calea vieții.”*

Lumina din acest pasaj se referă la învățătura pentru viață.

*Isaia 60:20: „Soarele tău nu va mai asfinți, și luna ta nu se va mai întuneca; căci **Domnul va fi Lumina ta pe vecie**, și zilele suferinței tale se vor sfârși.”*

Promisiunea pe care o face Duhul Sfânt cu privire la luminarea veșnică a Noului Ierusalim (vezi *Isaia 60:11* și *Apocalipsa 21:23-26*) se referă la lumina duhovnicească care este însuși Domnul.

Apostolul Pavel susține, fără dubiu, înțelesul duhovnicesc al luminii din *Geneza 1:3*.

*2 Corinteni 4:6: „Căci Dumnezeu, care a zis: «**Să lumineze lumina din întuneric**» ne-a luminat inimile, ca să facem să strălucească lumina cunoștinței slavei lui Dumnezeu pe fața lui Isus Hristos.”*

În acest verset, lumina este Evanghelia lui Hristos, despre care este vorba în context (vezi *2 Corinteni 4*). Această lumină este

pentru „inimă”, adică pentru mintea cu care facem alegeri. Pavel folosește denumirea de *inimă* fără să se refere la organul biologic. Inima de carne este doar o pompă pentru sângele care hrănește și menține viața trupului fizic. În înțeles duhovnicesc, inima reprezintă ceea ce iubim, pentru ce trăim, care ne este motivația vieții, care ne sunt valorile etc. Evanghelia este pentru „inima minții”, prin care este hrănită viața trupului nostru duhovnicesc, adus la viață de Hristos. Aducerea la viață a omului se înfăptuiește prin auzirea, înțelegerea și primirea învățăturii Evangheliei lui Hristos.

Să citim alte câteva texte care vorbesc despre lumină.

*Ioan 1:4-10: „În El era viața, și **viața era lumina oamenilor. Lumina luminează în întuneric, și întunericul n-a biruit-o.** A venit un om trimis de Dumnezeu: numele lui era Ioan. El a venit ca martor, ca să mărturisească despre Lumină, pentru ca toți să creadă prin el. Nu era el Lumina, ci el a venit ca să mărturisească despre Lumină. **Lumina aceasta era adevărata Lumină**, care luminează pe orice om, venind în lume. El era în lume, și lumea a fost făcută prin El, dar lumea nu L-a cunoscut.”*

*Ioan 8:12: „Isus le-a vorbit din nou și a zis: «**Eu Sunt Lumina lumii; cine Mă urmează pe Mine, nu va umbla în întuneric, ci va avea lumina vieții.**»”*

Aceste pasaje ne adevăresc că Isus este „*adevărata Lumină*”, „*Lumina lumii*” în înțeles duhovnicesc. Această lumină este pentru viața omului duhovnicesc, nu pentru ochii fizici. Ea vine prin Cuvântul lui Hristos și luminează mintea omului, de aceea înțelesul este duhovnicesc. Iar înțelegerea Cuvântului este rezultatul descoperirii, iluminării, adusă de Duhul Sfânt.

Observăm că înainte de venirea Luminii în lume, adică înainte de întruparea Domnului Isus, oamenii umblau în întunericul nopții.

Israel avea ca lumină doar Legea, care **reflecta** „adevărata Lumină” după cum luna reflectă lumina soarelui. Legea, care a luminat (sau reflectat) în timpul nopții spirituale a Vechiului Legământ, ne-a vorbit prin „umbra luminii” ei despre „adevărata Lumină” din timpul zilei, adică despre Hristos. Acest lucru l-a făcut și Ioan Botezătorul, care a fost ultimul profet din perioada Legii. El a avut menirea să-L facă cunoscut lui Israel pe Domnul Isus Hristos.

După cum a doua lume a Vechiului Legământ a avut ca lumină revelația Legii, la fel și prima lume de dinainte de potop a avut lumina de la început, venită prin Cuvântul care s-a revelat când Dumnezeu a zis: „*Să fie lumină!*”. Lumina Cuvântului de la început, din *Geneza 1:3*, era Hristos neîntrupat încă - după cum arată și următorul citat:

Ioan 1:1-3: „La început era Cuvântul, și Cuvântul era cu Dumnezeu, și Cuvântul era Dumnezeu. El era la început cu Dumnezeu. Toate lucrurile au fost făcute prin El; și nimic din ce a fost făcut, n-a fost făcut fără El.”

Ioan 1:14: „Și Cuvântul S-a făcut trup, și a locuit printre noi, plin de har, și de adevăr.”

Lumina care a luminat la început în prima lume de dinainte de potop avea același scop ca și lumina Legii din cea de-a doua lume, și anume: să arate înspre „adevărata Lumină” de la sfârșit.

Suntem deplin încredințați, în baza pasajelor enumerate deja, că

lumina din Geneza 1:3 este o referire la lumina lui Hristos,

care a fost prezent de la începutul creației, deoarece toate

lucrurile există prin El. Chiar dacă lumina din *Geneza 1* făcea parte din revelația lucrurilor de la început (lucrurile dintâi, începătoare) și care urma să fie făcută desăvârșită doar la sfârșit, ea este parte integrantă din revelația completă a lui Hristos, care este și Alfa și Omega.

Așadar, dacă lumina din *Geneza 1* nu este lumina fizică, solară, ci se referă la lumina lui Hristos, se pune întrebarea: ce sunt „apele întunecate” și „pământul pustiu și gol”? Cheia înțelegerii acestor elemente este tot duhovnicească. Apele întunecate nu pot fi o referire la apa fizică, nici pământul la globul pământesc. De ce să fi fost nevoie ca Hristos să lumineze molecule de apă și granule de nisip? Cu ce scop să se fi mișcat Duhul în întunericul fizic de pe suprafața apelor fizice? După cum am mai spus, Domnul Isus ne învață că „*Duhul este acela care dă viață*”, este lumină pentru viață, deci ce viață să dea Duhul în întunericul apei fizice? Această presupunere ar fi fără noimă, de-a dreptul întunecată, ca apele și pământul de la început.

Am citat pasaje care arată că Scriptura vorbește despre ape ca fiind gloate, națiuni, neamuri, iar despre pământ ca fiind poporul căruia i se descoperă Dumnezeu (*Apocalipsa 17:15; Isaia 8:7*). Vom vedea pe parcursul acestui studiu că Pământul și Marea din *Apocalipsa* fac referire la poporul Israel, respectiv la neamuri, adică la celelalte națiuni.

Următorul pasaj vine să întărească afirmațiile de mai sus.

Coloseni 1:15-17: „El este chipul Dumnezeului celui nevăzut, cel întâi-născut din toată zidirea. Pentru că prin El au fost făcute toate lucrurile care sunt în ceruri și pe pământ, cele văzute și cele nevăzute: fie scaune de domnii, fie dregătorii, fie domnii, fie stăpâniri. Toate au fost făcute prin El și pentru El. El este mai înainte de toate lucrurile, și toate se țin prin El. El este Capul trupului, al Bisericii. El este începutul, cel întâi-născut dintre cei

morți, pentru ca în toate lucrurile să aibă întâietatea.”

Apostolul Pavel le spune colosenilor că Isus Hristos este „*cel întâi-născut din toată zidirea*”. „*El este ÎNCEPUTUL!*” Nu spune că este un început, ci spune că este începutul, articulat! Adică El se află la originea întregii creații, fiind „*mai înainte de toate lucrurile*”. Hristos nu este Cel Dintâi doar în Noua Creație a lui Dumnezeu de la sfârșit, ci este Cel Dintâi și în Vechea Creație. Isus Hristos este ÎNCEPUTUL prin care au fost făcute toate lucrurile dintâi ale creației din Geneza și SFÂRȘITUL din Apocalipsa capitolul 22. Din perspectiva omului, facerea începe cu creația veche, firească, în primul Adam și se sfârșește cu creația nouă, duhovnicească, în al doilea Adam, adică în Hristos glorificat. Noi înțelegem timpul în mod liniar și am putea avea tendința să credem că Domnul Isus nu era prezent în *Geneza 1*, deoarece El nu apare întrupat pe scena istoriei decât la vreo patru milenii după cele descrise în *Geneza*. Tatăl, Fiul și Duhul Sfânt împreună sunt o Trinitate veșnic prezentă. Hristos a fost prezent la începutul creației vechi în *Geneza 1*, căci El era Lumina de la început. De asemenea, El este și Lumina care a luminat la sfârșit. Apoi a murit pentru păcatele omenirii și a înviat Cel Dintâi dintre cei morți în Noua Creație duhovnicească (*în duh*, nu în trup este cel dintâi înviat), fiind făcut de Dumnezeu un „*Duh dătător de Viață*” (vezi *1 Petru 3:18; Fapte 26:23; 1 Corinteni 15:45*).

Lucrurile dintâi menționate în capitolul anterior al acestui studiu, cele care țin de sistemul celor două lumi (cea de dinainte de potop și a doua lume de după potop) reprezintă **creația veche**, care a trecut. Lucrurile de pe urmă, care aparțin lumii duhovnicești, au început cu învierea lui Hristos și sunt pe deplin înnouite și împlinite la revenirea Sa. Aceste lucruri noi sunt veșnice, aparțin Noului Legământ și sunt **Noua Creație**.

Apocalipsa 21:4: „El va șterge orice lacrimă din ochii lor. Și moartea nu va mai fi. Nu va mai fi nici tânguire, nici țiپăt, nici

*durere, pentru că **lucrurile dintâi au trecut.***

*Apocalipsa 21:5: „Cel ce ședea pe scaunul de domnie a zis: «**lată, Eu fac toate lucrurile noi.**» Și a adăugat: «Scrie, fiindcă aceste cuvinte sunt vrednice de crezut și adevărate.»”*

Tabelul următor prezintă creația completă ca având două părți:

VECHEA CREAȚIE	NOUA CREAȚIE
Prima lume, de dinainte de potop (a trecut)	A treia lume, după lumea Vechiului Legământ: lumea Noului Legământ în Sângele lui Hristos (este prezentă și netrecătoare/veșnică) (vezi <i>Efes. 1:9-10</i>)
A doua lume, cea de după potop – lumea Vechiului Legământ (a trecut)	

După cum am văzut, în prima zi a creației are loc și despărțirea luminii de întineric, iar Dumnezeu le dă nume: *zi* și *noapte*. Însă lumina este a lui Hristos. În prima zi a creației, Dumnezeu face prin lumină separarea dintre zi și noapte din punct de vedere spiritual, nu fizic sau natural.

Am auzit persoane care pretind că, întrucât „Dumnezeu e lumină”, El poate radia, emite lumina fizică. O considerăm o interpretare forțată, fără susținere în Scriptură. Dumnezeu este Duh, iar lumina Duhului este duhovnicească, prin aceasta aducând omului **cunoașterea** („vederea”) Dumnezeului nevăzut, nu a lucrurilor văzute. Iar dacă lumina din *Geneza 1:3* ar fi fost o lumină naturală, „emanată” de Dumnezeu, înseamnă că în ziua a patra când au fost făcuți luminătorii (presupunându-i naturali), lumina lui Dumnezeu din versetul trei ar fi încetat, fiind acum emanată de soare. Apoi, după o pauză de milenii, în *Apocalipsa 21*, dispăre soarele, iar Dumnezeu luminează din nou, cu lumina

naturală, cetatea Noul Ierusalim (tot naturală, în acel înțeles), care se coboară din cer. Să fim rezonabili! Explicația că Dumnezeu ar fi emanat lumina fizică în prima zi a creației este doar o speculație.

Să analizăm și următorul text:

*Faptele Apostolilor 26:23: „[...] și anume, că Hristosul trebuie să pătimească, și că, după ce va fi cel dintâi din învierea morților, **va vesti lumină** norodului și Neamurilor.”*

Apostolul Pavel, vorbind lui Agripa, spune că Hristosul, după ce este cel dintâi înviat, vestește lumină norodului și neamurilor. Prin urmare, învierea și lumina au o foarte strânsă legătură între ele. Lumina revelată și vestită după învierea Domnului, prin apostolii Săi, este aceea care sfârșește revelația, o aduce la completitudine, o desăvârșește.

Știm din relatările Noului Testament că **învierea are loc în cea dintâi zi a săptămânii, la fel ca lumina din prima zi din Geneza cap. 1**. Lucrul acesta nu este la întâmplare, ci are o mare valoare simbolică: lumina din prima zi a creației, care era lumina Hristosului neîntrupat încă, arată spre Hristosul Întrupat, înviat în prima zi a săptămânii.

Orice încercare de-a explica fizic lumina din *Geneza 1:3* nu credem că poate fi făcută cu argumente temeinice. De asemenea, nici durata unei zile a creației nu poate fi de 24 de ore. O abordare care susține că lumina este fizică și că ziua are o durată de 24 de ore este total nefondată Scriptural.

Cităm din nou ce spune apostolul Pavel în *Romani 13:12*:

„Noaptea aproape a trecut, se apropie ziua. Să ne dezbrăcăm, deci, de faptele întunericului, și să ne îmbrăcăm cu armele

luminii.”

Este aceasta o noapte și o zi de 24 de ore? Sunt întunericul și lumina despre care vorbește Pavel fizice? Cu siguranță, nu!

„Noaptea” poporului Vechiului Legământ și a Legii era pe sfârșite

și urma să se arate „ZIUA” Împărăției venită cu putere, în plinătatea Noului Legământ. Lucrul acesta trebuia să se împlinească atunci când Hristos Își lua Împărăția, mai înainte ca unii dintre apostoli să fi murit fizic, în secolul întâi, după cum ne arată și *Marcu 9 cu 1*:

*„El le-a mai zis: «Adevărat vă spun că **sunt unii din cei ce stau aici care nu vor muri până nu vor vedea Împărăția lui Dumnezeu venind cu putere**».”* (Acest pasaj nu se referă la viitorul îndepărtat, ci la generația apostolică.)

Lupta lui Iacov cu Dumnezeu din timpul nopții de la Peniel (simbolic vorbind, vezi *Geneza 32:24-32*), când l-a cerut să-l binecuvânteze, era pe sfârșite în secolul întâi. Dumnezeu l-a binecuvântat înainte de zorii Zilei, trimițând în lume pe Fiul Său, ca să-i vadă cu adevărat Fața (vezi *Ioan 14:9*), în **lumina** din timpul **zilei prezenței** Sale. O rămășiță credincioasă a genealogiei lui Iacov a primit un nume nou: Israel - cel ce se luptă cu Dumnezeu, devenind Israelul lui Dumnezeu, biruitor prin lupta credinței și fiind chemat, hotărât și pus de Dumnezeu să lumineze calea mântuirii, cum zice profetul:

*Isaia 49:6: „El zice: «Este prea puțin lucru să fii Robul Meu ca să ridici semințiile lui Iacov și **să aduci înapoi rămășițele lui Israel**».*

De aceea, te pun să fii Lumina neamurilor, ca să duci mântuirea până la marginile pământului».”

Prima lume a avut parte de lumina lui Hristos de la început, **în măsura revelației stabilite de Dumnezeu pentru acea lume.** Lumina primei lumi, la fel ca lumina Legii din cea de-a doua lume, arătau spre adevărata lumină, care este Domnul Isus Hristos. Revelația luminii desăvârșite, completă, încheiată a venit doar prin EL: întrupat, jertfit, înviat din morți, înălțat și revenit în Împărăția Sa duhovnicească. Împărăția lui Hristos, a Noului Său Legământ, a venit cu putere la sfârșitul perioadei apostolice ca o realitate veșnică, din generație în generație.

ZIUA A DOUA: CERUL

În acest capitol vrem să subliniem că cerul zilei a doua nu este fizic, ci spiritual (sau duhovnicesc), iar menirea lui de-a „despărți” se bazează pe lumina din prima zi. Pe parcurs vom vedea că îngerii cerului, care sunt duhuri slujitoare create de Dumnezeu, au menirea de-a face această despărțire. Cât privește faptul că întinderea este numită *cer*, vom arăta că aceasta nu este o întindere spațială, ci una temporală într-un „spațiu duhovnicesc”.

Pasajul care descrie facerea cerului este următorul:

*Geneza 1:6-8: „Dumnezeu a zis: «Să fie o întindere între ape și ea să despartă apele de ape». Și Dumnezeu a făcut întinderea, și ea a despărțit apele care sunt dedesubtul întinderii, de apele care sunt deasupra întinderii. Și așa a fost. **Dumnezeu a numit întinderea cer.** Astfel, a fost o seară și apoi a fost o dimineață: aceasta a fost ziua a doua.”*

Dacă studiem Scriptura cu atenție, vom observa că ea împarte cerurile în „ceruri trecătoare” și „netrecătoare”. De asemenea, în Scripturi găsim unele referiri la cerul fizic și multe altele la cerul care ține de o creație spirituală. Scriptura vorbește despre mai multe lumi create de Dumnezeu și fiecareia i se atribuie un cer specific, pentru că CERUL din punct de vedere duhovnicesc reprezintă GVERNAREA pe care Dumnezeu o instituie în dreptul fiecărei lumi, după cum vom vedea în continuare în acest capitol. Întrebarea care se pune este: cum putem să le deosebim? Cum putem ști despre care din aceste ceruri este vorba?

Să analizăm câteva texte care ne vorbesc despre aceste ceruri:

*2 Petru 3:5-7: „Căci înadins se fac că nu știu că **odinioară erau ceruri și un pământ** scos prin Cuvântul lui Dumnezeu din apă și*

*cu ajutorul apei (primul cer/prima lume), și că lumea de atunci a pierit tot prin ele, înecată de apă. Iar **cerurile și pământul de acum** (al doilea cer/a doua lume) sunt păzite și păstrate, prin același Cuvânt, pentru focul din ziua de judecată și de pierire a oamenilor nelegiuiți."*

2 Corinteni 12:2: „Cunosc un om în Hristos, care, acum patrusprezece ani, a fost răpit până în al treilea cer [...]” (al treilea cer)

*2 Petru 3:13: „Dar noi, după făgăduința Lui, așteptăm **ceruri noi și un pământ nou, în care va locui neprihănirea.**” (al treilea cer/a treia lume)*

După cum citim, Scriptura ne vorbește despre trei ceruri. Fiecare dintre aceste ceruri corespunde unei lumi diferite, respectiv:

- PRIMUL CER → PRIMA LUME, lumea dintâi, de dinainte de potop;
- AL DOILEA CER → A DOUA LUME, lumea Vechiului Legământ;
- AL TREILEA CER → A TREIA LUME, lumea Noului Legământ în care domnește neprihănirea prin dragostea veșnică a Fiului lui Dumnezeu, Domnul Isus Hristos.

În cele ce urmează le vom cerceta pe rând ca să pricepem ce ne învață Cuvântul lui Dumnezeu despre fiecare în parte.

Chiar dacă crearea primului cer din *Geneza 1:6-8* are o descriere succintă, putem totuși observa că **cerul a fost făcut ca o întindere care**

↗ apele ce sunt deasupra întinderii
să despartă de
↘ apele ce sunt dedesubtul întinderii.

Poate fi aici vorba de cerul fizic? Reprezintă el bolta cerului sub care avem apele de jos, adică mările, iar deasupra apele de sus, adică norii? În înțelegerea noastră, cu siguranță nu! Deși imaginea descrisă pare să fie cea fizică, văzută a întinderii cerului care desparte apele de jos de norii de sus, această imagine din văzut este de fapt umbra unei realități spirituale. Dovada acestei afirmații o vom vedea în textele Scripturilor la care ne vom referi în continuare.

Despre primul cer ni se spune foarte puțin în Scriptură, așa că ne vom folosi de pasaje care vorbesc despre cel de al doilea cer, din perioada Vechiului Legământ. Aceste pasaje ne vor ajuta, prin analogie, să înțelegem mult mai bine ce reprezintă primul cer. Din acest motiv vom urmări lucrurile legate de al doilea cer și abia apoi vom analiza ce am învățat din ele despre primul cer. De asemenea, vom analiza cu multă atenție ce spun despre cer Domnul Isus și apostolii.

În *Isaia 66:1* ni se spune : „*Așa vorbește Domnul: «**Cerul este scaunul Meu de domnie, și pământul este așternutul picioarelor Mele! Ce casă ați putea voi să-Mi zidiți, și ce loc Mi-ați putea voi da ca locuință?**»*”(vezi și *Matei 5:34-35*)

Dacă am lua aceste cuvinte în înțeles literal, ar trebui să-L vedem pe Dumnezeu așezat pe întinderea cerului fizic, pe un scaun mare, cu picioarele așezate pe globul pământesc. Desigur că o astfel de înțelegere ar fi absurdă și nefondată pe Scriptură. De fapt, prin acest pasaj, Isaia ne spune în înțeles duhovnicesc următoarele:

- Dumnezeu este pe scaunul Lui de domnie în cer - de unde

domnește;

- pământul este așternutul picioarelor lui - reprezentând poporul ales peste care El guvernează;
- Dumnezeu nu locuiește într-o casă făcută de mâini omenești (cum era Templul din Ierusalim - vezi și *Fapte.7:48*). El locuiește în Templul făcut de Măinile Lui (vezi *Exodul 15:17-18*).

Să vedem un alt pasaj din Isaia în care ni se vorbește despre ceruri. În context este amintită trecerea poporului Israel prin Marea Roșie, în drumul său spre Sinai.

Isaia 51:15-16: „Eu Sunt Domnul, Dumnezeul tău, care stârnesc marea și fac să-i urle valurile: Domnul oștirilor este Numele Meu. Eu am pus cuvintele Mele în gura ta, și te-am acoperit cu umbra mâinii Mele, ca să întind cerurile și să întemeiez pământul și să zic Sionului: «Tu ești poporul Meu!»» (Trad. Cornilescu revizuită – TBS)

În pasajul din *Isaia 51*, profetul ne amintește că după trecerea Mării Roșii poporul Israel a ajuns la Sinai. Aici, Moise a cerut să vadă slava lui Dumnezeu, apoi a fost pus în crăpătura stâncii, iar când Domnul a trecut prin fața sa a fost acoperit de umbra Mâinii Lui, pentru ca să nu vadă fața Domnului, ci doar spatele (vezi *Exodul 33:19-22*). Următoarea zi, Moise a urcat pe Sinai (vezi *Exodul 34*) și a primit noile table pe care era scrisă Legea (cele 10 porunci). Alegerea lui Israel ca popor - „**Tu ești poporul Meu!**” - se face în baza Legământului Legii primite prin Moise. E esențial să observăm ordinea menționată în verset: prima dată sunt întinse „cerurile”, apoi este întemeiat „pământul”, după care vine declarația de apartenență. **Cerul** era reprezentat prin sistemul Legii; îngerii prin care a fost dată Legea (vezi *Galateni 3:19*) aparțineau cerului Legii Vechiului Legământ și erau duhurile slujitoare din perioada Legii (vezi *Evrei 1:14*), iar **pământul** era poporul ales, adică Israel.

Găsim un lucru deosebit în acest pasaj, pe care dorim să-l subliniem deoarece există posibilitatea ca atunci când citim să nici nu-l observăm. Acesta este arătat prin expresia:

„Eu am pus cuvintele Mele în gura ta [...]” ,

după care zice:

„[...]ca să întind cerurile și să întemeiez pământul [...]”

Observați?! Cuvintele lui Dumnezeu date poporului erau acelea în baza cărora au fost „întinse cerurile” și a fost „întemeiat pământul”. Deci cerurile despre care vorbește aici Scriptura nu sunt fizice, ci sunt „întinse” prin cuvintele revelate poporului Israel, adică Legea dată la Sinai. Tot astfel, și al treilea cer - Raiul lui Dumnezeu în care a fost răpit apostolul Pavel - este un loc unde se aud Cuvintele lui Dumnezeu, descris astfel: **„Cunosc un om în Hristos, care, acum patrusprezece ani, a fost răpit până în al treilea cer (dacă a fost în trup nu știu; dacă a fost fără trup, nu știu: Dumnezeu știe). Și știu că omul acesta (dacă a fost în trup sau fără trup, nu știu: Dumnezeu știe), a fost răpit în rai, și a auzit cuvinte, care nu se pot spune, și pe care nu-i este îngăduit unui om să le rostească.”**(2 Corinteni 12:2-4)

Se clarifică acum faptul că Isaia nu se referă la cerul și pământul din ziua a doua, respectiv a treia din Geneza capitolul 1. Ele au făcut parte din prima lume care a trecut la potop. Iar din contextul capitolului 51 din Isaia se înțelege, fără niciun dubiu, că este vorba despre Israelul Vechiului Legământ. Deci nu poate fi vorba, nici în acest caz, despre un cer și pământ fizic. Din nou, cheia înțelegerii trebuie să fie duhovnicească deoarece vorbirea este una duhovnicească; doar așa se clarifică înțelesul.

Din pasajul care descrie cea de-a doua zi a creației am văzut că cerul are menirea să facă despărțirea dintre ape. În prima zi a

creației a avut loc o despărțire. Dumnezeu a despărțit lumina de întuneric. Vedem că lucrurile făcute în primele două zile se remarcă prin **menirea lor de-a despărți**. De ce era nevoie ca cerul să despartă apele de ape? Ce fel de ape sunt cele aflate dedesubtul întinderii? Ce fel de ape sunt cele aflate deasupra întinderii? Pentru a răspunde acestor întrebări, să vedem ce învățăm din cartea lui Iov:

*Iov 26:10: „A tras **o boltă pe fața apelor, ca hotar între lumină și întuneric.**”*

Cu toate că, în contextul acestui citat, Iov vorbește despre Dumnezeu dintr-o perspectivă duhovnicească, el se folosește în chip simbolic de imagini ale creației Lui din punct de vedere fizic. Se observă că cerul este ca o boltă întinsă deasupra apelor care reprezintă un hotar ce desparte lumina de întuneric. Lumina soarelui vine de dincolo de această boltă, iar atunci când cerul este înnorat pământul se întunecă. Menirea cerului de-a despărți este evidențiată în acest verset prin cuvântul „*hotar*”. În baza textului facerii primului cer din *Geneza 1:6-8*, asociat cu textul de mai sus, putem deduce că:

Apele de sus au parte de lumină pe deplin și reprezintă oamenii care sunt în lumină și au slava lui Dumnezeu, iar apele de jos reprezintă oamenii care n-au lumina lui Dumnezeu, deci sunt în întuneric spiritual.

*Psalmul 8:1: „Doamne, Dumnezeul nostru, cât de minunat este Numele Tău pe tot pământul! **Slava Ta se înalță mai presus de ceruri.**”*

*Psalmul 148:4: „**Lăudați-L**, cerurile cerurilor, și voi, **ape, care***

sunteți mai presus de ceruri!"

*Evrei 7:26: „Și tocmai un astfel de **Mare Preot** ne trebuia: Sfânt, nevinovat, fără pată, despărțit de păcătoși, și **înălțat mai presus de ceruri**”*

Observăm că:

Slava Lui	se înalță	mai presus de ceruri
Apele	sunt	mai pe sus de ceruri
Marele Preot	e înălțat	mai pe sus de ceruri

Deci, „apele de sus” sunt în același loc (mai presus de ceruri) unde este Slava lui Dumnezeu și unde s-a înălțat Marele Preot, Domnul Isus Hristos. Despre El, în *Efesenii 4:10*, ni se spune că „*[...]s-a suit mai presus de toate cerurile [...]*”, iar în *1 Petru 2:9* despre credincioșii lui Hristos se spune că sunt „*o preotie împărătească*”. Din punct de vedere spiritual putem spune că acolo unde este Marele Preot, acolo sunt și preoții (adică credincioșii).

Dacă apele s-ar referi la apa fizică (H₂O), iar cerurile le-am înțelege ca fiind tot fizice, cum ar fi posibil să fie apele mai presus de ceruri? Unde? În spațiul cosmic? Dincolo de el...? Sau cum îl laudă pe Dumnezeu apele fizice? Toate aceste întrebări nu fac altceva decât să ne arate cât de lipsită de sens este înțelegerea literală.

Cu privire la acest „**de sus**” să mai analizăm câteva pasaje:

*Ioan 8:23: „«Voi sunteți de jos», le-a zis El; «**Eu sunt de sus**: voi sunteți din lumea aceasta, **Eu nu sunt din lumea aceasta.**» ”*

Din cuvintele Domnului Isus înțelegem că:

A fi de sus = A nu fi din lumea aceasta

Ioan 17:14: „Le-am dat Cuvântul Tău; și lumea i-a urât, pentru că ei nu sunt din lume, după cum Eu nu sunt din lume.”

Vedem că ucenicii, prin primirea Cuvântului Său, **nu sunt din lume, deci și ucenicii sunt de sus**. A fi *de sus* sau a fi *de jos* este determinat de primirea Cuvântului Său, înseamnă a fi sau a nu fi din Dumnezeu, duhovnicesc.

Iată alte câteva versete care ne vorbesc despre lucrurile de sus:

*Galateni 4:26: „Dar **Ierusalimul** cel de sus este slobod, și el este mama noastră.”*

*Coloseni 3:1: „Dacă, deci, ați înviat împreună cu Hristos, să **umblați după** lucrurile de sus, unde Hristos șade la dreapta lui Dumnezeu.”*

*Coloseni 3:2: „**Gândiți-vă la** lucrurile de sus, nu la cele de pe pământ.”*

Un alt pasaj care ne dovedește înțelesul duhovnicesc cu privire la cer este cel din *Deuteronom 31:30-32:1*:

*„Moise a rostit toate cuvintele cântării acesteia, **în fața întregii adunări a lui Israel**: «**Luați aminte ceruri**, și voi vorbi; **Ascultă, pământule**, cuvintele gurii mele.»”*

Moise vorbea în fața adunării poporului Israel, adresându-i-se prin cuvintele: „**Luați aminte ceruri** [...] **ascultă pământule** [...]”. El nu vorbea nici cosmosului, nici pământului agricol, ci vorbea națiunii Israel (numită aici „**pământule**”) și îngerilor, adică celor ce „guvernau” pământul și care erau reprezentanții domniei cerului din perioada Legii, la a cărei împlinire vegheau prin

slujirea lor. Deci, când vorbim despre îngerii, implicit ne referim la cer, întrucât ei sunt îngerii cerului.

Să urmărim și alte citate în care se vorbește despre cer:

Geneza 28:12: „Și a visat o scară rezemată de pământ, al cărei vârf ajungea până la cer. Îngerii lui Dumnezeu se suiau și se pogorau pe scara aceea”.

Ioan 1:51: „Apoi i-a zis: «Adevărat, adevărat vă spun, că, de acum încolo, veți vedea cerul deschis și pe îngerii lui Dumnezeu suindu-se și coborându-se peste Fiul omului.»”

Matei 24:36: „Despre ziua aceea și despre ceasul acela, nu știe nimeni: nici îngerii din ceruri, nici Fiul, ci numai Tatăl”.

Din aceste pasaje, observăm că îngerii lui Dumnezeu își au locul în ceruri, unde urcă și de unde coboară, pentru îndeplinirea slujbei pe care le-a dat-o Dumnezeu. Acest cer nu poate reprezenta bolta fizică deoarece urcarea sau coborârea pe o scară nu se poate realiza în cerul fizic, iar îngerii, care sunt duhuri, oricum nu au nevoie de o scară materială. Acest lucru ne întărește înțelegerea că

cerul lumii Vechiului Legământ a fost un loc DUHOVNICESC unde au sălăsluit duhurile slujitoare, adică îngerii.

Să vedem acum ce ni se spune despre îngerii primului cer.

În relatarea lucrurilor referitoare la prima lume din cartea Geneza, nu ni se vorbește deslușit despre îngeri. Singura referire pe care o găsim sunt heruvimii care au fost puși de Dumnezeu să

oprească accesul omului căzut în păcat la pomul vieții. Îngerii sunt duhuri create de Dumnezeu și au existat încă din prima lume. Pasajul cel mai relevant cu privire la îngerii din prima lume este găsit în Noul Testament, în a doua epistolă a lui Petru.

*2 Petru 2:4-6: „Căci dacă **n-a cruțat Dumnezeu pe îngerii care au păcătuț, ci i-a aruncat în Adânc**, unde stau înconjurați de întuneric, **legați cu lanțuri și păstrați pentru judecată**; **dacă n-a cruțat El lumea veche, ci a scăpat pe Noe**, acest propovăduitor al neprihănirii, împreună cu alți șapte inși, când a trimis potopul peste o lume de nelegiuți; **dacă a osîndit El la pierire și a prefăcut în cenușă cetățile Sodoma și Gomora, [...]**”*

În acest citat Petru **prezintă cronologic câteva evenimente marcante**, începând cu căderea îngerilor și continuând cu pedepsirea primei lumi prin potop. În continuarea textului ni se prezintă nimicirea Sodomei și a Gomorei din cea de-a doua lume. Fiind o prezentare cronologică, se arată că și prima lume avea un cer cu îngeri, însă mulți au căzut, „*nu și-au păstrat vrednicia, ci și-au părăsit locuința*”, după cum citim în *Iuda versetul 6*. **Îngerii căzuți** au fost aruncați jos din cer, în Adânc, fiind păstrați în lanțuri „**pentru judecata zilei celei mari**”, cum se spune tot în *Iuda 6*. Ei erau duhurile slujitoare pentru mântuirea oamenilor din prima lume, însă au păcătuț „*părăsind locuința*” și urmându-l pe Diavolul, care este tatăl minciunii și al păcatului. Consecința căderii îngerilor care și-au părăsit slujba primită de la Dumnezeu, asociată cu păcatul oamenilor din prima lume, a dus la pieirea (aproape) totală a primei lumi. Potopul a fost **o judecată și o pedeapsă** pentru prima lume, însă „**judecata zilei celei mari**”, **judecata finală**, urma să vină și pentru prima lume și era aproape în perioada apostolică când scrie apostolul Iuda. Aceasta trebuia să aibă loc la revenirea lui Hristos, când erau judecați toți îngerii și toți oamenii care au păcătuț în prima lume și în a doua lume a Vechiului Legământ. Cu toate că prima lume a fost nimicită, au fost oameni ai credinței și-n prima lume. Un

exemplu ar fi patriarhii (de pildă Enoh și Noe) pe care-i regăsim în genealogia Domnului Isus.

Ziua a doua e diferită de celelalte într-un anumit aspect. În cinci dintre zilele creației Dumnezeu spune despre lucrurile create, la finalul fiecărei zile, că erau bune, iar în ziua a șasea spune că „**erau foarte bune**”. Există o excepție în cea de-a doua zi când nu se face această remarcă. În opinia noastră, lucrul acesta are o semnificație importantă. Pentru a înțelege bine lucrurile scrise în Scripturi este necesar să observăm nu doar ce se spune, ci și ce **nu** se spune. De ce oare nu se afirmă după facerea întinderii cerului că Dumnezeu a văzut că lucrul acesta era bun? Pe baza celor spuse de apostolul Petru și de Iuda cu privire la îngerii primei lumi, avem o imagine mai clară și despre guvernarea lui Dumnezeu din primul cer. Fiind inspirați de Duhul Sfânt, Petru și Iuda ne arată că a fost o mare cădere a îngerilor primului cer. Ei „*și-au părăsit locuința*”, adică nu și-au îndeplinit misiunea pe care le-a dat-o Dumnezeu de a veghea la mântuirea oamenilor din prima lume, ci l-au urmat pe Diavolul. Aceasta poate fi o explicație pentru lipsa afirmației că cerul făcut în cea de-a doua zi era bun, deoarece în urma căderii îngerilor acea lume a fost nimicită prin potop.

Pasajul următor ne arată că **dracii** (îngerii căzuți) **din cea de-a doua lume a Vechiului Legământ** nu erau încă aruncați în Adânc, cum fuseseră cei din prima lume.

*Luca 8:31: „Și dracii rugau stăruitor pe Isus **să nu le poruncească să se ducă în Adânc**”.*

Adâncul era locul în care dracii erau legați, adică deposezați de putere. Nu mai puteau înșela și nu mai puteau face niciun rău oamenilor. Pentru ei tot ce a mai rămas era așteptarea judecății finale a „*zilei celei mari*”.

În Evanghelia după Matei, în care este descris același eveniment ca în *Luca 8*, găsim scrise următoarele:

*Matei 8:29: „Și iată că au început să strige: «Ce legătură este între noi și Tine, Isuse, Fiul lui Dumnezeu? **Ai venit aici să ne chinuiești înaintea de vreme?**»”*

Demonii își cunoșteau deja destinul final. Știau că mai au puțină vreme și erau îngroziți de această perspectivă. Faptul că demonii aruncați în adânc erau deposezați de puterea de-a înșela se înțelege din pasajul următor, în care observăm că înșelăciunea diavolului a încetat cât timp a fost aruncat în Adânc:

Apocalipsa 20:2-3: „El a pus mâna pe balaur, pe șarpele cel vechi, care este Diavolul și Satana, și l-a legat pentru o mie de ani. L-a aruncat în Adânc, l-a închis acolo, și a pecetluit intrarea deasupra lui, ca să nu mai înșele Neamurile, până se vor împlini cei o mie de ani. După aceea trebuie să fie dezlegat pentru puțină vreme”.

Scriptura ne vorbește și de îngeri buni, care și-au îndeplinit slujirea pe care le-a dat-o Dumnezeu până la sfârșit. În următorul pasaj Domnul Isus vorbește despre acești îngeri:

*Matei 13:49: „Tot așa va fi și la sfârșitul veacului. **Îngerii** vor ieși, vor despărți pe cei răi din mijlocul celor buni.”*

Deci îngerii care își aveau locul în ceruri urmau să iasă din al doilea cer (al Vechiului Legământ) ca să despartă pe cei răi de cei buni. Să ne amintim că și primul cer, al lumii vechi, avea menirea de-a despărți, deși nu ni se dau detalii cum anume. Prin analogie cu cea de-a doua lume, putem să deducem că despărțirea în prima lume trebuia să fie înfăptuită tot de îngeri. Ei vegheau la păstrarea rânduielii pe care a stabilit-o Dumnezeu pentru lumea veche de dinaintea potopului, rânduială care a fost revelată de

Dumnezeu prin „Lumina” din prima zi. Chiar dacă nu ni se detaliază care a fost rânduiala/ordinea cerească pentru prima lume, ea a existat, iar pedepsirea lumii vechi prin potop a fost consecința călcării acestei rânduiei. Dovada că această ordine a existat o găsim în *Geneza 6:11-12*:

*„Pământul era stricat înaintea lui Dumnezeu, pământul era plin de silnicie. Dumnezeu S-a uitat spre pământ și iată că **pământul era stricat; căci orice făptură își stricase calea pe pământ.**”*

Ordinea despre care vorbim este această „cale”, rânduială pe care au călcat-o.

În întinderea cerului, ca timp, nu ca spațiu, Dumnezeu pune în ziua a patra luminătorii: soarele, luna și stelele (vezi *Geneza 1:14*). Luminătorii au aceeași menire ca lumina: „[...]să despartă ziua de noapte; ei **să fie niște semne care să arate vremurile, zilele și anii;**”. Iar când vom ajunge la cea de-a patra zi, vom vedea că acești luminători nu se referă la astre cerești.

Un alt text pe care trebuie să-l evidențiem este următorul:

*Apocalipsa 6:14: „**Cerul s-a strâns ca o carte de piele pe care o faci sul. Și toți munții și toate ostroavele s-au mutat din locurile lor.**”*

Din *Geneza 1:14* și *Apocalipsa 6:14*, se poate înțelege că cerul este ca un sul de carte (în vechime cărțile aveau această formă) unde sunt „scrise”/arătate vremurile, zilele și anii. Luminătorii din întinderea cerului, prin lumina lor, își împlinesc menirea de-a despărți „ziua” de „noapte”, adică despart pe oamenii care umblă în lumina luminătorilor de oameni care umblă în întuneric. Ca să poată fi citită o carte în forma menționată mai sus, trebuia să se întindă sulul. După încheierea citirii, sulul se aduna din nou. Tot așa este și cu cerul. Sulul de carte se întinde și se citește

vremurile, zilele și anii, adică lucrurile vestite în întinderea cerului de luminătorii acelei „întinderi” (vom vedea că luminătorii sunt persoane, nu astre). Când toate se împlinesc, „cerul se face sul” precum cel de carte care se închide, întrucât tot ce este scris, vestit pe „întinderea aceluia cer” s-a împlinit.

Fără clarificările Domnului Isus și ale apostolilor ar fi imposibil să înțelegem cerul primei lumi. De aceea, să mai luăm seama la câteva pasaje din Noul Testament.

*Matei 5:17-19: „Să nu credeți că am venit să stric Legea sau Proorocii; am venit nu să stric, ci să împlinesc. Căci adevărat vă spun, **câtă vreme nu va trece cerul și pământul, nu va trece o iotă sau o frîntură de slovă din Lege, înainte ca să se fi întîmplat toate lucrurile.** Așa că, oricine va strica una din cele mai mici din aceste porunci, și va învăța pe oameni așa, va fi chemat cel mai mic în Împărăția cerurilor; dar oricine le va păzi, și va învăța pe alții să le păzească, va fi chemat mare în Împărăția cerurilor.”*

Din acest pasaj observăm că venirea împărăției cerurilor este condiționată de împlinirea tuturor lucrurilor scrise/profețite în Lege și Prooroci: **„înainte ca să se fi întîmplat toate lucrurile”** (scrise în Vechiul Testament).

Această împlinire urma să aibă loc înainte de trecerea cerului și a pământului din perioada Legii.

Domnul Isus spune că El a venit să îplinească ce este scris în Lege și Prooroci. Cu alte cuvinte, El pune capăt întinderii cerului și pământului din perioada Legii Vechiului Legământ, întrucât a venit vremea să fie împlinite, încheiate de către El.

Domnul Isus condiționează trecerea cerului de împlinirea tuturor lucrurilor scrise în Lege și Prooroci.

Următorul pasaj ne vorbește, de asemenea, despre împlinirea lucrurilor scrise în Lege și Prooroci.

*Luca 21:22: „Căci zilele acelea vor fi **zile de răzbunare**, ca să se **împlinească tot ce este scris**”.*

Cuvintele din *Luca 21* sunt spuse tot de Domnul Isus în contextul profeției pe care o face cu privire la distrugerea Ierusalimului. Zilele de răzbunare sunt cu referire la Israelul necredincios lui Dumnezeu și la Ierusalimul care a ucis pe proorocii lui Dumnezeu de-a lungul istoriei Vechiului Legământ, culminând cu răstignirea Domnului Isus. În aceste „**zile de răzbunare**” care au fost vestite în profeția din Deuteronom capitolul 32, **se împlinea „tot ce este scris”** (în Vechiul Testament). Așadar,

dacă la distrugerea Ierusalimului se împlinea tot ce este scris în Lege și prooroci, atunci nu mai putem spune că după distrugerea Ierusalimului (în sec. I) au mai rămas profeții neîmplinite.

La fel, în *Matei capitolul 24*, ni se vorbește despre distrugerea Ierusalimului și a Templului, despre venirea Fiului omului și a sfârșitului veacului (nu a lumii fizice, ci a **veacului Vechiului Legământ**). Să vedem ce spune Domnul Isus despre ceruri și în următorul citat:

Matei 24:29: „Îndată după acele zile de necaz, «soarele se va

întuneca, luna nu-și va mai da lumina ei, stelele vor cădea din cer, și puterile cerurilor vor fi clătinate.»

Această „clătinare a puterilor cerurilor”, cu luminătorii care se întunecă, are loc înainte de revenirea lui Hristos, după cum ni se spune în continuare în *Matei 24:30*. Lucrul acesta face referire la **trecerea cerurilor spirituale ale Vechiului Legământ, nu a cosmosului**, cum încă mai înțeleg unii creștini. După făgăduința lui Dumnezeu, dată prin *Isaia 65:17*, El urma să facă ceruri noi și un pământ nou; nu fizice, ci spirituale (vezi și *2 Petru 3:13*). Prin analogie, pe baza pasajelor citate până acum cu privire la ceruri, putem afirma că nici cerul creat în a doua zi din *Geneza 1* nu se referă la bolta cerului fizic. Cerul este definit în Scripturi astfel:

Cerul este o întindere în timp a „guvernării cerești”, în „spațiul duhovnicesc” (nu în spațiul fizic), a domniei lui Dumnezeu asupra pământului. Pământul (adică oamenii) se află sub autoritatea cerului, în baza ordinii sau a legii pe care a stabilit-o Dumnezeu pentru acea perioadă prin revelația Sa.

În perioada Vechiului Legământ, ordinea stabilită de Dumnezeu era Legea dată prin Moise. Aceasta urma să înceteze odată cu trecerea cerului „întins” la darea Legii (vezi *Isaia 51:15-16*). Iar această trecere determina încetarea domniei în baza Legii.

Prin analogie, putem considera că și-n prima lume a existat o ordine a lui Dumnezeu asemănătoare cu cea din perioada Legii. Chiar dacă nu ni se spune mult despre ordinea de dinaintea potopului, totuși a existat o ordine cerească și atunci, prin care prima lume se afla sub autoritatea cerului întins în cea de-a doua zi a creației. Ordinea primului cer a fost înlocuită după potop cu

ordinea celui de-al doilea cer, adică ordinea/domnia Legii Vechiului Legământ primită la Sinai.

Printre creștini există interpretări și păreri diferite cu privire la ceruri (și nu numai); însă aceste diferențe nu pot fi acceptate, întrucât Scriptura are o singură interpretare corectă. Nu putem pretinde că suntem călăuziți de Duhul lui Dumnezeu în înțelegerea pe care o avem, atunci când înțelegerea ne duce la concluzii contradictorii. Nu ne referim doar la contradicțiile pe care le avem între noi, ci mai ales la cele care denaturează învățătura apostolilor (Pavel, Petru, Iacov etc).

Cu toate că tema învățăturii și a revelației apostolice este un subiect mare, care trebuie tratat mult mai extins, totuși pentru a clarifica unele lucruri vrem să-l abordăm succint acum.

Lipsa unității noastre în înțelegere (despre ceruri/pământ și nu numai) este din cauză că noi nu luăm bine seama la învățătura apostolilor și a Domnului Isus. Apostolii nu s-au contrazis, cum noi o mai facem încă. După înălțarea Domnului Isus și pogorârea Duhului Sfânt peste ei, lor, APOSTOLILOR, le-a fost dat de Domnul (nu nouă!) să arate modul în care trebuie înțeleasă revelația Scripturilor. Noi trebuie să-i urmăm pe ei nu doar ca exemplu de viață, ci mai ales în ceea ce privește înțelegerea Scripturilor. Apostolul Pavel spune cu îndrăzneală:

*1 Corinteni 11:1: „**Călcați pe urmele mele**, întrucât și eu calc pe urmele lui Hristos.”*

Această călcare pe urmele apostolilor nu trebuie văzută doar ca o pildă cu referire la fapte bune, ci în primul rând cu referire la învățătură și la înțelegere. Dacă înțelegerea este greșită, atunci și faptele care urmează sunt greșite. Timotei este un foarte bun exemplu de călcare pe urmele apostolului Pavel, prin urmarea „*bunei învățături*”.

*1 Timotei 4:6: „Dacă vei pune **în mintea fraților** aceste lucruri, vei fi un bun slujitor al lui Hristos Isus, fiindcă **te hrănești cu cuvintele credinței și ale bunei învățături pe care ai urmat-o până acum.**”*

Învățătura Domnului Isus și a apostolilor aduce înțelegerea adevărului și cu privire la cele trei ceruri din Scripturi. În acest scop, apostolilor le-a fost dat să aducă revelația la completitudine, s-o întregască în primul secol, prin scrierile lor. Revelația este scrisă, este încheiată în paginile Noului Testament, unde nu găsim nicio contradicție de interpretare a Scripturilor, desigur, referindu-ne doar la înțelesul duhovnicesc. În susținerea afirmației că revelația a fost întregită, încheiată de către apostoli, să vedem ce le spune Pavel colosenilor cu privire la Biserică și la Evanghelie:

*Coloseni 1:25-27: „Slujitorul ei am fost făcut eu, după **isprăvnicia pe care mi-a dat-o Dumnezeu pentru voi ca să întregesc Cuvântul lui Dumnezeu.** Vreau să zic: taina ținută ascunsă din veșnicii și în toate veacurile, dar descoperită acum sfinților Lui, căroră Dumnezeu a voit să le facă cunoscut care este bogăția slavei tainei acesteia între Neamuri, și anume: Hristos în voi, nădejdea slavei”*

Pasajul ne arată că Pavel este ispravnicul tainei ascunse cu privire la mântuirea Neamurilor prin Evanghelie, iar prin descoperirea primită de la Dumnezeu, el **întregește Cuvântul lui Dumnezeu**. Desigur, nu numai Pavel, ci și ceilalți apostoli ai lui Hristos (Petru, Iacov, Ioan etc.) căroră Dumnezeu le-a dat descoperiri cu privire la ceea ce înainte a fost tănuit, nedescoperit în Scripturi. De asemenea, lor li s-au descoperit și lucruri sau evenimente care urmau să se întâmple în viitorul apropiat lor, nu al nostru! Prin această „întregire” **revelația este completă, este încheiată** . Altfel spus,

scrierile din Noul Testament întregesc Cuvântul lui Dumnezeu tănuat în scrierile Vechiului Testament.

Iar dacă este întregit, atunci nu mai poate fi adăugat nimic, **nicio „revelație”** (sau mai bine zis, **nicio imaginație**) care-i poate trece cuiva prin minte.

Sfârșitul revelației nu se referă și la acea luminare a minții credincioșilor pe care ne-o face Duhul lui Dumnezeu și azi, pentru cunoașterea, înțelegerea și priceperea Cuvântului Său deja revelat în Scripturi. Referirea este la acele situații în care se mai adaugă „revelații” sau interpretări pretinse ca fiind de la Domnul, în timp ce lucrurile care sunt deja revelate, explicate în Cuvântul lui Dumnezeu de Domnul Isus și de apostoli sunt ignorate sau răstălmăcite, parțial sau total. Revelația din Noul Testament clarifică și tema cerurilor din Scripturi, după cum vom vedea în continuare.

După ce am arătat că revelația este încheiată, continuăm cu explicațiile privitoare la cerul primei lumi. Să ascultăm revelația Duhului dată apostolului Petru:

*2 Petru 3:5-7: „Căci înadins se fac că nu știu că **odinioară erau ceruri și un pământ scos prin Cuvântul lui Dumnezeu din apă și cu ajutorul apei, și că lumea de atunci a pierit tot prin ele, înecată de apă.***

*Iar **cerurile și pământul de acum** sunt păzite și păstrate, prin același Cuvânt, pentru focul din ziua de judecată și de pieire a oamenilor nelegiuți”.*

Petru face referire la **cerul și pământul de dinaintea potopului**

la timpul trecut, iar în versetul următor vorbește despre **„cerurile și pământul de acum”, la timpul prezent** („acum” din secolul întâi). De aici deducem că în timpul vieții lui Petru era un alt cer și un alt pământ, nu cele de dinaintea potopului. În consecință, este exclus să ne gândim că textul s-ar referi la cerul și pământul fizic. Acestea erau aceleași, căci nicăieri în Scripturi nu se mai vorbește despre o altă creație fizică făcută de Dumnezeu după potop. Cum spuneam anterior cu referire la înțelegerea duhovnicească a Scripturilor, și în cazul acestui pasaj doar înțelesul duhovnicesc are sens.

În baza textelor citate din Vechiul și din Noul Testament referitoare la cerul primei lumi putem afirma:

Cerul de dinaintea potopului este reprezentat de îngerii aceluia cer și de ordinea pe care a așezat-o Dumnezeu, prin revelația Sa, pentru oamenii care au trăit în prima lume.

Despre pământul de dinaintea potopului vorbim în ziua a treia.

Petru ne mai clarifică unele lucruri care s-au întâmplat în prima lume:

*1 Petru 3:18-20: „Hristos, de asemenea, a suferit odată pentru păcate, El, Cel neprihănit, pentru cei nelegiuți, ca să ne aducă la Dumnezeu. El a fost omorât în trup, dar **a fost înviat în duh, în care S-a dus să propovăduiască duhurilor din închisoare, care fuseseră răzvrătite odinioară**, când îndelunga răbdare a lui Dumnezeu era în așteptare, **în zilele lui Noe**, când se făcea corabia, în care au fost scăpate prin apă un mic număr de suflete, și anume opt.”*

El spune că o consecință a **pedepzirii primei lumi** a fost „închiderea” **duhurilor răzvrătite în închisoare**. Aceasta este o referire clară la oamenii care au trăit în prima lume. Ei s-au răzvrătit, au păcătuit și au fost trimiși în Locuința morților. Din prima lume nu au fost scăpate decât opt suflete. Dacă a existat răzvrătire, înseamnă că a existat și o ordine. Răzvrătirea duhurilor/sufletelor din prima lume, care au ajuns în „închisoare”, a fost îndreptată împotriva ordinii cerului care a fost „întins” în ziua a doua. Acest lucru se deduce din următorul pasaj:

*Luca 15:21: „Fiul i-a zis: «Tată, **am păcătuit împotriva cerului și împotriva ta, nu mai sunt vrednic să mă chem fiul tău**».”*

Din relatarea Domnului Isus vedem că fiul risipitor realizează că a păcătuit în primul rând împotriva cerului. Credem că nici unuia dintre noi nu i-ar trece prin minte că acesta **a păcătuit împotriva bolții cerului fizic**. Păcatul lui a fost tocmai faptul că **a încălcat Legea** dată prin îngerii cerului la Sinai, care a fost **ordinea** stabilită de Dumnezeu pentru cea de-a doua lume a Vechiului Legământ. În Legea dată pe Sinai găsim scris:

Exodul 20:14: „Să nu preacurvești”.

Fiul risipitor a păcătuit în multe feluri și-a „mâncat averea cu femeile desfrânate”, deci a păcătuit împotriva cerului prin faptul că a **nesocotit** porunca Legii.

În continuarea studiului despre ceruri, să mai luăm în discuție câteva pasaje relevante.

*Psalmul 102:25-27: „Tu ai întemeiat în vechime pământul, și **cerurile sunt lucrarea mâinilor Tale**. Ele vor pieri, dar Tu vei rămâne; toate se vor învechi ca o haină; le vei schimba ca pe un veșmânt, și se vor schimba. Dar Tu rămâi Același, și anii Tăi nu se*

vor sfârși.”

Pasajul nu ne învață despre învechirea și pieirea universului fizic, cum s-ar părea la prima vedere, ci se referă la pământul și cerul care existau când scrie Psalmistul și care fuseseră întemeiate în vechime. Referirea este la darea Legii Vechiului Legământ când au fost „întinse cerurile” și a fost „întemeiat pământul” (pământul = poporul Israel; întemeierea se referă la alegerea poporului de către Dumnezeu prin legământul de la Sinai - vezi *Isaia 51:15-16*). Ele urmau să se învechească și să piară, în mod asemănător cu cerul și pământul din prima lume de dinaintea potopului. Universul fizic nu se învechește ca o haină, însă „haina legii” cu care s-a „îmbrăcat” poporul Vechiului Legământ în încercarea de a-și ascunde goliciunea păcatului (cum s-a îmbrăcat și Adam cu frunzele de smochin) a fost într-adevăr schimbată de Hristos. Dumnezeu, Făcătorul cerurilor, rămâne Același, neschimbat, neclintit și fără de sfârșit.

În Psalmul 97, Duhul Sfânt profețește despre Hristos astfel:

*Psalmul 97:6-7: „Cerurile vestesc dreptatea Lui, și toate popoarele văd slava Lui. Sunt rușinați, toți cei ce slujesc icoanelor, și care se fălesc cu idoli: **toți dumnezeii se închină înaintea Lui.**”*

Dovada că acest Psalm vorbește despre Domnul Isus Hristos o găsim în *Evrei 1:5-6*:

*„Căci, căruia dintre îngeri a zis El vreodată: «**Tu ești Fiul Meu; astăzi Te-am născut?**» Și iarăși: «Eu Îi voi fi Tată, și El Îmi va fi Fiu?» Și, când duce iarăși în lume pe Cel întâi-născut, zice: «**Toți îngerii lui Dumnezeu să I se închine!**»”*

Cel ce primește închinarea dumnezeilor (îngerilor) este Fiul. Așadar cerurile din Psalmul 97 vestesc dreptatea Fiului lui Dumnezeu. Nu bolta cerului fizic vestește dreptatea Fiului

(făcută aleșilor Lui, după cum citim în *Luca 18:7*), ci Scriptura care spune mai dinainte ceea ce urma să se întâmple. De asemenea, faptul că cerurile se referă la Scriptură, unde este scris despre El, este arătat de pasajul următor:

Evrei 10:5-7: „De aceea, când intră în lume, El zice: „Tu n-ai voit nici jertfă, nici prinos; ci Mi-ai pregătit un trup; n-ai primit nici arderi de tot, nici jertfe pentru păcat. Atunci am zis: «Iată-Mă (în sulul cărții este scris despre Mine), vin să fac voia Ta, Dumnezeule!»”(vezi și Psalmul 40:6-8)

„**Sulul cărții**” reprezintă cerurile care vestesc mai dinainte dreptatea Lui. Tot Vechiul Testament are în centrul mesajului său pe Fiul lui Dumnezeu, „ascuns” în „*taina lui Dumnezeu*” din întinderea veacurilor, fiind vestit în Sfintele Scripturi (vezi și *Coloseni 1:26; 2:2*).

*Psalmul 150:1-2: „Lăudați pe Domnul! Lăudați pe Dumnezeu în Locașul Lui cel Sfânt, **lăudați-L în întinderea cerului, unde se arată puterea Lui!** Lăudați-L pentru isprăvile Lui cele mari, lăudați-L, după mărimea Lui nemărginită!”*

Psalmistul spune că Domnul este lăudat pe **întinderea cerului**; pe această „întindere” se arată puterea și mărimea Lui nemărginită, isprăvile Lui cele mari. Aceste isprăvi nu pot fi doar o referire la impresionantul univers fizic, care a fost creat tot de Dumnezeu, ci sunt lucrările mari și minunate pe care le-a făcut Dumnezeu de-a lungul istoriei omenirii. Ele sunt scrise pe paginile Scripturii și vestite cu mult timp înainte de-a fi împlinite. Un exemplu în acest sens este pasajul care a mai fost citat, din *Isaia 44:6-7*:

*„Așa vorbește Domnul, Împăratul lui Israel și Răscumpărătorul lui, Domnul oștirilor: „**Eu Sunt Cel dintâi și Cel de pe urmă, și în afară de Mine, nu este alt Dumnezeu. Cine a făcut prorocii ca***

Mine (să spună și să-Mi dovedească!), de când am făcut pe oameni din vremurile străvechi? Să vestească viitorul și ce are să se întâmple!"

și Deuteronom 4:32: „Întreabă vremurile străvechi, care au fost înaintea ta, **din ziua când a făcut Dumnezeu pe om pe pământ, și cercetează de la o margine a cerului la cealaltă: a fost vreodată vreo întâmplare așa de mare, și s-a auzit vreodată așa ceva?"**

În pasajul din Isaia, Domnul, care este Cel dintâi și Cel de pe urmă, se referă la Hristos, **al cărui Spirit** a fost prezent pe toată întinderea cerurilor, de-a lungul istoriei omenirii, chiar înainte de întruparea Sa. Lucrurile vestite de Domnul în vechime, începând cu capitolul creației din Geneza 1, au fost împlinite sau urmau să se împlinească fiecare la vremea lor. Acestea sunt „isprăvile Lui cele mari”, vrednice de laudă, la care se referă și Psalmistul.

Remarcabil este pasajul din Deuteronom unde se spune: „**cercetează de la o margine a cerului la cealaltă**”, după care avem întrebarea: „**s-a auzit vreodată așa ceva?**”. Deci, pe întinderea cerului sunt relatări istorice care descriu evenimente, fapte etc. Cu siguranță acest pasaj se referă la istoria omenirii, începând de la creație, pe care o găsim înregistrată în Scripturi.

Am văzut că în Psalmul 102 psalmistul spune că cerul și pământul sunt **lucrarea mâinilor lui Dumnezeu din trecut**, iar acestea urmau să piară. În Psalmul 19 David ne vorbește despre **lucrarea mâinilor lui Dumnezeu care urma să fie făcută în viitor** (viitorul lui David), într-un mod splendid și revelator:

Psalmul 19:1-6: „Cerurile spun slava lui Dumnezeu, și întinderea lor vestește lucrarea mâinilor Lui. O zi istorisește alteia acest lucru, o noapte dă de știre alteia despre el. Și aceasta, fără vorbe, fără cuvinte, al căror sunet să fie auzit: dar răsunetul lor străbate

tot pământul, și glasul lor merge până la marginile lumii. În ceruri El a întins un cort soarelui. Și soarele, ca un mire, care iese din odaia lui de nuntă, se aruncă în drumul lui cu bucuria unui viteaz: răsare la un capăt al cerurilor, și își isprăvește drumul la celălalt capăt; nimic nu se ascunde de căldura lui”.

Dacă privim la cerul fizic, desigur că și acesta ne „vorbește” despre o lucrare grandioasă făcută de un Mare Creator. Însă dacă referirea ar fi doar la fizic și văzut, atunci ce s-ar întâmpla de exemplu cu creștinii care s-au născut fără vedere fizică și care rămân așa până la sfârșitul vieții? Sunt aceștia privați de-a „vedea” slava lui Dumnezeu de pe întinderea cerurilor? Cu siguranță nu, deoarece cuvintele proorocului David au un înțeles profund **duhovnicesc**. Să ne reamintim faptul că întinderea cerurilor nu este o întindere de spațiu fizic, cum suntem tentați să gândim, ci o întindere în timp într-un spațiu duhovnicesc. Pe această întindere de pe parcursul istoriei Vechiului Testament se vestește „**lucrarea mâinilor Lui**” din viitor. Acest lucru este vestit, istorisit, dat de știre, de la o zi la alta, de la o noapte la alta. Cuvântul „istorisește” (fără cuvinte al căror sunet să fie auzit) ne face să ne gândim la ceva scris, căci lucrul acesta se face fără vorbe, fără cuvinte sonore. A scris cineva în Scripturi despre lucrarea Lui? Sigur că da! După sfârșitul creației din Geneza capitolul 1 citim:

*Geneza 2:2-3: „În ziua a șaptea **Dumnezeu Și-a sfârșit lucrarea pe care o făcuse**; și în ziua a șaptea S-a odihnit de **toată lucrarea Lui pe care o făcuse**. Dumnezeu a binecuvântat ziua a șaptea și a sfințit-o, pentru că în ziua aceasta S-a odihnit de **toată lucrarea Lui pe care o zidise și o făcuse**”.*

Versetul următor (Geneza 2:4) ne învață că din perspectiva lui Dumnezeu lucrarea Lui este „istorie”, cum spune și Psalmul 19, însă, din perspectiva omului, era o știre vestită de la o zi la alta, de la o noapte la alta, pe „**întinderea cerului**” ca timp. Pentru om,

lucrurile se desfășoară liniar, în timp, iar „**lucrarea mâinilor Lui**” din Psalmul 19 era o veste pentru viitorul oamenilor din acel moment. Lucrul acesta este vestit și de Moise în cântarea lui de laudă:

*Exodul 15:17-18: „Tu îi vei aduce și-i vei așeza pe muntele moștenirii Tale (în viitor), în locul pe care Ți l-ai pregătit ca locaș, Doamne (în trecut), **la Templul pe care mâinile Tale l-au întemeiat, Doamne!** (a fost întemeiat deja) Și Domnul va împărăți (în viitor) în veac și în veci de veci”.*

Pasajul prevestește lucrarea Domnului Isus Hristos care urma să se întrupeze în viitorul lui Moise. Lucrarea mâinilor Lui era **Templul** deja întemeiat, din perspectiva lui Dumnezeu, în trecutul lui Moise. Aducerea poporului la acest Templu, deja întemeiat, urma să se arate în viitor și din perspectiva omului.

Când a fost întemeiat acest Templu?

Apocalipsa 13:8 ne spune că Mielul a fost înjunghiat la întemeierea lumii:

„[...]ale căror nume nu sunt scrise în cartea vieții Mielului înjunghiat de la întemeierea lumii” (traducerea Fidela).

Tatăl Și-a dat Fiul să fie răstignit pentru noi deja în cea de-a șasea zi a creației. Mâinile Lui întinse pe crucea Golgotei au întemeiat acest Templu al trupului Său, Biserica, care urma să se arate în viitor și pentru omenire.

Tot la acest Templu S-a referit El și când a spus că-L va ridica în trei zile (vezi *Ioan 2:19*).

„Lucrarea mâinilor Lui” vestită pe întinderea cerului, era în viitorul psalmistului David și făcea referire la Templul Trupului lui Hristos, adică Biserica.

Aceasta este o lucrare care ține de creația duhovnicească, de dimensiunea nevăzută, care, deși creată deja, urma să se arate doar la sfârșit. Domnul Isus Hristos, Începutul și Sfârșitul, Alfa și Omega, este Creatorul acestei lucrări. Ea este o Creație Nouă Duhovnicească, în care toate lucrurile sunt făcute noi. Este realitatea în care domnește viața și dragostea lui Hristos, fiind lucruri pe care ochii fizici nu le pot vedea. Lumea și lucrarea Lui văzută este asemenea primelor nouă luni în care bebelușul trăiește într-un loc al umbrelor, dar lumea nevăzută și lucrarea lui duhovnicească este de fapt ținta și dorința inimii lui Dumnezeu. Este viața plenară trăită în lumina dragostei familiei lui Dumnezeu, la fel cum vedem acest simbol după nașterea bebelușului.

Lucrarea mâinilor Lui, vestită în întinderea cerurilor, este arătată, identificată și de către apostolul Pavel în Epistola către Efeseni:

*Efesenii 2:10: „**Căci noi suntem lucrarea Lui, și am fost zidiți în Hristos Isus pentru faptele bune pe care le-a pregătit Dumnezeu mai dinainte, ca să umblăm în ele**”.*

Pavel spune acest lucru cu referire la Biserică, adică Templul Trupului Său, în care Domnul Isus împărățește în veac și-n veci de veci. **„Lucrarea mâinilor Lui” vestită pe „întinderea cerului”,** în Psalmul 19, se referă la o casă duhovnicească, la **Templul zidit din pietre vii**, adică din oameni aduși la viață prin credința în

Evanghelie. Această învățătură este întărită și de apostolul Petru în prima sa epistolă (vezi și *1 Petru 2:5*).

Psalmul 19 spune în continuare că **„El a întins în ceruri un cort soarelui”**.

Soarele nu poate fi soarele fizic; căci nu ne putem gândi că acesta ar avea un cort. Însă „*Soarele care răsare din înălțime*” (vezi *Luca 1:77-78*), adică Isus Hristos, are un „cort” făcut de Măinile Lui întinse pe cruce și în care locuiește împreună cu poporul Lui pentru vecie. Despre acest cort ni se vorbește în *Apocalipsa 21:3*:

„[...]Iată cortul lui Dumnezeu cu oamenii! El va locui cu ei, și ei vor fi poporul Lui, și Dumnezeu însuși va fi cu ei. El va fi Dumnezeul lor”.

De asemenea, tot la Hristos se face referire și în versetul ce urmează:

„Și Soarele ca un mire care iese din odaia lui de nuntă, se aruncă în drumul lui cu bucuria unui viteaz: răsare la un capăt al cerurilor, și își isprăvește drumul la celălalt capăt [...]” (*Psalmul 19: 5-6*).

Avem referințe clare în Noul Testament unde se vorbește despre Domnul Isus ca fiind Mirele din odaia de nuntă (vezi *Matei 22:10; 25:10*). Înălțimea de unde răsare „Soarele” ca să lumineze „pământul” cu căldura dragostei Lui este Slava Sa pe care a lăsat-o pentru o vreme, până când și-a răscumpărat Mireasa prin jertfa Lui.

În continuare, ni se spune că „Soarele” răsare la **„un capăt al cerurilor”**, adică **„la început”**, sau la **„ALFA”** (în *Geneza 1:1,3*) și își isprăvește drumul **la celălalt capăt al cerurilor**, adică **„la sfârșit”** sau la **„OMEGA”** (*Gen. 2:1-3, Apoc. 22:13*). Să observăm că nu

scrie „apune la celălalt capăt”, cum am spune noi despre soarele fizic, ci spune **își isprăvește drumul**. Până și acest detaliu ne întărește convingerea că „Soarele” este Hristos, care și-a isprăvit toată lucrarea Lui vestită mai dinainte pe „întinderea cerului”. Aceste pasaje definesc și întăresc ideea ca „lucrarea mâinilor Lui”, vestită pe întinderea cerului (adică pe paginile Scripturii), este Biserica, Trupul lui Hristos, Noul Ierusalim care se pogoară din cer (vezi *Apocalipsa 21*).

Deoarece în Psalmul 19 se afirmă că vestirea, istorisirea despre „lucrarea mâinilor Lui” de pe întinderea cerului ajunge **„până la marginile lumii”**, vom arăta că lucrul acesta se referă la Evanghelia care a fost vestită până la marginile lumii. În Scripturi, cerurile și vestirea Evangheliei sunt foarte legate între ele. Să ne amintim de cuvintele Domnului Isus în contextul vestirii **împărăției cerurilor**: *„Pocăiți-vă și credeți în **Evanghelia**”* .

Deși acest capitol este despre ceruri, înainte de încheiere, dorim să răspundem la mai multe întrebări.

A FOST EVANGHELIA VESTITĂ ÎN TOATĂ LUMEA?

Răspunsul poate fi dat observând că David profețește în Psalmul 19, cu mult timp înainte, despre vestirea Evangheliei de către apostolii Domnului. Confirmarea împlinirii acestei profeții este făcută de apostolul Pavel, care arată că Evanghelia a ajuns până la marginile lumii în secolul întâi.

Romani 10:18: „Dar eu întreb: «N-au auzit ei?» Ba da; căci «glasul lor a răsunat prin tot pământul, și cuvintele lor au ajuns până la marginile lumii». ”

Textul din *Romani 10:18* citează din Psalmul 19, după cum se vede în tabelul următor. Observați cu atenție timpul verbelor:

Psalmul 19	Romani 10:18
<i>răsunetul lor străbate tot pământul</i>	<i>glasul lor a răsunat prin tot pământul</i>
<i>glasul lor merge până la marginile lumii</i>	<i>cuvintele lor au ajuns până la marginile lumii.</i>

Următorul pasaj ne confirmă același lucru: că Evanghelia a fost vestită în primul secol „*oricărei făpturi de sub cer*”:

*Coloseni 1:23: [...]„negreșit, dacă rămâneți și mai departe întemeiați și neclintiți în credință, **fără să vă abateți de la nădejdea Evangheliei** pe care ați auzit-o, **care a fost propovăduită oricărei făpturi de sub cer**, și al cărei slujitor am fost făcut eu, Pavel.”*

Apostolii au fost trimiși de Domnul Isus să propovăduiască vestea bună a Evangheliei până la marginile pământului (vezi *Faptele Apostolilor 1:8*). Prin textele din *Romani 10:18* și *Coloseni 1:23*, în al căror context se vorbește de vestirea Evangheliei în toată lumea, ni se confirmă că acest lucru s-a împlinit în perioada apostolică. Evanghelia a fost vestită în secolul întâi până la marginile lumii, **la orice făptură de sub cerul Vechiului Legământ**, nu de sub cerul fizic. Pământul, cerul și lumea din aceste pasaje țin de lumea Vechiului Legământ. Această lume era pământească, firească, „*zăcea în cel rău*” (vezi *1 Ioan 5:19*) și urma să treacă foarte curând, în secolul întâi.

Referitor la relația dintre mântuirea Israelului și propovăduirea Evangheliei la Neamuri, vrem să menționăm că în perioada apostolică a fost mântuită doar o rămășiță credincioasă din Israel, iar Neamurile au fost mântuite în numărul lor deplin, după cum a vestit apostolul Pavel în *Romani 11:25-26*:

*„Fraților, ca să nu vă socotiți singuri înțelepți, nu vreau să nu știți taina aceasta: **o parte din Israel a căzut într-o împietrire, care va ține până va intra numărul deplin al Neamurilor. Și atunci tot Israelul va fi mântuit**, după cum este scris: «Izbăvitorul va veni din Sion, și va îndepărta toate nelegiurile de la Iacov.»”*

Pentru a evita orice confuzie cu privire la acest pasaj, subliniem faptul că „*tot Israelul va fi mântuit*” nu se referă la Israel din punct de vedere național/genealogic, ci din punct de vedere spiritual, după pilda credinței tatălui lor Avraam. Lucrul acesta este dovedit prin cuvintele lui Pavel din *Romani 9:6*: „**Căci nu toți cei ce se coboară din Israel, sunt Israel**”. Deci nu toți (din punct de vedere genealogic) urmau să fie mântuiți (cum mai susțin încă unele persoane), ci numai rămășița credincioasă din secolul întâi (până la sfârșitul perioadei apostolice), rămășiță despre care vorbește și profetul Isaia (vezi *Romani 9:27*). În ceea ce privește „*numărul deplin al neamurilor*”, acesta reprezintă numărul celor mântuiți dintre Neamuri (în secolul întâi) raportat la sfârșitul Vechiului Legământ, de dinaintea venirii cu putere a Împărăției Noului Legământ (vezi *Marcu 9:1*), fapt marcat de distrugerea Templului și a Ierusalimului din primul secol (vezi *Matei 24, Luca 21*). De aproape două mii de ani s-au împlinit aceste lucruri și totuși mai sunt mulți creștini care așteaptă o împlinire viitoare, imaginară, neînvățată de Scriptură și care nu va avea loc niciodată. Noi, creștinii, **deja** trăim DUHOVNICEȘTE în Împărăția lui Hristos, în veacul Noului Său Legământ, care are o natură spirituală (vezi *Luca 17:21*).

Atunci de ce se mai pretinde că „marea trimitere” dată ucenicilor pentru a vesti Evanghelia în toată lumea ne este adresată nouă? Ea a fost adresată Bisericii Apostolice, a secolului întâi, la finalul celei de-a doua lumi a Vechiului Legământ. Așa cum Noe a fost un „*propovăduitor al*

neprihănirii” (vezi 2 Petru 2:5) înainte de sfârșitul primei lumi, în același fel apostolii au fost propovăduitorii neprihănirii prin Evanghelia lui Hristos, la sfârșitul celei de-a doua lumi.

Prin întrebarea cu privire la „marea trimitere” nu vrem să spunem că Biserica lui Hristos de astăzi nu este chemată să vestească Evanghelia. Dimpotrivă, credem că Evanghelia trebuie vestită din generație în generație de către Biserică (vezi *Efesenii 3:21*). Însă această vestire aparține unei lumi în care lucrurile sunt deja făcute noi (vezi *Apocalipsa 21*). Este o lume nouă, a unui Nou Legământ, **în al cărui cer domnește etern dragostea lui Hristos**, nu Legea, iar acest Legământ este veșnic. Cât de bună este vestea Evangheliei propovăduită din generație în generație!

Deoarece între mântuire, pedeapsa prin judecată și trecerea cerului Vechiului Legământ există o foarte strânsă legătură, dorim să mai răspundem la trei întrebări.

EXISTĂ MÂNTUIRE DUPĂ JUDECATA ZILEI CELEI MARI?

Mântuirea este legată de isprăvirea drumului de pe întinderea cerului despre care vorbește Psalmul 19 și de ceea ce a spus Domnul Isus pe cruce: „*S-a isprăvit*” (*Ioan 19:30*). De asemenea, după judecata „*zilei celei mari*” din *Apocalipsa 20*, vedem că, după ce citim în *Apocalipsa 21* despre arătarea **Cerului Nou**, a Pământului Nou și a Cortului, ni se spune:

*Apocalipsa 21:6: „Apoi mi-a zis: «**S-a isprăvit! Eu Sunt Alfa și Omega, Începutul și Sfârșitul**. Celui ce îi este sete, îi voi da să bea fără plată din izvorul apei vieții»”.*

După cum am văzut în Psalmul 19, Domnul Isus este „Soarele” care **și-a isprăvit drumul** pe întinderea cerului, de la început până la sfârșit. În *Apocalipsa 21:6*, după ce se spune: „**S-a**

isprăvit", vedem că Domnul Isus Hristos continuă să dea viața veșnică și după „*judecata zilei celei mari*” descrisă de *Apocalipsa 20*. Oricui îi este sete primește fără plată apa vieții.

Condiția pentru a avea parte de „*apa vieții*” este **să ne fie „sete”**. Dacă nu ne este „sete”, adică dacă nu-l dorim pe Dumnezeu în inima noastră și nu luăm seama la jertfa Sa pentru păcatele noastre, nu putem primi darul vieții veșnice pe care-l dă doar Domnul Isus Hristos. Așadar, **există mântuire, prin credință și după „judecata zilei celei mari”, întrucât această judecată s-a făcut la încheierea definitivă a Vechiului Legământ, când a fost judecat și poporul ales în baza acestui legământ, nu la un presupus sfârșit al lumii fizice** (vezi *Deut. 32:35-36* și *Luca 21:20-22*).

EXISTĂ PEDEAPSĂ DUPĂ JUDECATA ZILEI CELEI MARI?

Cine nu dorește apa din „*izvorul apei vieții*”, alegând să trăiască în păcat și după „*judecata zilei celei mari*” și după ce s-a arătat Cerul Nou și Pământul Nou, are parte tot de moartea a doua, adică separare eternă de prezența lui Dumnezeu. Faptul că există pedeapsă și după judecată este dovedit de pasajul următor:

Apocalipsa 21:8: „*Dar cât despre fricoși, necredincioși, scârboși, ucigași, curvari, vrăjitori, închinătorii la idoli, și toți mincinoșii, **partea lor este în iazul, care arde cu foc și cu pucioasă, adică moartea a doua.***”

TREC CERUL ȘI PĂMÂNTUL FIZIC LA JUDECATĂ ?

Deja am arătat că oferta vieții veșnice rămâne valabilă după judecata din *Apocalipsa 20*. Faptul că după judecata finală de

la sfârșitul Vechiului Legământ mai există oferta harului pentru primirea vieții veșnice este evident. În *Apocalipsa 21:1*, primul cuvânt pe care-l citim este „**Apoi**”, adică ceea ce este descris în continuare (Cerul Nou, Pământul Nou, izvorul apei vieții) urmează cronologic **după** judecata din capitolul 20. Atunci ne întrebăm: de ce se mai afirmă printre creștini că odată cu judecata au loc și trecerea cerului și a pământului, în sens fizic? Dacă existența văzută urma să treacă la judecată, pe cale de consecință harul mântuirii ar fi încetat fiindcă toți oamenii ar fi pierit odată cu arderea cerului și a pământului. Continuitatea potolirii setei din „izvorul apei vieții” și după judecată, arătată în *Apocalipsa 21:6*, dovedește că cerul și pământul fizic nu trec la judecată. Ceea ce a trecut la judecată este cerul și pământul Vechiului Legământ. Înțelegerea greșită că cerul și pământul fizic vor trece se bazează în principal pe următorul pasaj:

2 Petru 3:10: „Ziua Domnului însă va veni ca un hoț. În ziua aceea, cerurile vor trece cu troznet, trupurile (elementele) cerești se vor topi de mare căldură, și pământul, cu tot ce este pe el, va arde.”

Mulți creștini interpretează literal acest pasaj, ceea ce-i duce la o concluzie greșită. De fapt, apostolul Petru ne spune că așa cum au trecut cerul și pământul din vremea lui Noe, tot astfel urmau să treacă cerul și pământul din perioada celei de-a doua lumi, adică lumea Vechiului Legământ. De data aceasta, pedeapsa nu avea să fie prin potop, ci prin oștile armatei romane care au distrus Templul și Ierusalimul în secolul întâi (cea de-a patra împărăție din Daniel - conform istoriei - în anul 70).

Luca 21:20-22: „Când veți vedea Ierusalimul înconjurat de oști, să știți că atunci pustiirea lui este aproape. Atunci, cei din Iudea să fugă la munți, cei din mijlocul Ierusalimului să iasă

*afară din el, și cei de prin ogoare să nu intre în el. **Căci zilele acelea vor fi zile de răzbunare, ca să se împlinescă tot ce este scris.***

Răzbunarea era îndreptată împotriva necredincioșilor din poporul Israel, pământul Vechiului Legământ, care urmau să piară odată cu cerul sistemului legii Vechiului Legământ.

Lucrarea de mântuire din generație în generație, prin Biserica unită cu Hristos (vezi *Efesenii* 3:21), tocmai începea cu putere odată cu arătarea Cerului Nou și a Pământului Nou. Sub Cerul Nou în care domnește Hristos, în baza Noului Său Legământ, oricui îi este „sete” după Dumnezeu primește în dar viața veșnică. Această veste bună a Evangheliei veșnice (vezi *Apocalipsa* 14:6) este și pentru noi și pentru copiii noștri și pentru copiii copiilor noștri, din generație în generație, „în oricât de mare număr îi va chema Domnul” (vezi *Faptele* 2:39).

Am discutat deja despre mai multe pasaje în care Domnul Isus ne vorbește de trecerea cerurilor și a pământului. Să observăm acum ce spune și epistola către Evrei (vezi și *Exodul* 19:18):

*Evrei 12:25-28: „Luați seama ca nu cumva să nu voiți să ascultați pe Cel ce vă vorbește! [...] al cărui glas **a clătinat atunci pământul**, și care acum a făcut făgăduința aceasta: «**Voi mai clătina încă odată nu numai pământul, ci și cerul**». Cuvintele acestea «încă odată» arată că **schimbarea lucrurilor clătinate**, adică a lucrurilor **făcute**, este făcută tocmai **ca să rămână lucrurile care nu se clatină**. Fiindcă am primit, deci, o **împărăție, care nu se poate clătina**, să ne arătăm mulțumitori, și să aducem astfel lui Dumnezeu o închinare plăcută, cu evlavie și cu frică;”*

Pasajul amintește de clătinarea pământului de la muntele Sinai (în sens fizic, a avut loc un cutremur de pământ), la darea Legii,

după care se spune că urma să aibă loc **o nouă clătinare** nu numai a pământului, ci și a cerului (în înțeles duhovnicesc, de data aceasta). Era ultima clătinare (la trecerea cerului și a pământului Vechiului Legământ), căci după aceasta **urmasu lucrurile care nu se clatină**. Iar pentru că apostolul leagă lucrurile neclătinate de **o împărăție** care nu se poate clătina, adică nu se mai schimbă niciodată, referirea nu poate fi decât la Împărăția Cerurilor propovăduită de Domnul Isus și de apostoli. Schimbarea are loc la împlinirea cuvintelor scrise în *Apocalipsa 21 cu 1*:

*„Apoi **am văzut un cer nou și un pământ nou**; pentru că cerul dintâi și pământul dintâi pieriseră, și marea nu mai era”.*

Lucrurile clătinate au pierit (cerul și pământul celei de-a doua lumi a Vechiului Legământ), iar lucrurile care nu se clatină, care nu se schimbă, au fost arătate: un cer nou și un pământ nou, al Noului Legământ, eterna Împărăție a lui Dumnezeu și a lui Hristos. Acesta este al treilea cer, cerul veșnic.

*2 Corinteni 12:1-4: „E nevoie să mă laud, măcar că nu este de folos. **Voi veni totuși la vedeniile și descoperirile Domnului**. Cunosc **un om în Hristos**, care, acum patrusprezece ani, **a fost răpit până în al treilea cer** (dacă a fost în trup nu știu; dacă a fost fără trup, nu știu: Dumnezeu știe). Și știu că omul acesta (dacă a fost în trup sau fără trup, nu știu: Dumnezeu știe), **a fost răpit în rai, și a auzit cuvinte**, care nu se pot spune, și pe care nu-i este îngăduit unui om să le rostească.”*

Deci ultimul cer este cerul al treilea, în care este Raiul cu prezența lui Dumnezeu și în care se aud Cuvintele lui Dumnezeu. Acesta este Cerul Nou în care împărățește Hristos împreună cu Mireasa Lui - Biserica - cu care s-a unit prin sângele Noului Legământ.

În încheiere, subliniem ideile principale ale acestui capitol:

- Cerul primei lumi nu era o întindere într-un spațiu fizic, ci o întindere în timp, într-un spațiu duhovnicesc;
- Cerul primei lumi avea menirea de-a despărți pe oamenii buni de cei răi în baza ordinii aceluia cer;
- Guvernarea cerului primei lumi asupra oamenilor era făcută prin îngerii cerului;
- Cerul primei lumi a pierit la potop, iar îngerii căzuți din primul cer au fost aruncați în Adânc;
- Cerul celei de-a doua lumi, lumea Vechiului Legământ, a pierit odată cu nimicirea poporului Vechiului Legământ (în secolul I, la distrugerea Ierusalimului);
- Cerul celei de-a treia lumi, lumea Noului Legământ, este prezent acum prin domnia spirituală a lui Hristos și nu va trece niciodată.

ZIUA A TREIA: PĂMÂNTUL ȘI VEGETAȚIA

În acest capitol dorim să arătăm că pământul din cea de-a treia zi a creației nu reprezintă planeta pe care locuim, ci oamenii cărora Dumnezeu li S-a descoperit în prima lume. Tot astfel, nici vegetația pământului nu se referă la plante, ci la oameni. Vom susține acest lucru cu pasaje din Scriptură.

Pentru început cităm pasajul care descrie cea de-a treia zi:

*Geneza 1:9-13: „Dumnezeu a zis: «Să se strângă la un loc apele care sunt dedesubtul cerului și **să se arate uscatul!**» Și așa a fost. **Dumnezeu a numit uscatul pământ, iar grămada de ape a numit-o mări.** Dumnezeu a văzut că lucrul acesta era bun. Apoi Dumnezeu a zis: «Să dea pământul verdeață, iarbă cu sămânță, pomi roditori, care să facă rod după soiul lor și care să aibă în ei sămânța lor pe pământ.» Și așa a fost. **Pământul a dat verdeață, iarbă cu sămânță după soiul ei și pomi care fac rod și care își au sămânța în ei, după soiul lor.** Dumnezeu a văzut că lucrul acesta era bun. Astfel, a fost o seară și apoi a fost o dimineață: aceasta a fost ziua a treia.”*

Pământul Primei Lumi

Pasajul care prezintă creația din ziua a treia arată că pământul era complet acoperit cu ape; apoi, la porunca lui Dumnezeu, apele s-au adunat la un loc, iar acesta s-a arătat din ape. Imaginea aceasta pare să descrie globul pământesc așa cum îl cunoaștem astăzi. Însă, după cum am văzut la capitolul despre cer, vom vedea că și pasajul din cea de-a treia zi are tot un înțeles **duhovnicesc**. Nu putem lua înțelesul literal, chiar dacă acesta ar fi tentant. Este necesar să ne uităm la mai multe texte din Scriptură unde ni se vorbește despre pământ, urmărind cu

atenție înțelesul contextual al acestora, ca apoi să putem avea o concluzie temeinică. Vom studia pasaje din Noul și din Vechiul Testament care ne vor ajuta, prin analogie, să înțelegem ce reprezintă pământul și vegetația din ziua a treia a creației.

Pentru început, să ne amintim că Domnul Isus ne spune în Pilda Semănătorului din Matei 13 că sămânța a căzut în patru feluri de soluri (pământuri). Pământul bun, în care a căzut sămânța ce a rodit, îi reprezintă pe oamenii care aud Evanghelia, o înțeleg, o primesc și aduc roadă. Pământul din această pildă nu reprezintă solul agricol, ci oamenii.

Reamintim ce scrie apostolul Petru:

*2 Petru 3:5-6: „Căci înadins se fac că nu știi că **odinioară erau ceruri și un pământ** scos prin Cuvântul lui Dumnezeu din apă și cu ajutorul apei, și că **lumea de atunci a pierit** tot prin ele, **înecată de apă.**”*

Cuvântul *pământ* întâlnit pe paginile Scripturii nu face referire doar la globul pământesc. Din citatul anterior, observăm că acesta se referă la lumea de dinaintea potopului. Ni se spune că odinioară erau ceruri și un pământ, la timpul trecut. Versetul următor începe astfel: „**iar cerurile și pământul de acum**[...]” („*acum*” fiind timpul când scrie Petru, adică sec. I), deci modul în care se exprimă Petru, inspirat de Duhul, evidențiază că în secolul întâi era un alt cer și un alt pământ. Așadar cerul zilei a doua și pământul zilei a treia ale creației au trecut la potop. **Nu cerul fizic și pământul fizic au trecut la potop, ci oamenii nelegiuïți.** Ei au călcat ce a poruncit Dumnezeu, prin ordinea cerească pe care le-a dat-o oamenilor din lumea de dinaintea potopului. Așadar, **„pământul” care a pierit la potop îi reprezintă pe oamenii din prima lume.**

Pentru a înțelege cine erau oamenii care reprezentau „pământul”

primei lumi, ne vom îndrepta privirile spre cea de-a doua lume - a Vechiului Legământ - pentru a observa cum și-a ales Dumnezeu „pământul” în această lume. Apoi vom putea avea o înțelegere mult mai clară și cu privire la „pământul” primei lumi.

Am amintit deja la ziua a doua că în perioada Vechiului Legământ „pământul” era reprezentat de poporul Israel (vezi *Isaia 51:15-16, Deut. 31:30-32:1*). „Pământul de acum” despre care vorbește apostolul Petru este unul și același cu cel amintit de profeți, adică poporul Vechiului Legământ, Israel. Dacă am încerca să definim ce este „pământul” în Scripturi, am putea spune că

pământul, în înțeles duhovnicesc, este poporul căruia i se descoperă Dumnezeu, la inițiativa Sa, făcându-Se cunoscut prin poruncile și făgăduințele pe care El le dă.

Sunt două motive pentru care Dumnezeu alege pe Israel ca „pământ” al Lui:

1. Israel devine „pământul” lui Dumnezeu datorită faptului că El s-a arătat părintelui Avram, din care se trage genealogic poporul Israel. Avram primește de la Domnul făgăduința țării pentru sămânța lui, după care el cheamă Numele Domnului (*Gen. 12:7*). **Chemarea Numei Domnului este fundamentală pentru împlinirea făgăduinței.**

2. După patru sute treizeci de ani (timpul cât a fost poporul evreu în Egipt), în drumul pe care-l face Israel din Egipt spre țara promisă, are loc darea Legii la muntele Sinai. Prin legământul făcut, în baza Legii, Israel este ales ca popor al Vechiului Legământ.

Pasajele următoare arată aceste lucruri:

*Geneza 12:7-8: „**Domnul S-a arătat lui Avram și i-a zis: «Toată țara aceasta o voi da seminței tale».** Și Avram a zidit acolo un altar Domnului, care i Se arătase. De acolo a pornit spre munte, la răsărit de Betel și și-a întins cortul, având Betelul la apus și Ai la răsărit. A zidit și acolo un altar Domnului și **a chemat Numele Domnului.**”*

*Exodul 19:5-6a: „Acum, dacă veți asculta **glasul Meu** și dacă veți păzi **legământul Meu**, veți fi ai Mei dintre toate popoarele, căci **tot pământul este al Meu**; Îmi veți fi o împărăție de preoți [...]”*

Cu alte cuvinte, dintre toți oamenii de pe „pământul Meu”, v-am ales și veți fi ai Mei, dacă veți păzi Legământul Meu. Așadar, alegerea lui Israel ca popor al Lui era condiționată de păzirea legământului. Glasul de care trebuiau să asculte și legământul pe care trebuiau să-l păzească nu se rezumă doar la „umbrele legii” de la Sinai, ci la Glasul lui Hristos și Legământul Nou făcut în sângele Lui. Acesta este înțelesul pasajului: mai întâi sunt umbrele, iar în viitor urma să vină adevărata realitate spirituală, numită de Petru: „o seminție aleasă, o preotie împărătească, un neam sfânt, un popor pe care Dumnezeu și L-a câștigat ca să fie al Lui” (1 Petru 2:9).

În Exodul capitolul 20, citim că Moise împreună cu poporul Israel primește la muntele Sinai cele zece porunci. Apoi, începând cu capitolul 21, Domnul poruncește multe alte legi pe care poporul trebuia să le împlinească. Alegerea Israelului ca popor, ca „pământ” al Vechiului Legământ, a fost făcută în baza legământului de la Sinai, prin darea Legii.

Prin analogie, se poate înțelege că și în lumea de dinaintea potopului, Dumnezeu și-a ales un „pământ” sau un popor care

să fie al Lui. Putem fi siguri că Dumnezeu s-a descoperit și primei lumi chiar dacă nu avem scris despre acest lucru decât foarte puțin. Revelația lui Dumnezeu pentru prima lume nu ne este prezentată atât de amănunțit cum o vedem în cea de-a doua lume, prin Legea de pe Sinai.

Înainte de-a intra în corabie, Noe primește de la Domnul următoarea poruncă:

*Geneza 7:2: „Ia cu tine câte șapte perechi din toate **dobitoacele curate**, câte o parte bărbătească și câte o parte femeiască; o pereche din **dobitoacele care nu sunt curate**, câte o parte bărbătească și câte o parte femeiască;”*

Citatul acesta dovedește că și-n prima lume a existat o descoperire a ceea ce era curat sau necurat, căci Noe avea această cunoaștere. De asemenea, avem relatat foarte scurt ce a poruncit Dumnezeu lui Adam în grădina Eden, ceea ce reprezintă o orânduire, o reflectare a voinței lui Dumnezeu. Prin faptul că Abel și Cain au adus jertfe Domnului se arată că deja exista și-n prima lume un sistem al jertfelor, asemănător cu cel din Vechiul Legământ și pe care nu-l puteau cunoaște decât prin descoperire de la Dumnezeu.

Cu toate că istoria primei lumi este cuprinsă doar în primele șase-șapte capitole din Geneza, în capitolul 4 cu versetul 26 observăm că **la nașterea lui Enos, oamenii au început să cheme Numele Domnului**. Această subliniere a Scripturii este foarte importantă. La fel, Avram a chemat Numele Domnului în cea de-a doua lume, după ce Domnul i s-a arătat. Chemarea aceasta a dus, în cele din urmă, la alegerea seminței lui ca popor al Său. Faptul că oamenii au început să cheme Numele Domnului, la nașterea lui Enos, ne face să înțelegem că Dumnezeu li s-a arătat mai înainte, iar noi credem că acest lucru a avut loc când a zis: „Să fie lumină!”

Nimeni nu-L poate chema pe Dumnezeu dacă El nu i se revelează mai înainte, și nimeni nu poate să-L cunoască pe Dumnezeu decât în măsura în care El i se revelează.

După cum am arătat, Israel era „pământul” peste care a domnit Dumnezeu în perioada Legii. Legământul lui Dumnezeu cu Israel a fost făcut în temeiul Legii date prin îngerii, prin mâna mijlocitorului Moise (vezi *Galateni 3:19, Fapte 7:53*). Îngerii sunt ființe cerești (duhuri slujitoare, vezi *Evrei 1:14*) care au vegheat asupra poporului Vechiului Legământ. Au dat binecuvântarea lui Dumnezeu peste cei ce au împlinit Legea și au pedepsit aspru orice călcare a Legii lui Dumnezeu (vezi *Evrei 2:2*). Domnul și-a exercitat domnia asupra „pământului”, din perioada Legii, prin îngerii cerului. Vechiul Testament abundă de lucrarea îngerilor; iată câteva versete:

Daniel 3:28: „Nebucadnețar a luat cuvântul și a zis: «Binecuvântat să fie Dumnezeul lui Șadrac, Meșac și Abed-Nego, care a trimis pe îngerul Său și a izbăvit pe slujitorii Săi care s-au încrezut în El, au călcat porunca împăratului și și-au dat mai degrabă trupurile lor decât să slujească și să se închine altui dumnezeu decât Dumnezeului lor!»”

Psalmul 78:49: „El și-a aruncat împotriva lor mânia Lui aprinsă, urgia, iuțimea și necazul: o droaie de îngeri aducători de nenorociri.”

Alegerea „pământului” Vechiului Legământ a avut loc când Domnul s-a revelat poporului Israel la Sinai. Noi astăzi avem parte și de revelația prin Domnul Isus Hristos, în baza unui Nou Legământ. Astfel se naște următoarea întrebare:

Cum a fost revelația mai înainte de venirea lui Hristos în lume?

Răspunsul poate fi dat fără niciun dubiu: începătoare, nedesăvârșită și neîncheiată. Revelația în Vechiul Testament a avut măsură, fiind dată progresiv, după cum este arătat în primele cuvinte din *Epistola către Evrei* (1:1-4):

*„După ce **a vorbit în vechime părinților noștri prin prooroci, în multe rânduri și în multe chipuri, Dumnezeu, la sfârșitul acestor zile** (tradus mai corect: în zilele din urmă), **ne-a vorbit prin Fiul pe care L-a pus moștenitor al tuturor lucrurilor, și prin care a făcut și veacurile. El, care este oglindirea slavei Lui și întipărirea Ființei Lui, și care ține toate lucrurile cu Cuvântul puterii Lui, a făcut curățirea păcatelor, și a șezut la dreapta Măririi în locurile prea înalte, ajungând cu atât mai presus de îngeri, cu cât a moștenit un Nume mult mai minunat decât al lor.**”*

Textul ne arată că revelația a fost progresivă, „în multe rânduri și în multe chipuri”, însă la sfârșit aceasta ajunge desăvârșită prin Fiul, fiind cu mult mai presus decât revelația Legii dată prin îngeri. Fiul, „care este oglindirea slavei Lui și întipărirea Ființei Lui”, a moștenit de la Dumnezeu „Numele care este mai presus de orice nume” (vezi *Filipeni* 2:9). Nu există revelație mai mare decât aceea care a fost dată prin Fiul Său, iar prin Fiul se încheie revelația. Noul Testament, cu ultima carte Apocalipsa, pune capăt revelației, deoarece ea este completă, desăvârșită și încheiată. Pentru „pământul” din prima și a doua lume, Numele Domnului a fost vestit **de îngeri** (Legea a fost dată prin îngeri - *Evrei* 2:2, *Galateni* 3:19), printr-o **revelație începătoare** (vezi *Galateni* 4:3; 4:9), însă la sfârșit Domnul a luat chip de om ca să ni se reveleze pe deplin.

Cunoașterea lui Dumnezeu - Revelația - este făcută desăvârșită în Fiul Său, Domnul Isus Hristos.

Prin urmare, primele două lumi, fiecare cu „pământul” ei, au avut parte doar de o revelație începătoare. Pământul a fost reprezentat de oamenii care au avut parte de revelația lui Dumnezeu. Iar istoria lor în Scripturi este prezentată prin genealogie. Deci să petrecem puțin timp pentru a analiza genealogiile.

Genealogiile Primei Lumi

În prima lume, numită de apostolul Petru „lumea veche” (vezi 2 Petru 2:5), Scriptura prezintă două genealogii:

- **Prima genealogie**, din Geneza capitolul 4, este a lui Cain. Era genealogia unui **om** care a fost blestemat de Dumnezeu (*Geneza 4:11*), a unui ucigaș (era de la cel rău – vezi 1 Ioan 3:12) care a ucis pe cel ce trebuia să fie „sămânță” pentru acea lume, pe neprihănitul Abel. Iată ce spune Eva la nașterea lui Set, în *Geneza 4:25*: „[...] a născut **un fiu** și i-a pus numele Set (înlocuit) *căci a zis ea «Dumnezeu mi-a dat o altă sămânță în locul lui Abel pe care l-a ucis Cain.»*”.
- **A doua genealogie** este prezentată în Geneza cap. 5. Ea este genealogia **patriarhilor primei lumi**, prin fiul Set care a înlocuit „sămânța” lui Abel. Din linia genealogică a lui Set urma să vină „SĂMÂNȚA”, adică Domnul Isus Hristos. Venirea „Seminței” prin Set urma să aibă loc doar în a doua lume, a Vechiului Legământ.

Cu toate că în acest capitol vorbim în principal despre pământul primei lumi, facem o mică paranteză ca să vedem importanța lui Abel pentru prima lume.

*Matei 23:35: „[...] ca să vină asupra voastră tot sângele nevinovat, care a fost vărsat pe pământ, **de la sângele neprihănitului Abel până la sângele lui Zaharia, fiul lui Barachia pe care l-ați omorât între Templu și altar.**”*

*Evrei 12:24: „v-ați apropiat [...] de Isus, Mijlocitorul legământului celui nou, și de **sângele stropirii, care vorbește mai bine decât sângele lui Abel**”.*

În primul rând vedem că Domnul Isus îl numește pe Abel neprihănit. Apoi, în textul din epistola către Evrei, sângele lui Abel este pus alături și într-un fel e comparat cu sângele legământului cel nou al Domnului Isus Hristos, ceea ce întărește afirmația despre menirea lui Abel de-a fi „**sămânță**” pentru lumea de dinaintea potopului. Oprirea „seminței” primei lumi de către ucigașul Cain credem că are o semnificație foarte importantă. Prin nelegiuirea lui Cain, „*lumea veche*” a rămas fără „*neprihănitul Abel*”, iar zdrobirea capului „Șarpelui” promisă de Dumnezeu în *Geneza 3:15* nu a avut loc în timpul primei lumi. Dumnezeu a hotărât să nimicească tot ce era viu. Orice făptură își stricase calea pe pământ, adică și cei ce se trăgeau din patriarhi.

După ce am văzut care era menirea lui Abel pentru prima lume, să urmărim ce ni se mai spune despre „pământul” primei lumi în pasajele următoare:

*Geneza 6:6: „**I-a părut rău Domnului că l-a făcut pe om pe pământ și S-a mâhnit în inima Lui.**”*

*Geneza 6:13: „Atunci Dumnezeu i-a zis lui Noe: «**Sfârșitul oricărei***

făpturi este hotărât înaintea Mea, fiindcă au umplut pământul de silnicie; iată, am să-i nimicesc împreună cu pământul»[...]
(silnicie – oprimare, violență, abuz...)

*Luca 17:26-27: „Ce s-a întâmplat în zilele lui Noe, se va întâmpla la fel și în zilele Fiului omului: **mâncau, beau, se însurau și se măritau** până în ziua când a intrat Noe în corabie; și a venit potopul și i-a prăpădit pe toți.”*

În primul pasaj observăm că Domnului I-a părut rău că I-a făcut pe om pe pământ. Desigur că o astfel de afirmație ne surprinde. Cum putea să-I pară rău Domnului că I-a făcut pe Set care este în genealogia Domnului Isus? Părerea Sa de rău poate că s-a referit la oameni din afara genealogiei patriarhilor, cum ar fi Cain, despre care Eva a spus: *„am căpătat **un om** cu ajutorul Domnului”* (vezi *Geneza 4:2*). Diavolul, prin **omul** Cain, a vărsat sângele neprihănitului Abel, încercând să oprească sămânța, știind că *„Sămânța femeii”* îi va zdrobi capul (vezi *Geneza 3:15*). La o vreme după uciderea lui Abel de către Cain vedem că are loc sfârșitul primei lumi printr-o distrugere (aproape) totală. Biruința în prima lume a fost de partea diavolului. El chiar este numit *„biruitorul neamurilor”* în profeția lui Isaia:

Isaia 14:12: „Cum ai căzut din cer, Luceafăr strălucitor, fiu al zorilor! Cum ai fost doborât la pământ, tu, biruitorul neamurilor!”

Isaia afirmă că acela care urma să fie aruncat din cer - Lucifer, Șarpele cel vechi, Diavolul, Satana - a fost mai înainte *„biruitorul neamurilor”*, adică stăpânitorul unei lumi biruite prin cuvântul minciunii lui ucigătoare (vezi *Geneza 3:1-5*). Salvarea lumii urma să vină doar atunci când capul „Șarpelui” era zdrobit, adică atunci când minciuna, al cărei tată este el, nu mai este crezută de oameni. **Locul în care este zdrobit capul „Șarpelui” este mintea omului**, după ce este luminată de Evanghelia Domnului Isus

Hristos. Prin Evanghelie este biruită minciuna prin care Șarpele l-a discreditat pe Dumnezeu în fața omului din Eden, punând la îndoială Cuvântul Său, folosind acel cuvânt: „**oare**[...]?”. Căderea omului a venit ca urmare a credinței lui în minciuna Șarpelui.

În *Geneza 6:13* am văzut că Dumnezeu a hotărât să nimicească tot ce este viu, „*împreună cu pământul*”. Pământul primei lumi nu putea fi altul decât genealogia celor zece patriarhi care au născut „*fii și fiice*” (vezi *Geneza 5*). Spre deosebire de genealogia patriarhilor, atunci când este prezentată genealogia lui Cain vedem că la nașterea descendenților lui nu se folosește niciodată denumirea de fiu sau fiică, ci doar: a născut pe Enoh (nu patriarhul Enoh), Enoh a fost tatăl lui Irad etc. Aceasta era o genealogie rea, ieșită dintr-un ucigaș care a fost blestemat de Domnul.

În *Geneza 6:2* ni se spune că „*fiii lui Dumnezeu au văzut că fetele oamenilor erau frumoase; și din toate și-au luat de neveste pe acelea pe care și le-au ales*”. Denumirea de „*fiii lui Dumnezeu*” face referire la genealogia celor zece patriarhi. Și-au luat neveste din afara genealogiei lor, iar prin această unire „pământul” primei lumi s-a „stricat”. Un exemplu asemănător îl avem în poporul Israel - „pământul” celei de-a doua lumi - care prin unirea cu femeile păgâne cădeau în păcatul idolatriei. Apoi să nu uităm că despre Cain se spune că este „*un om*”, deci sintagma „*fetele oamenilor*” se poate referi la femei din genealogia lui, nu la fiicele din genealogia patriarhilor. Există speculații printre creștini cum că „*fiii lui Dumnezeu*” ar fi fost îngeri căzuți. Însă îngerii sunt duhuri, deci nu puteau să aibă neveste. Un înger căzut nu devine om cu trup fizic, ci demon, care este tot duh.

Faptul că Șarpele a biruit prima lume respectă tiparul Scriptural ce ne învață că mai întâi vine ce este firesc, pământesc, căzut, mort în păcat. Lucrul acesta s-a întâmplat din plin în prima lume, care a fost o lume căzută, moartă în păcat, pierdută, care a rămas

fără salvare și fără salvator. Moartea a biruit prima lume și lumea a rămas în această stare până la nimicirea ei prin potop, fără să existe înviere din moarte în timpul acestei lumi. Învierea urma să vină doar la sfârșitul celei de-a doua lumi, prin Hristos.

Neprihănitul Noe, care „*a căpătat milă înaintea Domnului*”, a fost ales de Dumnezeu să facă trecerea spre cea de-a doua lume. Prin el și familia lui, Dumnezeu a întemeiat o nouă lume la sfârșitul căreia urma să vină Salvatorul Isus Hristos. Ce este duhovnicesc vine la urmă și este reprezentat de viața veșnică pe care o primesc în dar credincioșii Domnului Isus, având parte de învierea din morți. MINCIUNA Șarpelui a dat moarte, ADEVĂRUL lui Dumnezeu, care constă în dragostea arătată prin jertfa Domnului Isus Hristos, dă viață veșnică. „*Vinul cel bun*” este lăsat la urmă, un alt simbol pentru ce este duhovnicesc, un alt simbol care arată spre Lucrarea lui Hristos (vezi nunta din Cana - *Ioan 2:10*).

Acum să vedem cum se ajunge la scoaterea „pământului” primei lumi din ape. În acest scop să observăm ce ne spune următorul citat:

*Geneza 4:26: „Lui Set i s-a născut și lui **un fiu** și i-a pus numele **Enos. Atunci au început oamenii să cheme Numele Domnului.**”*

Ceea ce ne descoperă acest pasaj este foarte important. Momentul în care oamenii au început să cheme Numele Domnului aduce o mare schimbare în prima lume. După ce Dumnezeu S-a revelat prin Lumină și prin întinderea primului Cer, El a fost chemat de oameni pentru prima dată la nașterea lui Enos. Acesta era începutul ieșirii „pământului” din apele unei lumi care nu-L cunoștea pe Dumnezeu, o lume aflată în întunericul „adâncului de ape”.

Am menționat deja că și Avram a chemat Numele Domnului în

cea de-a doua lume, precum și consecința acestui fapt. Cităm din nou pasajul:

*Geneza 12:6-8: „Avram a străbătut țara până la locul numit Sihem, până la stejarul lui More. Canaanii erau atunci în țară. **Domnul S-a arătat lui Avram și i-a zis: «Toată țara aceasta o voi da seminței tale.» Și Avram a zidit acolo un altar Domnului, care i se arătase.** De acolo a pornit spre munte, la răsărit de Betel și și-a întins cortul, având Betelul la apus și Ai la răsărit. **A zidit și acolo un altar Domnului și a chemat Numele Domnului.**”*

După ce am văzut că în fiecare lume a fost **chemat Numele Domnului**, în continuare punem în evidență similitudinea scoaterii din ape a „pământurilor” corespunzătoare primelor două lumi. Pentru început, să ne amintim că Dumnezeu face un legământ în *Geneza 15* cu Avram, iar apoi în *Geneza 17* face un legământ cu Avraam (primind un nou nume), deci sunt **două legăminte** (vezi și *Galateni 4:21-24*). Urmașii lui Avram prin Isaac și apoi prin Iacov cu cei doisprezece fii ai săi (care sunt cele douăsprezece seminții ale lui Israel) „nasc” în final „pământul” Vechiului Legământ, adică poporul Israel.

Este impresionantă asemănarea scoaterii din ape a celor două „pământuri” corespunzătoare primelor două lumi (înainte de potop și după potop). După cum primul pământ a fost scos din ape prin Cuvântul lui Dumnezeu (vezi *2 Petru 3:5*), tot așa a fost scos și cel de-al doilea pământ. Să vedem acum textele care susțin acest fapt:

*Exodul 2:10: „Copilul a crescut și ea l-a adus fetei lui Faraon; și el i-a fost fiu. **I-a pus numele Moise (Scos)** «căci» a zis ea «**I-am scos din ape.**» ”*

Aceste cuvinte profetice, spuse de fata lui Faraon, ne arată că Moise a fost ales de Dumnezeu cu mult timp înainte, pentru a

duce la îndeplinire planul Său pentru poporul Lui care se afla atunci în robia Egiptului.

*Exodul 13:17-18: „După ce Faraon a lăsat poporul să plece, **Dumnezeu nu l-a dus pe drumul care dă în țara Filistenilor, cu toate că era mai aproape**; căci a zis Dumnezeu: «S-ar putea să-i pară rău poporului văzând războiul, și să se întoarcă în Egipt.» Ci Dumnezeu **a pus poporul să facă un ocol pe drumul care duce spre pustie, spre Marea Roșie**”.*

Din pasajele de mai sus vedem că Moise, adică „Scos”, a primit acest nume pentru că a fost salvat, **scos din ape**. Numele „Scos” este dat de fata lui Faraon în dreptul căreia, poate spre surprinderea noastră, Scriptura face aceeași remarcă ca și-n dreptul Evei la nașterea lui Set (vezi *Geneza 4:25*). Cuvintele la care facem referire sunt: „*căci a zis ea [...]*”, iar aceste cuvinte au în ambele cazuri o însemnătate profetică. Ca să vedem mai bine acest lucru, să punem cele două texte față-n față:

*Exodul 2:10: „I-a pus numele **Moise** (Scos) «**căci**» **a zis ea** «I-am scos din ape.» “*

*Geneza 4:25: „[...] și i-a pus numele **Set**; «**căci**» **a zis ea** «Dumnezeu mi-a dat o altă sămânță în locul lui Abel pe care l-a ucis Cain.»”*

Moise, cel „*scos din ape*”, este chemat de Dumnezeu să scoată poporul Israel din robia „apelor mării Egiptului” și să-l ducă în țara promisă părintelui lor Avram. După cum am văzut în pasajul din *Exodul 13*, Domnul duce poporul pe un drum spre pustie, spre Marea Roșie, tocmai ca să aibă în față marea. Această „scoatere” a poporului se face printr-un mare miracol, și anume **prin și din Marea Roșie**, în timp ce egiptenii care-i urmăreau mor înecați de apele mării. Aici are loc scoaterea din ape a celui de-al doilea „pământ”; o scoatere literală din/prin mare și o scoatere

dintre popoare/națiuni, o ieșire din „marea robiei Egiptului”. Apoi, urmează alegerea lui ca popor al Domnului în baza legământului prin Legea dată pe muntele Sinai. Citatul următor evidențiază acest lucru:

*Leviticul 20:24: „V-am spus: «Voi le veți stăpâni țara; Eu vă voi da-o în stăpânire: este o țară în care curge lapte și miere.» Eu sunt Domnul, Dumnezeuul vostru, care **v-am pus deoparte dintre popoare.**”*

Această stăpânire a țării și punerea lor deoparte este de fapt o **împlinire** (vorbim de umbrele din Vechiul Legământ) a ceea ce Dumnezeu a făgăduit lui Avram când a zidit un altar și **a chemat Numele Domnului**.

Să observăm că poporul Israel devine „pământul” celei de-a doua lumi doar după ce:

- Dumnezeu se descoperă lui Avram;
- Avram cheamă Numele Domnului;
- „pământul” este scos din apele mării de Moise.

La fel, în prima lume observăm elemente asemănătoare prin faptul că Dumnezeu mai întâi se descoperă prin Lumină și prin Cer. Apoi, la nașterea lui Enos (fiul lui Set) oamenii au început să cheme Numele Domnului, care li S-a arătat cum i s-a arătat și lui Avram. La porunca lui Dumnezeu „pământul” primei lumi este scos din apele care-l „acopereau”.

Din istoria făgăduinței date lui Avram putem învăța că nu există mântuire, nici izbăvire, fără chemarea Numelui Domnului. Dumnezeu este acela care hotărăște să se descopere omului, însă chemarea Numelui Lui trebuie s-o facă cel căruia i se descoperă. Avram a făcut acest lucru, pentru că l-a crezut pe Dumnezeu pe Cuvânt și iată că Dumnezeu a adus prin Moise izbăvirea seminței lui. La vremea potrivită a ales sămânța lui Avram ca popor al Lui,

adică pe Israel.

Israel este cel de-al doilea „pământ” pe care Dumnezeu l-a scos din apele mării, l-a salvat din „apele națiunii Egiptului”, după cum și conducătorul lor Moise a fost salvat din apele râului Egiptului. Prin această izbăvire vedem că a început împlinirea Cuvântului profetic dat de Dumnezeu lui Avram în *Geneza 15* cu referire la țara Vechiului Legământ. Cuvântul profetic dat lui **Avraam** în *Geneza 17*, cu referire la țara Noului Legământ, urma să fie împlinit după mai bine de două milenii, atunci când venea „Sămânța”, adică Hristos. Această făgăduință face referire la „*patria cerească*” care este dintr-o altă zidire, dintr-o altă lume, având o natură duhovnicească.

Revenim la pasajul din *Geneza 6* pe care deja l-am luat parțial în discuție. Din el vedem că Dumnezeu hotărăște să nimicească omul pe care l-a făcut.

*Geneza 6:5-7: „Domnul a văzut că răutatea omului era mare pe pământ și că **toate întocmirile gândurilor din inima lui erau îndreptate în fiecare zi numai spre rău**. I-a părut rău Domnului că l-a făcut pe om pe pământ și s-a mâhnit în inima Lui. Și Domnul a zis: «**Am să șterg** de pe fața pământului **pe omul pe care l-am făcut**, de la om până la vite, până la târâtoare și până la păsările cerului; căci îmi pare rău că i-am făcut.» ”*

*Geneza 6:13: „Atunci Dumnezeu i-a zis lui Noe: «Sfârșitul oricărei făpturi este hotărât înaintea Mea, fiindcă **au umplut pământul de silnicie**; iată, **am să-i nimicesc împreună cu pământul**.» ”*

Această umplere a pământului de silnicie a fost cauzată de unirea fiilor lui Dumnezeu cu fetele oamenilor. Aici are loc unirea fiilor din genealogia patriarhilor care umblau cu Dumnezeu (Enoh a umblat cu Dumnezeu, Noe umbla cu Dumnezeu) cu fetele oamenilor, nu cu fiicele patriarhilor. Bindecuvântarea și blestemul

nu pot fi unite. Genealogia celor ce au chemat Numele Domnului nu poate să se unească cu păcatul, fără consecințe grele. Rezultatul unirii lor a fost stricarea pământului primei lumi. Nu țărâna a fost stricăță, ci poporul lui Dumnezeu din acea lume, descendenții patriarhilor care mai înainte au chemat Numele Domnului. De aceea Dumnezeu spune: „*am să-i nimicesc împreună cu pământul*”. Vedem că pământul este tratat ca o entitate separată de ceilalți oameni, iar acesta nu poate fi globul pământesc. Pământul fizic nu a fost nimicit, nu a fost schimbat cu un altul; și spre surprinderea multora, Scriptura nu ne învață că acest lucru ar urma să se întâmple vreodată. Pământul care a fost nimicit sunt fiii și fiicele patriarhilor care și-au stricat calea ce le-au arătat-o părinții lor care au chemat Numele Domnului.

Conform calculului anilor făcut în baza genealogiei lumii vechi, potopul a avut loc după 1656 de ani de la crearea lui Adam (nu a universului cosmic!!). Cel mai longeviv patriarh – Metusala - care a trăit 969 de ani, moare în anul potopului, dar nu înecat de potop. Nici unul dintre patriarhi nu este pedepsit prin apele potopului, ci doar descendenții lor care și-au stricat calea. Prin potop are loc sfârșitul primei lumi. Iar cu privire la această lume, care a durat cam 1656 de ani, Scriptura ne istorisește, pe scurt, în primele șase capitole din Geneza. Totul este foarte concentrat, iar pentru înțelegerea corectă a ceea ce s-a întâmplat atunci, trebuie să luăm bine seama la revelația din Noul Testament ori de câte ori se fac referiri la lumea de dinaintea potopului.

Din textele citate până acum am văzut că

„pământul” despre care vorbește Scriptura în cea de-a treia zi include genealogia patriarhilor primei lumi.

Vegetația Primei Lumi

Acum încercăm să înțelegem despre ce vegetație se vorbește în *Geneza 1:11*, unde e menționată iarba cu sămânță și pomi cu rod și sămânță.

S-ar părea că după ce Dumnezeu scoate pământul din ape poruncește să răsară vegetația pe pământ, în înțeles natural. Lucrurile nu sunt așa cum par la prima vedere. Vorbirea lui Dumnezeu este tot duhovnicească și în *Geneza 1:11*. Am arătat că „pământul” zilei a treia trebuie înțeles duhovnicește, deci și vegetația pământului trebuie să aibă înțeles duhovnicesc.

Geneza 49:22: „Iosif este lăstarul unui pom roditor, lăstarul unui pom roditor sădit lângă un izvor; ramurile lui se înalță deasupra zidului.”

În binecuvântarea pe care o dă Iacov lui Iosif, el îl vede ca lăstarul unui pom roditor, deși vorbea de fiul lui. Iosif era și el un pom roditor cu sămânță, iar sămânța lui sunt fiii săi: Efraim și Manase.

*Geneza 48:11: „Israel i-a zis lui Iosif: «Nu credeam că am să-ți mai văd fața și iată că **Dumnezeu m-a făcut să-ți văd și sămânța**».”*

De asemenea, David, vorbind despre omul care nu se duce la sfatul celor răi, spune:

Psalmul 1:3: „El este ca un pom sădit lângă un izvor de apă, care își dă rodul la vremea lui, și ale cărui frunze nu se veștejesc: tot ce începe, duce la bun sfârșit.”

Așadar, devine evident că referirile din Scriptură la pomi, roade și sămânță sunt despre oameni.

Să mai vedem câteva pasaje în care vegetația reprezintă oameni:

Isaia 5:7: „Via Domnului oștirilor este casa lui Israel, și bărbații lui Iuda sunt vița pe care o iubea. El se aștepta la judecată, și când colo, iată sânge vărsat! Se aștepta la dreptate, și când colo, iată strigăte de apăsare!”

*Ieremia 12:1-3: „Tu ești prea drept, Doamne, ca să mă cert cu Tine; vreau totuși să Te întreb asupra orânduiri Tale. Pentru ce propășește calea celor răi, și toți mișei trăiesc în pace? **I-ai sădit, au prins rădăcină, cresc, fac rod.** Ce-i drept, ești aproape de gura lor, dar departe de inima lor! Totuși, Tu, Doamne, mă cunoști, mă vezi, îmi cercetezi inima și vezi că este cu Tine. Ia-i ca pe niște oi, care trebuiesc tăiate, și pregătește-i pentru ziua măcelului!”*

*Matei 3:8-10: „Faceți, deci, **roade** vrednice de pocăința voastră. Și să nu credeți că puteți zice în voi înșivă: «Avem ca tată pe Avraam!» Căci vă spun că Dumnezeu din pietrele acestea poate să ridice fii lui Avraam. **Iată că securea a și fost înfiptă la rădăcina pomilor: deci orice pom care nu face roadă bună va fi tăiat și aruncat în foc.**”*

În aceste pasaje vedem foarte clar că se vorbește metaforic despre oameni care sunt reprezentați prin pomi, viță etc., iar în ultimul citat Ioan Botezătorul spune oamenilor că trebuie să facă roade bune asemenea unui pom bun. Apoi le vorbește de pedeapsă folosind imaginea unui pom care nu face roadă bună și care urmează să fie tăiat.

Același limbaj este folosit și de Domnul Isus.

*Matei 7:18-20: „**Pomul bun** nu poate face **roade rele**, nici **pomul rău** nu poate face **roade bune**. Orice **pom** care nu face **roade bune** este tăiat și aruncat în foc. Așa că după **roadele** lor îi veți cunoaște.”*

Imaginea unui pom care face roade bune sau rele este folosită pentru oameni care fac fapte bune sau rele.

Așadar, ceea ce în *Geneza 1:11-12* ar părea să fie vegetația naturală nu este, întrucât nu înțelesul literal este corect, ci cel duhovnicesc (simbolic), iar prin vegetație se face referire la oameni. Dacă ar fi vorba despre vegetație în înțeles natural, fizic, aceasta ar fi avut nevoie de lumina naturală ca să răsară. Iar dacă am considera că luminătorii zilei a patra sunt cei fizici, atunci aceștia nu existau încă, deci nici lumina naturală care este radiată de soarele natural n-ar fi existat. Prin urmare înțelesul literal este inacceptabil.

În *2 Samuel 23*, David profețește despre Domnul Isus, însă se folosește de realitatea din natură pentru o vorbire simbolică.

2 Samuel 23:4: „[...]este ca lumina dimineții, când răsare soarele în dimineața fără nori; ca razele soarelui după ploaie, care fac să încolțească din pământ verdeata.”

Scriptura exprimă clar că este nevoie de ploaie naturală și de lumina soarelui natural pentru ca verdeța naturală să încolțească și să crească. Dacă am considera vegetația din cea de-a treia zi a creației ca fiind naturală, atunci imposibilitatea ca aceasta să răsară este evidentă, din cauza lipsei luminii luminătorilor naturali.

În textele citate anterior am văzut doar câteva exemple de vorbire duhovnicească, care folosesc diferite simboluri. Scriptura mai are multe astfel de pasaje în care vorbește despre oameni folosind imaginea unor plante/pomi: vie, smochin, măslin, cedru etc. Cine dorește să le cerceteze le poate găsi în Scriptură.

În continuare, dorim să oferim câteva clarificări legate de ceea ce reprezintă vegetația din cea de-a treia zi. În acest scop, alături de

textul care descrie ziua a treia, cităm și următorul pasaj:

*Geneza 2:4-8: „Iată istoria cerurilor și a pământului, când au fost făcute. În ziua când a făcut Domnul Dumnezeu un pământ și ceruri, nu era încă pe pământ nici un copăcel de câmp și nici o iarbă de pe câmp nu încoltea încă: fiindcă Domnul Dumnezeu nu dăduse încă ploaie pe pământ și **nu era nici un om ca să lucreze pământul**. Ci un abur se ridica de pe pământ și uda toată fața pământului. **Domnul Dumnezeu l-a făcut pe om din țărâna pământului**, i-a suflat în nări suflare de viață și omul s-a făcut astfel un suflet viu. **Apoi Domnul Dumnezeu a sădit o grădină în Eden, spre răsărit; și a pus acolo pe omul pe care-l întocmise.**”*

Chiar dacă reluăm în discuție pasaje despre care am mai vorbit, acest lucru ne ajută să vedem discrepanțele dintre *Geneza 1* și *Geneza 2* cu privire la crearea vegetației. În *Geneza 1*, aceasta are loc înainte de facerea omului din ziua a șasea (în ideea că am considera că acesta este primul om, Adam). În pasajul din *Geneza 2* vedem că nu era nici un copăcel, nici o iarbă, iar vegetația este creată după ce este creat Adam din țărâna pământului: „**Apoi Domnul Dumnezeu a sădit o grădină în Eden**”. Observăm că lucrurile au o ordine inversată în prezentarea din *Geneza 2* vizavi de *Geneza 1*. Subliniem lucrul acesta pentru aceia care susțin că în ziua a treia ar fi vorba de crearea vegetației în înțeles natural. Acest aparent conflict nu poate fi rezolvat decât dacă luăm în considerare înțelesul duhovnicesc pentru „vegetația” din ziua a treia. De fapt, prin iarbă, respectiv prin pomi, este foarte plauzibil să fie reprezentate genealogiile de dinaintea potopului și anume:

- genealogia lui Cain
- și
- genealogia patriarhilor.

Înșuși faptul că Scriptura subliniază „*iarbă cu sămânță după soiul*”

ei și pomi care fac rod și care își au sămânța în ei, după soiul lor”, ne îndeamnă să luăm în considerare posibilitatea ca genealogiile dinaintea potopului să fie reprezentate prin iarbă și prin pomi. Sămânța ne vorbește de o continuitate genealogică, nu de una vegetală, iar cu referire la pomi se subliniază că „*fac rod*” nu doar dau sămânță pentru continuitatea genealogică. Iarba doar își continuă „soiul ei” prin sămânță.

Să observăm cum se vorbește despre iarbă în pasajele următoare:

Psalmul 37:1-2: „Nu te mânia pe cei răi, și nu te uita cu jind la cei ce fac răul; căci sunt cosiți iute ca iarba, și se veștejesc ca verdeața.”

Psalmul 92:7: „Dacă cei răi înverzesc ca iarba, și dacă toți cei ce fac răul înfloresc, este numai ca să fie nimiciți pe vecie.”

Apocalipsa 8:7 „Îngerul dintâi a sunat din trâmbiță. Și a venit grindină și foc amestecat cu sânge, care au fost aruncate pe pământ: și a treia parte a pământului a fost ars, și a treia parte din copaci au fost arși, și toată iarba verde a fost arsă.”

Cei răi sunt asemănați cu iarba trecătoare. Cain era de la cel rău, iar cei din genealogia lui au fost ca el (vezi 1 Ioan 3:12). Și în cea de-a doua lume avem un exemplu asemănător prin Iacov și Esau. Acești doi frați dau și ei naștere la două genealogii. Iacov dă naștere genealogiei poporului Israel, iar Esau dă naștere genealogiei Edomului. Profetul Maleahi spune că Dumnezeu l-a iubit pe Iacov, însă l-a urât pe Esau (*Maleahi 1:2-3*).

Genealogia patriarhilor prin Set (înlocuitorul lui Abel) reprezintă pe cei care au chemat Numele Domnului; ei au fost o genealogie care a dat naștere la fii și fiice, dar și-au stricat ulterior calea prin unirea fiilor cu fetele oamenilor. Din cauza răzvrătirii lor,

Dumnezeu i-a trimis prin potop în „închisoare”, după cum ne învață Petru în *1 Petru 3:18-20*. Fiindcă în Noul Testament se vorbește despre căderea primei lumi, vom petrece puțin timp pentru a aduce niște clarificări legate de soarta acesteia.

Pedepsirea Primei Lumi

Știm din Scriptură că Domnul Isus Hristos a fost înviat nu numai în trup, ci și în duh; El a mers în duh să le propovăduiască Evanghelia morților din prima și din cea de-a doua lume. Să urmărim pasajele care ne arată acest lucru.

*1 Petru 3:18-20: „Hristos, de asemenea, a suferit odată pentru păcate, El, Cel neprihănit, pentru cei nelegiuți, ca să ne aducă la Dumnezeu. El a fost omorât în trup, dar a fost înviat în duh, în care **S-a dus să propovăduiască duhurilor din închisoare, care fuseseră răzvrătite odinioară, când îndelunga răbdare a lui Dumnezeu era în așteptare, în zilele lui Noe, când se făcea corabia, în care au fost scăpate prin apă un mic număr de suflete, și anume opt.**”*

*1 Petru 4:4-7: „De aceea se miră ei că nu alergați împreună cu ei la același potop de desfrâu, și vă batjocoresc. Dar **au să dea socoteală înaintea Celui ce este gata să judece viii și morții. Căci tocmai în vederea aceasta a fost vestită Evanghelia și celor morți**, ca să fie judecați ca oameni în trup, dar să trăiască după Dumnezeu, în duh. **Sfârșitul tuturor lucrurilor este aproape. Fiți înțelepți, deci, și vegheați în vederea rugăciunii.**”*

Vestea bună a Evangheliei a fost propovăduită de Domnul și „duhurilor din închisoare”, celor pedepsiți în prima lume prin potop. Cum a fost posibil să fie vestită Evanghelia celor morți? Cu ce scop a făcut Domnul acest lucru?

Recunoaștem că răspunsul la aceste întrebări nu este ușor. Când

vorbim despre cei morți intrăm pe un tărâm necunoscut, greu de înțeles. Totuși, având în vedere faptul că Dumnezeu este drept față de toți oamenii în orice perioadă a istoriei ar fi trăit, trebuia ca El să-și arate dreptatea Sa față de toți. Cei care au trăit înaintea întrupării lui Hristos nu au avut parte de APOGEUL REVELAȚIEI, care este EVANGHELIA lui Hristos, ci doar de o revelație parțială, de „*învățăturile începătoare ale lumii*” (vezi *Coloseni 2:20*). Sfinții care au trăit în primele două lumi au nădăduit și au crezut în făgăduința lui Dumnezeu care era învierea din morți (vezi *Geneza 3:15; Fapte 13:33*). Deși sfinții din vechime au crezut în învierea din morți, înainte de întruparea lui Hristos nu a existat înviere din moartea spirituală venită prin primul Adam. Învierea a fost adusă de Hristos înviat Cel dintâi, în DUH. Hristos nu putea fi Cel dintâi înviat decât în DUH! Învieri ale trupului fizic au fost și pe parcursul Vechiului Legământ, dar după o vreme cei ce au înviat fizic au murit din nou. Însă nimeni nu a înviat duhovnicește, în duh, decât după învierea lui Hristos. Învierea fizică era în și pentru lumea văzută, dar învierea duhovnicească este în și pentru lumea nevăzută, în care este părășia prezenței depline a lui Dumnezeu. Duhul este Acela care dă viața pentru lumea nevăzută, iar aceasta este veșnică și cel ce primește viața intră în împărăția duhovnicească a lui Dumnezeu.

Poate că cineva ar înțelege că și în cea de-a treia lume a Noului Legământ în care trăim noi acum, cei ce au murit fizic mai pot fi mântuiți. Nu susținem deloc acest lucru pentru că Locuința morților nu mai există. În *Apocalipsa 20:14* citim: „*Și Moartea și Locuința morților au fost aruncate în iazul de foc. Iazul de foc este moartea a doua*”. Locuința morților a existat ca un loc de așteptare până la venirea și revenirea spirituală a lui Hristos prin care a fost adusă la existență cea de-a treia lume și a avut o menire lesne de înțeles, fiindcă în primele două lumi nu a existat înviere din moartea spirituală. După ce a avut loc „*judecata zilei celei mari*” (vom arăta acest fapt pe parcursul studiului) și pentru morții din primele două lumi, arătată în *Apocalipsa cap.20*,

Locuința morților ca un loc de așteptare nu mai are sens. Cel ce era așteptat, adică Hristos, a revenit duhovnicește și a adus Cerul nou și Pământul nou (duhovnicești, nu fizice). După acest eveniment, oricine crede în Evanghelie are viață veșnică prin învierea în duh și oricine nu crede rămâne în moartea spirituală a primului Adam, deci are ca final „[...] o pierzare veșnică de la fața Domnului și de la slava puterii Lui” (2 Tesaloniceni 1:9).

În concluzie:

Pământul zilei a treia a creației este reprezentat de genealogia celor zece patriarhi din prima lume, iar vegetația reprezintă oameni care au trăit în prima lume.

(Sunt multe alte pasaje în Scriptură care vorbesc despre pomi ca reprezentând oameni. Amintim încă două exemple: 2 Cronici 25:18 și Jud. 9:7-21)

ZIUA A PATRA: LUMINĂTORII

În acest capitol vrem să arătăm că luminătorii făcuți în a patra zi nu sunt astre, ci persoane „mânate” de Duhul Sfânt (vezi 2 Petru 1:21) pentru ca să lumineze duhovnicește. Prin revelația pe care au primit-o, ei au luminat pe oamenii care făceau parte din „pământul” lui Dumnezeu.

Geneza 1:14-19: „Dumnezeu a zis: «Să fie niște luminători în întinderea cerului, ca să despartă ziua de noapte; ei să fie niște semne care să arate vremurile, zilele și anii și să slujească de luminători în întinderea cerului, ca să lumineze pământul.» Și așa a fost. Dumnezeu a făcut cei doi mari luminători, și anume: luminătorul cel mai mare ca să stăpânească ziua și luminătorul cel mai mic ca să stăpânească noaptea; a făcut și stelele. Dumnezeu i-a așezat în întinderea cerului, ca să lumineze pământul, să stăpânească ziua și noaptea, și să despartă lumina de întuneric. Dumnezeu a văzut că lucrul acesta era bun. Astfel, a fost o seară și apoi a fost o dimineață: aceasta a fost ziua a patra.”

Din acest pasaj observăm că luminătorii din întinderea cerului au fost făcuți pentru ca:

- să despartă ziua de noapte și lumina de întuneric;
- să fie semne pentru a arăta vremurile, zilele și anii;
- să lumineze pământul și să stăpânească ziua și noaptea.

Despărțirea luminii de întuneric este menționată și în prima zi. Luminătorii erau semne care arătau pe întinderea cerului lucruri care țin de temporalitate: vremuri, zile și ani. „Semne” și „vremuri” sunt cuvinte care se referă la evenimente, schimbări, care aveau loc (sau urmau să aibă loc) pe „pământul” de sub întinderea „cerului”. Bineînțeles că pământul nu se referă la planetă, ci la oameni care sunt iluminați cu lumina spirituală a

luminătorilor, într-o întindere în timp, în care Dumnezeu guvernează după rânduiala/ordinea pe care a dat-o prin Cuvântul Său. Precum în cazul primelor trei zile, și aici trebuie să constatăm că este prezentă aceeași vorbire spirituală, chiar dacă prezentarea lucrurilor se face prin imagini din lumea văzută. Lumina, evenimentele și schimbările, care se arată prin LUMINĂTORII din întinderea cerului, sunt îndreptate către „pământ”, adică spre poporul Său.

Iată un exemplu din Scriptură unde luminătorii reprezintă persoane.

*Geneza 37:9-10: „Iosif a mai visat un alt vis și l-a istorisit fraților săi. El a zis: «Am mai visat un vis! **Soarele, luna și unsprezece stele** se aruncau cu fața la pământ înaintea mea».*

*L-a istorisit tatălui său și fraților săi. Tatăl său l-a mustrat și i-a zis: «Ce înseamnă visul acesta pe care l-ai visat? Nu cumva vom veni, **eu, mama ta și frații tăi** să ne aruncăm cu fața la pământ înaintea ta?»”*

Interpretarea visului lui Iosif, dată de tatăl său Iacov, este tot în înțeles duhovnicesc; Iacov nici nu se gândește la astre cerești. Iacov cu fiii lui sunt întemeietorii poporului Vechiului Legământ - Israel - de aceea referirea la familia lui ca fiind reprezentată de soare, lună și stele credem că are legătură cu luminătorii din ziua a patra. Acest vis este de fapt o profecie a Duhului Sfânt, care urma să se împlinească la vremea ei. O înțelegere literală ar fi o absurditate. Cu toate că avem multe exemple ca acesta în Scripturi, totuși sunt mulți care susțin interpretarea literală a Scripturilor. Interpretarea corectă și unică a Scripturilor este dată de autorul acesteia, adică de Duhul Sfânt. Apostolii Domnului sunt cei dintâi care au primit Duhul Sfânt. Ei ne revelează înțelegerea duhovnicească a Scripturilor din Vechiul Testament când fac referire la ele în scrierile Noului Testament. În *Apocalipsa 11:8* găsim folosită expresia: „*în înțeles duhovnicesc*”.

Noi trebuie să urmăm același mod duhovnicesc de interpretare apostolică și pentru celelalte pasaje din Scripturi pentru care apostolii n-au făcut o referire clară, explicită, în Noul Testament.

Urmând această înțelegere duhovnicească, **este foarte posibil ca în ziua a patra (a creației) să avem deja o nouă lume** - lumea de după potop - lumea Vechiului Legământ, care avea ca lumină revelația lui Dumnezeu prin Legea dată prin Moise. Lumea veche a fost nimicită prin potop, iar trecerea între cele două lumi s-a făcut prin corabia salvării lui Noe în care se aflau opt suflete. Ei au fost salvați din apele potopului și o nouă lume urma să se nască din familia lui Noe. Sem, fiul lui Noe, este primul din cei zece patriarhi de după potop, iar Avram este al zecelea. Printre descendenții lui Avram, sau mai bine spus Avraam, este și Iacov, adică Israel. „Pământul” lui Dumnezeu în această nouă lume a fost poporul Israel ales în baza Legii de pe Sinai dată prin Moise, mijlocitorul Vechiului Legământ.

Iată câteva observații foarte importante cu privire la zilele lumii Vechiului Legământ.

Faptul că lumea Vechiului Legământ se desfășoară pe parcursul a trei zile ale creației din Geneza 1 (ziua 4,5,6) este arătat de Dumnezeu când îi vorbește lui Moise, astfel:

*Exodul 3:18: „Ei vor asculta de glasul tău; și te vei duce, tu și bătrânii lui Israel, la împăratul Egiptului și îi veți spune: «Domnul, Dumnezeul Evreilor, s-a întâlnit cu noi. **Dă-ne voie să mergem cale de trei zile în pustie, ca să aducem jertfe Domnului, Dumnezeului nostru.**»”*

*Exodul 5:3: „Ei au zis: «Ni S-a arătat Dumnezeul Evreilor. **Dă-ne voie să facem un drum de trei zile în pustie**, ca să aducem jertfe Domnului, ca să nu ne bată cu ciumă sau cu sabie.»”*

Exodul 8:27: „Vom face mai bine un drum de trei zile în pustie și acolo vom aduce jertfe Domnului, Dumnezeului nostru, după cum ne va spune.”

Aceste pasaje ne determină să ne întrebăm dacă Dumnezeu l-a învățat pe Moise să spună o minciună, fiindcă știm că El intenționa să scoată definitiv poporul din robia Egiptului. Apoi, după cele trei zile de mers în pustie, ei trebuiau să slujească Domnului aducând jertfe. Constatăm că Scriptura nu arată că acest lucru s-ar fi întâmplat. După ce poporul este izbăvit trecând miraculos prin Marea Roșie, iar Faraon și armata sa au fost înecați în mare, Moise împreună cu poporul cântă cântarea biruinței Domnului pe care o găsim în *Exodul 15*. Este surprinzător ce ni se spune după această cântare:

Exodul 15:22: „Moise a pornit pe Israel de la marea Roșie. Au apucat înspre pustia Șur; și, după trei zile de mers în pustie, n-au găsit apă.”

Cele trei zile (calendaristice) de mers în pustie s-au împlinit, iar în loc să aducă jertfe Domnului, cum ne-am fi așteptat, au cântit pentru că erau însetați, iar apele de la Mara erau amare. Domnul îi arată lui Moise un lemn (un trunchi de copac în traducerea KJV – Isus a fost atârnat pe lemn) pe care-l aruncă în apă. Apa s-a făcut dulce, a fost vindecată, bună de băut.

În înțelegerea noastră, cele trei zile de mers în pustie sunt un tipar care ne arată că toată perioada Vechiului Legământ a fost o pustie spirituală, o amărăciune și o „secetă” cumplită. Cele trei zile calendaristice simbolizează zilele creației din Geneza 1 - ziua 4,5,6 - ca perioade ale istoriei lui Israel. În ziua a șasea se aude glasul celui ce strigă în pustie: „*Neteziți calea Domnului, cum a zis proorocul Isaia*” în cap. 40 (vezi *Isa. 40:3, Mal. 4:6*). Ioan Botezătorul era acest glas, înainte-mergătorul Domnului Isus. Prin Întruparea Sa, Isus a venit să pună capăt perioadei

„pustiei” Vechiului Legământ în care a fost necaz și suferință.

În următorul pasaj, tot din Exodul 15, Dumnezeu face promisiunea vindecării poporului Israel, chiar mai înainte de-a fi fost loviți cu vreo molimă.

*Exodul 15:26: El a zis: „Dacă vei asculta cu luare aminte glasul Domnului, Dumnezeului tău, dacă vei face ce este bine înaintea Lui, dacă vei asculta de poruncile Lui și dacă vei păzi toate legile Lui, nu te voi lovi cu nici una din bolile cu care am lovit pe Egipteni; **căci Eu Sunt Domnul, care te vindecă.**”*

Vindecarea vine după trecerea celor trei zile de mers în pustie, vorbind simbolic de zile ale creației, lucru arătat și în următorul pasaj:

*Osea 6:1-2: „Veniți, să ne întoarcem la Domnul! Căci El ne-a sfârșiat, dar **tot El ne va vindeca**; El ne-a lovit, dar tot El ne va lega rănilile. **El ne va da iarăși viața în două zile; a treia zi ne va scula, și vom trăi înaintea Lui.**”*

Cel ce potolește „setea” sufletului pentru totdeauna a venit să dea fără plată apa vieții oricui crede în El (vezi și Apoc. 21:6). Cele douăsprezece izvoare de la Elim, la care au ajuns după ce au plecat de la Mara, ne vorbesc tainic despre apa care urma să fie dată de Isus, apă care: „se va preface într-un izvor de apă, care va țâșni în viața veșnică” (Ioan 4:14).

Un alt pasaj care se referă la trei zile calendaristice, ca umbră, ca tipar al realității ultimelor trei zile ale creației (4,5,6) este:

*Exodul 19:10-11: „Și Domnul i-a zis lui Moise: «Du-te la popor, **sfințește-i azi și mâine**, și pune-i să-și spele hainele. Să fie gata **pentru a treia zi**; căci **a treia zi Domnul Se va pogori**, în fața întregului popor, pe muntele Sinai.»”*

În a treia zi a celei de-a doua lumi, lumea Vechiului Legământ, adică ce-a de-a șasea zi a creației din Geneza 1, Domnul S-a pogorât din cer cu adevărat. Lucrul acesta este arătat de Domnul Isus prin următoarele cuvinte:

*Ioan 3:13: „Nimeni nu s-a suit în cer, în **afară de Cel ce S-a pogorât din cer, adică Fiul omului**, care este în cer.”*

La Sinai Domnul a „venit” într-un nor gros, ca o umbră a realității, din care a fost auzită doar vocea Lui. Realitatea venirii Lui este împlinită în pogorârea Sa din cer în Persoana Domnului Isus Hristos, în „ziua” a treia a Vechiului Legământ. Dovada faptului că Hristos a lucrat în timpul celor trei zile (ale creației – nu zile calendaristice) ne este arătată de El Însuși în următorul pasaj:

*Luca 13:32-33: „«Duceți-vă» le-a răspuns El «și spuneți vulpii aceleia»: «Iată că scot dracii, și săvârșesc vindecări **astăzi și mâine, iar a treia zi voi isprăvi**. Dar trebuie să umblu **astăzi, mâine și poimâne**, fiindcă nu se poate ca un prooroc să piară afară din Ierusalim».”*

Cele trei zile din acest citat nu pot fi înțelese ca zile calendaristice (de 24 de ore). Cu siguranță, din momentul în care El spune aceste cuvinte, au trecut mai multe zile calendaristice până la crucificarea Sa. Credem că Domnul se referă la faptul că El a fost cu poporul Său în toată perioada Vechiului Legământ (dar neîntrupat), iar acum, după întrupare, urma isprăvirea lucrării Sale - TERMINAREA CREAȚIEI DIN GENEZA 1.

Tiparul celor trei zile este găsit și în Geneza 22.

Geneza 22:3-5: „Avraam s-a sculat dis-de-dimineață, a pus

*șaua pe măgar și a luat cu el două slugi și pe fiul său Isaac. A tăiat lemne pentru arderea-de-tot și a pornit spre locul pe care i-l spusese Dumnezeu. **A treia zi, Avraam a ridicat ochii și a văzut locul de departe.** Și Avraam a zis slugilor sale: «Rămâneți aici cu măgarul; eu și băiatul ne vom duce până acolo să ne închinăm și apoi ne vom întoarce la voi.»*

Jertfirea lui Isaac, care este un tipar al jertfirii lui Isus Hristos, urma să aibă loc tot după un drum de trei zile. Sublinierea pasajului: „**a văzut locul de departe**”, nu este la voia întâmplării. Aceasta ne arată că jertfirea lui Isus era în planul îndepărtat al lui Dumnezeu și că avea să se împlinescă tot în a treia zi, însă nu zile calendaristice, ci zile ale creației. Prima lume, de dinainte de potop, a trecut după primele 3 zile ale creației, iar cea de-a doua lume, a Vechiului Legământ, urma să se încheie la sfârșitul zilei a șasea a creației (adică a treia zi a celei de-a doua lumi), când a avut loc jertfirea Domnului Isus. Acest „**departe**” îl găsim și în profeția lui Balaam, fiind exprimat prin cuvintele: „[...] **Îl văd, dar nu acum, Îl privesc, dar nu de aproape**[...]” (Numeri: 24:17 – profeție despre Isus).

În încheiere, mai remarcăm faptul că învierea lui Isus din morți are loc tot în a treia zi. Acest lucru, cu siguranță, are legătură cu cele trei zile ale creației din lumea Vechiului Legământ. Pe tot parcursul celor trei zile ale creației (ziua 4,5,6 din Gen. 1) Hristos era prezent, dar neîntrupat. El nu și-a lăsat niciodată singur poporul, ci a locuit duhovnicește împreună cu el, chiar în „**țara umbrei morții**” (Isa. 9:2, Ps. 23:4) și în întunericul din Templul Vechiului Legământ, în care a ales El să locuiască (vezi 1 Împ. 8:12-13). Înainte de sfârșitul Vechiului Legământ, Hristos avea să biruiască pe Diavolul și să aducă la existență NOUA SA CREAȚIE DUHOVNICEASCĂ, cu Noul Său Templu luminat de El Însuși cu ADEVĂRATA LUMINĂ.

Continuăm explicarea zilei a patra analizând următorul pasaj:

*Matei 16:1-3: „Fariseii și Saducheii s-au apropiat de Isus, și, ca să-L ispitească, l-au cerut să le arate **un semn din cer**. Drept răspuns, Isus le-a zis: «Când se înserează, voi ziceți: ‘Are să fie vreme frumoasă, căci cerul este roșu.’ Și dimineața, ziceți: ‘Astăzi are să fie furtună, căci cerul este roșu-posomorât’. **Fățarnicilor, fața cerului știți s-o deosebiți, și semnele vremurilor nu le puteți deosebi?»”***

Fariseii și Saducheii au vrut să vadă un semn din cer, iar noi întrebăm: la care cer se refereau ei? La cerul fizic? În opinia noastră, cu siguranță, nu! Fariseii știau că îngerii din ceruri sunt aceia care fac semnele (fariseii credeau în îngeri), deci cererea lor era ca Isus să facă un miracol cum făceau îngerii.

Scăldătoarea Betesda (vezi *Ioan 5:4*) în care se cobora din când în când un înger pentru vindecarea primului intrat în apă este un exemplu clar al lucrării miraculoase a îngerilor. Îngerii erau duhurile slujitoare prin care era exercitată domnia cerului asupra pământului din timpul Vechiului Legământ. Domnul Isus ne confirmă lucrarea îngerilor când spune :

*Ioan 1:51: „Apoi i-a zis: «Adevărat, adevărat vă spun, că, de acum încolo, **veți vedea cerul deschis și pe îngerii lui Dumnezeu suindu-se și pogorându-se peste Fiul omului**».”*

În lucrarea Domnului Isus s-a putut vedea „cerul deschis” prin semnele și minunile pe care le-a înfăptuit prin îngerii lui Dumnezeu nevăzuți care se suiau și se coborau peste El (să ne amintim și de imaginea cu scara de la Betel – *Geneza 28:12*). În natura Sa umană - cea de Fiul omului - și El avea nevoie de slujirea îngerilor. Lucrul acesta-l vedem și din următorul pasaj: *Matei 4:11: „Atunci diavolul l-a lăsat. Și deodată au venit la Isus **niște îngeri, și au început să-l slujească**.”*

Cu toate că răspunsul Domnului Isus dat Fariseilor și Saducheilor

face referire la cerul fizic, a cărui „față” știau s-o deosebească din punct de vedere meteorologic, El evidențiază faptul că ei nu pricepeau semnele vremurilor pe care le arătau luminătorii în întinderea cerului spiritual, deci nu le puteau deosebi. Faptul acesta ne face să înțelegem că Domnul Isus se referă la vremea împlinirii profețiilor din Scripturi făcute cu referire la El și lucrarea Lui. Așadar, „luminătorii” din întinderea cerului **au „luminat” prin revelațiile primite de la Dumnezeu care au fost mai apoi scrise pe paginile Scripturii.** Aceștia sunt Noe, Avram, Isaac, Iacov, Moise, Iosua și judecătorii, psalmiștii, profeții și așa mai departe.

Lumina luminătorilor este de fapt revelația Cuvântului lui Dumnezeu pentru „pământul” Lui. Un astfel de luminător a fost și ultimul profet din Vechiul Legământ. Despre el Domnul Isus spune:

Ioan 5:35: „Ioan era lumina, care este aprinsă și luminează, și voi ați vrut să vă veseliți câțeva vreme la lumina lui.”

Lumina pe care a „aprins-o” Ioan o găsim profețită cu mult timp înainte pe „întinderea cerului”, în *Isaia capitoul 40*. Lumina lui Ioan s-a manifestat prin propovăduirea botezului pocăinței și prin a-L face cunoscut pe Domnul Isus, căci El este ADEVĂRATA LUMINĂ.

Isaia 9:2: „Poporul, care umbla în întuneric, vede o mare lumină; peste cei ce locuiau în țara umbrei morții răsare o lumină.”

Ioan 1:9: „Lumina aceasta era adevărata Lumină, care luminează pe orice om, venind în lume.”

Aceste citate vorbesc despre Domnul Isus - adevărata Lumină - care luminează pe orice om, nu doar pe cei care au fost rânduți

de Dumnezeu în vechime ca să fie luminați. În perioada Vechiului Legământ, Dumnezeu a vorbit prin prooroci, dând acestora descoperirea pe care le-a făcut-o Cuvântul Lui. În Noul Legământ, Hristos este Cel ce luminează pe orice om, prin Duhul Sfânt, prin Scripturi, fără luminători intermediari.

*Psalmul 119:105: „**Cuvântul Tău este o candelă pentru picioarele mele, și o lumină pe cărarea mea.**”*

Cuvântul lui Dumnezeu care era scris în Scripturile Vechiului Testament (de către luminătorii Săi) este o lumină pentru psalmist. În opinia noastră, nici lumina luminătorilor din ziua a patra nu poate fi alta decât lumina Cuvântului Său.

Un alt exemplu este în Daniel.

*Daniel 8:16-17: „Și am auzit un glas de om în mijlocul râului Ulai, care a strigat și a zis: «**Gavrile, tâlcuiește-i vedenia aceasta.**» El a venit atunci lângă locul unde eram; și la apropierea lui, m-am înspăimântat, și am căzut cu fața la pământ. El mi-a zis: «**Fii cu luare aminte, fiul omului, căci vedenia privește vremea sfârșitului!**»”*

Profetul Daniel este acela care prin revelația lui Dumnezeu aduce **lumină profetică** cu privire la „vremea sfârșitului!”. Să ne amintim că luminătorii din ziua a patra aveau menirea de-a fi semne care să arate vremurile, zilele și anii. Din această perspectivă, Daniel era un luminător al vremii sfârșitului, fiind „luminat” la rândul lui de îngerul Gavril prin tâlcuirea vedeniei. Scriptura numește îngerii „stele” (vezi *Apocalipsa 1:20*), care sunt duhuri create de Dumnezeu și care au luminat prin descoperirea pe care au adus-o profeților.

Profetul Ieremia vorbește și el de luminătorii din ziua a patra astfel:

*Ieremia 31:35: „Așa vorbește Domnul, care **a făcut soarele să lumineze ziua, care a rânduie luna și stelele să lumineze noaptea**, care întărește marea și face valurile ei să urle, El, al cărui Nume este Domnul oștirilor:[...]”*

După ce în *Ieremia 31:32* Domnul aduce aminte de ziua „când i-am apucat de mână, să-i scot din țara Egiptului” și de Legământul pe care L-a făcut cu poporul Israel atunci, în continuare pasajul citat mai sus ne amintește de facerea luminătorilor (din *Geneza 1:14*) și de întăritarea mării și de urlatul valurilor ei. Pentru a înțelege mesajul acestui pasaj să ne amintim că la ieșirea poporului Israel din Egipt „marea a urlat” (vezi și *Isaia 51:15-16*). S-a deschis un drum în mare, prin vântul de răsărit care a suflat asupra sa cu putere toată noaptea (vezi *Exodul 14:21*), pentru ca să treacă poporul Israel ca pe uscat. În înțelegerea noastră, această trecere prin mare este amintită de Ieremia, alături de facerea luminătorilor din ziua a patra, tocmai pentru a ne arăta că aceștia sunt luminătorii celei de-a doua lumi a Vechiului Legământ. Să ne reamintim de visul lui Iosif (din *Geneza 37:9*) unde soarele, luna și stelele îl reprezintă pe Israel (mai înainte Iacov) cu familia lui. Dumnezeu, de asemenea, a luminat cu mult timp înainte prin Avram cu privire la evenimentul exodului poporului Israel. *Geneza 15* ne arată că Dumnezeu îl înștiințează pe Avram despre sămânța lui care va fi înrobite patru sute de ani într-o altă țară, dar la urmă vor „ieși de acolo cu mari bogății”. Iată cum vedem că s-a împlinit rolul luminătorilor de a arăta vremurile care urmau să vină! Din acest punct de vedere, Avram, Isaac și Iacov sunt „luminători” așezați de Dumnezeu pe „întinderea cerului” ca să lumineze „pământul”, adică pe Israel (nu pe toate popoarele). În acest sens, Moise ne mai aduce o clarificare spunând:

*Deuteronom 4:19-20: „Veghează asupra sufletului tău, ca nu cumva, ridicându-ți ochii spre cer, și văzând **soarele, luna și stelele, toată oștire cerurilor**, să fii târât să te închini înaintea*

*lor și să le slujești: căci acestea sunt lucruri pe care Domnul, Dumnezeul tău le-a făcut și le-a împărțit ca **să slujească tuturor popoarelor**, sub cerul întreg. Dar pe voi, Domnul v-a luat, și v-a scos din cuptorul de fier al Egiptului, ca să-l fiți un popor pus deoparte, cum sunteți azi.”*

Așadar, poporul Israel este avertizat asupra pericolului căderii în închinarea idolatră la lucrurile care se văd pe cer. În acest caz, este vorba de astrele fizice (soare, lună, stele) care sunt lucruri pe care Dumnezeu le-a făcut „*să SLUJEASCĂ tuturor popoarelor, sub cerul întreg*”. Nu spune „*să lumineze*”, ci „*să slujească*” (în traducerea Cornilescu), lucru care nu este o întâmplare, ci este așa tocmai ca să se facă deosebire între luminătorii spirituali și cei naturali. Dumnezeu l-a ales pe Israel ca fiind poporul Lui, l-a pus deoparte ca să fie „luminat”. Luminătorii din ziua a patra cu siguranță nu sunt aceiași cu luminătorii din citatul de mai sus, deoarece luminătorii din ziua a patra au fost așezați pe întinderea cerului ca să lumineze doar „PĂMÂNTUL”, nu toate popoarele. Deci lumina luminătorilor din ziua a patra nu poate fi lumina fizică, care luminează fizic toate popoarele de sub cer, ci este **lumina Cuvântului Său** prin care „luminează” pe poporul Lui pe care l-a pus deoparte.

În pasajul următor avem un exemplu de închinare idolatră la astre, tocmai lucrul despre care Dumnezeu i-a avertizat în *Deuteronom 4:19-20*:

*2 Împărați 21:3: „El (Manase) a zidit din nou înălțimile pe care le dărmase tatăl său Ezechia, a ridicat altare lui Baal, a făcut un idol al Astarteei, cum făcuse Ahab, împăratul lui Israel, și **s-a închinat înaintea întregii oștiri a cerurilor și i-a slujit.**”*

Pavel, de asemenea, ne arată înțelesul duhovnicesc al luminii primite prin cunoașterea Legii.

*Romani 2:17-20: „Tu, care te numești ludeu, care te rezemi pe o Lege, care te lauzi cu Dumnezeuul tău, care cunoști voia Lui, care știi să faci deosebire între lucruri, pentru că ești învățat de Lege; tu, care te măgulești că ești călăuza orbilor, **lumina celor ce sunt în întuneric**, povățuitorul celor fără minte, învățătorul celor neștiutori, **pentru că în Lege ai dreptarul cunoștinței depline și al adevărului;**”*

Pavel ne învață că lumina poporului lui Dumnezeu, Israel, stătea în învățătura Legii Vechiului Legământ, care este scrisă în Scripturi. Scripturile sunt scrise de oameni **luminați** sau, cum spune Petru, „*mânați de Duhul Sfânt*” (2 Petru 1:21). În perioada Legii, neamurile (cei ce nu aparțineau lui Israel) nu au avut parte de această lumină.

Pe când se afla pe Muntele Măslinilor, Domnul Isus și-a învățat ucenicii cu privire la sfârșitul veacului, la venirea Fiului omului și la distrugerea Templului și a Ierusalimului astfel:

Matei 24:29: „Îndată după acele zile de necaz «soarele se va întuneca, luna nu-și va mai da lumina ei, stelele vor cădea din cer, și puterile cerurilor vor fi clătinate.»”

Acest pasaj se referă tot la luminătorii din ziua a patra a creației. Prin aceste cuvinte, Domnul Isus nu anunță sfârșitul astrelor de pe cer sau al cerului fizic, ci sfârșitul poporului Vechiului Legământ, care avea ca lumină Legea și profeții (cum am evidențiat când am vorbit de visul lui Iosif din *Geneza 37:9-10*). Acest eveniment urma să aibă loc la sfârșitul generației apostolice, la revenirea Lui spirituală, lucru care este dovedit prin cuvintele Sale din pasajul următor:

*Matei 24:34-35: „Adevărat vă spun că **nu va trece neamul acesta până se vor întâmpla toate aceste lucruri. Cerul și pământul vor trece, dar cuvintele Mele nu vor trece.**”*

Cuvântul **neam** din acest text, în original, se referă la generație, și reprezintă generația în care s-a întrupat Domnul Isus Hristos. Cerul este întinderea domniei Legii prin îngeri (cum am văzut în capitolul despre cer), iar „pământul” este poporul Vechiului Legământ. Israelul se afla sub domnia Legii, care era pentru el lumina din acea vreme.

Ezechiel 32:7-8: „Când te voi stinge, voi acoperi cerurile, și le voi întuneca stelele; voi acoperi soarele cu nori, și luna nu-și va mai da lumina ei. Din pricina ta, voi întuneca pe toți luminătorii cerurilor, și voi răspândi întunericul peste țara ta, zice Domnul, Dumnezeu. Voi mâhni și inima multor popoare, când voi vesti pieirea ta printre neamuri, în țările pe care nu le cunoșteai.”

În contextul pasajului se vorbește de pieirea Egiptului, care este asociată cu întunecarea tuturor luminătorilor cerurilor. Acest întuneric va fi „**peste țara ta**”, nu peste toată lumea. Limitarea întunericului doar la „**țara ta**” dovedește din nou că nu este vorba de un cataclism cosmic. Pieirea „Egiptului” printre neamuri (cuvântul „neamuri” clarifică faptul că se referă la Israel, care nu era dintre neamuri – Egiptul era), „**în țările pe care nu le cunoșteai**”, ne arată clar că lumea continuă să existe și după acest eveniment „cosmic”. Istoria nu ne confirmă că Egiptul, ca țară, ar fi dispărut vreodată (el fiind doar un simbol aici), căci el există și în zilele noastre.

Pentru a înțelege pe cine simbolizează Egiptul în *Ezechiel 32*, să observăm că în *Apocalipsa 11:8* găsim cetatea Ierusalimului, în care a fost răstignit Domnul Isus, care în înțeles duhovnicesc este numită „*Sodoma*” și „*Egipt*”. Înțelesul duhovnicesc din acest pasaj se referă la scrierile inspirate de Duhul Sfânt din Vechiul Testament, printre care este și cartea lui Ezechiel din care am citat. În pasajul din *Apocalipsa 11:8*, Egiptul este un simbol pentru robia păcatului în care se afla Ierusalimul secolului întâi, care L-a dat pe Isus să fie răstignit (vezi în *Galateni 4* pilda

egiptencei Agar și a Sarei). Răspândirea întunericului peste țară constă în faptul că luminătorii Vechiului Legământ încetează să mai lumineze, întrucât își încheiaseră menirea când a venit ADEVĂRATA LUMINĂ, adică Hristos. Ultimul profet, ultimul „luminător” al poporului Israel a fost Ioan Botezătorul. El a vestit venirea adevăratei Lumini. La moartea Domnului Isus pe cruce se face întuneric peste toată țara timp de trei ceasuri, tocmai ca să vestească apropierea sfârșitului „noptii” cerului Vechiului Legământ cu „luminătorii” lui, eveniment care urma să aibă loc la sfârșitul generației apostolice (în secolul întâi).

Luminătorii cerului din ziua a patra a creației nu se referă la astrele fizice, ci la toți aceia prin care Dumnezeu a luminat, cu lumina Cuvântului Său, pe poporul Său Israel. Cuvântul Său, scris în Scripturile Vechiului Testament, a luminat în timpul celei de-a doua lumi a Vechiului Legământ, până la venirea ADEVĂRATEI LUMINI prin HRISTOS.

ZIUA A CINCEA: VIEȚUITOARELE MĂRII ȘI PĂSĂRILE CERULUI

În acest capitol vrem să subliniem **înțelesul duhovnicesc** și în ceea ce privește facerea viețuitoarelor mării și a păsărilor înaripate. Pentru a evidenția acest înțeles, vom cita mai multe pasaje din Scriptură, în care peștii și viețuitoarele mării reprezintă oameni. Referitor la păsările care „zboară” în timp (nu în spațiul fizic) *pe „întinderea cerului”*, vom arăta că, pe parcursul istoriei Scripturii, există o legătură între „păsări” și oameni prin spiritele care îi influențează, în bine sau în rău.

Iată cum e descrisă a cincea zi a creației:

Geneza 1:20-23: „Dumnezeu a zis: «Să mișune apele de viețuitoare și să zboare păsări deasupra pământului pe întinderea cerului.» Dumnezeu a făcut peștii cei mari și toate viețuitoarele care se mișcă și de care mișună apele, după soiurile lor; a făcut și orice pasăre înaripată după soiul ei. Dumnezeu a văzut că erau bune. Dumnezeu le-a binecuvântat și a zis: «Creșteți, înmulțiți-vă și umpleți apele mărilor; să se înmulțească și păsările pe pământ». Astfel a fost o seară și apoi a fost o dimineață: aceasta a fost ziua a cincea.”

În înțelegerea cea mai des întâlnită - cea literală - viețuitoarele făcute în a cincea zi a creației sunt balene, rechini, pești de tot felul și alte viețuitoare subacvatice, la care se adaugă și păsările înaripate care zboară în aer deasupra noastră. Să ne amintim ce am stabilit la începutul acestui studiu și anume că, începând cu *Geneza 2* de la versetul 4, ni se prezintă o scurtă detaliere a ceea ce s-a creat în *Geneza 1:1*. În *Geneza 2:19* observăm că după ce Dumnezeu a făcut din pământ viețuitoarele (fiarele câmpului, păsările cerului etc.), le-a adus la om ca să le numească. Este evident că omul exista înainte de-a aduce Dumnezeu animalele la el, lucru pe care-l observăm dacă citim cu atenție capitolul 2

din Geneza. În succesiunea creației din *Geneza capitolul 1*, comparat cu *Geneza capitolul 2*, ordinea este inversată: prima oară sunt create viețuitoarele, iar apoi este creat omul.

Geneza 1 **viețuitoarele → apoi omul**

Geneza 2 **omul → apoi viețuitoarele**

Desigur că nu se poate să fie adevărate ambele variante, în același înțeles literal. De aceea, creația din ziua a cincea nu poate fi înțeleasă decât duhovnicește (limbajul fiind simbolic), după cum am văzut și în cazul primelor patru zile.

Viețuitoarele mării

Următorul citat ne arată ce spune Dumnezeu după ce s-a sfârșit prima lume, nimicită prin potop și a început cea de-a doua lume:

Geneza 9:1-2: „Dumnezeu a binecuvântat pe Noe și pe fiii săi și le-a zis: «Creșteți, înmulțiți-vă și umpleți pământul. S-apuce groaza și frica de voi pe orice dobitoc de pe pământ, pe orice pasăre a cerului, pe tot ce se mișcă pe pământ și pe toți peștii mării: vi le-am dat în mâinile voastre!»”

Dacă porunca lui Dumnezeu de la începutul celei de-a doua lumi spusă în auzul lui Noe și al fiilor lui „[...] **S-apuce groaza și frica de voi pe orice [...] pasăre a cerului [...] și pe toți peștii mării**” s-ar referi la acestea ca vietăți, se pune întrebarea: cu ce scop să fie toate vietățile apucate de groază? În opinia noastră, o astfel de poruncă ar fi lipsită de sens și vom vedea că literalmente nici nu s-a împlinit vreodată. De exemplu, să vedem ce spune Iacov:

*Geneza 37:33: „Iacov a cunoscut-o și a zis: «Este haina fiului meu! **O fiară sălbatică l-a mâncat! Da, Iosif a fost făcut bucăți!**» ”*

Din cuvintele de mai sus, înțelegem că fiarele sălbatice omorau oameni și-n acea vreme, deși, în acest caz, Iosif nu fusese omorât de-o fiară. La fel este situația și cu privire la peștii mării. Avem oare impresia că rechinii sau balenele ucigașe ar fi umplute de

groază dacă un om ar fi aruncat în mare?! Înțelesul cuvintelor lui Dumnezeu spuse lui Noe și fiilor săi nu poate fi literal. Iar dacă vedem ce spune și Psalmul 8 cu privire la stăpânirea peste toate lucrurile create, vom fi și mai edificați.

*Psalmi 8:6-8: „I-ai dat stăpânire peste lucrurile mâinilor Tale, toate le-ai pus sub picioarele lui: oile și boii laolaltă, fiarele câmpului, **păsările cerului și peștii mării, tot ce străbate cărările mărilor.**”*

Deși înțelesul pasajului este profund duhovnicesc, dacă luăm ad litteram ceea ce spune, vedem că stăpânirea este și peste „**tot ce străbate cărările mărilor**”. Dacă Psalmul 8 vorbește despre supunerea a tot ce este în mare, noi tocmai am arătat că în natură lucrul acesta nu se confirmă. Pentru a clarifica aceste aparente contradicții, să vedem ce îi spune Dumnezeu lui Iov:

*Iov 41:1: „Poți tu să prinzi **Leviatanul** cu undița? Sau să-i legi limba cu o funie?”*

*Iov 41:33: „Pe pământ **nimic nu-i este stăpân; este făcut ca să nu se teamă de nimic.**”*

Iată ce spune și Psalmul 104 cu privire la Leviatan:

*Psalmul 104:25-26: „Iată **marea** cea întinsă și mare: în ea se mișcă nenumărate viețuitoare mici și mari. Acolo în ea umblă corăbiile, și **în ea este Leviatanul acela pe care l-ai făcut să se joace în valurile ei.**”*

Vedem că Leviatanul era o viețuitoare care se găsea în apele mării (astăzi nu mai găsim o astfel de creatură; nu credem că este crocodilul, cum ni se sugerează în anumite traduceri). Dumnezeu vorbește într-un mod surprinzător despre Leviatan în *Iov capitoul 41*. Descrierea pe care o face El cu privire la neputința omului în fața acestei creaturi este neașteptată vizavi de ce s-a spus în *Geneza 9:2*; în *Iov* citim că: „**este făcut ca să nu se teamă de nimic**”. Concluzia lui Iov este că numai Domnul poate stăpâni totul, deci și pe Leviatan, care nu avea frică de nimic și pe care

omul nu îndrăzne să-l întărească (vezi tot capitolul *Iov 41*). Cu toate că în *Iov 41* vorbirea lui Dumnezeu este tainică/simbolică, dacă luăm în considerare ce se spune despre Leviatan ca vietate, El s-ar contrazice cu ceea ce spune, prin David, în Psalmul 8. De asemenea, binecuvântarea rostită de Dumnezeu în auzul lui Noe și a fiilor lui s-ar opune flagrant felului în care a fost creat Leviatanul. Luate în înțeles literal, ele se află în conflict. Noi credem din toată inima că în Scriptură nu există contradicții, atât timp cât înțelegem lucrurile în mod duhovnicesc, nu literalmente. Iar în înțelegerea noastră, atât *Iov 41*, cât și *Psalmul 8* au o semnificație profund duhovnicească.

Dacă suntem atenți la pasajele din Scriptură unde se găsesc cuvintele „groază”, „frică”, vom vedea că ele fac referire la oameni, nu la animale, pești sau păsări.

Deuteronom 2:25: „De azi încolo voi băga groaza și frica de tine în toate popoarele de sub cer; și, la auzul faimei tale, vor tremura și se vor îngrozi de tine.”

Deuteronom 11:25: „Nimeni nu va putea să stea împotriva voastră. Domnul, Dumnezeul vostru, va răspândi, cum v-a spus, frica și groaza de tine peste toată țara în care veți merge.”

Din contextul acestor citate se înțelege că cei de care erau îngrozite și înfricoșate „popoarele de sub cer” erau oamenii din poporul ales, Israel. Celelalte popoare de sub cer reprezentau neamurile care trebuiau cucerite în vederea luării țării promise în stăpânire. Oamenii din aceste neamuri au fost îngroziți de poporul Israel. Să ne amintim că am arătat în analiza zilei a treia a creației că „marea” din care a ieșit pământul primei lumi reprezenta neamurile. Deci groaza și frica pe care urmau s-o aibă „pești mării” se referă la oamenii din „mare”, adică din celelalte popoare.

Viețuitoarele mării create în cea de-a cincea zi reprezintă oameni (și națiuni) din afara poporului Israel.

Ezechiel 47:9-10: „Orice făptură vie, care se mișcă, va trăi pretutindeni pe unde va curge râul, și vor fi o mulțime de pești; căci ori pe unde va ajunge apa aceasta, apele se vor face sănătoase, și pretutindeni pe unde va ajunge râul acesta va fi viață. Pescarii vor sta pe malurile lui, de la En-Ghedi până la En-Eglaim, și vor întinde mrejele; vor fi pești de felurite soiuri, ca peștii mării celei mari, și vor fi foarte mulți.”
(vezi tot cap. 47)

Capitolul 47 din Ezechiel reprezintă o viziune a profetului cu privire la viitorul îndepărtat, dacă ne raportăm la timpul când are loc, în perioada când poporul Israel se afla în robia babiloniană. În această viziune ni se spune că apa care curge din Casa Domnului ajunge un râu așa de mare că nu se poate trece. Apele râului curg „din partea dreaptă”, „dinspre răsărit”, „în partea de miazăzi a altarului”. Acest râu vindecător se varsă în mare, iar apele mării sunt vindecate: „vor fi o mulțime de pești” și „pe unde ajunge râul acesta va fi viață”. Profetul ne spune că pe malurile râului vor fi pescari cu mrejele întinse și vor fi foarte mulți pești.

Apele râului aduc viață oriunde ajung, inclusiv în marea cu viețuitoarele care sunt în ea. Întrebarea este: ce fel de viață dă această apă? Se referă ea la viața biologică a viețuitoarelor apelor râurilor și a mărilor? În opinia noastră, înțelesul profeției este tainic, duhovnicesc și trebuie să fie abordat duhovnicește. Dacă n-ar fi așa, atunci ar trebui să ne gândim din nou la apa naturală (H₂O) și la vietăți subacvatice: pești, balene etc. Sperăm că se vede cu ușurință absurditatea unei astfel de înțelegeri, care ar implica faptul că altarul Sfântului Locaș din care iese apa vindecătoare rezolvă problema vieții peștilor și a altor vietăți.

Știm cu toții că altarul cu jertfele care se aduceau pe el trebuia să rezolve problema păcatelor oamenilor care erau astfel ispășite. Pentru a dovedi înțelesul duhovnicesc al pasajului din *Ezechiel 47*, să urmărim cu atenție și citatul următor:

Apocalipsa 22:1-5: „Și mi-a arătat un râu cu apa vieții, limpede ca cristalul, care ieșea din scaunul de domnie al lui Dumnezeu și al Mielului. În mijlocul pieții cetății și pe cele două maluri ale râului, era pomul vieții, rodind douăsprezece feluri de rod și dând rod în fiecare lună; și frunzele pomului slujesc la vindecarea Neamurilor. Nu va mai fi nimic vrednic de blestem acolo. Scaunul de domnie al lui Dumnezeu și al Mielului vor fi în ea. Robii Lui îi vor sluji. Ei vor vedea fața Lui, și Numele Lui va fi pe frunțile lor. Acolo nu va mai fi noapte. Și nu vor mai avea trebuință nici de lampă, nici de lumina soarelui, pentru că Domnul Dumnezeu îi va lumina. Și vor împărăți în vecii vecilor.”

Nu avem nici un dubiu că râul din *Ezechiel 47* este unul și același cu râul apei vieții din *Apocalipsa 22*, care iese din scaunul de domnie al lui Dumnezeu și al Mielului. Iată paralelismul celor două pasaje:

Ezechiel 47	Apocalipsa 22
- Râul va ieși din sfântul Locaș (versetul 12) - Pe unde va ajunge râul acesta va fi viață (v.9)	- Râul vieții iese din scaunul de domnie al lui Dumnezeu și al Mielului (v.1)
- Pomi roditori pe ambele maluri ale râului (v.12)	- Pomul vieții pe ambele maluri ale râului vieții (v.2)
- roade noi în fiecare lună (v.12)	- 12 feluri de rod, în fiecare lună (v. 2)
- Frunzele vor sluji ca leac (v.12)	- Frunzele pomului slujesc la vindecarea neamurilor (v.2)

- Pescarii vor sta pe malurile lui, vor întinde mrejele și vor fi pești foarte mulți (v.10)	- Robii lui îi vor sluji. Ei vor vedea fața Lui (vs.3-4)
---	--

Din tabelul de mai sus, este evident că cele două pasaje se referă la același râu numit în Apocalipsa „*râul cu apa vieții*”. În Ezechiel ni se spune că râul vindecă și apele mării (v.9), dând viață peștilor, după care se sugerează că peștii sunt prinși în mrejele pescarilor. În Apocalipsa ni se spune că frunzele pomului vieții slujesc la vindecarea neamurilor și robii Lui care îi vor sluji vor vedea fața Lui. Considerăm că se pot face următoarele două asocieri:

PESCarii <-> ROBII LUI

PEȘTII <-> OAMENII, NEAMURILE

În Noul Testament, ucenicii sunt numiți și „*robi ai lui Isus Hristos*” (2 Petru 1:1, Iuda 1:1, Fapte 16:17) care de bună-voie s-au supus lui Hristos și s-au dedicat vestirii Evangheliei. Apostolul Pavel și Barnaba sunt doi dintre robii Lui, iar în *Faptele Apostolilor 13:47* ni se relatează cuvintele lor spuse iudeilor care au respins Evanghelia:

*„Căci așa ne-a poruncit Domnul: «Te-am pus să fii **lumina Neamurilor**, ca să duci mântuirea până la marginile pământului.»”*

Din acest pasaj vedem că prin slujirea robilor Lui, Evanghelia a ajuns la Neamuri și Neamurile care au ascultat au fost vindecate (adică mântuite). Amintim faptul că Domnul Isus își cheamă la început ucenicii astfel: „*Veniți după Mine și vă voi face pescari de oameni*” (Matei 4:19; Marcu 1:17). Devine evident înțelesul că peștii reprezintă oamenii prinși în mreaja Evangheliei (în sens pozitiv) propovăduită de „pescarii” de oameni. Apoi, între pildele

Împărăției din *Matei capitolul 13* găsim și pilda năvodului (mreji) care este aruncat în mare și prinde tot felul de pești. Acești pești îi reprezintă pe oamenii care ascultă chemarea Evangheliei. În opinia noastră, chemarea de la început dată ucenicilor (vezi *Luca 5:1-11*) de către Domnul Isus este împlinită doar după învierea Lui din morți, de atunci urmând trimiterea lor să „pescuiască oameni”. Începutul acestei trimiteri este la Marea Tiberiadei, când are loc pescuirea relatată în *Ioan capitolul 21*.

Ioan 21:3: „Simon Petru le-a zis: «Mă duc să prind pește». «Mergem și noi cu tine» i-au zis ei. Au ieșit, și au intrat într-o corabie; și n-au prins nimic în noaptea aceea.”

Precizarea evanghelistului („n-au prins nimic în noaptea aceea”) are o mare semnificație. Credem că expresia „în noaptea aceea” se referă (simbolic) și la faptul că în timpul „noptii” Vechiului Legământ nu a fost prins nimic, adică nici un om nu a fost mântuit în baza Legii. Doar după jertfirea și învierea Domnului, în „dimineața Zilei” Noului Legământ, la revenirea lui Hristos, urmau să fie aduși „peștii” prinși în numărul lor deplin.

Ioan 21:4-6: „Dimineața, Isus stătea pe țărm; dar ucenicii nu știau că este Isus. «Copii» le-a zis Isus «aveți ceva de mâncare?» Ei i-au răspuns: «Nu». El le-a zis: «Aruncați mreaja în partea dreaptă a corăbiei, și veți găsi.» Au aruncat-o deci, și n-o mai puteau trage de mulțimea peștilor. ”

Observăm că, în dimineața zilei, Domnul le pune următoarea întrebare: „aveți ceva de mâncare?” Deși întrebarea pare că se referă la hrana pentru trup (hrană pe care ucenicii au încercat s-o găsească toată noaptea), vom vedea că mesajul pe care Domnul vrea să-l transmită nu se referă la prinderea peștilor cu care își hrăneau trupul fizic. Prinderea peștilor, la Cuvântul Lui, după ce au aruncat mreaja **în partea dreaptă**, reprezintă simbolic împlinirea chemării ucenicilor făcută la început: „*Veniți după Mine, și **vă voi face pescari de oameni.***” (*Matei 4:19*)

Ioan 21:11: „Simon Petru s-a suit în corăbioară, și a tras mreaja la țarm, plină cu o sută cincizeci și trei de pești mari: și, cu toate că erau atâția, nu s-a rupt mreaja.”

După această pescuire din *Ioan 21*, chemarea de-a fi „*pescari de oameni*”, care a fost făcută la începutul lucrării Domnului Isus, intra de acum în vigoare. Din această zi, Petru și ceilalți ucenici încetau să mai fie pescari pe Marea Tiberiadei. De acum, aveau o mare trimitere: să găsească „peștii” cunoscuți și aleși mai dinainte de Domnul (numărarea celor 153 de pești sugerează acest lucru). Partea dreaptă în care este aruncată mreaja nu este la întâmplare. În *Matei 25*, Domnul Isus spune că El va despărți pe cei adunați înaintea Lui, cum desparte păstorul oile de capre: oile, moștenitorii Împărăției, vor fi puse la dreapta Lui, iar caprele, sau cei blestemați, sunt la stânga și El îi alungă. Simbolic vorbind, în partea dreaptă a corăbiei au fost găsiți aleșii pe care **Dumnezeu i-a îndreptățit** prin jertfa Sa neprihănită, plătind astfel pentru toate păcatele oamenilor. Dreptatea lui Dumnezeu a fost împlinită în lucrarea de ispășire desăvârșită a Domnului Isus. Ucenicii au fost chemați să fie parte în această mare lucrare de-a găsi „**peștii**” din partea dreaptă.

Să ne amintim însă că în relatarea pescuirii din *Luca 5:1-11*, eveniment care a avut loc la începutul lucrării Domnului Isus, El nu a spus în ce parte să arunce mrejele (era înainte de jertfa și învierea Sa). Faptul că lucrul acesta este omis în *Luca 5* nu este la întâmplare, după cum nici precizarea din *Ioan 21* : „*în partea dreaptă*” (spusă după înviere) - nu este o întâmplare. Niciun cuvânt pe care Domnul îl spune sau nu-l spune nu este în plus sau în minus: „*Căci niciun cuvânt de la Dumnezeu nu este lipsit de putere*” (*Luca 1:37*). Prin aceste cuvinte de la finalul lucrării Sale pe pământ credem că Domnul vorbește și de îndreptățirea Sa de-a fi Domn peste toate lucrurile. Hristosul Înviat avea acum „*toată puterea*”, toată autoritatea, în cer și pe pământ, pentru supunerea tuturor lucrurilor.

Când Domnul Isus le poruncește să arunce mreaja, în *Ioan 21*, El nu folosește expresia „veți prinde”, ci „**veți găsi**”. Până și acest detaliu ne ajută să înțelegem că Domnul vorbește simbolic de găsirea celor pierduți. Cele trei pilde din *Luca 15*, printre care este și binecunoscuta pildă a fiului risipitor, le-am putea numi „Pildele găsirii a ceea ce era pierdut”.

Începând cu această zi, ucenicii încetează să mai pescuiască pești pentru hrana trupului trecător. După acest moment, ei sunt trimiși să fie „*pescari de oameni*”, iar „mreaja” lor este vestirea Cuvântului Evangheliei în puterea Duhului pe care îl primiseră de la Isus cu puțin înainte (*Ioan 20:19-23*). Mâncarea lor de atunci încolo a fost să facă voia Celui ce i-a trimis să fie „pescari de oameni”, după cum mâncarea lui Isus a fost să facă voia Celui ce l-a trimis, adică voia Tatălui (vezi *Ioan 4:34*). Cuvintele rostite de Domnul: „[...] Cum M-a trimis pe Mine Tatăl, așa vă trimit și Eu pe voi. [...] a suflat peste ei, și le-a zis: «*Luați Duh Sfânt!*»” (*Ioan 20:21-22*) ne arată că ucenicii au fost chemați să nu mai lucreze pentru „*mâncarea pieritoare*”, ci pentru aceea „*care rămâne pentru viața veșnică*” (vezi *Ioan 6:27*). În ziua Cincizecimii, prin puterea Duhului Sfânt venită peste ei, ucenicii au prima lor „pescuire” de oameni.

Continuăm citirea cu următorul verset:

*Ioan 21:12: „«**Veniți de prânziți**» le-a zis Isus. Și niciunul din ucenici nu cuteza să-L întrebe: «Cine ești?» căci știau că este Domnul.”*

Mai înainte de chemarea la prânz a fost o chemare la cină – la ultima cină – din noaptea în care Domnul a fost prins și a fost dat pe mâinile păcătoșilor. Atunci ucenicii au „*mâncat*” trupul Său și au „*băut*” sângele Său care a fost dat ca jertfă pentru păcate (*Matei 26:26-28*).

Când ucenicii au ajuns pe țărmul Mării Tiberiadei ni se spune că Domnul avea deja pregătit jăratul de cărbuni, iar deasupra era

pește și pâine. El le spune: „**Aduceți din peștii pe care i-ați prins acum**”. Remarcăm faptul că prânzul nu a fost împărțit de Domnul înainte de-a fi aduși pe „altarul” cu jărat de cărbuni și din peștii prinși de ei, prin aceasta prefigurându-se „prânzul” care trebuia să aibă loc în Împărăția lui Dumnezeu. Lucrul acesta urma să se împlinească la sfârșitul perioadei apostolice, după ce apostolii vor fi vestit Evanghelia „*până la marginile lumii*” (vezi *Romani 10:18; Coloseni 1:23*) și toți aceia care au crezut vor fi fost aduși pe altarul lui Dumnezeu. Faptul că evreii așteptau să prânzească în Împărăția lui Dumnezeu îl vedem din următorul citat:

*Luca 14:15: „Unul din cei ce ședea la masă cu El, când a auzit aceste vorbe, l-a zis «**Ferice de acela care va prânzi în Împărăția lui Dumnezeu!**» ”*

Această idee că peștii sunt oameni și că lucrarea apostolilor de vestire a Evangheliei este ca o jertfă prin care acești oameni sunt aduși la Domnul o vedem exprimată și de apostolul Pavel, un „pescar” de frunte al Împărăției Cerurilor. El a „pescuit” cel mai mult în „Marea cea Mare”, călătorind mult pe ea, și prinzând mulți „pești”, adică oameni dintre Neamuri. Iată cum vorbește el despre slujirea sa:

*Romani 15:16: „[...] ca să fiu slujitorul lui Isus Hristos între Neamuri. Eu îmi împlinesc cu scumpătate slujba Evangheliei lui Dumnezeu, **pentru ca Neamurile să-l fie o jertfă bine primită, sfințită de Duhul Sfânt.**”*

Întrucât apostolul Pavel vorbește aici de jertfă cu referire la Neamurile din jurul mării Mediterane câștigate prin Evanghelie, vrem să amintim că în sistemul jertfelor rânduite prin Moise este și jertfa de mulțumire. Despre o astfel de jertfă credem că vorbește Pavel în pasajul citat din *Romani 15*.

Din toate pasajele pe care le-am analizat până acum reiese că

peștii mării creați în ziua a cincea simbolizează oameni și nu reprezintă vietăți subacvatice.

Păsările înaripate

În cele ce urmează vrem să arătăm că, asemenea peștilor, nici păsările făcute în cea de-a cincea zi a creației nu reprezintă viețuitoare din regnul animal. Nici nu s-ar putea să vedem peștii în înțeles duhovnicesc, iar păsările în înțeles literal. Vom căuta în Scriptură pasaje care vorbesc despre păsări, pentru a arăta că înțelesul este simbolic, nu literal.

Am precizat deja că păsările înaripate zboară pe întinderea cerului. Această întindere este o întindere în timp într-un spațiu duhovnicesc, nu în spațiul bolții cerului fizic. Am arătat acest lucru în analiza celei de-a doua zi a creației, când am scris despre facerea cerului.

Reamintim și pasajul din *Gen. 9:2* unde Dumnezeu spune :

„S-apuce *groaza și frica* de voi pe orice dobitoc de pe pământ, *pe orice pasăre a cerului* [...] și pe toți peștii mării [...]”.

Deci, peștii aparțin mării, dobitoacele aparțin pământului, iar păsările aparțin cerului. Întrucât cerul este o întindere în timp, atunci și păsările cerului zboară în întinderea timpului, în „spațiul” cerului spiritual.

Scriptura ne învață prin Moise că unele fapte din regnul animal (din ape, de pe pământ sau din cele ce zboară pe bolta cerului fizic) erau considerate curate, iar altele erau necurate. În capitolul 11 din cartea Leviticul găsim această clasificare. Vom cita doar un scurt pasaj cu privire la unele dintre păsările necurate:

Leviticul 11:13-19: „Iată dintre **păsări**, cele **pe care le veți privi ca o urâciune**, și din care să nu mâncați: **vulturul, gripsorul și vulturul de mare**;[...]" (vezi și Deuteronom 14)

După versetul 13, continuă o listă de păsări care sunt clasificate de Dumnezeu ca fiind necurate, erau „**o urâciune**” și poporul Israel nu avea voie să le mănânce. Interdicția de-a mânca din carnea unor păsări începe cu păsările răpitoare. Desigur că acestea nu puteau fi aduse jertfă Domnului în niciun caz. Dintre păsările curate, pentru care nu exista vreo interdicție, amintim porumbelul și turtureaua. Pe acestea două le găsim menționate în Geneza capitolul 15, făcând parte dintre animalele pe care le sacrifică Avram, la porunca Domnului. Tot aici găsim și păsările răpitoare, necurate, care vin peste stârvuri și pe care Avram le alungă.

Geneza 15:11: „Păsările răpitoare s-au năpustit peste stârvuri; dar **Avram le-a izgonit.**”

Oare ce au vrut să răpească păsările răpitoare?

Înainte de-a vedea ce reprezintă păsările răpitoare și ce au vrut să răpească, vom analiza în ce constă făgăduința dată de Dumnezeu lui Avram prin legământul din Geneza 15.

Geneza 15: 1-21

1. După aceste întâmplări, cuvântul Domnului a vorbit lui Avram într-o vedenie și a zis: „Avrame, nu te teme; Eu sunt scutul tău și răsplata ta cea foarte mare.”
2. Avram a răspuns: „Doamne Dumnezeule, ce-mi vei da? Căci mor fără copii; și moștenitorul casei mele este Eliezer din Damasc.”
3. Și Avram a zis: „Iată că nu mi-ai dat sămânță, și slujitorul născut în casa mea va fi moștenitorul meu.”
4. Atunci cuvântul Domnului i-a vorbit astfel: „Nu el va fi moștenitorul tău, ci cel ce va ieși din tine, acela va fi moștenitorul tău.”

5. Și, după ce l-a dus afară, i-a zis: „Uită-te spre cer și numără stelele, dacă poți să le numeri.” Și i-a zis: „Așa va fi sămânța ta.”
6. Avram a crezut pe Domnul, și Domnul i-a socotit lucrul acesta ca neprihănire.
7. Domnul i-a mai zis: „Eu sunt Domnul care **te-am scos din Ur**, din Haldeea **ca să-ți dau în stăpânire țara aceasta.**”
8. Avram a răspuns: „Doamne Dumnezeule, **prin ce voi cunoaște că o voi stăpâni?**”
9. Și Domnul i-a zis: „Ia o juncană de trei ani, o capră de trei ani, un berbec de trei ani, o turturea și un pui de porumbel.”
10. Avram a luat toate dobitoacele acestea, le-a despicat în două și a pus fiecare bucată una în fața alteia; dar păsările nu le-a despicat.
11. Păsările răpitoare s-au năpustit peste stârvuri; dar Avram le-a izgonit.
12. La apusul soarelui, un somn adânc a căzut peste Avram; și iată că l-a apucat o groază și un mare întuneric.
13. Și Domnul a zis lui Avram: „Să știi hotărât că sămânța ta va fi străină într-o țară care nu va fi a ei; acolo va fi robită și o vor apăsa greu, timp de patru sute de ani.
14. Dar pe neamul căruia îi va fi roabă, îl voi judeca Eu; și pe urmă va ieși de-acolo cu mari bogății.
15. Tu vei merge în pace la părinții tăi; vei fi îngropat după o bătrânețe fericită.
16. În al patrulea neam, ea se va întoarce aici; căci nelegiuirea amoriților nu și-a atins încă vârful.”
17. După ce a asfințit soarele, s-a făcut un întuneric adânc; și iată că a ieșit un fum ca dintr-un cuptor, și niște flăcări au trecut printre dobitoacele despicate.
18. În ziua aceea, Domnul a făcut un legământ cu Avram și i-a zis: „Semințe tale dau țara aceasta, de la râul Egiptului până la râul cel mare, râul Eufrat,
19. și anume: țara cheniților, a cheniziților, a cadmoniților,
20. a hetiților, a fereziților, a refaimiților,
21. a amoriților, a canaaniților, a ghirgasiților și a iebusiților.

În Geneza capitolul 15 Dumnezeu promite lui Avram că îi va da o sămânță fără număr, ca stelele cerului, sămânță care urma să stăpânească țara (vezi și Geneza 12:14-18). Avram pune

apoi următoarea întrebare:

*Geneza 15:8: „[...] Doamne Dumnezeu, **prin ce voi cunoaște că o voi stăpâni?**”*

Ca răspuns la această întrebare Dumnezeu îi cere să sacrifice și să aducă înaintea Sa animalele curate indicate de El. Tot ce este spus în continuarea capitolului 15 este răspunsul la întrebarea lui Avram: „[...] *prin ce voi cunoaște că o voi stăpâni?*”. Observăm că Dumnezeu îi vestește lui Avram (mai dinainte de-a se întâmpla) robia de patru sute de ani în Egipt a poporului Israel. Cartea Exodul ne arată că după acești patru sute de ani de robie, Dumnezeu judecă Egiptul iar robul Său Moise conduce poporul la muntele Sinai unde are loc darea Legii.

În următorul tabel găsim elementele comune între *Geneza 15* și *Exodul 19*, unde este descrisă darea Legii Vechiului Legământ la muntele Sinai.

Geneza 15:12,17-18	Exodul 19:16-18
groază	spaimă
întuneric adânc	un nor gros
fum ca dintr-un cuptor	fum ... ca fumul unui cuptor
flăcări au trecut printre dobitoacele despicate	Domnul se pogorâse pe [munte] în mijlocul focului
Domnul a făcut un legământ cu Avram (vrs.18)	Legământul Legii (vezi Exodul 20)

„În ziua aceea, Domnul a făcut un legământ cu Avram, și i-a zis: Seminței tale dau țara aceasta, de la râul Egiptului până la râul cel mare, râul Eufrat,” – Geneza 15:18.

Legământul pe care Dumnezeu îl face cu Avram în Geneza 15 este cu privire la moștenirea țării Canaanului pământesc, ale cărei granițe sunt delimitate geografic de cele două râuri și de popoarele care locuiau în acele ținuturi. Dumnezeu **nu spune** că stăpânirea țării (promisă în Geneza 15, cu o delimitare geografică clară) urma să fie veșnică. Promisiunea acestui legământ se împlinește prin alegerea poporului Israel, în baza Legii de pe muntele Sinai, cum am văzut deja în tabelul anterior. Intrarea și luarea în stăpânire a țării Vechiului Legământ de către sămânța lui Avram genealogică are loc ulterior și este relatată în cartea lui Iosua.

Iosua 21:43-45: „Astfel, Domnul a dat lui Israel toată țara pe care jurase că o va da părinților lor; ei au luat-o în stăpânire și s-au așezat în ea. Domnul le-a dat odihnă de jur împrejur, cum jurase părinților lor; nici unul din vrăjmașii lor nu putuse să le stea împotrivă, și Domnul i-a dat pe toți în mâinile lor. Din toate vorbele bune pe care le spusese casei lui Israel Domnul, nici una n-a rămas neîmplinită: toate s-au împlinit.”

Două capitole mai târziu, în Geneza 17, Dumnezeu face un alt legământ cu **Avraam** (și îi schimbă numele) despre care Dumnezeu spune: „**lată legământul Meu [...] veșnic**” care se referă la o țară dată în „**stăpânire veșnică**” (vezi versetele 7-8). În înțelegerea noastră, acest legământ este o promisiune clară a Noului Legământ în baza căruia moștenirea este o patrie cerească, cu un Ierusalim ceresc și pe care Avraam o dorea (vezi *Evrei 11:16*). Prin contrast, legământul din Geneza 15 este o referire clară la Vechiul Legământ, într-o patrie pământească, trecătoare, cu un Ierusalim pământesc aflat în robia păcatului.

Apostolul Pavel adevărește în *Galateni 4:24-26* faptul că Dumnezeu i-a dat lui Avram **două legăminte**, nu doar unul, precum și semnificația lor.

*Galateni 4:24-26: Lucrurile acestea trebuie luate în alt înțeles: acestea sunt **două legăminte**: unul, de pe muntele Sinai, naște pentru robie și este Agar – căci Agar este muntele Sinai din Arabia – și răspunde Ierusalimului de acum care este în robie împreună cu copiii săi. Dar Ierusalimul cel de sus este slobod, și el este mama noastră.*

Am văzut că răspunsul lui Dumnezeu la întrebarea lui Avram - „*Prin ce voi cunoaște că o voi stăpâni?*” - urmează tiparul scriptural întâlnit anterior și pe care l-am mai menționat. Și anume că Dumnezeu oferă ceva pământesc și trecător pentru a arăta spre ceva veșnic și duhovnicesc; o umbră care pregătește mintea omului pentru înțelegerea realității. Dumnezeu face un prim legământ cu Avram, promițându-i țara Canaanului pământesc **nu lui, ci doar seminței lui genealogice**. Acest **legământ trecător**, cu o sămânță genealogică trecătoare, care a putut fi numărată pe tot parcursul Vechiului Legământ, a avut menirea **să facă cunoscut** faptul că Avraam și **sămânța lui spirituală**, netrecătoare, ce nu poate fi numărată (vezi *Geneza 15:5*) va **stăpâni veșnic** patria cerească a Noului Legământ. Următorul verset este remarcabil în acest sens:

*Geneza 17:8: „**Tie și seminței tale** după tine îți voi da țara în care locuiești acum ca străin, și anume îți voi da toată țara Canaanului în **stăpânire veșnică**; și Eu voi fi Dumnezeul lor.”*

Observăm că Avraam este acum inclus și el ca moștenitor al țării veșnice - prin acest „**ție**” - pe care nu-l găsim în *Geneza 15:18* unde este specificată doar sămânța lui genealogică.

Tot parcursul Vechiului Legământ avea drept scop această **cunoaștere** a Domnului, descoperită în istoria poporului Vechiului Legământ. Mereu și mereu era amintit (profețit) faptul că Împărăția Veșnică, în Țara Veșnică a unui Nou

Legământ, urma să vină. Era un apel continuu la credința că Domnul va împlini făgăduința dată părintelui Avraam.

În continuare, vom cita câteva pasaje care ne vorbesc despre cunoașterea promisă lui Avram prin legământul din Geneza 15:

*Exodul 6:7: „Vă voi lua ca popor al Meu; Eu voi fi Dumnezeul vostru și **veți cunoaște** că Eu, Domnul, Dumnezeul vostru, vă izbăvesc de muncile cu care vă apasă Egiptenii.”*

*Exodul 7:5: „Egiptenii **vor cunoaște** că Eu Sunt Domnul, când Îmi voi întinde mâna asupra Egiptului și când voi scoate din mijlocul lor pe copiii lui Israel.”*

*Exodul 7:17: „Acum, așa vorbește Domnul: «Iată cum **vei cunoaște că Eu sunt Domnul**. Am să lovesc apele râului cu toiagul din mâna mea; și ele se vor preface în sânge.»”*

*Exodul 10:2: „.....să istorisești fiului tău și fiului fiului tău cum M-am purtat cu Egiptenii și ce semne am făcut în mijlocul lor. Și **veți cunoaște că Eu sunt Domnul**.”*

*Exodul 29:46: „**Ei vor cunoaște că Eu sunt Domnul** Dumnezeul lor, care i-am scos din țara Egiptului, ca să locuiesc în mijlocul lor. Eu Sunt Domnul, Dumnezeul lor.”*

*Exodul 31:13: „Vorbește copiilor lui Israel și spune-le: „Să nu care cumva să nu țineți sabatele Mele, căci acesta va fi între Mine și voi, și urmașii voștri, **un semn după care se va cunoaște că Eu sunt Domnul, care vă sfințesc**.”*

*Ieremia 31:34: „Nici unul nu va mai învăța pe aproapele sau pe fratele său, zicând: «**Cunoaște pe Domnul!**» Ci toți **Mă vor cunoaște**, de la cel mai mic până la cel mai mare, zice Domnul; **căci le voi ierta nelegiuirea**, și nu-Mi voi mai aduce aminte de*

păcatul lor.”

CUNOAȘTEREA despre care vorbim atinge apogeul și este pe deplin împlinită în lucrarea completă a Domnului Isus Hristos prin care este iertată nelegiuirea și despre care ne vorbește și *Ieremia 31:34*. Deci cunoașterea făgăduită lui Avram stă tocmai în iertarea păcatelor, iertare prin care au fost (sunt și vor fi) sfințiți toți cei care și-au pus încrederea în Hristos.

În *Ioan 1:18* găsim arătat faptul că numai Fiul L-a făcut cunoscut pe Tatăl:

*„Nimeni n-a văzut vreodată pe Dumnezeu; **singurul Lui Fiul, care este în sânul Tatălui, Acela L-a făcut cunoscut.**”*

În pasajele citate din *Exodul* și *Ieremia* observăm că despre cunoaștere se vorbește doar la viitor. În pasajul din *Ioan 1:18* vedem că Fiul „**L-a făcut cunoscut**” deja. Acesta este răspunsul Domnului la întrebarea lui Avram din *Geneza 15* („*Doamne Dumnezeule, **prin ce voi cunoaște că o voi stăpâni?***”). Prin această cunoaștere, descoperită în și prin persoana Domnului Isus, se împlinea pentru Avraam și pentru sămânța lui făgăduința pe care i-a dat-o Dumnezeu.

Întrucât pe tot parcursul Vechiului Legământ cunoașterea a fost **parțială**, să ascultăm ce ne învață apostolul Pavel cu privire la desăvârșirea cunoașterii:

*1 Corinteni 13:8-10: „**Dragostea nu va pieri niciodată. Proorociile se vor sfârși; limbile vor înceta; cunoștința va avea sfârșit. Căci cunoaștem în parte, și proorocim în parte; dar când va veni ce este desăvârșit, acest «în parte» se va sfârși.**”*

Cunoașterea deplină are loc atunci când vine ce este desăvârșit. Această cunoaștere este împlinită de revenirea lui

Hristos, când **dragostea care nu va pieri niciodată** urma să-și desăvârșească lucrarea de salvare, salvare din moartea păcatului pentru toți oamenii care cred în Evanghelie, pentru veșnicie.

Vechiul Legământ era, de fapt, un drum al cunoașterii lui Dumnezeu și a sfințeniei Lui și totodată un drum al (re)cunoașterii păcătoșeniei și neputinței omului vizavi de sfințenia lui Dumnezeu. Dacă am vrea să îi dăm Vechiului Legământ un nume care să-l caracterizeze l-am putea numi: „**Legământul care a adus CUNOAȘTEREA că DOMNUL împlinește făgăduința în NOUL SĂU LEGĂMÂNT.**”

În Vechiul Legământ vorbim doar de cunoașterea, de convingerea că Domnul va împlini făgăduința, nu de înfăptuirea ei. Împlinirea promisiunii moștenirii veșnice a patriei cerești nu a fost în baza acestui Legământ, ci în baza Legământului pe care Dumnezeu îl face cu Avraam în Geneza 17, prin care Dumnezeu anunță cu mult înainte un Nou Legământ făcut în baza jertfei Domnului Isus Hristos.

Omul păcătos este străin, despărțit de Dumnezeu, fără drept de moștenire. Moștenirea este doar pentru fiii lui Dumnezeu (vezi *Galateni 4:7*). Niciun om nu poate deveni moștenitor decât prin înfiere, iar aceasta nu poate fi primită decât în dar, prin credința în Domnul Isus Hristos și în lucrarea Lui de mântuire. Credința lui Avraam, care i s-a socotit ca neprihănire, este cu referire la Moștenitorul care va ieși din el și la moștenirea Țării promise prin Sămânța lui care este Hristos.

După toate aceste explicații cu privire la întrebarea lui Avram despre cunoaștere și stăpânire/moștenire, să revenim la *Geneza 15:11* pentru a vedea ce reprezintă „*păsările răpitoare*”. Erau acestea doar niște păsări flămânde care căutau hrană? Noi

credem că lucrurile sunt mult mai adânci, iar acest pasaj trebuie văzut tot în înțeles duhovnicesc.

Ce căutau să răpească aceste păsări de la Avram? Era oare o luptă a credinței care s-a dat în sufletul lui Avram? Bătrân fiind și fără moștenitor, trăia cu neînțelegerea faptului că până acum Dumnezeu nu împlinise ce i-a făgăduit. Din întrebarea: „*Doamne Dumnezeule, ce-mi vei da? Căci mor fără copii;*” (Geneza 15:2) se poate observa lupta din sufletul lui. Dar după ce Dumnezeu îi arată stelele cerului și-i zice: „*Așa va fi sămânța ta*”, ni se spune că „*Avram a crezut pe Domnul*”. De aceea a alungat Avram păsările răpitoare, pentru că a avut credință în făgăduința lui Dumnezeu. Întreg Vechiul Legământ prevestit în Geneza 15 a fost marcat de lupta lui Israel cu aceste „păsări răpitoare” de credință, de libertate, de odihnă, de pace cu Dumnezeu. Iar dacă acestea veneau să răpească ceea ce a fost pus de Cuvântul lui Dumnezeu în „inima” poporului Israel, atunci trebuie să înțelegem că „păsările răpitoare” reprezentau spirite aflate în locurile cerești care se împotriveau credinței în făgăduința lui Dumnezeu. În următorul pasaj vedem că în perioada apostolică înainte de încheierea Vechiului Legământ, marcată de distrugerea Templului din Ierusalimul primului secol, duhurile rele erau în locurile cerești, asemenea păsărilor care zburau pe întinderea cerului Vechiului Legământ.

Efesenii 6:12: „Căci noi n-avem de luptat împotriva cărnii și sângelui, ci împotriva căpeteniilor, împotriva domniilor, împotriva stăpânitorilor întunericului acestui veac, împotriva duhurilor răutății care sunt în locurile cerești.”

Efesenii 1:17-21: „Și mă rog ca Dumnezeul Domnului nostru Isus Hristos, Tatăl slavei, să vă dea un duh de înțelepciune și de descoperire, în cunoașterea Lui, și să vă lumineze ochii inimii, ca să pricepeți care este nădejdea chemării Lui, care este bogăția slavei moștenirii Lui în sfinți, și care este față de noi, credincioșii,

nemărginita mărime a puterii Sale, după lucrarea puterii tăriei Lui, pe care a desfășurat-o în Hristos, prin faptul că L-a înviat din morți, și L-a pus să șadă la dreapta Sa, în locurile cerești, mai presus de orice domnie, de orice stăpânire, de orice putere, de orice dregătorie și de orice nume care se poate numi, nu numai în veacul acesta, ci și în cel viitor."

Pasajele de mai sus ne dovedesc că în perioada Vechiului Legământ duhurile răutății erau în locurile cerești. Cu toate acestea, vedem că Domnul Isus era deja înălțat mai presus de orice se poate numi, fie în plan ceresc, fie în plan pământesc. Aceste duhuri se manifestau prin domnii, stăpâniri, căpetenii, dregătorii etc. De cele mai multe ori, duhurile rele lucrau prin oamenii răi mânați de aceste duhuri. Un exemplu este chiar condamnarea la moarte a Domnului Isus cerută de liderii iudeilor și decisă de dregătorul Pilat din Pont, sub presiunea amenințării lor. Despre ei, Domnul Isus a spus în *Ioan 8:44*: „Voi aveți de tată pe diavolul; și vreți să împliniți poftele tatălui vostru”.

Duhurile sunt ca niște păsări care zboară și își fac cuiburi acolo unde le este permis. Clasificarea păsărilor din *Leviticul 11* în curate și necurate simbolizează într-un fel duhurile bune și duhurile rele. Interdicția de-a mânca o pasăre necurată era o vorbire caracteristică Vechiului Legământ prin care era întipărit în mintea poporului Israel să nici nu se atingă de ceva necurat. Acestea erau, de fapt, tipare pentru hrană din punct de vedere duhovnicesc. Sufletul omului nu trebuie să se hrănească cu gânduri, învățături, dorințe și pofte care își au originea în cel rău, ci cu mâncarea duhovnicească care vine de la Dumnezeu. Tot ce este de la Diavolul trebuie alungat, la fel cum a izgonit Avram păsările răpitoare.

Tot cu referire la „păsările cerului”, să analizăm și visul pitarului lui Faraon din următorul citat:

Geneza 40:17: „În coșul de deasupra de tot erau tot felul de

*bucate pentru Faraon: prăjituri coapte în cuptor; și **păsările mâncau din coșul care era deasupra de tot pe capul meu.***

Interpretarea pe care o dă Iosif acestui vis este :

*„Peste trei zile, Faraon îți va lua capul, te va spânzura de un lemn și **carnea ți-o vor mânca păsările.**”*

Păsările care mâncau din al treilea coș, care se afla „*deasupra de tot*” pe capul pitarului lui Faraon, determină tălmăcirea nefastă dată de Iosif pentru pitar, aceasta împlinindu-se întocmai. Păsările pe care pitarul nu le-a oprit să mănânce din bucatele care îi erau destinate lui Faraon i-au adus moartea. Pitarul nu s-a purtat cu devotament față de stăpânul său Faraon, nealungând păsările de pe capul său care mâncau ce aparținea lui Faraon. Spre deosebire de pitar, Avram a fost credincios față de stăpânul său - Dumnezeu - izgonind păsările răpitoare. Și în acest caz putem vedea că păsările reprezintă un duh de necredință și nepăsare, iar acesta duce la moarte.

Să mai urmărim ce ne învață Domnul Isus cu privire la păsările cerului în pilda semănătorului care răspândește sămânța Cuvântului lui Dumnezeu:

*Marcu 4:4: „Pe când semăna, o parte din sămânță a căzut lângă drum: **au venit păsările și au mâncat-o.**”*

*Marcu 4:15: „Cei înfățișați prin sămânța căzută lângă drum sunt aceia în care este semănat Cuvântul; dar după ce l-au auzit, **vine Satana îndată, și ia Cuvântul semănat în ei.**”*

*Matei 13:19: „Când un om aude Cuvântul privitor la Împărăție și nu-l înțelege, vine **Cel rău și răpește ce a fost semănat în inima lui.** Acesta este sămânța căzută lângă drum.”*

Din aceste citate, se observă corespondența dintre **păsări** și

Satana. Păsările îl reprezintă pe cel rău, pe Satana, care ia, care răpește din inimă sămânța Cuvântului.

Să mai analizăm un alt pasaj care vorbește despre păsări.

*Isaia 46:10-11: „**Eu am vestit sfârșitul de la început și cu mult înainte ce nu este încă împlinit**, zicând: „Hotărârile Mele vor rămâne în picioare, și Îmi voi aduce la îndeplinire toată voia Mea. Eu chem de la răsărit **o pasăre de pradă**, dintr-o țară depărtată, **un om** ca să împlinească planurile Mele: da, Eu am vorbit, și Eu voi face; Eu am plănuț și Eu voi înfăptui.”* (traducerea TBS)

Isaia ne arată că Dumnezeu își împlinește planurile vestite de la început (adică de la creația din *Geneza 1*) chemând o „*pasăre de pradă*” de la răsărit. Iar din profeția pe care o face în continuare Isaia, în capitolul 47, vedem că ea face referire la Babilon care avea în robie pe poporul Său. Cu toate că ducerea în robie nu avusese încă loc, Domnul vorbește prin Isaia de parcă acest lucru s-ar fi întâmplat deja. Întrucât Babilonul a apăsât greu pe poporul Său, Domnul vestește căderea lui. Pentru împlinirea judecății asupra Babilonului, El cheamă această „*pasăre de pradă*”, pe care o numește „*un om*”. Cine este acest om?

Pentru a da un răspuns la această întrebare, citind și pasajul din *2 Cronici 36:18-23*, vom vedea că Babilonul, care avea în robie pe poporul lui Dumnezeu, ajunge sub stăpânirea Perșilor. „*Domnul a trezit duhul lui Cir*”, împăratul Perșilor, care a dat decretul de eliberare din robie. Cir a fost acest „*un om*” care împlinește planul Domnului pentru poporul Său. Cu mult timp înainte de-a se fi născut el, Dumnezeu îi spune pe nume, zicând:

*Isaia 45:13: „**Eu am ridicat pe Cir**, în dreptatea Mea, și voi netezi toate cărările lui. El Îmi va zidi iarăși cetatea, și va da drumul **prinșilor Mei de război**, fără preț de răscumpărare și fără daruri, zice Domnul oștirilor.”*

Dacă studiem harta lumii din acea vreme, vom vedea că în răsăritul Babilonului era Persia. Așadar pasărea de pradă era o referire la Persia și la împăratul Cir, cuceritorul Babilonului. Eliberarea poporului Vechiului Legământ din robia Babiloniană prin decretul împăratului Cir este un tipar, o umbră a eliberării poporului Noului Legământ din robia păcatului și a Legii în care se afla Ierusalimul primului secol. De aceea în capitolele 47 și 48 din Isaia găsim mai multe pasaje care sunt citate în Apocalipsa capitolul 18 unde este arătată căderea cetății numită „*Babilonul cel mare*”. Deși scopul acestei scrieri nu este identificarea cetății Babilonului din Apocalipsa, vrem să precizăm că, în înțelegerea noastră, acesta era Ierusalimul primului secol, al cărui păcat a culminat cu răstignirea Domnului, iar apoi cu prigonirea apostolilor și a Bisericii (vezi *Apocalipsa 11:8; 17:4-6; 18:2-4; 18:7-8; 18:20*).

Un alt pasaj semnificativ este cel care descrie vedenia lui Petru în care ni se arată că animalele necurate îi reprezentau pe oamenii dintre neamuri, considerați necurați în Israel (păsările cerului, dobitoace, târâtoare).

Faptele Apostolilor 10:11-14: „A văzut cerul deschis, și un vas ca o față de masă mare, legată cu cele patru colțuri, coborându-se și slobozindu-se în jos pe pământ. În ea se aflau tot felul de dobitoace cu patru picioare și târâtoare de pe pământ și păsările cerului. Și un glas i-a zis: «Petre, scoală-te, taie și mănâncă»[...]«Nicidecum, Doamne» a răspuns Petru. «Căci niciodată n-am mâncat ceva spurcat sau necurat.»”

Citind mai departe, vom vedea că vedenia arată faptul că Dumnezeu a hotărât ca și neamurile să fie curățite de păcate, iertate prin jerta Domnului Isus. Necurăția neamurilor consta în faptul că ele nu avuseseră parte de lumina Cuvântului lui Dumnezeu, umblând în întunericul păcatului, trăind după „domnul puterii văzduhului”, adică **a duhului celui rău** (vezi

Efesenii cap.2). Neamurile erau necurate pentru că urmau pe Diavolul, care este duh rău. Oamenii sunt considerați curați sau necurați după duhul care-i călăuzește, nu după ce mănâncă. Pavel evidențiază în *Efesenii capitolul 2* această legătură dintre oameni și duhurile care le conduceau viața mai înainte de-al cunoaște pe Hristos, după care în versetul 18 spune: „**Căci prin El și unii și alții avem intrare la Tatăl, într-un Duh**”. Deci copiii lui Dumnezeu sunt aceia care sunt călăuziți de Duhul lui Dumnezeu, nu de un sistem de regim alimentare.

În *Apocalipsa 18:2* asocierea dintre duhurile necurate și păsările necurate este foarte evidentă:

*„El a strigat cu glas tare și a zis: „A căzut, a căzut, Babilonul cel mare! A ajuns **un locaș al dracilor, o închisoare a oricărui duh necurat, o închisoare a oricărei păsări necurate și urâte**.”*

În pasajul următor, păsările sunt asociate cu viclenia:

*Ieremia 5:27: „Cum se umple o colivie de **păsări**, așa se umplu casele lor prin **vicleșug**; așa ajung ei puternici și bogați.”*

Viclenia este o însușire rea, a unui duh rău, iar de-a lungul istoriei în casa lui Israel au fost mulți oameni vicleni, conduși de cel rău.

Am văzut mai multe exemple în care păsările erau simboluri pentru duhuri rele care influențau oamenii. Avem și exemple în care prin păsări este reprezentat Duhul lui Dumnezeu sau duhuri bune care sunt trimise de Dumnezeu.

*Matei 3:16: „De îndată ce a fost botezat, Isus a ieșit afară din apă. Și în clipa aceea **cerurile s-au deschis**, și a văzut pe **Duhul lui Dumnezeu pogorându-Se în chip de porumbel** și venind peste El.”*

Pasajul ne arată că Duhul lui Dumnezeu avea o reprezentare văzută sub forma unui porumbel, care făcea parte dintre păsările curate.

În pasajele următoare observăm că ființe din categoria îngerilor, care sunt duhuri slujitoare, au aripi cu care zboară asemenea păsărilor.

*Isaia 6:2: „**Serafimii stăteau deasupra Lui, și fiecare avea șase aripi:** cu două își acopereau fața, cu două își acopereau picioarele, și **cu două zburau.**”*

*Exodul 37:9: „**Heruvimii erau cu aripile întinse deasupra, acoperind capacul ispășirii cu aripile lor și uitându-se unul la altul. Heruvimii stăteau cu fața întoarsă spre capacul ispășirii.**”*

Îngerul Gavril, numit „*omul Gavril*”, vine în zbor, asemenea unei păsări, ca să lumineze mintea lui Daniel.

*Daniel 9:21-27: „[...] pe când vorbeam eu încă în rugăciunea mea, **a venit repede în zbor iute, omul Gavril**, pe care-l văzusem mai înainte într-o vedenie, și m-a atins în clipa când se aducea jertfa de seară.[...]”*

Un înger zboară pentru ca să vestească Evanghelia veșnică:

*Apocalipsa 14:6: „Și am văzut **un alt înger care zbura prin mijlocul cerului**, cu o Evangheliie veșnică, pentru ca s-o vestească locuitorilor pământului, oricărui neam, oricărei seminții, oricărei limbi și oricărui norod.”*

Sunt multe alte pasaje în Scriptură care ne vorbesc despre păsări, despre animale dintr-o perspectivă simbolică/duhovnicească. Nu putem să le analizăm pe fiecare, însă ideea că ele se referă la oameni sau la oameni influențați de duhuri rămâne valabilă.

Iov 12:7-9: „Întreabă dobitoacele, și te vor învăța, **păsările cerului, și îți vor spune**; vorbește pământului, și te va învăța; și **peștii mării îți vor povesti**. Cine nu vede în toate acestea dovada că mâna Domnului a făcut asemenea lucruri?”

Iov 39:27-30: „Oare din porunca ta se înalță vulturul, și își așează cuibul pe înălțimi? El locuiește în stânci, acolo își are locuința, pe vârful zimțat al stâncilor și pe vârful munților. De acolo descopere el prada, și își cufundă privirile în depărtare după ea. Puii lui îi beau sângele; și **acolo unde sunt hoituri, acolo-i și vulturul.**” (vezi și Matei 24:28)

Deuteronom 28:49: „Domnul va aduce de departe, de la marginile pământului, un neam care **va cădea peste tine cu zbor de vultur**, un neam a cărui limbă n-o vei înțelege[...]

Ezechiel 1:8: „**Sub aripi**, de cele patru părți ale lor, **aveau niște mâni de om**; și **toate patru aveau fețe și aripi.**”

Ezechiel 17:23: „Și anume, o voi sădi pe un munte înalt al lui Israel; ea va da lăstari, va aduce rod, și se va face un cedru măreț. **Păsări de tot felul se vor odihni sub umbra ramurilor lui.**”

Ieremia 12:9: „A ajuns oare **moștenirea Mea** pentru Mine o **pasăre de pradă pestriță, în jurul căreia se strâng păsările de pradă?**” „Duceți-vă, și strângeți toate fiarele câmpului, și aduceți-le ca s-o mănânce!”

Eclesiastul 10:20: „Nu blestema pe împărat, nici chiar în gând, și nu blestema pe cel bogat în odaia în care te culci; căci s-ar putea întâmpla ca **pasărea cerului** să-ți ducă vorba, și **un sol înaripat** să-ți dea pe față vorbele.”

Ca o concluzie:

Viețuitoarele mării nu reprezintă o lume animală sau subacvatică. Peștii au reprezentat oamenii din cea de-a doua lume, în special neamurile.

Păsările înaripate simbolizează spiritele care au influențat în bine sau în rău oamenii din lumea Vechiului Legământ.

ZIUA A ȘASEA: VIEȚUITOARELE PĂMÂNTULUI; FACEREA OMULUI

Viețuitoarele pământului

Următorul citat ne descrie facerea viețuitoarelor pământului:

*Geneza 1:24-25: „Dumnezeu a zis: «**Să dea pământul viețuitoare după soiul lor, vite, târătoare și fiare pământești, după soiul lor.**» Și așa a fost. Dumnezeu a făcut fiarele pământului după soiul lor, vitele după soiul lor și toate târătoarele pământului după soiul lor. Dumnezeu a văzut că erau bune.”*

Observăm că viețuitoarele sunt din pământ și aparțin pământului, după cum peștii aparțin mării, iar păsările înaripate aparțin cerului. În înțelegerea noastră, nici în acest caz pământul nu se referă la țărână, ci la poporul Vechiului Legământ: Israel. Urmăm deci înțelesul **duhovnicesc**, ca în cazul celorlalte zile, și pentru creația din cea de-a șasea zi. Pe parcurs se va dovedi faptul că un înțeles literal ar duce la contradicții, ceea ce-l face inacceptabil întrucât Dumnezeu nu se poate contazice pe Sine.

Respectând ceea ce am spus la începutul acestui studiu, și anume că în pasajele care descriu creația **nu trebuie să urmărim doar ceea ce se spune, ci și ce nu se spune**, atunci avem de făcut o observație deosebit de importantă. Aceasta se referă la faptul că Dumnezeu nu spune (ca în cazul peștilor mării): „*Creșteți, înmulțiți-vă, și umpleți [...]*”! De ce oare? Dacă ar fi vorba despre viețuitoarele planetei Pământ nu trebuia ca acestea să se înmulțească și să populeze pământul? Prin această observație dorim să arătăm că este o diferență între cele două zile (a cincea și a șasea): în ziua a cincea Dumnezeu spune să se înmulțească peștii și păsările, dar în ziua a șasea Dumnezeu nu spune să se înmulțească viețuitoarele pământului. Desigur că animalele de pe pământ se înmulțesc în mod natural, știm aceasta. Înmulțirea

naturală a viețuitoarelor este tot un act al creației lui Dumnezeu, ele se înmulțesc natural pentru că așa au fost create. Această observație întărește faptul că interpretarea literală nu poate fi acceptată. Absența poruncii pentru creșterea și înmulțirea viețuitoarelor pământului nu este o întâmplare, sau o uitare, ci este intenționată, iar lucrul acesta are o semnificație.

În înțelegerea noastră, „viețuitoarele” din cea de-a șasea zi simbolizează caractere de oameni care aveau „soiul lor”, adică un anumit tip de caracter. Orice specie animală era reprezentativă prin însușirile ce o caracterizau. De exemplu, din perspectiva Legii lui Moise, vitele și oile fac parte dintre animalele curate. În Israel, acestea erau folosite și ca animale de jertfă, iar laptele și carnea lor erau întrebuințate pentru hrană. Carnea animalelor considerate necurate nu putea fi folosită pentru hrană în Israel. Boii erau folosiți și ca animale de tracțiune, iar în Lege găsim scris:

Deuteronom 25:4: „Să nu legi gura boului când treieră grâul.”

Din acest pasaj înțelegem că dacă animalul era folosit la o muncă grea, trebuia lăsat să mănânce și el din grâul pe care-l treiera. Se naște următoarea întrebare: oare doar atât vrea Dumnezeu să transmită prin această poruncă? Cu siguranță nu! Apostolul Pavel, chemat de Dumnezeu să destăinuiească ceea ce a fost tăinuit în Lege, dă interpretare acestui pasaj astfel:

1 Corinteni 9:9-10: „În adevăr, în Legea lui Moise este scris: «Să nu legi gura boului care treieră grâul!» Pe boi îi are în vedere Dumnezeu aici? Sau vorbește El înadins pentru noi? Da, pentru noi a fost scris astfel; căci cine ară, trebuie să are cu nădejde, și cine treieră grâul, trebuie să-l treiere cu nădejdea că va avea parte de el.”

Dacă apostolul Pavel n-ar fi clarificat înțelesul pasajului, probabil că noi am fi rămas la o simplă înțelegere literală. Înțelesul duhovnicesc al acestui pasaj era ținta poruncii lui Dumnezeu, nu doar grija față de animalul înjugat. Apostolii au fost reprezentați

În Legea lui Moise printr-un animal care trage în jug. Ogorul în care au lucrat ei a fost lumea în care au propovăduit Evanghelia lui Hristos, ajungând cu propovăduirea ei până la marginile lumii, în primul secol (vezi *Romani 10:18*).

Sistemul Legii lui Moise a fost unul bazat pe jertfele animale. Animalul era jertfit pentru păcatele omului care-l aducea. Omul era cel vinovat, însă animalul nevinovat era sacrificat în locul omului pentru ca omul să fie iertat. Animalul jertfit trebuia să fie ales dintre animalele curate. Acestea erau împărțite în curate și necurate, în funcție de „caracterul” lor. De exemplu, porumbelul era un simbol al nevinovăției și curăției, iar la botezul Domnului Isus pogorârea Duhului Sfânt peste El a fost reprezentată printr-un porumbel. La polul opus, vedem păsările răpitoare, cum au fost cele din Geneza 15, care erau un simbol al răului. Prin aceste păsări s-a arătat lupta diavolului împotriva legământului pe care l-a făcut Dumnezeu cu Avram în acea zi. Ce s-ar fi întâmplat dacă Avram n-ar fi izgonit păsările răpitoare și le-ar fi lăsat să mănânce stârvurile? Ar mai fi fost posibil ca flăcările legământului să treacă printre dobitoacele despicate? Cu siguranță, nu! Avram însă a acționat în baza credinței lui în Cel ce a făcut făgăduința. Credința aceasta i-a fost socotită ca neprihănire. Cel rău, reprezentat prin păsările răpitoare, n-a putut răpi credința lui Avram.

Lumea animală, la fel ca cea umană, are tot felul de „caractere”. De pildă, este o mare deosebire între comportamentul unui miel și cel al unui lup! Mielul este atât de blând încât nu se opune nici atunci când este dus la tăiere, pe când lupul este un animal prădător. Faptul că în Vechiul Legământ caracterele animalelor reprezentau caractere de oameni ni-l arată și mielul pascal. În noaptea de dinaintea ieșirii poporului din Egipt, acesta a fost sacrificat ca o reprezentare/prefigurare a sacrificiului lui Hristos, iar Ioan Botezătorul spune despre Domnul în *Ioan 1:29*: „[...] *Iată Mielul lui Dumnezeu care ridică păcatul lumii*”. Dacă ne uităm la

polul opus, apostolul Pavel spune presbiterilor Bisericii din Efes următoarele:

*Faptele Apostolilor 20:29: „Știu bine că după plecarea mea se vor vâri între voi **lupi răpitori** care nu vor cruța turma;”*

Prin lupi răpitori și prin câini erau reprezentați aceia care se prefăceau că sunt creștini însă ei dezbinau Biserica printr-o învățătură mincinoasă, neconformă cu adevărul învățat de apostolii Domnului. Un exemplu sunt iudaizatorii care învățau pe creștinii dintre neamuri că nu pot fi mântuiți decât dacă se taie împrejur și dacă păzesc Legea lui Moise. Biserica din Galatia, și nu numai, a fost foarte zdruncinată de aceste învățături. Abaterea de la credința propovăduită de apostoli era o „răpire” cauzată creștinilor de „*lupii răpitori*”. Și în acest caz lupii îi reprezintă pe oamenii răi care se opun adevărului lui Dumnezeu.

Domnul Isus a confirmat că lupul era un simbol pentru oamenii care răpesc și împrăștie „oile turmei”.

*Ioan 10:12: „Dar cel plătit, care nu este păstor, și ale cărui oi nu sunt ale lui, când vede lupul venind, lasă oile și fuge; și **lupul le răpește și le împrăștie.**”*

Așadar, vedem că viețuitoarele pământului, după soiurile lor, sunt tipare de caractere care îi descriu pe oamenii care au trăit în timpul Vechiului Legământ, inclusiv pe cei din vremea Domnului Isus și pe cei din perioada apostolică. Printre târătoarele pământului erau și „*pui de năpârci*”, cum i-a numit Domnul Isus pe cărturarii și pe fariseii fățarnici. Ei au fost cei mai înverșunați oponenți ai Săi și ai Evangheliei.

Să revenim la întrebarea de la începutul acestui subcapitol cu privire la absența poruncii lui Dumnezeu de a crește și de a se înmulți. Credem că răspunsul stă în faptul că oamenii reprezentați prin viețuitoarele pământului - adică Israelul Vechiului Legământ - aparțineau unui „pământ” care urma să treacă. „*Creșteți, înmulțiți-vă, și umpleți pământul*” se clădea pe

temelia unui Nou Legământ, într-un Nou „Pământ” (duhovnicesc), locuit și stăpânit de oameni născuți din Dumnezeu, indiferent din ce națiune sunt. De aceea „peștilor mării” li se dă porunca creșterii, înmulțirii și umplerii apelor (am arătat că marea reprezenta națiunile), pentru că oamenii sunt „pescuiți” din toate națiunile de către pescarii de oameni, din generație în generație. Ei sunt înviați, aduși la viață prin Evanghelia lui Hristos și locuiesc în „pământul nou”, spiritual nu fizic. Astfel urma să se împlinească făgăduința lui Dumnezeu dată părintelui Avraam: „[...] *toate familiile (națiunile) pământului vor fi binecuvântate în tine*” (vezi Geneza 12:3).

Facerea Omului

În continuare cităm pasajele care ne vorbesc despre facerea omului.

*Geneza 1:26: „Apoi Dumnezeu a zis: «**Să facem om după chipul Nostru, după asemănarea Noastră; el să stăpânească peste peștii mării, peste păsările cerului, peste vite, peste tot pământul și peste toate târătoarele care se mișcă pe pământ.**».”*

*Geneza 1:27-28: „Dumnezeu l-a făcut pe om după chipul Său, l-a făcut după chipul lui Dumnezeu; parte bărbătească și parte femeiască i-a făcut. **Dumnezeu i-a binecuvântat și Dumnezeu le-a zis: «Creșteți, înmulțiți-vă, umpleți pământul și supuneți-l; și stăpâniți peste peștii mării, peste păsările cerului și peste orice viețuitoare care se mișcă pe pământ.**»”*

Prima observație pe care o facem este că despre omul făcut în cea de-a șasea zi **nu se afirmă că este din pământ**, cum se spune despre viețuitoare. Absența specificării unei origini pământești a omului din versetul 26 vom vedea că nu este la voia întâmplării,

Întrucât acest om nu are origine pământească.

Pasajele citate anterior par să exprime același lucru; totuși observăm următoarele deosebiri:

Gen 1: 26	Gen. 1: 27-28
„ el ” (singular), parte bărbătească , stăpânește	„ ei ” (plural), parte bărbătească și parte femeiască , stăpânesc
Om după chipul și după asemănarea lui Dumnezeu (om cu <u>două naturi</u>)	Om doar după chipul lui Dumnezeu (are doar <u>o singură natură</u>)

Cu toate că în anumite traduceri ale Scripturii, în loc de „*el să stăpânească*” găsim „*ei să stăpânească*” (versetul 26), în opinia noastră traducerea care folosește singularul este cea corectă. Pe parcurs vom vedea mai bine acest lucru, însă acum aducem în atenție *Psalmul 8:3-8*. În versetul trei se face referire la crearea cerurilor din *Geneza 1*, după care se vorbește despre omul din cea de-a șasea zi și despre stăpânirea care i-a fost dată: „**L-ai făcut [...]**”, „**I-ai dat stăpânire [...]**”, „**le-ai pus sub picioarele lui [...]**”. Observăm că Psalmistul David folosește singularul, nu pluralul, ceea ce confirmă că traducerea corectă din *Geneza 1:26* este aceea care folosește singularul: „*el să stăpânească*”. Scriptura se verifică tot cu Scriptura, nu cu alte mijloace din exteriorul ei.

Vom studia facerea omului din ziua a șasea din cele două perspective, puse în evidență de coloanele tabelului anterior.

Omul după chipul și după asemănarea lui Dumnezeu

În *Geneza 1:26* Dumnezeu zice: „*Să facem om [...]*”. Acest „*să facem*” ne arată că Dumnezeu Tatăl era împreună cu Cuvântul la facerea omului din *Geneza 1:26*, după cum ne învață Duhul Sfânt și în Ioan capitolul 1:

Ioan 1:1-3: „La început era Cuvântul, și Cuvântul era cu Dumnezeu, și Cuvântul era Dumnezeu. El era la început cu Dumnezeu. Toate lucrurile au fost făcute prin El; și nimic din ce a fost făcut, n-a fost făcut fără El”.

Apostolul Pavel, inspirat de același Duh, scrie Bisericii din Colose despre acest adevăr al preexistenței lui Hristos (a Cuvântului), prin care și pentru care au fost făcute toate lucrurile și despre care spune că este chipul lui Dumnezeu.

Coloseni 1:15-17: „El este chipul Dumnezeului celui nevăzut, cel întâi născut din toată zidirea. Pentru că prin El au fost făcute toate lucrurile care sunt în ceruri și pe pământ, cele văzute și cele nevăzute: fie scaune de domnii, fie dregătorii, fie domnii, fie stăpâniri. Toate au fost făcute prin El și pentru El. El este mai înainte de toate lucrurile, și toate se țin prin El”.

Prin CUVÂNTUL care era de la început cu Dumnezeu, în *Geneza 1:26* s-a zis: „*Să facem om după chipul Nostru, după asemănarea Noastră [...]*”

Cine este acest om?

Din copilărie am auzit că Dumnezeu l-a făcut pe primul om, pe Adam, după chipul și asemănarea lui Dumnezeu, și desigur, lucrul acesta era spus în baza textului din *Geneza 1:26*. Așa au înțeles și înțeleg și acum cei mai mulți creștini. Noi avem o altă

înțelegere pe care urmează s-o explicăm. Înainte de-a face acest lucru vrem să punem în evidența câteva discrepanțe.

În Geneza capitolul 2 începând de la versetul 4 se găsește următoarea descriere:

„Iată istoria cerurilor și a pământului, când au fost făcute.

În ziua când a făcut Domnul Dumnezeu un pământ și ceruri nu era încă pe pământ niciun copăcel de câmp și nicio iarbă de pe câmp nu încolțea încă: fiindcă Domnul Dumnezeu nu dăduse încă ploaie pe pământ și nu era niciun om ca să lucreze pământul.

Ci un abur se ridica de pe pământ și uda toată fața pământului.

Domnul Dumnezeu a făcut pe om din țărâna pământului, i-a suflat în nări suflare de viață, și omul s-a făcut astfel un suflet viu.”

Pasajul continuă cu descrierea sădirii grădinii în Eden și punerea în grădină a omului făcut din țărâna pământului, după care Domnul face să răsară din pământ tot felul de pomi. În versetul 19, Dumnezeu face din pământ viețuitoarele și le aduce la om să le numească.

În acest moment trebuie să recunoaștem că avem o aparentă contradicție între relatarea cu privire la facerea omului din Geneza 1 și cea din Geneza 2. Succesiunea în crearea omului și a viețuitoarelor este opusă în cele două relatări:

Geneza cap. 1:20-25; 26 viețuitoarele → apoi **OMUL**;

Geneza cap. 2:7; 19 **omul** → apoi viețuitoarele.

Conflictul dintre cele două relatări este evident.

Toți creștinii acceptă în principiu că Dumnezeu nu poate să se contrazică pe Sine Însuși. În ce ne privește, avem convingerea

deplină că în Scripturi nu există nici o contradicție; desigur, în textul original și în înțeles duhovnicesc. Poate că prin traducere s-ar putea uneori să se schimbe înțelesul, însă lucrul acesta poate fi descoperit de cel ce cercetează Scripturile din toată inima. În cazul aparentei contradicții pe care am arătat-o, nu poate fi vorba de o traducere greșită, ea fiind redată suficient de fidel față de înțelesul textului original. De aceea, în continuare vrem să arătăm că **OMUL** din *Geneza 1:26*, despre care **nu se spune că este făcut din pământ** (cum se spune despre omul din *Gen. 2:7*) și care **are și chipul și asemănarea lui Dumnezeu, este diferit** de omul din *Geneza 2:7*, făcut din țărâna pământului. Acesta are **doar asemănarea lui Dumnezeu**, după cum arată textul următor:

*Geneza 5:1-2: „Iată cartea neamurilor lui Adam. În ziua când a făcut Dumnezeu pe om, l-a făcut după asemănarea lui Dumnezeu. l-a făcut **parte bărbătească și parte femeiască**, i-a binecuvântat și le-a dat numele de «om» în ziua când au fost făcuți.”*

Dacă pasajele sunt înțelese literal apare o contradicție. Însă pentru noi este evident că e vorba de doi oameni diferiți:

Geneza 1:27-28: Este creat omul, parte bărbătească și femeiască, după chipul lui Dumnezeu;

Geneza 5:1-2: Este amintit omul creat în *Geneza 2*, parte bărbătească și femeiască, după asemănarea lui Dumnezeu.

Prin urmare, omul din *Geneza 1:27-28*, parte bărbătească și parte femeiască, este făcut **după chipul lui Dumnezeu**, iar omul din *Geneza 5:1-2* este făcut **după asemănarea lui Dumnezeu**, tot cu parte bărbătească și parte femeiască. Contradicția în înțeles literal este eliminată doar dacă luăm în considerare și înțelesul duhovnicesc. Partea bărbătească și femeiască a omului din

Geneza 1:27-28 are un înțeles duhovnicesc, iar în *Geneza 5:1-2* este obligatoriu înțelesul fizic, deoarece se referă la primul Adam a cărui genealogie o prezintă în continuare.

În capitolul 5 ni se prezintă genealogia celor zece patriarhi de dinaintea potopului. Primul dintre ei este Adam și după cum deja am arătat la ziua a treia, patriarhii sunt aceia din care se naște „pământul” primei lumi. Nu avem nici o îndoială că în *Geneza* capitolul 5:1-2 și în capitolul 2 este vorba despre primul om, Adam, făcut din țărâna pământului, căruia Dumnezeu i-a suflat în nări **suflare de viață** și s-a făcut astfel un **suflet viu**. Spre deosebire de animale care au și ele suflare de viață, Adam **este făcut după asemănarea lui Dumnezeu**. De ce oare nu se vorbește aici și de chipul lui Dumnezeu? În înțelegerea noastră, aceasta este deoarece:

primul om - Adam - făcut din țărâna pământului, nu avea chipul lui Dumnezeu, ci doar asemănarea Lui (țărâna nu poate avea chipul lui Dumnezeu).

Asemănarea lui Dumnezeu în care a fost făcut Adam, constă în faptul că Dumnezeu l-a înzestrat cu o minte superioară animalelor, cu aspirații, cu pricepere, cu discernământ, cu capacitatea de-a vorbi și învăța, cu capacitatea de-a crea tot felul de lucruri prin mintea cu care a fost înzestrat. Elihu, vorbind în cartea lui Iov despre înțelepciunea omului, exprimă acest fapt într-un mod splendid:

*Iov 32:8-9: „Dar, de fapt, în om, **duhul, suflarea Celui Atotputernic dă priceperea**. Nu vârsta aduce înțelepciunea, nu bătrânețea te face în stare să judeci.”*

Una din cele mai deosebite însușiri ale minții, ale sufletului cu care a fost înzestrat omul, este **libera alegere**. Toți facem alegeri în sufletul nostru, iar acestea au consecințe. Primul Adam a fost pus în „grădina alegerii” (în Eden) tocmai ca să își exprime liber alegerea. Cei doi pomi din grădină au fost nominalizați pentru ca primul om, Adam, să-și exprime voința alegând liber. În această asemănare a lui Dumnezeu ne naștem noi, oamenii. Chipul lui Dumnezeu este cu totul altceva și îl primim doar prin nașterea din Duhul lui Dumnezeu. Această naștere este în exclusivitate acțiunea Celui ce ne aduce la viață, nu este acțiunea noastră.

Așadar, am arătat că omul descris în Geneza capitolul întâi nu este Adam. Să vedem însă cine este acest om.

*Ioan 1:1, 14: „La început era Cuvântul, [...]. Și **Cuvântul S-a făcut trup**, și a locuit printre noi, plin de har, și de adevăr. Și noi am privit slava Lui, o slavă întocmai ca slava **singurului născut din Tatăl**.”*

Credem că ceea ce descrie Evanghelia după Ioan în primul capitol este anunțat în mod tainic încă din Geneza 1 și anume venirea lui Isus Hristos în lume, întruparea Cuvântului. Hristosul Întrupat era Dumnezeu, **avea chipul lui Dumnezeu** datorită faptului că avea în Sine **Duhul fără măsură** (vezi *Ioan 3:34*) și totodată **era și om după asemănarea Lui Dumnezeu**, cum a fost și primul Adam în ziua când a fost făcut. Din primul Adam se trage genealogic David, apoi din fiul său Natan se trage Maria, iar din Maria se trage trupește Domnul Isus. Prin aceste explicații vrem să arătăm că în Isus găsim ambele naturi: **Dumnezeiască** - prin Duhul fără măsură care era în El și **omenească** - prin Maria, o fiică a lui David. Duhul lui Dumnezeu fără măsură care era în Isus ne dovedește că El era Dumnezeu. Avea și suflet asemenea oamenilor, deci era și om, însă neatins de păcat, cum a fost și primul Adam înainte de căderea lui. El nu S-a abătut deloc de la

voia Tatălui datorită Duhului fără măsură care era în El. Și cu toate că a fost încercat mult mai greu decât primul Adam, fiind dus de Duhul în pustie (nu într-o grădină) ca să fie ispitit de Diavolul, El nu a căzut în păcat. Scriptura ne învață că a avut o fire asemănătoare cu a păcatului care a intrat în lume prin primul Adam (vezi *Romani 8:3*).

Apostolul Pavel spune despre chipul lui Isus Hristos următoarele:

Filipeni 2:6-7: „El, cu toate că avea chipul lui Dumnezeu, totuși n-a crezut ca un lucru de apucat să fie deopotrivă cu Dumnezeu, ci S-a dezbrăcat pe sine însuși și a luat un chip de rob, făcându-Se asemenea oamenilor”.

Expresia „cu toate că” ne arată că Isus Hristos era Dumnezeu datorită chipului lui Dumnezeu care era în El. Totuși, nu se face deopotrivă cu Dumnezeu, deși era Dumnezeu, ci alege să se dezbrace pe Sine Însuși. Se dezbracă de bună voie, fiind făcut pentru puțină vreme mai prejos decât îngerii (vezi *Evrei 2:7*), făcându-Se „*asemenea oamenilor*”. Cuvântul „*asemenea*” ne arată că nu era identic cu oamenii care sunt căzuți în păcat, ci asemenea primului Adam înainte de căderea în păcat. Pe cruce Domnul Isus a fost dezbrăcat de hainele lui, de cămașa care era dintr-o singură țesătură și care n-avea nicio cusătură. Cămașa simbolizează desăvârșirea și Slava cu care era îmbrăcată Persoana Lui din punct de vedere spiritual (vezi *Ioan 19:23*). Credem că prin acest simbol al dezbrăcării Lui, chiar și de haine, ni se vorbește de starea primului Adam înainte de cădere, despre care ni se spune că era gol.

Deși cuvântul *gol* ne duce cu gândul la a fi dezbrăcat, adică fără haine, trebuie să vedem **aspectul spiritual al goliciunii** în care se afla primul Adam înaintea alegerii. Prin alegerea sa el urma să-și îmbrace „goliciunea” fie cu viața Cuvântului lui Dumnezeu (prin

ascultare de Dumnezeu), fie cu sinele morții venit prin cuvântul Șarpelui (prin ascultarea de el). De aceea, Domnul Isus a spus: *„Dacă voiește cineva să vină după Mine, să se lepede de sine, să-și ia crucea, și să Mă urmeze”* (Matei 16:24). Domnul vorbea despre sinele căzut în moartea primului Adam, prin care omul a încercat să fie ca Dumnezeu și despre lepădarea de faptele moarte ale propriului sine.

Hristos alege ascultarea de Tatăl până la moarte pe cruce, fiind dezbrăcat, „gol”, renunțând de bună voie la haina Slavei Lui. Această dezbrăcare de Sine Însuși (de puterea Sa de Dumnezeu/de Slava Sa) îl face să fie **asemenea (nu identic!) primului Adam de dinaintea căderii**, iar din această stare să **biruiască** pe Diavolul care l-a amăgit pe primul Adam pe când era gol. Din această postură de „dezbrăcat”, punând la o parte atotputernicia Dumnezeirii Sale, face alegerea ascultării de Tatăl până la moarte pe cruce, făcându-se păcat pentru noi (vezi 2 Corinteni 5:21). De aceea a strigat pe cruce cu glas tare: *„Dumnezeul Meu, Dumnezeul Meu pentru ce m-ai părăsit?”* (Matei 27:46). Acest strigăt ne arată că El a îndurat iadul despărțirii de Dumnezeu, prin păcatul luat asupra Lui, în locul tuturor oamenilor din toate generațiile: trecute, prezente și viitoare.

Prin contrast, **primul Adam socotește ca un lucru de apucat să fie ca Dumnezeu**, „mâncând” cuvintele amăgirii rostite de Șarpe. Astfel, Adam și-a „îmbrăcat goliciunea” cu moartea spirituală de la pomul cunoștinței binelui și răului. Prin ascultarea de **minciuna** Șarpelui, primul Adam din starea de „gol” ajunge „îmbrăcat” cu moartea dată de sinele lui. Îmbrăcarea este simbolizată de șorțul făcut de el din frunzele de smochin (smochinul este un simbol pentru firea pământească). După mii de ani, Domnul Isus a căutat rod în smochin și pentru că n-a găsit,

I-a blestemat (vezi *Matei 21:19*). Nimic bun nu locuiește în firea noastră pământească din primul Adam, simbolizată de smochinul fără rod. Orice încercare de-a fi îndreptățiți, plăcuți lui Dumnezeu prin fapte proprii, este blestemată.

La apropierea sfârșitului vieții pământești a celui de-al doilea Adam, adică a Neprihănitului Isus Hristos, vedem că alegerea Sa de-a asculta voia Tatălui, acceptând să bea paharul suferinței pentru păcatele lumii, are loc tot într-o grădină. Grădina se numește Ghetsimani. Sudoarea Lui se preface în sânge, având în față opțiunea de-a lua sau nu asupra Sa murdăria păcatelor omenirii din trecut, din prezent și din viitor. Din dragoste pentru Tatăl, care a iubit atât de mult lumea creată de El (vezi *Ioan 3:16*), a ales să asculte voia Lui, luând asupra Sa povara păcatelor tuturor oamenilor în trupul Său răstignit pe crucea de pe Golgota.

În *Geneza 1:26*, după ce Dumnezeu spune „*să facem om după chipul Nostru, după asemănarea Noastră*”, în continuare poruncește ca „*el să stăpânească [...]*”, **la singular**. Acest singular susține faptul că este vorba de întruparea Fiului lui Dumnezeu care urma să nimicească pe Diavolul și să-i ia împărăția.

Înainte de sfârșitul lucrării Sale de pe pământ, El le spune ucenicilor următoarele cuvinte:

*Ioan 16:32-33: „Iată că vine ceasul, și a și venit, când veți fi risipiți fiecare la ale lui; și **pe Mine Mă veți lăsa singur**; dar nu sunt singur, căci Tatăl este cu Mine. V-am spus aceste lucruri ca să aveți pace în Mine. În lume veți avea necazuri; dar **îndrăzniți, Eu am biruit lumea.**”*

Această declarație de biruință se referă la dobândirea stăpânirii asupra lumii prin Cuvântul Său și prin jerfa Sa care a urmat. Niciunul din frunțașii lumii Vechiului Legământ contemporani cu

El, care L-au urât fără temei, asemenați cu tot felul de „târătoare” (*Matei 12:34, Matei 23:33*), n-au putut să rămână în picioare în fața Cuvântului Său. Lucrul acesta a fost împlinit spiritual, și chiar literalmente:

*Ioan 18:4-6: „Isus, care știa tot ce avea să I se întâmple, a mers spre ei, și le-a zis: «Pe cine căutați?» Ei I-au răspuns: «Pe Isus din Nazaret!». Isus le-a zis: «Eu Sunt!». Iuda, vânzătorul, era și el cu ei. Când le-a zis Isus: «**Eu Sunt**» ei s-au dat înapoi, și **au căzut jos la pământ.**”*

Cu aproximativ șaisprezece secole mai înainte, Moise a fost trimis de Cel ce se numește „**Eu Sunt**” (adică însuși Dumnezeu) să scoată poporul Său din robia Egiptului (vezi *Exodul 3:14*). Acum **venise El însuși** să elibereze pe poporul Său din robia păcatului și a morții prin crucea care a urmat la câteva zile după acest eveniment al prinderii Sale. Cât de minunat este Domnul! Cine poate să refuze o astfel de dragoste?!

La trei zile după crucificare a urmat Învierea prin care și-a câștigat dreptul de stăpânire peste toate lucrurile, după cum a spus:

*Matei 28:18: „Isus S-a apropiat de ei, a vorbit cu ei, și le-a zis: «**Toată puterea Mi-a fost dată în cer și pe pământ.**»”*

Prin „*toată puterea*” (și **peste cer** și **peste pământ**) primită de Isus, Omul cu cele două naturi: Dumnezeu și Om, se înțelege că Tatăl I-a dat toată autoritatea și stăpânirea Hristosului Înviat. Astfel s-au împlinit cuvintele din *Geneza 1:26: „[...] El să stăpânească [...]”*.

Aceasta este împlinirea primei părți a stăpânirii (dată în *Gen. 1:26*), dobândită prin cruce și care a fost dată încă de la creație

Omului după chipul și asemănarea lui Dumnezeu, din *Geneza* 1:26.

A doua parte a stăpânirii (poruncită în *Gen. 1:28*) urma s-o înfăptuiască Omul făcut doar după chipul lui Dumnezeu (din *Gen. 1:27*), cu parte bărbătească și parte femeiască, adică Hristos Capul împreună cu Trupul Său, Biserica. Dumnezeu le spune: **„Creșteți, înmulțiți-vă, umpleți pământul și supuneți-l; și stăpâniți peste peștii mării, peste păsările cerului și peste orice viețuitoare care se mișcă pe pământ”**. Observăm că această poruncă mai conține și creșterea și înmulțirea, nu doar stăpânirea, cum este în *Gen. 1:26*.

Pasajele din Psalmul 8 și Evrei 2 dovedesc că stăpânirea peste toată lucrarea creației urma să fie împlinită de-abia la sfârșitul perioadei apostolice (din perspectiva omului).

Psalmul 8:3-8: „Când privesc cerurile - lucrarea mâinilor Tale - luna și stelele pe care le-ai făcut, îmi zic: „Ce este omul, ca să Te gândești la el? Și fiul omului, ca să-l bagi în seamă? L-ai făcut cu puțin mai prejos decât Dumnezeu, și l-ai încununat cu slavă și cu cinste. I-ai dat stăpânire peste lucrurile mâinilor Tale, toate le-ai pus sub picioarele lui: oile și boii laolaltă, fiarele câmpului, păsările cerului și peștii mării, tot ce străbate cărările mărilor.”

Psalmul 8 face o referire evidentă la creația din *Geneza* capitolul 1, pe care omul din cea de-a șasea zi trebuia s-o ia în stăpânire. Să observăm că după ce psalmistul spune **„cerurile - lucrarea mâinilor Tale - luna și stelele pe care le-ai făcut”**, în continuare ne spune: **„I-ai dat stăpânire peste lucrurile mâinilor Tale, toate le-ai pus sub picioarele lui”**, adică stăpânirea era inclusiv peste ceruri care sunt tot lucrarea mâinilor Lui, ca parte a creației din *Geneza* 1. **Cum putea primul Adam, făcut din țărâna**

pământului, să stăpânească peste ceruri? Răspunsul la această întrebare nu poate fi decât unul singur:

Omul din Geneza 1:26 nu este primul Adam, ci este al doilea Adam, adică Hristos.

În Evrei capitolul 2 apostolul, inspirat de Duhul, citează din Psalmul 8 și spune că Cel căruia îi sunt supuse toate lucrurile (create în Geneza 1) este Isus:

*Evrei 2:6-9: „Ba încă, cineva a făcut undeva următoarea mărturisire: «Ce este omul, ca să-Ți aduci aminte de el sau fiul omului, ca să-l cercetezi? L-ai făcut pentru puțină vreme mai prejos de înger, l-ai încununat cu slavă și cu cinste, l-ai pus peste lucrările mâinilor Tale: toate le-ai supus sub picioarele lui.» În adevăr, dacă i-a supus toate, nu i-a lăsat nimic nesupus. **Totuși, acum, încă nu vedem că toate îi sunt supuse.** Dar pe Acela care a fost făcut «pentru puțină vreme mai prejos decât îngerii» adică pe Isus îl vedem «încununat cu slavă și cu cinste» din pricina morții pe care a suferit-o; pentru ca, prin harul lui Dumnezeu, El să guste moartea pentru toți.”*

Deci, stăpânirea peste toată creația din Geneza 1 încă nu era „văzută”, împlinită pe deplin în secolul întâi, în perioada apostolică. **Această stăpânire nu putea să se refere la primul Adam** sau la descendenții lui firești, căzuți în păcat. Autorul Epistolei către Evrei chiar îl numește pe Isus ca fiind fiul omului despre care vorbește Psalmul 8, iar acest Psalm face referire clară la creația din Geneza 1.

Evrei capitolul 2:6-9 ne arată că Omul despre care vorbește Psalmul 8 este Isus,

Psalmul 8 vorbește despre stăpânirea care a fost dată Omului din Geneza 1:26,

așadar **Omul din Geneza 1:26 este Isus**, nu primul Adam.

Textele din *Psalmul 8* și din *Evrei 2* sunt o dovadă puternică a Duhului Sfânt că OMUL din *Geneza 1:26* este Isus Hristos, nu primul Adam.

Înainte de-a fi dat să fie răstignit Isus, Dumnezeu „scoate” din gura lui Pilat aceste cuvinte revelatoare: „**lată OMUL!**” (vezi *Ioan 19:5*). Considerăm că aceste cuvinte sunt ca un deget arătător spre OMUL din *Geneza 1:26*.

Următorul pasaj, tot din *Evrei*, ne arată ce mai rămăsese pentru ca să-l fie supuse toate lucrurile. Aceasta era a doua parte a stăpânirii despre care am vorbit anterior (*Gen. 1:28*).

Evrei 10:12-13: „El, dimpotrivă, după ce a adus o singură jertfă pentru păcate, S-a așezat pentru totdeauna la dreapta lui Dumnezeu, și așteaptă de acum ca vrăjmașii Lui să-l fie făcuți așternut al picioarelor Lui.”

Această așteptare era aproape de împlinire spre sfârșitul perioadei apostolice din primul secol. Revenirea lui Hristos trebuia să aibă loc când toți vrăjmașii Lui erau făcuți așternut al picioarelor Lui. S-a întâmplat acest lucru? În opinia noastră, cu siguranță DA! Vom arăta lucrul acesta în continuare.

Stăpânirea dată Omului cu două naturi

Dacă stăpânirea pământului stă în a domni peste toate făpturile create de Dumnezeu și dacă ar fi posibil în vreun fel ca omul să stăpânească la propriu peste peștii mării, peste păsări sau alte viețuitoare, atunci ar fi trebuit să vedem descrise în paginile Scripturii acțiuni întreprinse de Adam și de urmașii lui pentru a îndeplini această poruncă. Ca să ducem lucrurile puțin mai departe: cum putea Adam supune păsările care zboară sau balenele? Și cu ce scop? Dumnezeu nu dă astfel de porunci. În înțelegerea noastră acestea ar fi un nonsens.

În subcapitolul anterior am amintit despre stăpânirea Omului din Geneza 1:26 și despre „*toată puterea*”, toată autoritatea dobândită de Domnul Isus după învierea Sa. Întrebarea care se pune este: la ce se referă această putere? Sau cu ce scop a primit Domnul Isus toată puterea? Răspunsul nu poate fi altul decât că această putere, autoritate avea drept scop aducerea „cerului” și a „pământului” sub stăpânirea lui Dumnezeu. Satan trebuia să fie aruncat din cer și depozat de puterea și de stăpânirea pe care a primit-o prin amăgirea primului Adam. Faptul că cel rău stăpânea în lumea Vechiului Legământ este arătat atunci când el îl ispitește pe Domnul Isus:

*Luca 4:5-7: „Diavolul L-a suit pe un munte înalt, i-a arătat într-o clipă toate împărățiile pământului, și l-a zis: «**Ție îți voi da toată stăpânirea și slava acestor împărății; căci mie îmi este dată, și o dau oricui voiesc.** Dacă, deci, Te vei închina înaintea mea, toată va fi a Ta».”*

Cuvintele acestea au o importanță majoră în înțelegerea Scripturilor, de la Geneza la Apocalipsa. Prin ele vedem că Diavolul încearcă să-L ispitească și pe cel de-al doilea Adam, asemenea primului Adam. Ispitirea lui atinge culmea când

implicit îi cere Fiului să se lepede de Dumnezeu Tatăl și să-l accepte pe el, pe Diavolul, ca Dumnezeu. Acest lucru se vede din faptul că-l cere să se închine înaintea lui. Închinarea se cuvine doar Celui ce este Dumnezeu. Diavolul se credea Dumnezeu prin stăpânirea pe care o avea asupra împărățiilor pământului, stăpânire dobândită prin amăgirea primului Adam. Aceasta era stăpânirea ce trebuia smulsă de sub autoritatea diavolului și trecută sub autoritatea lui Dumnezeu. Vedem lucrul acesta împlinindu-se în Apocalipsa 11 cu versetul 15:

*„Îngerul al șaptelea a sunat din trâmbiță. Și în cer s-au auzit glasuri puternice, care ziceau: «**Împărăția lumii a trecut în mâinile Domnului nostru și ale Hristosului Său. Și El va împărăți în vecii vecilor**».”*

Astfel, urma să se îplinească Cuvântul lui Dumnezeu cu privire la stăpânire, spus în *Geneza 1:26-28*: prin cruce, urmată de înviere, de înălțare, iar apoi de vestirea Evangheliei prin sfinții apostoli până la marginile pământului. Pavel spune în primul secol că Evanghelia a fost vestită atunci „*oricărei făpturi de sub cer*” (vezi *Coloseni 1:23*). Iar prin această vestire a Evangheliei și prin biruința ei, toată puterea și supunerea i-a fost dată Domnului Isus Hristos și Bisericii Sale. Ceea ce a fost pierdut în Eden prin primul Adam a fost salvat de cel de-al doilea Adam pe crucea de pe Golgota care, împreună cu Biserica Sa apostolică, a biruit pe cel rău. De aceea Domnul Isus spune „*că Fiul Omului a venit să caute și să mântuiască ceea ce era pierdut*” (*Luca 19:10*). Diavolul a fost aruncat jos, iar Isus a fost înălțat mai presus de orice nume, „*pentru ca, în Numele lui Isus să se plece orice genunchi al celor din ceruri, de pe pământ și de sub pământ*” (*Filipeni 2:10*).

STĂPÂNIREA PĂMÂNTULUI	
LA ÎNCEPUTUL CREAȚIEI	LA SFÂRȘITUL CREAȚIEI
ÎN PRIMUL ADAM	ÎN AL DOILEA ADAM – ISUS
<ul style="list-style-type: none"> - Diavolul ispitește pe Adam în Eden - prima MINCIUNĂ: dacă mănânci ce a interzis Dumnezeu vei fi ca Dumnezeu (<i>Geneza 3:1-5</i>) 	<ul style="list-style-type: none"> - Diavolul ispitește pe Isus în pustie - ultima MINCIUNĂ: Ție îți dau stăpânirea pământului, vei fi Dumnezeul pământului dacă te vei închina mie (<i>Matei 4:8-9</i>)
<ul style="list-style-type: none"> - Adam a ascultat de Șarpe - pomul era <u>plăcut la privit, de dorit să-i deschidă mintea</u> (<i>Geneza 3:6</i>) - alege drumul îmbrăcării cu sinele morții - <i>Geneza 3:7</i> (frunzele de smochin->smochinul blestemat de Isus) 	<ul style="list-style-type: none"> - Isus îl respinge: „<i>Pleacă Satano!</i>” (<i>Matei 4:10</i>) - Isus ascultă de Dumnezeu Tatăl - alege drumul crucii = dezbrăcare de Sine (<i>Marcu 14:34-42</i>) - a fost făcut păcat - părăsit de Tatăl (<i>2 Cor. 5:21; Marcu 15:34</i>)
CONSECINȚA NEASCULTĂRII	CONSECINȚA ASCULTĂRII
<ul style="list-style-type: none"> - moartea spirituală a lui Adam - Adam - primul om mort cu fire pământească dătătoare de moarte spirituală - moartea omenirii în Adam 	<ul style="list-style-type: none"> - învierea lui ISUS în DUH-primul înviat - Duh dătător de viață (<i>1Cor.15:45; 1Pet. 3:18; Fapt. 26:23</i>) - Evanghelia->vestită în tot pământul - viață veșnică, spirituală - salvarea omenirii în Hristos
<ul style="list-style-type: none"> - pământul trece sub stăpânirea Satanei în prima lume și în a doua lume a Vechiului Legământ 	<ul style="list-style-type: none"> - pământul trece sub stăpânirea Domnului în a treia lume spirituală a Noului Legământ

Omul după chipul lui Dumnezeu

*Geneza 1:27: „Dumnezeu l-a făcut pe om **după chipul Său**, l-a făcut după chipul lui Dumnezeu; **parte bărbătească și parte femeiască i-a făcut.**”*

Dacă în Geneza 1:26 se vorbește despre întruparea Omului după chipul și după asemănarea lui Dumnezeu (adică despre Isus, Omul cu cele două naturi: om și Dumnezeu în același timp), în versetul 27 ni se vorbește doar de o singură natură. Omul acesta este doar după chipul lui Dumnezeu. El este alcătuit din parte bărbătească (adică Hristosul Glorificat, Capul) și parte femeiască (adică Biserica). Dumnezeu le-a zis lor:

„Creșteți, înmulțiți-vă, umpleți pământul și supuneți-l; și stăpâniți peste peștii mării, peste păsările cerului și peste orice viețuitoare care se mișcă pe pământ.” (Geneza 1:28)

Din versetul 26 am văzut că Omul cu cele două naturi, care și-a supus **de drept** toate lucrurile prin cruce și prin învierea Sa din morți, este Isus Hristos. Să observăm că porunca din versetul 28 este dată doar după biruința Lui, adică după ce El primește stăpânirea, autoritatea peste toate lucrurile (profețită în versetul 26: „*el să stăpânească*”). Preoții și iudeii contemporani cu El, orbiți de ura lor fără teme, nu au înțeles descoperirea pe care a făcut-o Dumnezeu prin gura lui Pilat, când a zis: „*lată Omul!*” (OMUL din Geneza 1:26). Imediat după ce au auzit aceste cuvinte au început să strige: „*Răstignește-l! Răstignește-l!*”.

Umplerea, supunerea și stăpânirea pământului de către omul făcut după chipul lui Dumnezeu

Spre deosebire de versetul 26 unde se spune: „el să stăpânească”, observăm că în versetul 28 nu este folosit singularul, ci pluralul: *creșteți, înmulțiți-vă, supuneți-l; și stăpâniți*. Aceste cuvinte sunt adresate omului care este alcătuit din parte bărbătească și parte femeiască și este făcut numai după chipul lui Dumnezeu: adică Hristos Capul și Trupul Lui, Biserica.

Porunca din Geneza 1:28 este o profeție spusă tainic cu foarte mult timp înainte de împlinirea ei. Ea este destăinuită de Domnul Isus înainte de înălțarea Sa la cer, când le spune foarte clar ucenicilor Săi cum să împlinească această poruncă:

*Matei 28:19-20: „Duceți-vă și **faceți ucenici din toate neamurile**, botezându-i în Numele Tatălui și al Fiului și al Sfântului Duh. Și învățați-i să păzească tot ce v-am poruncit. Și iată că Eu Sunt cu voi în toate zilele, până la sfârșitul veacului. Amin”.*

În înțelegerea noastră, **înmulțirea** urma să se îndeplinească prin acest „*faceți ucenici*”, prin propovăduirea și învățarea Cuvântului Evangheliei lui Hristos, nu printr-o relație firească dintre bărbat și femeie (așa cum încă mai înțeleg mulți creștini). Nu de perpetuarea speciei umane vorbește Dumnezeu când dă porunca din Geneza 1:28! Perpetuarea este ceva natural, face parte din creația văzută cu toate legile ei, creație care este făcută tot de Dumnezeu. Perpetuarea speciei umane are loc atât la cei ce ascultă de Dumnezeu, cât și la cei ce nu vor să audă de El. Cei din urmă nici nu-și pun problema ascultării de Domnul și totuși perpetuarea are loc și în cazul lor. De asemenea, toate speciile de animale și plante se perpetuează în mod natural pentru că Dumnezeu le-a creat în acest fel. Trebuie să înțelegem că

ascultarea poruncii lui Dumnezeu din Geneza 1:28 nu este un act instinctiv, ci unul intenționat, cu un scop clar și care are ca finalitate supunerea și stăpânirea „pământului”.

Fiindcă înmulțirea naturală are loc prin naștere naturală, să vedem cum vorbește apostolul Pavel despre naștere în contextul vestirii Evangheliei:

*1 Corinteni 4:15: „Căci chiar dacă ați avea zece mii de învățători în Hristos, totuși n-aveți mai mulți părinți; pentru că **eu v-am născut în Hristos Isus, prin Evanghelie**”.*

*Filimon 1:10: „Te rog pentru **copilul meu pe care l-am născut în lanțurile mele**: pentru Onisim,[...]”*

Înmulțirea firească are loc ca urmare a unei voințe și a unei semințe firești. Înmulțirea **duhovnicească**, adică acea înmulțire care vine prin nașterea din Duh, este urmarea unei nașteri dintr-o sămânță duhovnicească care este Cuvântul Evangheliei lui Hristos. Să observăm acest adevăr din pasajele următoare:

*1 Petru 1:23: „fiindcă **ați fost născuți din nou nu dintr-o sămânță care poate putrezi, ci dintr-una care nu poate putrezi, prin Cuvântul lui Dumnezeu, care este viu și care rămâne în veac**”.*

*Ioan 3:5-6: „Isus i-a răspuns (lui Nicodim): «Adevărat, adevărat îți spun, că, **dacă nu se naște cineva din apă și din Duh, nu poate să intre în Împărăția lui Dumnezeu. Ce este născut din carne este carne, și ce este născut din Duh este duh**».”*

Nicodim credea că Domnul Isus vorbea despre nașterea naturală, însă El vorbea despre nașterea duhovnicească, din Duhul lui Dumnezeu. Înmulțirea de care se vorbește în Geneza 1:28 este o urmare a nașterii din Duh, iar Duhul naște tot duh care intră în Împărăția lui Dumnezeu.

Tot prin înmulțire se zidește clădirea lui Dumnezeu în Hristos, o clădire **duhovnicească**, bine încheată, în creștere, prin legătura pe care o dă fiecare „piatră vie”. Această înțelegere ne luminează viața noastră de creștini, ca să trăim conștienți că suntem ființe duhovnicești care dau mai departe viață din Hristos, prin Evanghelie, nu doar corpuri biologice care au un suflet. Preocuparea noastră continuă trebuie să fie, în primă instanță, legată de latura duhovnicească, nu de cea pământească.

În pasajul următor vedem că astfel îi învăța Pavel pe Galateni.

Galateni 3:3: „Sunteți așa de nechibzuți? După ce ați început prin Duhul, vreți acum să sfârșiți prin firea pământească?”

Galateni 5:25: „Dacă trăim prin Duhul, să și umblăm prin Duhul.”

Și toate acestea pentru că suntem lucrarea duhovnicească a Domnului nostru.

*Efesenii 2:10: „Căci **noi suntem lucrarea Lui**, și am fost **zidiți în Hristos Isus** pentru faptele bune pe care le-a pregătit Dumnezeu mai dinainte, ca să umblăm în ele.”*

Apostolul Pavel spune că „**noi suntem lucrarea Lui**”, fiind zidiți în Hristos; în înțelegerea noastră, Pavel se referă la **lucrarea Lui Dumnezeu a cărei zidire a sfârșit-o în cea de-a șasea zi a creației** din Geneza 1.

*1 Petru 2:5: „Și voi, ca niște **pietre vii**, **sunteți zidiți ca să fiți o casă duhovnicească**, o preoție Sfântă, și să aduceți jertfe duhovnicești, plăcute lui Dumnezeu, prin Isus Hristos.”*

Petru spune că toți credincioșii alcătuiesc împreună casa lui Dumnezeu, fiind zidiți într-o clădire duhovnicească, în care jertfele aduse sunt duhovnicești. Dacă este o „**casă duhovnicească**” atunci și pietrele vii sunt ființe născute din Duh,

iar pentru că Domnul Isus spune că Duhul naște tot duh, nu carne, se înțelege foarte bine că **aceste pietre vii sunt ființe duhovnicești aduse la viață în duh, înviate în duh**, nu în carne.

Casa duhovnicească are în capul unghiului „piatra duhovnicească” care este Isus Hristos, cel dintâi înviat din morți în duh (vezi *1 Petru 3:18*). Nu Hristos înviat fizic, în trup de carne, a ajuns să fie pus în capul unghiului clădirii! Învierea Lui fizică a fost o împlinire a profeției din Psalmul 16:10 și un semn pentru necredincioșii din generația Lui, numiți de El „*un neam viclean și preacurvar [...]*” (*Matei 12:39*).

Apostolul Pavel ne luminează prin explicațiile sale arătând că Hristos era prezent și în vechime cu poporul Său Israel. Era nevăzut pentru ochii fizici, însă era prezent duhovnicește, fiind reprezentat prin **stâncă duhovnicească** din care au băut ei pentru a-și potoli setea duhovnicească, nu trupească.

1 Corinteni 10:4: „[...] și toți au băut aceeași băutură duhovnicească, pentru că beau dintr-o stâncă duhovnicească ce venea după ei; și stâncă era Hristos.”

Această stâncă duhovnicească este piatra pusă în capul unghiului clădirii lui Dumnezeu care este Biserica. Despre acest **om duhovnicesc** se vorbește tainic în Geneza 1:27. **Hristosul înviat în Duh este Capul, reprezentând partea bărbătească, iar Biserica născută din Duh este Trupul Său, reprezentând partea femeiască.**

În ziua a șaptea, Dumnezeu se odihnește de toată lucrarea pe care o zidise și o făcuse (vezi *Geneza 2:3*). Nu zice doar „*lucrarea pe care o făcuse*”, ci folosește și cuvântul „*zidise*”. Acest cuvânt nu este o întâmplare aici, întrucât prin acesta ni se vorbește cu mult timp înainte de zidirea lui Dumnezeu în Hristos. Cuvântul „*zidise*” se referă la aceeași zidire arătată de Pavel și de Petru,

care este de fapt noul Templu al lui Dumnezeu, reprezentat de cetatea Noului Ierusalim care se coboară din cer de la Dumnezeu, adică Biserica. Lucrurile dintâi, adică lucrurile făcute, au trecut la sfârșitul generației apostolice, ca să rămână ZIDIREA LUI DUMNEZEU, care este eternă și care nu se clatină.

Omul făcut după chipul lui Dumnezeu, având parte bărbătească și parte femeiască, Îl reprezintă pe Hristos Capul (care este bărbatul) și Biserica Sa, care este Trupul Său, fiind reprezentată prin femeie.

Hrana omului

Tot în ziua a șasea, Dumnezeu stabilește care să fie mâncarea omului creat în această zi.

*Geneza 1:29: „Și Dumnezeu a zis: «Iată că v-am dat orice iarbă care **face sămânță** și care este pe fața întregului pământ, și orice pom care are în el **rod cu sămânță**: aceasta să fie hrana voastră».”*

Observăm că hrana care pare să fie din lumea vegetală trebuia neapărat să fie cu sămânță. Sublinierea aceasta nu este fără semnificație, întrucât tema seminței este centrală în Scriptură. Știm că Isus Hristos este „Sămânța femeii” care urma să zdrobească capul Șarpelui. La rândul Lui, Hristos are ca rod o sămânță de urmași (vezi *Isaia 53*) care lucrează împreună cu El la zdrobirea capului Șarpelui (vezi *1 Corinteni 3:9*; *Romani 16:20*). Și în cazul hranei pentru omul din Geneza 1 trebuie să luăm în considerare înțelesul duhovnicesc. Porunca dată lui Adam cu privire la interdicția de-a „mânca” din rodul pomului cunoștinței

binelui și răului nu se referă la ce intră în pânțece, ci la ce intră în minte. Dorința stârnită de Șarpe de-a fi ca Dumnezeu prin deschiderea minții, prin cunoașterea binelui și răului, era o acțiune a minții, nu a pântecelui (vezi *Geneza 3:6*).

Dacă din acest pasaj am înțelege doar faptul că Dumnezeu a stabilit dieta pentru pânțelele omului, atunci limităm totul la ceva banal, din văzut, legat doar de fizic și de lucrurile pământești care sunt trecătoare. În Noul Testament învățătura este centrată pe ceea ce este **duhovnicesc**. Tot astfel, și în Vechiul Testament, învățătura are înțeles duhovnicesc, însă ea ne este prezentată prin umbra lucrurilor, nu prin realitatea lor. Realitatea urma să fie arătată odată cu întruparea, moartea, învierea, înălțarea și revenirea Domnului Isus în Slava Sa.

Crezul multor creștini este că oamenii de dinaintea potopului erau vegetarieni. În acea lume a trăit și neprihănitul Abel. El avea ca ocupație păstorirea turmelor de oi. Să nu fi consumat el lapte? Sau să nu fi mâncat el din carnea oilor? Să fi crescut el oile doar pentru jertfirea lor? E greu de crezut o asemenea explicație, deoarece Abel aduce o jertfă Domnului din oile întâi născute. Era un act de credință și de renunțare la sine prin faptul că a dat întâietate Domnului. În loc să-și fi ținut pentru el oile întâi născute, a renunțat și a dat Domnului ce avea mai bun. De aceea jertfa lui Abel a fost plăcută Domnului. Dacă Abel oricum nu mânca din carnea oilor și le creștea doar pentru jertfe, atunci de ce ar fi contat care oaie a adus-o ca jertfă? Și cum de S-a uitat Domnul cu plăcere la jertfa lui Abel dacă nu-l costase nimic? De la David învățăm că el nu a vrut să aducă Domnului o jertfă care să nu-l coste, prin aceasta arătându-și dragostea față de Dumnezeu.

În Vechiul Legământ, Dumnezeu dă mai multe porunci poporului Israel cu privire la hrana pentru trup. Să observăm una dintre ele, stabilită pentru timpul când era sărbătoarea azimilor.

*Exodul 12:20: „**Să nu mâncați pâine dospită; ci, în toate locuințele voastre să mâncați azimi.**”*

Cu toate că porunca trebuia să fie împlinită ad litteram, căci era în Lege, pâinea dospită este un simbol pentru păcat, dar mai ales pentru păcatul autoneprihănirii. Azimile sunt un simbol pentru neprihănirea lui Hristos pe care ne-o dă în dar și nouă prin credință. Învățătura duhovnicească pe care o dă Dumnezeu cu privire la păcat și neprihănire era punctul central al poruncii. Pentru a îndepărta din mintea noastră orice înțeles subiectiv, limitat, Domnul Isus spune că **nu ce intră în pântece spurcă pe om, ci ceea ce iese din gură** (adică ce iese din inimă, din minte) - *Matei 15:11*.

Călcarea poruncii în timpul sărbătorii azimilor era pedepsită cu moartea fizică (vezi *Exodul 12:19*). Prin analogie, acest păcat al autoneprihănirii, după ce Isus ne-a dat neprihănirea prin Harul Său, este pedepsit tot cu moartea, însă cu moartea a doua, adică despărțirea eternă de Dumnezeu.

Revenim la discuția despre hrană analizând următorul citat:

*Psalmul 63:5-6: „**Mi se satură sufletul ca de niște bucate grase și miezoase**, și gura mea Te laudă cu strigăte de bucurie pe buze, când mi-aduc aminte de Tine în așternutul meu, și **când mă gândesc la Tine în timpul priveghiurilor nopții**”.*

David scrie în acest psalm că își hrănește din belșug **sufletul** atunci când se gândește la Domnul. Această „hrană” vine prin gândire, deci este un rod al minții plină de bucurie când

meditează la Domnul, la Hristos pe care Îl aștepta să se arate la „împlinirea vremii” întrucât a profețit despre El.

*1 Corinteni 10:1-4: „Fraților, **nu vreau să nu știți** că părinții noștri toți au fost sub nor, toți au trecut prin mare, toți au fost botezați în nor și în mare, pentru Moise; toți **au mâncat aceeași mâncare duhovnicească, și toți au băut aceeași băutură duhovnicească**, pentru că beau dintr-o stâncă duhovnicească ce venea după ei; și **stâncă era Hristos**”.*

Din acest pasaj, vedem că apostolul Pavel **vrea să știm**, să înțelegem faptul că poporul Israel în pustie a mâncat **mâncare duhovnicească** și a băut **băutură duhovnicească**, nu doar mană și apă. A fost mâncare pentru suflet, pentru minte și îndrăznim să spunem că dacă nu ne-ar fi luminat Pavel am fi rămas la un înțeles strict legat de stomac.

*Ioan 4:34: „Isus le-a zis: «**Mâncarea Mea este să fac voia Celui ce M-a trimis, și să împlinesc lucrarea Lui** (împlinire = încheierea creației din Geneza).»”*

Și în acest caz vedem perspectiva unui înțeles duhovnicesc pentru hrană. Împlinirea voii, încheierea LUCRĂRII lui Dumnezeu era pentru Isus „mâncarea” Sa. Această „mâncare” este urmarea unui act conștient de ascultare în dragoste a voii lui Dumnezeu.

*Evrei 5:13-14: „Și **oricine nu se hrănește decât cu lapte, nu este obișnuit cu cuvântul despre neprihănire, căci este un prunc. Dar hrana tare este pentru oamenii mari, pentru aceia a căror judecată s-a deprins, prin întrebuințare, să deosebească binele și răul**”.*

Pasajul ne vorbește despre „hrana tare”, pentru mintea creștinului, care este primită prin priceperea Cuvântului Scripturii. Cuvântul trebuie mai înainte cercetat, apoi înțeles

duhovnicește, după care creștinul poate să facă deosebire între lucrurile bune și cele rele.

*Matei 16:6-12: „Isus le-a zis: «Luați seama și păziți-vă de aluatul Fariseilor și al Saducheilor.» Ucenicii se gândeau în ei, și ziceau: «Ne zice așa pentru că n-am luat pâini!» Isus, care cunoștea lucrul acesta, le-a zis: «**Puțin credincioșilor, pentru ce vă gândiți că n-ați luat pâini?** Tot nu înțelegeți? Și nici nu vă mai aduceți aminte de cele cinci pâini pentru cei cinci mii de oameni, și câte coșuri ați ridicat? Nici de cele șapte pâini pentru cei patru mii de oameni, și câte coșnițe ați ridicat? Cum nu înțelegeți că nu v-am spus de pâini? Ci v-am spus să vă păziți de aluatul Fariseilor și al Saducheilor?» Atunci **au înțeles ei că nu le zisese să se păzească de aluatul pînii, ci de învățătura Fariseilor și a Saducheilor.**»*

Cuvintele Domnului Isus dovedesc faptul că Fariseii și Saducheii se hrăneau cu „aluatul” învățăturii păcatului, aluat care era interzis prin simbolistica sărbătorii azimilor. Saducheii nu credeau nici în îngeri, nici în învierea morților. Fariseii însă credeau în amândouă. Aluatul Fariseilor nu era necredința în Dumnezeu, ci faptul că ei se autoîndreptăteau, se „hrăneau” cu faptele sinelui lor pe care le puneau înaintea lui Dumnezeu (vezi *Luca 18:10-14*). Învățătura autoneprihănirii și respingerea neprihănirii date prin har de către Hristos era „aluatul” lor.

În următoarele pasaje, Domnul Isus ne vorbește despre hrană în același înțeles duhovnicesc:

*Ioan 6:27: „**Lucrați nu pentru mâncarea pieritoare, ci pentru mâncarea care rămâne pentru viața veșnică, și pe care v-o va da Fiul omului; căci Tatăl, adică, însuși Dumnezeu, pe el L-a însemnat cu pecetea Lui.**»*

*Matei 4:4: „Drept răspuns, Isus i-a zis: «Este scris: **Om** nu trăiește numai cu pâine, ci cu orice cuvânt care iese din gura lui Dumnezeu».”*

*Ioan 6:54: „**Cine mănâncă trupul Meu, și bea sângele Meu, are viața veșnică; și Eu îl voi învia în ziua de apoi.**”*

În ultimul citat, Domnul Isus nu vorbește despre a mânca trupul Său fizic, ci despre primirea darului iertării prin jertfa Lui neprihănită de la cruce. Despre hrană pentru suflet, nu pentru pântece, se vorbește aici! Ținta învățaturii este primirea darului iertării prin care avem viața veșnică și învierea din morți!

Iată ce spune Domnul Isus despre mâncarea pentru pântece:

Matei 15:17: „Nu înțelegeți că orice intră în gură merge în pântece, și apoi este aruncat afară în hazna?”

Dacă orice intră în pântece este aruncat afară, cum de mai sunt unii care susțin (contrar învățaturii Domnului Isus) că pâinea și vinul de la cina Domnului se transformă în trupul fizic și sângele fizic al Domnului Isus? Acești oameni nu-și dau seama ce spun. Ei afirmă implicit că trupul și sângele Domnului Isus este aruncat afară în hazna, la gunoi. Aceasta este într-adevăr o blasfemie.

În pasajul următor vedem că lui Petru i-a fost foame în trupul său fizic, însă Dumnezeu îi dă o altă mâncare, la care el nu s-a așteptat.

Faptele Apostolilor 10:10: „L-a ajuns foamea, și a vrut să mănânce. Pe când îi pregăteau mâncarea, a căzut într-o răpire sufletească.” (vezi pasajul în continuare)

Observăm că Petru primește de la Dumnezeu o **mâncare duhovnicească**, o **învățătură**, o **descoperire** care arată că Dumnezeu a hotărât să dea mântuirea prin har și neamurilor.

Apostolul Pavel vorbește astfel despre hrană:

*2 Corinteni 9:10: „**Cel ce dă sămânță semănătorului și pâine pentru hrană** vă va da și vă va înmulți și vouă sămânța de semănat și va face să crească **roadele neprihănirii voastre.**”*

Rodul unui pom, de pildă al unui măslin, are ca scop să producă hrană pentru trupul fizic. Roadele duhovnicești, pe care le rodesc credincioșii lui Dumnezeu, hrănesc sufletul omului care ascultă învățătura semănată de semănătorii Domnului.

Apostolul Pavel a fost un mare semănător al Domnului. El a semănat Cuvântul lui Hristos toată viața lui de după chemarea pe care i-a făcut-o Domnul. Timotei a fost ucenicul lui, pe care el l-a hrănit cu cuvintele credinței și ale bunei învățături.

*1 Timotei 4:6: „Dacă vei pune în mintea fraților aceste lucruri, vei fi un bun slujitor al lui Hristos Isus, fiindcă **te hrănești cu cuvintele credinței și ale bunei învățături** pe care ai urmat-o până acum.”*

Hrana din Geneza 1 are înțeles duhovnicesc și se referă la mâncarea cu care trebuie să se hrănească sufletul omului mântuit, nu trupul lui fizic. Hrana pentru suflet trebuia să fie neapărat cu „sămânță”, căci tema seminței în Scripturi ocupă un loc central în planul lui Dumnezeu de mântuire, pentru că aceasta arăta spre Lucrarea lui Hristos și spre sămânța Lui de urmași.

ZIUA A ȘAPTEA: ODIHNA LUI DUMNEZEU

În acest capitol, vom arăta că odihna lui Dumnezeu din ziua a șaptea de la sfârșitul creației din Geneza, odihnă promisă și omului (vezi *Evrei 4:3-4*), urmează doar după împlinirea profeției din Apocalipsa, la revenirea Domnului Isus Hristos. În vreme ce pentru om lucrurile se desfășoară liniar, în timp, din perspectiva lui Dumnezeu totul a fost sfârșit deja la început în Geneza 1.

Geneza 2:2: „În ziua a șaptea Dumnezeu Și-a sfârșit lucrarea pe care o făcuse; și în ziua a șaptea S-a odihnit de toată lucrarea Lui pe care o făcuse.”

Geneza 2:3: „Dumnezeu a binecuvântat ziua a șaptea și a sfințit-o, pentru că în ziua aceasta S-a odihnit de toată lucrarea Lui pe care o zidise și o făcuse.”

Ziua a șasea încheie creația. În ziua a șaptea TOATĂ LUCRAREA este completă, deci nu a mai rămas **NIMIC, NIMIC, NIMIC** de făcut! Vremea lucrurilor făcute, adică a lucrurilor clătinate, a templelor zidite de mâini omenești, s-a încheiat. Ultimul Templu din Ierusalimul Vechiului Legământ, care era făcut de mâna omului, a fost dărâmat după Cuvântul Domnului Isus Hristos (vezi *Matei 24*). ZIDIREA **duhovnicească** a lui Dumnezeu în care locuiește El împreună cu poporul lui a fost pogorâtă din cer (vezi *Apoc. 21:1-3*). Oferta și promisiunea finală a lui Dumnezeu din generație în generație este:

odihna Lui din cetatea sfântă Noul Ierusalim, cetate care a fost „zidită” de mâinile Domnului Isus Hristos, întinse și străpunse pe crucea de la Golgota.

Porțile cetății sfinte nu se vor închide „Ziua”, pentru că în ea va fi doar zi, căci „noaptea” Vechiului Legământ (timp în care omul nu a putut vedea fața lui Dumnezeu) a trecut. Oricine dorește poate să intre în cetate ca să aibă parte de roadele pomului vieții, să-și potolească setea cu apele odihnei vieții și să fie luminat de prezența lui Dumnezeu. Din scaunul de domnie al lui Dumnezeu și al Mielului curge acum un râu cu apa vieții care dă viață veșnică. Moartea și domnia morții, cauzate de păcatul venit prin primul Adam și de Legea de la Sinai, au fost aruncate pentru eternitate în iazul de foc și de pucioasă. De acum și până-n veci de veci domnește dragostea lui Hristos care cheamă la viață pe toți cei însetați.

În baza veșnicului Nou Legământ, intrat în vigoare pe deplin la sfârșitul generației apostolice, care marchează și sfârșitul creației din ziua a șasea din Geneza 1, oricine crede în Evanghelie primește în dar viața veșnică. Această promisiune este pentru toate generațiile de oameni, în veci (vezi Gen. 17:7).

Putem afirma că fiecare creștin, pe parcursul vieții lui, trece prin procesul creației (la nivel individual), de la om căzut, mort în păcat, la om nou, la o creație nouă, fiind adus la viață veșnică de Hristos.

Creația care a avut loc pe parcursul primelor două lumi, la o scară istorică, într-un fel are loc în viața fiecărui creștin. Acest proces nu este fără suferință, pentru că suferința și durerile fac parte din procesul creației. De exemplu: aducerea la viață a unui copil,

din momentul concepției până la formarea lui completă cu chip de om (vezi Ps. 139:13-16), urmată de naștere, iar apoi de creștere, nu este un proces fără suferință și dureri atât pentru părinți (mai ales pentru mamă) cât și pentru copil. Credem că acest tipar pe care-l avem în lumea fizică este un simbol pentru realitatea din planul spiritual. Apostolul Pavel exprimă acest adevăr în Galateni 4:19 :

*„Copilașii mei, pentru care **iarăși simt durerile nașterii, până ce va lua Hristos chip în voi!**”*

Înainte de naștere bebelușul se află într-un lichid, este înconjurat de un „săculeț” în care „locuiește”, iar prin placentă își primește toate cele necesare dezvoltării sale. După naștere, după venirea lui în această lume, acestea nu mai sunt necesare. Tot astfel și sufletul și duhul nostru locuiesc într-un trup fizic care nu mai este necesar când plecăm din această lume în „lumea” lui Dumnezeu pentru care am fost creați. Acesta este scopul pentru care a fost creat omul pe pământ, ca în pânțele unei mame, într-un loc tainic (vezi Ps. 139), ca să primească Chipul lui Hristos și să fie pregătit pentru lumea și viața din prezența lui Dumnezeu.

Spre deosebire de celelalte zile, în ziua a șaptea Dumnezeu nu mai face nici o lucrare. Lucrarea lui Dumnezeu este terminată în cele șase zile din Geneza 1, din perspectiva Sa, însă nu și din perspectiva omului. Dacă acest lucru ar fi adevărat și din perspectiva omului, atunci creația ar fi fost **fizică**, referindu-se doar la univers, inclusiv la viața de pe pământ. Unde este atunci partea spirituală a creației? Sau Dumnezeu nu a creat și lucrurile spirituale? În înțelegerea noastră, Dumnezeu le-a creat pe toate în Geneza 1. Totuși, pentru om, creația spirituală are un parcurs lung și este descrisă în Scriptură de la Geneza la Apocalipsa.

Dacă Dumnezeu ar fi sfârșit **toată lucrarea** creației în Geneza 1, fără ca ea să includă celelalte lucruri relatate în Scripturi - inclusiv Apocalipsa - atunci implicațiile logice (grave) ar fi că:

a) celelalte Scripturi nu fac parte din toată lucrarea creației făcută de Dumnezeu;

b) întruparea Domnului Isus și lucrarea Sa nu ar fi parte din toată lucrarea lui Dumnezeu;

c) noi, creștinii aduși la viață de Hristos, nu am fi „lucrarea Lui”, deci învățătura apostolilor nu ar fi adevărată.

Dacă așa ar sta lucrurile, am fi victimele unei mari minciuni.

Scriptura vorbește de o singură lucrare pe care a făcut-o Dumnezeu, iar aceasta o găsim descrisă în Geneza 1. Chiar dacă ne repetăm, amintim că toate celelalte lucruri care sunt istorisite în Scripturi prezintă desfășurarea în timp uman a lucrării lui Dumnezeu încheiate în Geneza 1. Mulțumim lui Dumnezeu că ne-a luminat să înțelegem creația ca fiind o lucrare care ține de la Geneza până la Apocalipsa.

După ziua a șaptea nu mai urmează o altă zi!

Să notăm faptul că după ce este isprăvită toată creația, în ziua a șaptea **nu** se mai zice ca și în celelalte zile „*astfel a fost o seară și apoi a fost o dimineață*”, aceasta a fost ziua a șaptea. De ce oare? Deși poate părea de necrezut, răspunsul la această întrebare îl găsim în Apocalipsa. Aici este sfârșită toată lucrarea lui Dumnezeu din perspectivă temporală așa cum o vede omul încadrat în timp. Acest sfârșit are loc odată cu pogorârea din cer

a cetății Noul Ierusalim în care locuiește Dumnezeu. În această cetate ni se spune că nu va fi noapte.

Apocalipsa 21:25: „Porțile ei nu se vor închide ziua, fiindcă în ea nu va mai fi noapte.” (cuvântul „mai” nu apare în alte traduceri)

Aici găsim explicația de ce în cea de-a șaptea zi nu se mai spune: „a fost o seară și apoi o dimineață [...]”; pentru că unde locuiește Dumnezeu este doar lumina „Zilei”.

Sublinierea cu privire la porțile cetății Noului Ierusalim, care nu se vor închide ziua, este deosebită. În vechime, porțile cetăților se închideau de obicei noaptea sau când era război, însă ziua erau deschise. Vrăjmașii, răufăcătorii, acționau în primul rând pe întuneric, când nu puteau fi văzuți. În cetatea Noul Ierusalim este numai ziua și ea are etern porțile deschise pentru cei ce vor să intre ca să aibă parte de LUMINA ZILEI lui Dumnezeu. Faptul că cetatea se pogoară din cer dovedește că Noul Ierusalim este lucrarea lui Dumnezeu de la sfârșit, ZIDIREA ce încheie TOATĂ LUCRAREA LUI. Aceasta este o **cetate duhovnicească** în care este **lumină duhovnicească** și ziua tot duhovnicească. În ea locuiește Dumnezeu (Dumnezeu este Duh) și o luminează veșnic. Așadar,

ziua a șaptea din Geneza 2:3 trebuie văzută în același înțeles duhovnicesc, nu literal, întrucât ea este veșnică.

Deoarece în această zi Dumnezeu S-a odihnit de toată lucrarea Lui, să vedem care era însemnătatea odihnei Sabatului în perioada Vechiului Legământ.

Sabatul Legii era doar „umbra” adevăratei zile de odihnă

Să ne reamintim cea de-a patra poruncă dată de Dumnezeu pe muntele Sinai:

Exodul 20:10-11: „Dar ziua a șaptea este ziua de odihnă închinată Domnului, Dumnezeului tău: să nu faci nici o lucrare în ea, nici tu, nici fiul tău, nici fiica ta, nici robul tău, nici roaba ta, nici vita ta, nici străinul care este în casa ta. Căci în șase zile a făcut Domnul cerurile, pământul și marea, și tot ce este în ele, iar în ziua a șaptea S-a odihnit; de aceea a binecuvântat Domnul ziua de odihnă și a sfințit-o.”

Porunca odihnei Sabatului, cunoscută ca porunca a patra, este dată la muntele Sinai. Ea face parte din cele zece porunci care au fost rostite de Dumnezeu la Sinai, în auzul poporului Israel. Legea este un întreg, iar nesocotirea uneia dintre porunci aducea peste cel ce a încălcat-o vinovăția nerespectării tuturor celorlalte porunci. Întrucât porunca odihnei Sabatului este parte din Lege, vom face o analiză a Legii pentru a arăta:

- cum a fost dată Legea;
- care a fost impactul Legii asupra poporului Vechiului Legământ;
- ce menire a avut Legea și care a fost durata ei.

Întâi explicăm lucrurile legate de Lege, pentru ca apoi să putem înțelege ce înseamnă cu adevărat odihna Sabatului.

Poporul se afla la o anumită depărtare marcată de marginile din jurul muntelui care au fost stabilite de Moise după porunca lui Dumnezeu. Mulțimea a fost îngrozită de prezența lui

Dumnezeu pe munte și a cerut ca Dumnezeu să-i vorbească doar lui Moise, urmând ca ei să asculte de el. Israelii s-au îndepărtat de munte ca să nu-L mai audă, atât de îngroziți erau de prezența Sa. Moise s-a apropiat de norul în care era Dumnezeu și a ascultat cuvintele Lui (vezi *Exodul 20*).

Mesajul care a **îngrozit** poporul la Sinai, rostit de Dumnezeu din mijlocul focului, constă tocmai în cele zece porunci ale Legii pe care le-au auzit cu urechile lor. Ulterior, Moise le-a primit scrise pe cele două table de piatră chiar mai înainte de-a se da jos de pe munte.

Apostolul Pavel explică detaliat scopul Legii. Una din explicații spune că cele zece porunci ale Legii sunt o „*slujbă aducătoare de moarte*”.

*2 Corinteni 3:7: „Acum, dacă **slujba aducătoare de moarte, scrisă și săpată în pietre**, [...]”*

Observăm că Pavel se referă la Legea care era scrisă și săpată în pietre, făcând evident faptul că referirea este la cele zece porunci. Acesta era rolul Legii: să arate păcatul și neputința omului, iar prin aceasta să vină condamnarea lui la moarte. Dumnezeu avea în planul Său, făcut mai înainte de întemeierea lumii, să se îndure de oameni în dragostea Lui arătată în Hristos. Lucrul acesta este explicat de către apostolul Pavel creștinilor din Galatia astfel:

*Galateni 3:22-25: „Dar **Scriptura a închis totul sub păcat**, pentru ca făgăduința să fie dată celor ce cred, prin credința în Isus Hristos. Înainte de venirea credinței, noi **eram sub paza Legii, închiși** pentru credința care trebuia să fie descoperită. Astfel, Legea ne-a fost un îndrumător spre Hristos, ca să fim*

*socotiți neprihăniți prin credință. După ce a venit credința, **nu mai suntem sub îndrumătorul acesta.***

Am subliniat cuvintele care ne arată că nu mai suntem sub îndrumarea Legii. Deci Legea nu mai constituie pentru noi o „lumină” care să ne călăuzească în viața de credință. Ea a luminat până la venirea credinței, a păzit asemenea unui gardian pe un condamnat în închisoare până când a venit grațierea, adică hotărârea de eliberare dată de Dumnezeu în Hristos. Să ducem analogia un pas mai departe: ce se întâmplă cu gardianul care l-a păzit pe cel închis după ce este grațiat? Merge cu el acasă? Îl va însoți în continuare ca pe vremea în care era în închisoare? Toți știm răspunsul: nu! Misiunea gardianului față de fostul deținut s-a încheiat.

Cele zece porunci au „luminat” în timpul „noptii” Vechiului Legământ. Lumina lor este prea mică însă, bună doar pentru „celulele” din „închisoarea” Legii Vechiului Legământ. Acum avem parte de cea mai mare lumină, de Lumina Zilei eterne, în care ne luminează „Soarele” care a răsărit din înălțime, adică Domnul Isus Hristos.

În caz că cineva s-ar găsi să răstălmăcească cele arătate mai sus, vrem să spunem răspicat: cine crede că este liber să comită păcatele interzise de cele zece porunci nu a înțeles nimic din creștinism. Căci lumina lui Hristos este superioară luminii Legii, iar sfințirea oferită de Hristos tuturor celor care cred este dată tocmai pentru că El știe că nu avem în sinele nostru căzut puterea de-a împlini poruncile Legii. Prin Harul Său, prin îndurarea Sa, noi suntem născuți din nou ca să trăim o viață nouă, superioară celei cerute de Lege și aceasta doar în baza puterii și călăuzirii Duhului Sfânt. Legea nu are milă, ci

pedepsește - după faptă și răsplată. Un astfel de exemplu este în pasajul următor:

Deuteronom 19:21: „Să n-ai nici o milă, ci să ceri: viață pentru viață, ochi pentru ochi, dinte pentru dinte, mână pentru mână, picior pentru picior”.

Domnul Isus însă are o învățătură superioară Legii, spunând:

*Matei 5:43-44: „Ați auzit că s-a zis: «Să iubești pe aproapele tău, și să urăști pe vrăjmașul tău.» Dar Eu vă spun: **iubiți pe vrăjmașii voștri**, binecuvântați pe cei ce vă blastămă, faceți bine celor ce vă urăsc, și rugați-vă pentru cei ce vă asupresc și vă prigonesc [...]”*

Legea era adresată sinelui omului care a fost dovedit că este neputincios din cauza păcatului care locuiește în acesta (începând cu omul Adam din Eden). Orice încercare a omului de-a împlini cele zece porunci prin puterea propriului sine a fost, este și va fi un eșec. De aceea, Domnul Isus spune:

*Luca 9:23: „[...] «Dacă voiește cineva să vină după Mine, **să se lepede de sine**, să-și ia crucea în fiecare zi, și să Mă urmeze.»”*

Dacă cineva ar spune că cele zece porunci trebuie încă ținute de creștini, atunci și sinele căruia i se adresează ele trebuie să fie ținut în viață. Lucrul acesta ar fi contrar învățaturii Domnului Isus care ne cere să ne lepădăm de sinele nostru în fiecare zi. Tot astfel și Pavel ne învață că sinele nostru a fost răstignit împreună cu Hristos pe cruce.

*Galateni 2:20: „Am fost răstignit împreună cu Hristos, și trăiesc [...] dar **nu mai trăiesc eu** (sinele meu), ci **Hristos trăiește în mine**. Și viața pe care o trăiesc acum în trup, o trăiesc în*

credința în Fiul lui Dumnezeu, care m-a iubit și S-a dat pe Sine însuși pentru mine.”

Pavel o spune răspicat: „*nu mai trăiesc eu*” (sinele), „*Hristos trăiește în mine*”. Sinele nostru căruia i se adresau poruncile Legii a fost răstignit pe cruce împreună cu Hristos, a murit de drept, pentru ca să avem o nouă viață de la El. Iar dacă am murit cu Hristos, am murit și față de Lege; Legea nu mai are cui să i se adreseze pentru că eu nu mai sunt sinele meu. De acum sunt **o făptură nouă** în care trăiește Hristos; cele vechi s-au dus împreună cu robia Legii, „*iată că toate lucrurile s-au făcut noi*”.

Dacă într-adevăr Hristos este viu în noi, dacă a înviat în noi atunci suntem vii, avem viață veșnică din Duhul lui Hristos, iar Legea care dădea condamnarea la moarte nu mai are nici o putere asupra noastră. Cine susține încă aplicabilitatea Legii implicit susține și moartea pe care o dă Legea, făcând astfel zadarnic harul vieții adus de Hristos. Nu se poate cu amândouă: ori cu una ori cu alta. Nu putem fi și soția Legii și soția lui Hristos pentru că în Hristos am murit față de Lege (vezi Romani cap.7 și 8). Nu vi se pare că susținătorii aplicării Legii asupra creștinilor, fie chiar și parțial, ne propun o viață de adulter spiritual? Cei care se identifică în continuare cu moralitatea Legii, oricât de bine arată pe dinafară, s-ar putea să fie în cea mai gravă stare: starea de adulter spiritual.

În pasajul următor, Domnul Isus ne arată că trăirea după moralitatea Legii nu este suficientă pentru moștenirea vieții veșnice.

Luca 18:18-23: „[...]«Bunule Învățător, ce trebuie să fac ca să moștenesc viața veșnică?» Știi poruncile: «Să nu preacurvești; să nu uciți; să nu furi; să nu faci o mărturisire mincinoasă; să cinstești pe tatăl tău și pe mama ta.» «Toate aceste lucruri» I-

*a zis el «le-am păzit din tinerețea mea.» Când a auzit Isus aceste vorbe, i-a zis: «**Îți mai lipsește un lucru: vinde tot ce ai, împarte la săraci, și vei avea o comoară în ceruri. Apoi, vino și urmează-Mă.**» Când a auzit el aceste cuvinte, s-a întristat de tot; căci era foarte bogat.»*

Așadar, acest tânăr bogat a fost foarte atent ca să împlinească poruncile în speranța că pe baza lor va moșteni viața veșnică. Însă spre surprinderea lui, Domnul Isus îi spune că nu este suficient. Ceea ce-i lipsea era cel mai important lucru: renunțarea la sine. Iubirea sinelui și a posesiunilor l-a făcut ca la auzul cuvintelor Domnului Isus să se mâhnească și să plece întristat de tot (vezi *Marcu 10:22*). Ceea ce-i lipsea era faptul că nu a vrut să-și dea viața lui ca să primească o viață nouă de la Dumnezeu. Din acest exemplu învățăm că nu putem primi viața veșnică dacă nu renunțăm la sinele nostru, care este mort față de Dumnezeu, oricât de moral ar fi acesta. De fapt, în justificarea dată de moralitatea sinelui se ascunde, foarte subtil, respingerea harului dragostei Domnului Isus Hristos și a dependenței noastre **totale** de mila și bunătatea Lui.

În Biserica primară, erau persoane care susțineau că neamurile trebuie să păzească toată Legea lui Moise ca să poată fi mântuite (în Lege era inclusă și odihna Sabatului). Să nu uităm că perioada Legii nu era pe deplin încheiată înainte de distrugerea Templului din Ierusalim de către romani (în anul 70); odată cu această distrugere au încetat și jertfele levitice.

Iată pasajul la care ne referim:

*Faptele Apostolilor 15:5: „Atunci unii din partida Fariseilor, care crezuseră, s-au ridicat, și au zis că Neamurile trebuie să fie tăiate împrejur, și **să li se ceară să păzească Legea lui Moise.**”*

Apostolul Petru îi confruntă, calificând ceea ce cereau ei ca o ispitire a lui Dumnezeu.

*Faptele Apostolilor 15:10: „Acum, deci, **de ce ispitiți pe Dumnezeu, și puneți pe grumazul ucenicilor un jug pe care nici părinții noștri, nici noi nu l-am putut purta?**”*

Jugul la care se referă Petru era tocmai încercarea de-a fi neprihănit prin împlinirea Legii. Nu sistemul jertfelor era jugul cel mai greu, ci tocmai cele zece porunci care au îngrozit poporul la muntele Sinai, încât au cerut să nu le mai vorbească Dumnezeu.

În continuare vedem ce au hotărât apostolii și presbiterii din Ierusalim cu privire la creștinii dintre neamuri:

*Faptele Apostolilor 15:28-29: „**Căci s-a părut nimerit Duhului Sfânt și nouă, să nu mai punem peste voi nici o altă greutate decât ceea ce trebuie, adică: să vă feriți **de lucrurile jertfite idolilor, de sânge, de dobitoace sugrumate, și de curvie, lucruri de cari, dacă vă veți păzi, va fi bine de voi. Fiți sănătoși.**”***

Pasajul arată că Duhul Sfânt împreună cu apostolii au hotărât să li se ceară credincioșilor dintre neamuri (nu ludeilor dintre neamuri) să se ferească de cele patru lucruri interzise de Lege: curvie, sânge, dobitoace sugrumate și lucruri jertfite idolilor. Alegerea acestor patru lucruri poate fi motivată de faptul că ele erau foarte răspândite printre neamuri. Iar pentru că în bisericile dintre neamuri erau și creștini ludei, toate aceste fapte contrare Legii mai dădeau naștere și la certuri (vezi *Fapte 15:1-2*). Cele patru lucruri hotărâte de apostoli sunt numite de Iacov „**greutate**” (vezi *Fapte 15:28*), pentru că făceau parte din **jugul Legii** despre care Petru a spus că „[...] *nici părinții noștri, nici noi nu l-am putut purta*” (*Fapte 15:10*). Punerea acestei

greutăți din jugul Legii peste creștinii dintre neamuri care, spre deosebire de Iudei nu erau sub Lege, a fost o „**greutate**” necesară, de excepție, care ținea de perioada de tranziție de la Vechiul Legământ la Noul Legământ. Însă, spre deosebire de creștinii dintre neamuri, creștinii dintre Iudei trebuiau să țină toată Legea cu toate obiceiurile până la schimbarea ei (vezi *Fapte 21:21-25*). Această schimbare a avut loc la distrugerea cetății Ierusalimului și a Templului.

Observăm că nici măcar pentru perioada de tranziție de la Vechiul Legământ la Noul Legământ, porunca tinerii Sabatului Legii nu era inclusă în hotărârea Duhului Sfânt pentru creștinii dintre neamuri, lucru arătat de cuvintele lui Iacov: „**nicio altă greutate**”. Așadar, Sabatul nu a fost considerat de apostoli ca fiind o greutate necesară, cu toate că face parte din cele zece porunci ale Legii. Atunci ne întrebăm: dacă în perioada apostolică când Vechiul Legământ nu trecuse încă pe deplin nu li s-a cerut neamurilor păzirea Sabatului Legii sau a altor porunci din Legea dată prin Moise (în afară de cele patru lucruri amintite), de ce am cere noi astăzi păzirea sabbatelor săptămânale? Nu este suficient Hristos care a împlinit toată Legea și în locul nostru? El a luat jugul Legii asupra Lui pentru ca noi să fim eliberați de el pe deplin, nu parțial! El spune: „*Luați jugul Meu asupra voastră [...] căci jugul Meu este bun și sarcina Mea este ușoară*”. Jugul Lui este bun, însă jugul Legii nu este bun pentru om; odată cu schimbarea Legii trebuia schimbat și jugul Legii cu jugul lui Hristos care ne face liberi. Tot astfel, și Pavel spunea Galatenilor: „*Rămâneți, deci, tari, și nu vă plecați iarăși sub jugul robiei.*” (*Galateni 5:1*)

În toate cele afirmate până acum, nu vrem nicidecum să atacăm sfințenia pe care o cerea Legea prin cele zece porunci. Însă lucrarea de sfințire a omului n-a fost niciodată (și nici nu

va fi vreodată) primită prin Legea de pe Sinai, ci este doar prin lucrarea Duhului Sfânt:

„[...] legea Duhului de viață în Hristos Isus m-a izbăvit de Legea păcatului și a morții” (Romani 8:2)

Duhul acționează din interiorul nostru, din făptura cea nouă, pe când Legea acționează din exteriorul nostru, de pe tablele de piatră, care sunt lipsite de viață. Profeții Ieremia și Ezechiel au prezis vestea bună a lucrării de sfințire prin Duhul Sfânt pus în inima noastră cu multă vreme înainte de împlinirea ei, zicând astfel:

*Ieremia 31:33: „Ci iată legământul pe care-l voi face cu casa lui Israel, după zilele acelea, zice Domnul: **Voi pune Legea Mea înăuntrul lor, o voi scrie în inima lor; și Eu voi fi Dumnezeuul lor, iar ei vor fi poporul Meu.**”*

*Ezechiel 36:25-27: „Vă voi stropi cu apă curată, și veți fi curățiți; vă voi curăți de toate spurcăciunile voastre și de toți idolii voștri. Vă voi da o inimă nouă, și **voi pune în voi un duh nou**; voi scoate din trupul vostru inima din piatră, și vă voi da o inimă de carne. **Voi pune Duhul Meu în voi**, și vă voi face să urmați poruncile Mele și să păziți și să împliniți legile Mele.”*

Subliniem faptul că „Legea Mea” din primul citat nu se referă la cele zece porunci scrise pe piatră, ci la „legea Duhului de viață în Hristos Isus” scrisă în inima noastră și care lucrează în noi: dragoste, bucurie, pace, îndelungă răbdare, bunătate, facere de bine, credincioșie, blândețe, înfrânarea poftelor (vezi *Galateni 5:22-23*). Împotriva roadei Duhului Sfânt nu există lege, deci dacă suntem călăuziți de Duhul din interior am fost izbăviți de Lege; nu ne mai raportăm la ea ca s-o împlinim,

pentru că roada Duhului depășește cu mult lucrurile cerute de cele zece porunci.

Făptura nouă trăiește în sfințirea dată de credința în harul lui Hristos, sfințire care a fost într-adevăr vestită prin odihna Sabatului Legii, însă Legea nu i se mai aplică.

1 Timotei 1:9: „căci știm că **Legea nu este făcută pentru cel neprihănit, ci pentru cei fără de lege și nesupuși,[...]**”

Așadar, un credincios care susține că Legea încă i se aplică (sabatele fiind incluse în Lege) implicit nu acceptă că este neprihănit pe deplin prin harul lui Hristos, ci se vede încă în sinele omului vechi care se luptă ca prin ținerea Legii să se îndreptățească. Un astfel de credincios ar putea spune că tocmai pentru faptul că este neprihănit prin har ține Legea și sabatele săptămânale. În înțelegerea noastră un astfel de argument nu este validat de învățătura Scripturii. Am arătat deja superioritatea legii Duhului de viață. Din moment ce „*Legea n-a făcut nimic desăvârșit*” (Evrei 7:19), ni se dovedește că ea n-a fost dată de Dumnezeu cu intenția de a-l face pe om sfânt sau desăvârșit.

Cu toate că cele zece porunci sunt o imagine/umbră a neprihănirii pe care Hristos a împlinit-o, pentru sinele omului neputincios ele aduc moarte. Cu alte cuvinte, putem spune că din cauza neputinței sinelui omului, Legea este dătătoare de moarte, deci prin ea vine condamnarea la moarte, nu viața. Cel ce dă viața este „*Duhul dătător de viață*”, în care a fost înviat Domnul Isus din natura Lui de Fiu al Omului (vezi 1 Petru 3:18; 1 Corinteni 15:45). Biruința asupra morții stă pe temelia învierii lui Isus în Duh, nu pe temeiul Legii care dă putere păcatului: „*puterea păcatului este Legea*” (1 Corinteni 15:56).

Încheiem aici explicațiile cu privire la Lege, care au fost necesare pentru o mai bună înțelegerea a odihnei Sabatului.

La finalul celor patruzeci de zile și patruzeci de nopți petrecute de Moise cu Dumnezeu pe Sinai, Dumnezeu își încheie revelarea Legii prin ATENȚIONAREA cu privire la importanța odihnei Sabatului.

Iată ce a poruncit Domnul:

*Exodul 31:13-17: „Vorbește **copiilor lui Israel** și spune-le: «**Să nu care cumva să nu țineți** (observăm negativul) **sabatele Mele**, (observăm pluralul - *sabatele*) **căci acesta va fi între Mine și voi, și urmașii voștri**, (voi și urmașii - nu zice *copiii*) **un semn** (nu zice veșnic) **după care se va cunoaște că Eu sunt Domnul, care vă sfîntesc**. Să țineți Sabatul, căci el va fi pentru voi ceva Sfânt. **Cine îl va călca, va fi pedepsit cu moartea; cine va face vreo lucrare în ziua aceasta, va fi nimicit din mijlocul poporului său**. Să lucrezi șase zile; dar a șaptea este Sabatul, ziua de odihnă, închinată Domnului. **Cine va face vreo lucrare în ziua Sabatului, va fi pedepsit cu moartea**. Copiii lui Israel **să păzească Sabatul**, (observăm pozitivul și singularul: *Sabatul*) prăznuindu-l, ei și urmașii lor, **ca un legământ necurmat**. **Acesta va fi între Mine și copiii lui Israel un semn veșnic**; căci **în șase zile a făcut Domnul cerurile și pământul, iar în ziua a șaptea S-a odihnit și a răsuflat**.»”(tradus mai corect: a răsuflat înviorat, pe deplin satisfăcut)*

În următorul tabel, punem în evidență modul de exprimare diferit al lui Dumnezeu, de la începutul și de la sfârșitul pasajului, precum și însemnătatea repetiției poruncii cu privire la Sabat.

sabatele Mele (plural)	SABATUL (singular)
- Voi și urmașii voștri (nu îi numește <i>copii</i>) să <u>nu</u> care cumva să nu le țineteți	- Copiii să păzească SABATUL prăznuindu-l ca un legământ necurmat (adică veșnic)
- Un semn după care se va cunoaște că Eu Domnul vă sfințesc (adică un semn al promisiunii că Hristos îi va sfinți prin jertfa Sa)	- Un semn <u>veșnic</u> între Mine și copiii lui Israel, arătând că creația a fost terminată după 6 zile când a făcut cerurile și pământul (fără mare – vezi <i>Apoc. 21:1</i>)– apoi S-a odihnit
- Cine va călca semnul sabatului trecător al Legii va fi pedepsit cu moartea fizică	- Cine va călca SABATUL odihnei veșnice adus de Hristos , lucrându-și propria sfințire prin fapte, va fi nimicit din mijlocul poporului - adică moarte veșnică (vezi și <i>Fapte 3:23</i>)

În capitolul cinci din cartea Deuteronom, Moise reamintește cele zece porunci ale legământului încheiat cu Israel la Horeb. Cu privire la odihna Sabatului, în Deuteronom există o aducere aminte pe care n-o găsim în cartea Exodul capitolul 20 la darea Legii. Să urmărim citatul:

*Deuteronom 5:13-15: „Șase zile să lucrezi, și să-ți faci toate treburile. Dar **ziua a șaptea este ziua de odihnă a Domnului, Dumnezeului tău**: să nu faci nici o lucrare în ea, nici tu, nici fiul tău, nici fiica ta, nici robul tău, nici roaba ta, nici boul tău, nici măgarul tău, nici vreunul din dobitoacele tale, nici străinul care este în locurile tale, pentru ca și robul și roaba ta să se odihnească întocmai ca tine. **Adu-ți aminte că și tu ai fost rob în țara Egiptului**, și Domnul, Dumnezeul tău, te-a scos din ea cu*

*mână tare și cu braț întins: **de aceea ți-a poruncit Domnul, Dumnezeul tău să ții ziua de odihnă.***

Pe de o parte, odihna Sabatului Legii era o **aducere aminte** a faptului că Domnul i-a izbăvit din robia fizică a muncilor Egiptului, iar pe de altă parte era un semn prin care Israel cunoștea că Domnul îi sfințește în viitor (*Exodul 31:13-17*), adică îi va izbăvi și din robia spirituală a păcatului. Deoarece Scriptura învață că sfințirea este numai prin sângele lui Hristos (vezi *Evrei 13:12*), devine foarte clar faptul că **promisiunea izbăvirii** prin sfințirea dată în dar de Isus Hristos era **ținta** odihnei simbolizate/vestite de Sabatul Legii. Așadar, sabbatele săptămânale erau o aducere aminte, dar în același timp și o făgăduință viitoare pentru ei.

Unii credincioși consideră că porunca sabbatului săptămânal trebuie împlinită întocmai ca în perioada Legii. Cei care țin săptămânal această poruncă de la Sinai, nu de la creație (odihna de la creație nu este săptămânală), consideră că ea este încă în vigoare. Prin urmare, majoritatea celor care cred că trebuie împlinită în același fel și astăzi au și credința că nu pot fi mântuiți fără împlinirea ei, întrucât calcă Legea lui Dumnezeu. Ei cred că trebuie împlinită întocmai cum e scris, ca o lege veșnic aplicabilă. În opinia lor, toate cele zece porunci ar fi încă în vigoare, având stăpânire și asupra creștinilor. Oare așa să fie?

Să cercetăm dacă este adevărat sau nu, observând câteva învățături care rezultă din pasajul citat din *Exodul 31*:

- Ținerea sabbatelor săptămânale a fost **o poruncă dată strict Israelului Vechiului Legământ** (nu Neamurilor!) și călcarea lor avea consecințe grave.

Sabatul, ca zi săptămânală de odihnă, era parte a Vechiului Legământ. El nu a fost poruncit pentru credincioșii lui Dumnezeu

de dinaintea Legii și nu este nici pentru Biserică. Niciun sfânt de dinaintea alegerii poporului Israel nu a ținut în vreun fel ziua a șaptea ca zi de odihnă închinată Domnului. Nu găsim acest lucru scris în Scripturi. Să ne gândim la Avraam, care este reprezentativ și despre care Scriptura nu ne spune că ar fi ținut ziua a șaptea ca zi de odihnă, deși Dumnezeu se odihnise în ziua a șaptea, la creație, cu mult timp înainte de nașterea lui Avraam. Argumentul unor credincioși că Sabatul săptămânal este ziua a șaptea de la sfârșitul creației (din *Geneza 2:2-3*) nu stă în picioare datorită exemplului lui Avraam despre care nu se spune că l-a ținut. Credem că nimeni nu pune la îndoială faptul că Avraam a fost un credincios plăcut lui Dumnezeu, mântuit prin credință, fără să fi ținut sabatele în vreun fel.

În Israelul Vechiului Legământ, călcarea Sabatului era pedepsită cu moartea fizică. În *Numeri 15:32-36* citim despre un om din Israel care a cules lemne în ziua Sabatului. Domnul i-a poruncit lui Moise ca acest om să fie ucis cu pietre, afară din tabără. Prin urmare, dacă porunca ținerii Sabatului Legii este încă în vigoare atunci și consecința călcării lui trebuie să fie încă în vigoare. Nu am auzit ca vreun credincios din zilele noastre să fi fost ucis pentru nerespectarea Sabatului.

Sabatele săptămânale nu sunt o condiție a mântuirii sau o poruncă pentru credincioșii din Biserica lui Hristos din zilele noastre.

- Sabatele erau **un semn** între Dumnezeu și poporul Israel.

*Exod. 31: 13: „**Să nu care cumva să nu Țineți sabatele Mele, căci acesta va fi între Mine și voi, și urmașii voștri, un semn după care se va cunoaște că Eu sunt Domnul, care vă sfințesc [...]**”*

Observăm că atenționarea este făcută prin folosirea negativului: „să nu care cumva să nu Țineți”. Prin expresia „sabatele Mele” (la plural) și prin ținerea lor ca „**un semn**” repetat săptămânal, copiii lui Israel **cunoșteau că Domnul îi sfințește**. Este o mare deosebire între expresia „*un semn*” de la început și expresia „*un semn veșnic*” de la sfârșitul pasajului. Vom vedea că și semnificațiile acestor două expresii diferă. De asemenea, exprimarea de la început prin negativul „să nu” este schimbată la sfârșitul pasajului prin pozitivul „să păzească”. Lucrul acesta nu este o întâmplare, întrucât călcarea sabatelor Legii avea aceeași consecință negativă pentru om ca și călcarea celorlalte nouă porunci. De fapt, din acest „să nu” se poate vedea spiritul poruncilor Legii, care era condamnarea.

Avertismentul Domnului reamintit mai sus este revelator cu privire la sabatele săptămânale. Acestea erau doar un semn, în perioada Vechiului Legământ, prin care Dumnezeu îi înștiința că El este Domnul care îi sfințește (sfințire care urma să fie dată de Hristos). Tot astfel, Avraam a primit ca semn al Noului Legământ, pe care l-a făcut Dumnezeu cu el și cu sămânța lui în Geneza 17, porunca tăierii împrejur în carne. Acest semn era pentru Israel ca o pecete, un simbol al adevăratei tăieri împrejur: a „inimii”, care urma să fie făcută de Duhul Sfânt (vezi *Geneza 17:11; Romani 2:28-29; 4:11*). Din sămânța genealogică a lui Avram a fost mântuită doar sămânța lui Avraam care a fost și spirituală, nu doar genealogică.

Am amintit deja că, în Faptele Apostolilor capitolul 15, Biserica apostolică hotărăște ca acest semn (tăierea împrejur) să nu fie cerut creștinilor dintre neamuri. Hristos a adus împlinirea lui prin adevărata tăiere împrejur, care este tăierea împrejur a inimii făcută de Duhul. Deci și semnul Sabatului Legii s-a împlinit pentru că sfințirea făcută de cunoscut prin Sabatul Legii a fost adusă, iar adevărata odihnă primită în dar de la Hristos este veșnică, continuă, nu doar o dată pe săptămână. Lucrarea lui Hristos a dus la schimbarea Vechiului Legământ cu Noul Său Legământ, legământ care a intrat în vigoare definitiv la distrugerea Templului și a Ierusalimului din primul secol când au încetat și jertfele levitice.

Lucrarea de sfințire a poporului Său Israel, prin jertfa Domnului Isus Hristos, urma să aibă loc la sfârșitul Legii Vechiului Legământ; atunci a încetat și semnul sabbatelor săptămânale, după cum a încetat și semnul tăierii împrejur în carne, fiind înlocuit de tăierea împrejur a inimii. Nu se poate ca semnul Noului Legământ (tăierea împrejur) dat lui Avraam în Gen. 17:11 să înceteze, iar semnul Sabatului Legii să continue. Vestirea, sau promisiunea sfințirii anunțată prin semnul sabbatelor săptămânale nu-și mai are rostul după ce a fost adusă sfințirea. Prin urmare, sabbatele săptămânale și-au încheiat menirea, întrucât promisiunea vestită prin ele a fost împlinită. În același fel, jertfele levitice care erau aduse la templu au încetat și nici nu mai pot fi necesare, deoarece **jertfa supremă, unică, a fost adusă odată pentru totdeauna de Hristos.**

Ținerea sabbatelor săptămânale ca un semn era de fapt o **repetată amintire** a promisiunii că Domnul face lucrarea de sfințire pentru popor. **Crezând în această promisiune cu toată inima lor, ei trebuiau să se odihnească în fiecare Sabat săptămânal și în acest sens era o zi închinată Domnului.** O

consecință implicită a acestui semn este că Legea nu sfințește, ceea ce ne confirmă și citatele amintite anterior. Iar sfințirea nu putea veni înainte de trecerea Legii, care era o slujbă aducătoare de condamnare la moarte.

Pentru poporul Israel era importantă ținerea sabatelor până la sfârșitul Legii, până la aducerea sfințirii sau, cum spune *Daniel 9:24*: „[...] **până la aducerea neprihănirii veșnice** [...]”. De aceea, Domnul Isus vorbind despre sfârșitul Veacului Legii (nu al lumii fizice, cum încă se mai susține), despre distrugerea Templului și revenirea Lui în Slavă le spune ucenicilor Lui (care erau evrei) în *Matei 24:20*: „**Rugați-vă ca fuga voastră să nu fie iarna, nici într-o zi de Sabat**”. Și din acest verset vedem că ziua odihnei Sabatului trebuia ținută de poporul Israel până la sfârșitul Veacului Legii. Creștinii care țin astăzi sabbatele săptămânale și încă așteaptă în viitorul nostru împlinirea evenimentelor care sunt descrise în *Matei 24* ar trebui să se roage ca fuga să nu fie în ziua Sabatului. Este cineva care face lucrul acesta?

Cunoaștem din relatările Evangheliilor că Domnul Isus a fost acuzat de elita iudaică de călcarea sabbatului săptămânal pentru că făcea vindecări și-n zilele de Sabat. Unul din răspunsurile pe care El le dă la această acuzație este următorul:

Matei 12:8: „**Căci Fiul omului este Domn și al Sabatului.**”

Din moment ce Scriptura ne vorbește în epistola lui Pavel către Romani despre sfârșitul Legii (nu doar despre cea ceremonială, ci despre toată Legea), atunci cum poate să mai spună cineva că aceasta este veșnică? După ce Hristos ne-a făcut părtași Duhului dragostei Sale, nu ne mai raportăm viața la cele zece porunci ale Legii, ci la exemplul Lui. Nu sfințenia cerută de Lege este exemplul nostru, ci dragostea lui Hristos primită în noi prin Duhul Său care ne face să strigăm „**Ava!**” adică: „**Tată!**”. În dragoste

este împlinită și porunca Legii (vezi *Rom. 13:9-10*), însă fără ca Legea să mai stăpânească peste noi. Dacă Sabatul Legii trebuie încă ținut, atunci implicit acceptăm că suntem sub stăpânirea Legii și căutăm să fim plăcuți Domnului prin ținerea ei.

În *1 Corinteni 15:56* Pavel ne învață că „*Boldul morții este păcatul; și puterea păcatului este Legea*”, deci păcatul este acela care dă moartea (desigur, nu cea fizică!). Prin urmare, dacă valabilitatea Legii este veșnică, atunci și puterea care dă moartea prin păcat este veșnică; nimeni nu ar putea fi înviat din morți prin credința în Evanghelie, dacă Legea este încă în vigoare. Adevărul însă este că „*legea Duhului de viață în Hristos Isus [...]*” (*Romani 8:2*) a înlocuit Legea de la Sinai, ne-a izbăvit de Legea Vechiului Legământ, iar această nouă „Lege” este veșnică, după cum și Legământul cel Nou făcut în sângele Lui Hristos este veșnic.

În Hristos, nu moralitatea celor zece porunci ale Legii este izvor de viață, ci dragostea Lui primită în inima noastră. În Scriptură găsim scris că „*Dumnezeu este Dragoste*” (*1 Ioan 4:8; 16*), însă nu găsim scris că „*Dumnezeu este Lege*”. Legea este sfântă, dar omul nu o poate împlini. Sfințenia, neprihănirea cerută de Lege a fost împlinită de Hristos pentru noi.

Apostolul Pavel reduce Legea la o singură poruncă:

Galateni 5:14: „*Căci **toată Legea** se cuprinde într-o singură poruncă: «Să iubești pe aproapele tău ca pe tine însuși»*”,

iar din *Galateni 3:24* am văzut că Legea a fost dată doar ca „***un îndrumător spre Hristos***”. După ce L-am cunoscut pe Hristos prin credință am primit Duhul, iar dacă umblăm prin Duhul nu mai avem nevoie de îndrumarea care a fost (nu mai este) a Legii. Nu putem fi și sub călăuzirea Legii și sub călăuzirea Duhului.

Dacă am putea împlini cele zece porunci ar fi prea puțin ca să fim plăcuți lui Dumnezeu. De fapt, Domnul Isus când este întrebat: „Învățătorule, care este **cea mai mare poruncă din Lege?**”, El nu citează nici una din cele zece porunci, însă le citează pe acelea care ne învață iubirea de Dumnezeu și de aproape (vezi *Deuteronom 6:5; Leviticul 19:18*).

Dacă semnul odihnei săptămânale, a celei de-a șaptea zile, ar fi fost rânduit de Dumnezeu tuturor oamenilor mântuiți pentru totdeauna, atunci de ce mai vorbește Domnul Isus despre o altă odihnă?

*Matei 11:28-29: „Veniți la Mine, toți cei trudiți și împovărați (de condamnarea Legii), și **Eu vă voi da odihnă** [...], veți găsi **odihnă pentru sufletele voastre.**”*

Implicația faptului că Domnul Isus spune „**Eu vă voi da odihnă**” este că nimeni nu a avut ADEVĂRATA ODIHNĂ prin sabbatele săptămânale, pentru că Sabatul Legii era doar un semn/simbol pentru adevărata odihnă venită după sfințirea dată în dar de Domnul Isus Hristos. Odihna sabatului săptămânal a fost doar o umbră a odihnei Lui Dumnezeu de la sfârșitul creației din Geneza.

„Odihna Lui”, din ziua a șaptea din Geneza 2:2-3, a fost adusă pentru cei mântuiți de către Domnul Isus Hristos.

Prin revenirea Lui duhovnicească în Împărăția Sa, este sfârșită creația lui Dumnezeu din Geneza 1, nu doar din perspectiva lui Dumnezeu, ci și din perspectiva omului.

➤ Sabatul ca „**semn veșnic**” vine la urmă.

Prima oară vin sabatele săptămânale, ca „*un semn*” pentru promisiunea sfințirii pe care urma s-o dea Domnul. Acest „*un semn*” încetează o dată ce „*semnul veșnic*” (sfințirea și, ca urmare, odihna veșnică) a fost adus și s-a arătat în baza unui „*legământ necurmat*” (neîncetat, veșnic, adică Noul Legământ). Acest „*un semn veșnic*” din *Exodul 31:17* nu poate descrie unul repetat săptămânal, asemenea celui dat țării pământești a Vechiului Legământ, întrucât semnul veșnic aparține unei patrii veșnice, cerești, a Noului Legământ (vezi veșnicia țării în *Geneza 17:7*, *Evrei 11:16*). Iar dacă patria și legământul sunt veșnice, dintr-o zidire nevăzută, dincolo de granițele timpului, atunci nici Sabatul nu mai poate să fie săptămânal. Sfințirea și adevărata odihnă date în dar de Domnul nu sunt săptămânale, ci sunt permanente. Noi suntem uniți cu El printr-un legământ veșnic care își are „*rădăcina și temelie pusă în dragoste*” (vezi *Efesenii 3:17*), nu într-un sistem de reguli. Toți împreună alcătuim trupul Său duhovnicesc; suntem soția Lui, de aceea odihna este duhovnicească și închinarea este duhovnicească, continuă, fără sfârșit. De pildă, cum ar fi dacă într-o familie soția i-ar acorda soțului doar o zi pe săptămână? Este evident ridicolul unei astfel de relații.

În pasajul următor, Moise vorbește poporului Israel despre intrarea în odihna țării Canaan doar după izbăvirea de toți vrăjmașii lor, izbăvire care urma să-i elibereze și de frică.

*Deuteronom 12:10: „Dar veți trece Iordanul, și veți locui în țara pe care v-o va da în stăpânire Domnul, Dumnezeul vostru. **El vă va da odihnă, după ce vă va izbăvi de toți vrăjmașii voștri care vă înconjoară, și veți locui fără frică.**”*

Să reprezentăm mai sugestiv ordinea lucrurilor care duc la odihnă, în baza citatului de mai sus:

DUPĂ BIRUINȚA ASUPRA VRĂJMAȘILOR

URMEAZĂ INTRAREA ÎN ODIHNĂ

DISPARE FRICA DE VRĂJMAȘI

Din felul în care se exprimă Moise, se înțelege că el știa că nu va trece Iordanul. Cel ce urma să-i treacă Iordanul în țara Vechiului Legământ era Iosua (Ieshua). El este umbra lui Hristos care urma să treacă pe poporul Său în țara Noului Legământ la adevărata odihnă. Iosua nu a oferit adevărata odihnă în țara Vechiului Legământ, cum vom vedea în pasajul din Evrei 4 pe care-l vom cita ulterior.

Mai întâi, să observăm că **sfîntirea** i-a fost făgăduită implicit lui Avraam de către Dumnezeu prin jurământul din *Geneza 22:15-18*. Explicarea acestei făgăduințe este dată de Duhul Sfânt prin preotul Zaharia care face legătura între cuvintele lui Moise din citatul anterior și făgăduința din *Geneza 22:15-18*. Să urmărim cu atenție citatele:

Geneza 22:15-18: „Îngerul Domnului a chemat a doua oară din ceruri pe Avraam și a zis: «Pe Mine însumi jur» zice Domnul «pentru că ai făcut lucrul acesta și n-ai cruțat pe fiul tău, pe singurul tău fiu, te voi binecuvânta foarte mult și-ți voi înmulți foarte mult sămânța, și anume: ca stelele cerului și ca nisipul de pe țărmul mării; și sămânța ta va stăpâni cetățile vrăjmașilor ei. Toate neamurile pământului vor fi binecuvântate în sămânța ta, pentru că ai ascultat de porunca Mea!»”

*Luca 1:72-75 : „Astfel Își arată El îndurarea față de părinții noștri, și Își aduce aminte de **legământul Lui cel Sfânt**, potrivit*

*jurământului **prin care Se jurase părintelui nostru Avraam** că după ce **ne va izbăvi din mâna vrăjmașilor noștri**, ne va îngădui să-l slujim **fără frică**, trăind înaintea Lui **în sfințenie și neprihănire**, în toate zilele vieții noastre.”*

În pasajul din Luca 1, preotul Zaharia, inspirat de Duhul Sfânt, face un rezumat al făgăduinței lui Dumnezeu dată lui Avraam și reamintită de Moise în *Deuteronom 12:10*. Din tabelul următor putem observa legăturile care există între pasajele citate din scrierile lui Moise și Luca 1. Concluzia foarte clară din cântarea lui Zaharia este că tot ce a fost făgăduit prin Avraam și prin Moise are un profund înțeles duhovnicesc și își are împlinirea în Noul Legământ al Domnului Isus Hristos. Lucrul acesta este evident în înțeles duhovnicesc, deoarece în înțelesul literal/fizic, poporul Israel în Canaan, sub conducerea lui Iosua, nu a avut odihnă pentru multă vreme (*Judecători 3:8*: „Domnul S-a aprins de mânie împotriva lui Israel, și i-a vândut în mâinile lui Cușan-Rișeataim, împăratul Mesopotamiei. **Și copiii lui Israel au fost supuși opt ani lui Cușan-Rișeataim.**”). Făgăduința lui Dumnezeu dată lui Avraam nu putea să se refere la această scurtă perioadă de liniște.

Prin tabelul următor am pus în evidență faptul că făgăduința odihnii este împlinită doar în Hristos.

SCRIERILE LUI MOISE -----	----->EVANGHELIA DUPĂ LUCA
<i>Gen. 22:15-18</i> - „pe Mine însumi jur” - „sămânța ta va stăpâni cetățile vrăjmașilor ei”	<i>Luca 1:72-75</i> - „se jurase părintelui nostru Avraam” - „Își aduce aminte de legământul Lui cel sfânt”
<i>Deut. 12:10</i> - „veți locui în țară”	

<p>- „<i>El vă va da odihnă</i>” - „<i>vă va izbăvi de toți vrăjmașii</i>” - „<i>veți locui fără frică</i>”</p>	<p>- „<i>ne va izbăvi din mâna vrăjmașilor</i>” - „<i>să-l slujim fără frică</i>” (slujire în odihna neprihănirii) - „<i>trăind ... în sfințenie și neprihănire</i>” (împlinit în Hristos) - „<i>legământul Lui cel sfânt</i>” (Noul Legământ)</p>
<p><i>Exod 31:13</i> - „<i>sabatele Mele ... [vor] fi un semn ... că Eu Domnul vă sfințesc</i>” <i>Exod 31:16</i> - „<i>să păzească Sabatul ... ca un legământ necurmat</i>”</p>	
<p><i>Exod 31:17</i> - „<i>un semn veșnic; căci în șase zile a făcut Domnul cerurile și pământul, iar în ziua a șaptea S-a odihnit ...</i>”</p>	

Dacă citim cu atenție *Exodul 31:17*, vedem că **SABATUL ca semn veșnic** este arătat ca venind **după** ce Dumnezeu a făcut cerurile și pământul în șase zile (fără mare și tot ce este în ele – cum este în *Ex.20:11*). Cum?! Dumnezeu a făcut cerurile și pământul în șase zile!? Nu scrie că au fost făcute în *Geneza 1:1*, iar apoi că cerul a fost făcut în a doua zi, iar pământul s-a arătat din ape în cea de-a treia zi? Pasajul din *Exodul 31:17* dovedește și mai puternic ceea ce susținem în acest studiu. Aici se vorbește (se profetește) despre Cerul Nou și Pământul Nou din Apocalipsa 21 („*marea nu mai era*”), nu despre cosmos sau despre Terra.

Sunt și alte pasaje în Scriptură unde vedem din nou că **semnul veșnic** nu se referă la o ținere veșnică a Legii și a odihnei Sabatului rânduit de Lege.

*Evrei 4:7-10: „El hotărăște din nou o zi: «**Astăzi**» - zicând, în David, după atâta vreme, cum s-a spus mai sus: «Astăzi, dacă auziți glasul Lui, nu vă împietriți inimile!» Căci, **dacă le-ar fi dat Iosua odihna, n-ar mai vorbi Dumnezeu după aceea de o altă zi. Rămâne, deci, o odihnă ca cea de Sabat pentru poporul lui Dumnezeu. Fiindcă cine intră în odihna Lui, se odihnește și el de lucrările lui, cum S-a odihnit Dumnezeu de lucrările Sale.**” (Dumnezeu s-a odihnit la sfârșitul creației.)*

Observăm că ziua de odihnă este numită „**Astăzi**”, printr-o nouă hotărâre a lui Dumnezeu pentru o „**altă zi**” (vezi vers.10). Acest „**astăzi**” al unei alte zile se referă la „ODIHNA Lui” din ziua a șaptea de la sfârșitul Creației. Ziua a șaptea din *Geneza 2:2-3* este cu siguranță ziua la care se referă Evrei 4, iar aceasta este numai zi, fără noapte, și nesăptămânală. Sabatele Legii începeau seara (deci venea noaptea) și se sfârșeau în seara zilei următoare (vezi *Leviticul 23:32*). Această „**altă zi**” nu se referă la o altă zi a săptămânii, ci la ultima zi a creației, la ZIUA eternă a domniei și prezenței lui Hristos din cetatea Noului Ierusalim.

În același citat mai observăm că odihna este legată de intrarea în țara promisă sub conducerea lui Iosua. Aici ni se spune că **prin Iosua nu a fost dată ODIHNA** (din cea de-a șaptea zi de la sfârșitul creației). Sabatele Legii au fost ținute și după intrarea în Canaan, nu ca o împlinire a făgăduinței odihnei Lui (de la creație), ci tot ca un semn că această odihnă urma să fie dată în viitor. Semnul acesta are valoare de simbol și este limitat în timp, după cum a fost și Canaanul pământesc. Tot astfel a fost și cu tăierea împrejur care a încetat, fiindcă din cer ne-a fost dat Duhul Sfânt pentru a ne „**tăia împrejur inima**”, adică pentru a ne lumina mintea. Semnele - care aparțin umbrelor, nu realității - încetează odată cu venirea **realității** prin Hristos. EL a adus ODIHNA lui Dumnezeu din *Geneza 2:2-3* la sfârșitul generației apostolice,

când a încetat Vechiul Legământ odată cu distrugerea Templului din Ierusalim. Odihna este veșnică, după cum și **neprihănirea** Lui dată nouă în dar este tot veșnică.

Unii creștini spun că în textul din *Evrei 4* nu se face deloc referire la Sabat. Să vedem ce cuvânt este folosit în original în *Evrei 4:9* și să-l comparăm cu termenul original folosit pentru Sabat în Evanghelii:

„Sabbatismos”, în *Evrei 4:9* (G4520 în concordanța Strong);

„Sabbaton”, în *Luca 6:2* (G4521 în concordanța Strong).

Concordanța Strong spune că *Sabbatismos* este o formă derivată a cuvântului *Sabbaton*. Deci nu putem trece peste acest adevăr doar ca să motivăm cumva valabilitatea ținerii poruncii Sabatului Legii și în Noul Legământ.

În înțelegerea noastră porunca Sabatului din *Exodul 20:11* este într-adevăr motivată prin ziua de odihnă de la creație. De asemenea, observăm că în *Evrei 4:4* se face referire tocmai la odihna de la creație. Atât odihna din *Evrei 4* cât și odihna Sabatului Legii din *Exodul 20* fac referire la odihna din cea de-a șaptea zi a creației. Aceasta ne îndreptățește să concluzionăm că acea „**altă zi**” din *Evrei 4:7-8*, numită „**Astăzi**”, determină **încetarea Sabatului Legii**. Sabatul nu era decât un semn pentru acest „**Astăzi**” al odihnei veșnice din Ziua prezenței eterne a lui Dumnezeu în mijlocul noului Său popor duhovnicesc, în baza unui Nou Legământ.

Israelul Vechiului Legământ a încetat să mai fie poporul ales la sfârșitul generației apostolice, odată cu distrugerea Templului și a Ierusalimului din anul 70 (conform istoriei). Astfel, perioada Legii s-a încheiat pe deplin și odată cu ea și Sabatul Legii. Astăzi Dumnezeu este Dumnezeul tuturor celor care-L cheamă din orice națiune ar fi.

Odihna cea adevărată a Noului Legământ este ODIHNA lui Hristos de la sfârșitul creației (zidirea nouă) făcută de mâinile Lui străpunse pe cruce.

- Sabatul era ziua prin care se amintea săptămânal că biruința finală este a lui Dumnezeu.

Din perspectiva lui Dumnezeu toată lucrarea creației a fost încheiată în Geneza 1. Poporul Israel trebuia să se odihnească săptămânal **în siguranța promisiunii lucrării de sfințire de la sfârșitul creației** din cea de-a șasea zi, sfințire în baza căreia se putea intra în Odihna Lui din cea de-a șaptea zi. Sfințirea și binecuvântarea zilei a șaptea ne vorbesc tainic despre desăvârșirea lucrării Lui de la finalul celei de-a șasea zile pe care Dumnezeu urma s-o facă prin Mesia. Nu perioada unei zile de 24 de ore a fost binecuvântată și sfințită de Dumnezeu la sfârșitul creației! Cei răscumpărați de Mesia au fost sfințiți și binecuvântați cu prezența Sa în eternitatea Odihnei Zilei Lui.

Din perspectiva omului sfârșitul nu venise încă, iar **lucrarea lui Dumnezeu**, care avea ca finalitate **sigură** ODIHNA Lui prin aducerea sfințirii, era încă în desfășurare în perioada apostolică. Încheierea lucrării lui Dumnezeu prezentată în Geneza 1 era foarte aproape pentru generația apostolică, nu pentru generațiile următoare (sau pentru noi, cum încă mai susțin unii creștini astăzi). Așadar, după încheierea creației duhovnicești a lui Dumnezeu, după înnoirea tuturor lucrurilor, după venirea

Împărăției Lui cu putere (vezi *Marcu 9:1*) și după ce toți vrăjmașii sfințirii poporului Lui duhovnicesc au fost biruiți (în perioada apostolică), făcuți „așternut al picioarelor Lui”, începând cu secolul întâi odihna și sfințirea sunt date din generație în generație oricui crede în Evanghelie.

Să vedem acest adevăr din pasajul următor:

Evrei 4:3: „Pe când noi (cei din secolul I), fiindcă am crezut, intrăm în «odihna» despre care a vorbit El când a zis: «Am jurat în mânia Mea că nu vor intra în odihna Mea!» Măcar că lucrările Lui fuseseră isprăvite încă de la întemeierea lumii.” (adică în *Geneza 1*)

Din perspectiva omului sabatele săptămânale erau o prevestire și o continuă amintire că victoria finală va fi a lui Dumnezeu, care le va da în dar sfințenia sau neprihănirea veșnică, după cum spune *Daniel 9:24*. Sabatele săptămânale erau și o chemare la credința că Domnul este acela care nimicește pe toți vrăjmașii Lui (vezi *Evrei 10:13*), adică **pe vrăjmașii sfințirii poporului Său prin credința în crucea Domnului Isus Hristos** (*Filipeni 3:18: „[...]sunt mulți, care se poartă ca vrăjmași ai crucii lui Hristos”*).

Deci, intrarea în ODIHNA lui Dumnezeu de la întemeierea lumii (*Geneza 2:3*) urma să vină și pentru **poporul Lui duhovnicesc** mântuit prin credință, la sfârșitul perioadei apostolice. Vrăjmașii Lui au fost făcuți ATUNCI așternut al picioarelor Lui prin vestirea și biruința Evangheliei în toată lumea (vezi *Coloseni 1:23; 1 Timotei 3:16*).

După toate cele spuse până acum despre odihna Sabatului, o concluzie importantă este următoarea:

Ținerea Sabatelor Legii a arătat faptul că darul sfințirii nu fusese încă adus de Domnul, cei ce le țineau nu erau încă sfințiți

(mântuiți prin credință). Dacă cineva mai ține astăzi sabatele săptămânale, considerându-le necesare pentru mântuire, după ce sfințirea a fost adusă de Domnul Isus Hristos, înseamnă că acea persoană este încă în așteptarea sfințirii și mântuirii. În consecință, acea persoană nu a intrat nici în odihna Lui. Ne întrebăm atunci: ce-a făcut Domnul Isus Hristos pentru o persoană care nu este încă sfințită? Ce a primit această persoană de la Domnul prin sacrificiul Său de la Golgota?

Am văzut deja chemarea Domnului Isus la odihnă, din *Matei 11:28*:

*„Veniți la Mine, toți cei trudiți și împovărați, și **Eu vă voi da odihnă** [...]”*

Odihna promisă de Domnul Isus este la timpul viitor: „**vă voi da**”. Desigur că următoarea întrebare ar trebui să ne vină în minte:

Când urma să dea Domnul ODIHNA?

Răspunsul îl găsim tot în Scriptură:

2 Tesaloniceni 1:7: „[...] și să vă dea odihnă atât vouă, care sunteți întristați, cât și nouă, la descoperirea Domnului Isus din cer, cu îngerii puterii Lui, într-o flacără de foc, ca să pedepsească pe cei ce nu cunosc pe Dumnezeu și pe cei ce nu ascultă de Evanghelia Domnului nostru Isus Hristos.”

Apostolul Pavel le spune credincioșilor din Tesalonic ce erau prizonieri pentru credință când anume urma ca ei să primească odihna, iar prigonitorii lor care nu ascultau de Evanghelie să primească pedeapsa. Este spus foarte clar că aducerea odihnei și a pedepsei urma să aibă loc la descoperirea Domnului Isus Hristos din cer „*cu îngerii puterii Lui*”. Cele două pasaje citate (din *Matei* și *2 Tesaloniceni*) vorbesc despre aceeași odihnă: ODIHNA lui Hristos în care vor intra prin credință toți aceia care au

răspuns chemării Evangheliei și au rămas statornici în credință până la sfârșitul veacului Vechiului Legământ. Dacă Hristos nu a revenit în Împărăția Sa duhovnicească atunci nici odihna nu a fost adusă, lupta cu vrăjmașii continuă, iar vrăjmașii nu au fost făcuți încă așternut al picioarelor Lui. Cine înțelege lucrurile în acest fel trăiește cu perspectiva Bisericii primului secol, de dinaintea trecerii de la Vechiul Legământ la Noul Legământ. În acest caz, trimiterea apostolilor de către Domnul n-ar fi adus nicio schimbare în urma luptei lor cu „domniile și stăpânirile răutății care erau în locurile cerești” (vezi *Efesenii 6:12*). Dacă ar fi așa, ar trebui să declarăm falimentul luptei Bisericii apostolice cu Diavolul, iar supunerea tuturor lucrurilor de către Hristos împreună cu Biserica Sa nu ar fi avut loc. Creștinii care nu cred în biruința Bisericii apostolice continuă o luptă imaginară cu duhurile răutății, lucru care pe mulți îi duce la nesiguranță și frică. În ce ne privește, am înțeles din Scriptură că **Isus Hristos - cel întâi înviat în DUH - a revenit biruitor în natura Sa duhovnicească, nu fizic, cum încă îl mai așteaptă mulți creștini.**

O revenire fizică, văzută a lui Isus Hristos nu se va întâmpla niciodată pentru că Scriptura nu ne învață așa ceva. După înălțare, Domnul Isus Hristos și-a reluat slava Lui ca Dumnezeu. Dumnezeu este Duh, iar Duhul nu are trup fizic: „[...] un duh n-are nici carne nici oase [...]” (vezi *Luca 24:39*).

Odihna veșnică ne-a fost adusă când Domnul și-a luat în stăpânire Împărăția cu putere, în generația apostolică (vezi *Marcu 9:1*), după distrugerea Ierusalimului și a Templului Vechiului Legământ din anul 70 - conform istoriei.

La finalul acestui capitol, concentrăm ceea ce am arătat în două tabele.

Primul tabel arată ziua de odihnă reprezentată prin umbre și realități.

ZIUA DE ODIHNĂ	
UMBRA	REALITATEA
- Sabatul săptămânal (al celei de-a șaptea zi a săptămânii)	- SABATUL (al celei de-a șaptea zi a CREAȚIEI)
- Sabatele sunt umbre ale odihnei repetate săptămânal (de seara până seara)	- SABATUL este realitatea odihnei în ziua odihnei continue a Noului Legământ
- un semn săptămânal că Domnul îi sfințește în viitor	- un semn veșnic , nesăptămânal, că Domnul i-a sfințit prin sângele Său
- <i>Un semn între Mine și voi și urmașii voștri (firești) - Exod. 31:13</i>	- <i>Un semn veșnic între Mine și copiii lui Israel (duhovnicești) - Exod. 31:17</i>
- Călcarea Sabatului Legii după ce omul a lucrat șase zile: orice muncă fizică se pedepsea cu moartea fizică - <i>Exod. 31:15</i>	- Călcarea Sabatului sfânt : a face vreo lucrare în vederea îndreptării prin fapte bune în ZIUA aceasta (după aducerea darului sfințirii prin Isus) aduce nimicirea, adică moarte veșnică spirituală- <i>Exod.31:14, Fapt. 3:23</i>
- Un legământ trecător (VECHIUL LEGĂMÂNT - <i>Gen. 15:18-21</i>) făcut cu AVRAM având numele lui vechi	- Un legământ veșnic (NOUL LEGĂMÂNT- <i>Gen. 17:8</i>) făcut cu AVRAAM având un nume nou

Următoarele pasaje ne vorbesc despre odihnă și vor fi citate doar cu anumite accentuări.

2 Samuel 7:11: „și ca pe vremea când pusesem judecători peste poporul Meu Israel. **Ți-am dat odihnă izbăvind-te de toți vrăjmașii tăi.** Și Domnul îți vestește că-ți va zidi o casă.”

1 Cronici 23:25: „Căci David a zis: «**Domnul, Dumnezeul lui Israel, a dat odihnă poporului Său, și va locui pe vecie la Ierusalim**»;

(desigur, Noul Ierusalim duhovnicesc care se coboară din cer)

Isaia 32:17: „Lucrarea neprihănirii va fi pacea, **roada neprihănirii: odihna și liniștea pe vecie.**”

Ezechiel 34:15: „Eu însumi Îmi voi paște oile, **Eu le voi duce la odihnă**, zice Domnul Dumnezeu.”

Matei 11:28-29: „Veniți la Mine, toți cei trudiți și împovărați, și **Eu vă voi da odihnă.** Luați jugul Meu asupra voastră, și învățați de la Mine, căci Eu Sunt blând și smerit cu inima; și veți găsi **odihnă pentru sufletele voastre.**”

Psalmul 132:13-14: „Da, Domnul a ales **Sionul**, l-a dorit ca locuință a Lui și a zis: «**Acesta este locul Meu de odihnă pe vecie; voi locui în el, căci l-am dorit.**»” (Sionul - adică Biserica)

Al doilea tabel sintetizează toată creația cu cele două părți ale ei: făcută și zidită.

CREAȚIA	
FĂCUTĂ	ZIDITĂ
„pe care o făcuse” (Geneza 2:2)	„pe care o ZIDISE și o făcuse” (Geneza 2:3)
TRECĂTOARE	VEȘNICĂ
UMBRE	REALITĂȚI
lucruri CLĂTINATE	lucruri care nu se CLĂTINĂ
„în șase zile a făcut Domnul cerurile, pământul și marea și tot ce este în ele” (Exod. 20:10-11)	„în șase zile a făcut Domnul cerurile și pământul” - Exod. 31:17 (fără mare și tot ce este în ele, căci marea nu mai era- Apoc.21:1)
<ul style="list-style-type: none"> - lucrurile dintâi, începătoare - ALFA - VECHIUL TESTAMENT - CREAȚIA VECHIE 	<ul style="list-style-type: none"> - lucrurile de pe urmă, desăvârșite - OMEGA - NOUL TESTAMENT - CREAȚIA NOUĂ
Au fost două lumi: - lumea VECHE (înainte de potop) - lumea VECHIULUI LEGĂMÂNT, a poporului ales Israel => Amândouă au trecut	Ultima lume: - lumea a treia, a NOULUI LEGĂMÂNT, a BISERICII lui HRISTOS => Prezintă acum și veșnic

Din păcate și în zilele noastre mai există credincioși care în mintea lor trăiesc într-o lume inexistentă. Ei sunt într-o perioadă de tranziție de la Vechiul Legământ la Noul Legământ, într-o stare de luptă și de așteptare, în vreme ce mântuirea și odihna au fost deja aduse în toată plinătatea de Biruința lui Hristos și a Bisericii apostolice prin vestirea Evangheliei în toată lumea primului secol.

**PARTEA A DOUA - RĂSPUNSURI LA
ÎNTREBĂRI IMPORTANTE DIN PERSPECTIVA
CREAȚIEI**

SCOPUL PĂRȚII A DOUA

În a doua parte a studiului nostru, vom încerca să explicăm câteva teme controversate din Scripturi, care sunt mai greu de înțeles. Pentru aceasta, vom propune câteva întrebări pe care cititorii Scripturii le-ar putea avea. Dorim ca prin răspunsurile noastre să vedem cum se încadrează aceste teme în Creația lui Dumnezeu, completă și încheiată, având în vedere perspectiva prezentată în prima parte a acestui studiu. Scopul întrebărilor și răspunsurilor care urmează este de a clarifica sau corecta unele confuzii, neînțelegeri sau interpretări greșite cu privire la anumite învățături din Scriptură.

Mulți ceștini nu studiază Scriptura sau abandonează studiul ei, pentru că n-o înțeleg. Alții preiau diverse interpretări sau manifestări care există astăzi în creștinism, fără să verifice dacă acestea sunt cu adevărat întemeiate pe învățături ale Scripturii. Există și persoane care urmează pur și simplu ce spun alții, doar pentru faptul că li se pare că aceștia sunt „cineva”, un fel de „vase alese” sau pentru că sunt buni oratori sau pentru că mulți îi caută și îi ascultă sau pentru că au „școli înalte” sau pentru că strigă atunci când predică sau pentru că sunt îmbrăcați cu „haine preoțești” etc.

Considerăm că studierea Scripturii, cu toată inima, ne aduce înțelegerea Adevărului și doar astfel credinciosul poate ajunge să fie deplin convins de ceea ce crede. **Orice învățătură, prin oricine ar veni, trebuie verificată cu Scriptura**, pentru a vedea dacă aceasta își găsește într-adevăr locul în tot planul lui Dumnezeu, de la Geneza până la Apocalipsa. Iudeii credincioși din Berea cercetau Scripturile ca să vadă dacă ceea ce spuneau Pavel și Sila era arătat în Scripturi. Faptul că ei verificau învățătura acestora este apreciat drept ceva pozitiv: „*aveau o*

inimă mai aleasă [...]" (vezi Faptele Apostolilor 17:11). Cine-L iubește pe Dumnezeu iubește și împlinește Cuvântul Său. Iar dacă dorim să împlinim Cuvântul Său, atunci trebuie să-L cunoaștem și să căutăm să-L înțelegem. Temelia de neclintit a creștinului este temelia Cuvântului Scripturii înțeles și trăit. Orice alt ghid de la oricine ar veni, orice experiențe ar fi pretinse pentru a valida anumite învățături, dacă acestea nu se găsesc în învățătura unitară a Scripturii sunt doar lucruri omenesti care nu duc la viață. De aceea, să verificăm cu Scriptura orice învățătură pe care o auzim, comparând-o cu învățătura apostolilor care, în opinia noastră, nu poate fi contestată.

În scopul pe care l-am amintit deja, vom da răspunsuri la mai multe întrebări.

ESTE MOARTEA FIZICĂ O CONSECINȚĂ A CĂDERII ÎN PĂCAT?

Înainte de-a răspunde, trebuie să vedem care era starea omului anterioară căderii în păcat. Scriptura ne spune cum l-a creat Dumnezeu pe om în următorul pasaj:

*Geneza 2:7: „Domnul **Dumnezeu l-a făcut pe om din țărâna pământului, i-a suflat în nări suflare de viață** și omul s-a făcut astfel un suflet viu.”*

Observăm faptul că trupul primului om este făcut din țărâna pământului, iar suflarea de viață, care este de la Dumnezeu, l-a făcut pe om să fie „*un suflet viu*”. Când citim aceste cuvinte, primul lucru care ne trece prin minte este că omul este un trup fizic care respiră. Acest „*suflet în nări*” pare să se refere la respirație, însă este mult mai mult (Dumnezeu este Duh, nu respiră fizic). Pentru a dovedi acest lucru, vom cita două pasaje din Scriptură.

Geneza 27:25: „Isaac a zis: «Adu-mi să mănânc din vânatul fiului meu, ca sufletul meu să te binecuvânteze.» Iacov i-a adus și el a mâncat; [...]”

Din acest pasaj observăm că binecuvântarea pe care urma s-o dea Isaac fiului său Iacov era o acțiune a sufletului, deci cu siguranță nu este vorba de respirația lui Isaac. Actul binecuvântării era o acțiune a minții lui Isaac, care a fost luminată de Duhul lui Dumnezeu. Dacă citim în continuare cuvintele prin care Isaac binecuvântează pe Iacov, vom observa că vorbește de belșug, de grâu și vin, ceea ce este o profeție cu referire la Hristos, care Și-a dat Trupul (reprezentat prin grâu) și Sângele Său (reprezentat prin vin) pentru iertarea păcatelor omenirii.

Deuteronom 11:18: „Puneți-vă dar în inimă și în suflet aceste cuvinte pe care vi le spun. Să le legați ca un semn de aducere aminte pe mâinile voastre, și să fie ca niște fruntarii între ochii voștri.”

Pasajul se referă la poruncile lui Dumnezeu și ne arată că în inimă și în suflet sunt puse cuvinte. Învățăm că **inima și sufletul este locul unde sunt „puse” cuvintele poruncilor lui Dumnezeu.** „Inima” nu poate să facă referire la organul biologic (care este doar o pompă pentru sânge), nici „sufletul” nu se referă la respirația plămânilor. Ca organe biologice, acestea doar întrețin viața trupului fizic. Viața omului, din punct de vedere spiritual, este tocmai acest „suflet viu” pe care l-a dat Dumnezeu lui Adam.

Așadar, când Scriptura se adresează omului, ea vorbește sufletului său care locuiește într-un trup. Orice decizie de-a iubi, de-a urî, de-a face sau nu face un lucru este o acțiune a sufletului prin alegerile minții. Mintea cu care a fost înzestrat omul de către Dumnezeu este superioară minții oricărei alte ființe create pe pământ. Și animalele au suflare de viață, însă „gândirea” niciunui animal nu poate fi comparată cu superioritatea înțelepciunii omului. În *Geneza 5:1-2* ni se spune că omul a fost făcut „după asemănarea lui Dumnezeu [...] parte bărbătească și femeiască”. Nu trupul fizic are asemănarea lui Dumnezeu, ci sufletul care se „vede” prin manifestarea rațiunii, a sentimentelor și a voinței. Înaintea căderii omul era făcut doar în asemănarea lui Dumnezeu (pe când era gol), iar după cădere vedem că Set a fost născut după chipul și asemănarea lui Adam.

Geneza 5:3 „La vârsta de o sută treizeci de ani, Adam a născut un fiu după chipul și asemănarea lui și i-a pus numele Set.”

Chipul despre care se vorbește aici nu este chipul lui Dumnezeu, ci este chipul pământescului, chipul „Șarpelui” pe care l-a ales

omul la pomul cunoștinței binelui și răului. Prin urmare, a spune că toți oamenii sunt creați după chipul lui Dumnezeu, este greșit.

Istoria omenirii ne arată cu câtă creativitate și pricepere a fost înzestrat omul de către Dumnezeu. Rămânem surprinși dacă ne uităm la descoperirile din ultimele secole și ce schimbări au adus acestea. Toate aceste capacități: de-a vorbi, de-a învăța, de-a alege, de-a descoperi, de-a crea tot felul de lucruri, de-a deosebi lucrurile, le moștenim de la primul om - Adam și fără ele n-ar fi existat progresul omenirii. Lumea animală nu a progresat pentru că Dumnezeu nu i-a dat asemănarea Lui, lumea animală având doar o „înțelepciune” limitată, instinctivă.

Așadar, primul om, Adam, după ce a fost creat era trup și suflet. Sau altfel spus, primul Adam era un suflet viu care locuia într-un trup, după cum spune și apostolul Pavel:

*1 Corinteni 15:45: „De aceea **este scris**: «**Omul dintâi Adam a fost făcut un suflet viu**». Al doilea Adam a fost făcut un duh dătător de viață.”*

Observăm că Pavel citează din *Geneza 2:7* - același pasaj cu care am început și noi pentru a răspunde întrebării privitoare la cauza morții fizice. Contrastarea primului Adam cu cel de-al doilea Adam aduce o mare clarificare:

primul Adam - **suflet viu** ↔ al doilea Adam - **duh dătător de viață**.

Această contrastare dovedește că primul om nu a fost făcut cu duh de viață. El era doar suflet care locuia într-un trup. Doar în urma alegerii din grădina Eden, primul Adam urma să primească duhul. Tocmai pentru acest motiv sunt nominalizați cei doi pomi:

Este moartea fizică o consecință a căderii în păcat?

- a. pomul vieții (cu menirea de-a da viață veșnică);
- b. pomul cunoștinței binelui și răului (cu menirea de-a da moarte).

Starea în care se afla omul înainte de cădere este arătată de următorul citat:

*Geneza 2:25: „Omul și nevasta lui **erau amândoi goi** și nu le era rușine.”*

O înțelegere superficială a acestui pasaj este că Adam și Eva erau complet dezbrăcați. Așa am înțeles și noi mulți ani, însă mesajul textului este mult mai profund. Starea de „gol” în care se afla omul era față de Dumnezeu și trebuie înțeleasă din punct de vedere spiritual. Felul în care el se raporta la Cuvântul lui Dumnezeu care este „*duh și viață*” (vezi *Ioan 6:63*) urma să schimbe starea sufletului omului, de la starea de „gol” la cea de „îmbrăcat” (vezi *Rom. 13:14*). Tocmai de aceea Dumnezeu a vorbit primului om și i-a poruncit să nu mănânce din rodul pomului cunoștinței binelui și răului, ca să nu moară (față de Dumnezeu).

Avertismentul Domnului că a mânca din rodul acestui pom aduce moarte nu se referă la fructul unui copac. Porunca nu s-a referit la ce intră în pânțece, ci la ce intră în suflet, în minte. Pasajul următor dovedește acest lucru:

*Geneza 3:6: „Femeia a văzut că pomul era bun de mâncat și plăcut de privit și că **pomul era de dorit ca să deschidă cuiva mintea**. A luat deci din rodul lui și a mâncat; a dat și bărbatului ei, care era lângă ea și bărbatul a mâncat și el.”*

Rodul pomului era mâncare pentru minte: „*ca să deschidă cuiva mintea*”, nu pentru pânțece. Domnul Isus a spus că „*Nu ce intră în gură spurcă pe om [...]*” (*Matei 15:11*). Spurcăciunea păcatului

din care a mâncat primul Adam era pentru „inimă” și pentru sufletul omului. În urma alegerii din grădina Eden, sufletul omului a „mâncat” cuvintele minciunii Șarpelui care i-au adus moartea. Nu trupul fizic a murit în acea zi, ci sufletul omului, care din starea de „gol” a murit față de Dumnezeu pentru că a ales să se „îmbrace” cu cuvintele Șarpelui și a devenit „viu” pentru Diavolul.

Geneza 2:17: „dar din pomul cunoștinței binelui și răului să nu mănânci, căci în ziua în care vei mânca din el vei muri negreșit.”

Dacă urmarea păcatului ar fi fost moartea fizică, omul trebuia să moară fizic în acea zi, lucru care nu s-a întâmplat. Unii, ca să dea totuși o explicație, ne spun povești, cum că din acea zi trupul omului a intrat în procesul de degradare. Scriptura nu susține o astfel de învățătură. De aceea, în Noul Testament nu se vorbește despre mântuirea trupului fizic, ci de mântuirea sufletului. Iar acolo unde apostolul Pavel vorbește despre „[...] răscumpărarea trupului nostru [...]”, el nu se referă la trupul fizic, ci la „trupul” în care rodește Duhul (vezi *Romani 8:23*) și cu siguranță acesta nu este trupul din carne și oase.

La fel ne învață și Petru:

1 Petru 1:9: „pentru că veți dobândi, ca sfârșit al credinței voastre, mântuirea sufletelor voastre.”

Dacă sufletul este acela care trebuie să fie mântuit, atunci și căderea în păcat este o cădere a sufletului omului care a murit față de Dumnezeu, fiind despărțit de El prin păcat.

Moartea primului Adam a fost în sufletul lui, în care a ales să calce porunca necrezând Cuvântul lui Dumnezeu; în schimb, a ascultat și a crezut cuvintele Șarpelui, murind astfel față de Dumnezeu.

Trupul fizic moare pentru că așa a fost creat de Dumnezeu. El face parte din lucrurile care se văd, deci trecătoare (vezi 2 *Corinteni* 4:18). La fel și animalele mor fizic, cu toate că nu ni se spune niciunde că mor pentru că au păcătuțit.

Moartea fizică nu este o consecință a căderii în păcat, ci este ceva natural, făcând parte din creația văzută a lui Dumnezeu.

Cei ce propovăduiesc o restaurare a Edenului, a așa-numitului „Paradis pierdut”, trebuie să țină cont că implicit vorbesc de aducerea omului la starea de „gol” din grădina Edenului, de dinaintea căderii. Acolo sunt cei doi pomi: pomul vieții și pomul morții. Așadar, după ce omul ar fi restaurat la starea sa inițială, ar fi pus din nou să aleagă între viață și moarte. În înțelegerea noastră, intrarea în Raiul lui Dumnezeu nu este printr-o restaurare a unui pretins Paradis pierdut, ci are loc doar prin alegerea vieții în Hristos. În Raiul lui Dumnezeu nu mai găsim cei doi pomi, ci doar pomul vieții (vezi *Apocalipsa* 22:2).

Cu toate că sunt credincioși care susțin că omul a avut viață veșnică în Eden pe care a pierdut-o prin păcat, noi nu credem că

este așa. Acest lucru ar implica că Adam a avut viață veșnică fără credința în Hristos. Cum am explicat mai înainte, starea de „gol” de la început arată că omul era ne-îmbrăcat cu viața lui Hristos, iar cei doi pomi au fost nominalizați de Dumnezeu tocmai pentru ca omul, creat liber, să-și exprime alegerea. Aceasta era între viață și moarte, căci vedem că Dumnezeu nu i-a interzis omului să ia din pomul vieții care avea menirea să dea viață veșnică, ci doar din pomul cunoștinței binelui și răului. Alungarea omului din Eden după căderea lui în păcat a fost tocmai pentru a-i opri accesul la Pomul vieții. Păcatul a pus un „*zid de despărțire*” între om și Viața din Dumnezeu (în Hristos) simbolizată prin Pomul vieții. Reprimirea dreptului de a „mânca” din Pomul vieții are loc prin credința în Hristos, care a plătit toate păcatele pe crucea de la Golgota. Păcatul (la singular - natura păcătoasă) intrat în lume prin primul Adam este cauza tuturor păcatelor omenirii.

Apocalipsa 2:7: „Cine are urechi, să asculte ce zice Bisericii Duhul: «Celui ce va birui, îi voi da să mănânce din pomul vieții, care este în raiul lui Dumnezeu.»”

*Apocalipsa 22:14: „Ferice de cei ce își spală hainele, **ca să aibă drept la pomul vieții**, și să intre pe porți în cetate!”*

Cei doi pomi simbolizează două spirite: Duhul lui Hristos care dă viață veșnică și duhul celui rău care dă moarte. Alegând să asculte de cuvintele Șarpelui, Adam și Eva s-au îmbrăcat cu propriul lor sine prin care au crezut că pot fi ca Dumnezeu. Despre acest lucru ne vorbesc simbolic șorțurile din frunze de smochin pe care și le-au făcut cu mâinile lor ca să-și acopere goliciunea, dar pe care Dumnezeu le-a înlocuit cu haine din piele (în urma unui sacrificiu). Blestemarea smochinului neroditor de către Domnul Isus (vezi *Matei 21:19*) arată că încercarea omului de-a fi plăcut lui Dumnezeu prin lucrarea faptelor „bune” ale

sinelui (cum a încercat și Israel sub Lege) este sortită eșecului, este blestemată. De aceea, Domnul Isus spune:

*„[...] Dacă voiește cineva să vină după Mine, **să se lepede de sine**, să-și ia crucea în fiecare zi și să Mă urmeze.” (Luca 9:23)*

Din moment ce toți ne naștem în natura păcătoasă a sinelui primului Adam, facem la rândul nostru aceeași alegere ca și el, adică moartea prin păcat. Toți suntem responsabili pentru păcatul sinelui nostru căzut. Singura cale spre viață este răstignirea lui pe cruce cu Hristos și primirea la schimb a darului vieții Lui. Aceasta nu este o restaurare la starea inițială din Eden, ci mai degrabă o **INSTAURARE a vieții veșnice într-o creație nouă**. Hristos ne-a adus-o la vremea hotărâtă de Dumnezeu, după planul pe care-l alcătuiuse în Sine Însuși mai înainte de veci. Goliciunea sufletului nostru față de Dumnezeu nu poate fi îmbrăcată decât cu haina neprihănirii primită în dar de la Hristos.

CARE SUNT LEGĂMINTELE FĂCUTE DE DUMNEZEU ÎN VECHIUL TESTAMENT?

Răspunsul va fi structurat în jurul a patru întrebări:

- 1) Cine inițiază aceste legăminte?
- 2) Cui îi sunt adresate?
- 3) Care este scopul lor?
- 4) Care este durata fiecărui legământ?

Pe parcurs vom vedea că toate legămintele pe care le face Dumnezeu în Scripturi sunt la inițiativa Sa. Prin legământ El face promisiuni, făgăduințe pe care urmează să le îndeplinească la vremea hotărâtă de El. Fiecărui legământ El îi stabilește cadrul, uneori și condițiile puse de El pentru împlinirea lui și cine sunt cei ce trebuie să îndeplinească aceste condiții. Părtașii legământului sunt destinați să aibă binecuvântări sau pedepse (dacă ele sunt prevăzute în clauzele sale), astfel împlinindu-se scopul legământului. Tot Dumnezeu stabilește și durata/valabilitatea unui legământ; aceasta poate fi temporară sau veșnică.

În continuare ne oprim asupra legămintelor pe care le găsim în Scripturile Vechiului Testament. (unde găsim cuvântul legământ)

Legământul salvării lui Noe și a familiei lui

Acesta este primul legământ pe care-l găsim în paginile Scripturii și este singurul pe care-l face Dumnezeu în timpul primei lumi. El este făcut cu Noe, al zecelea patriarh al primei lumi. *„Răutatea omului era mare pe pământ și toate întocmirile gândurilor din inima lui erau îndreptate numai spre rău” (Gen. 6:5)*, astfel că Dumnezeu hotărăște să distrugă tot ce-i viu prin potop. Noe însă era un om neprihănit, ceea ce-L determină pe Dumnezeu să aibă

milă și să-l scape pe el și casa lui, înștiințându-l de ceea ce urma să se întâmple. Următorul citat ne arată acest lucru:

*Geneza 6:18: „Dar **cu tine fac un legământ**; să intri în corabie, tu și fiii tăi, nevastă-ta și nevestele fiilor tăi împreună cu tine.”*

În cadrul legământului, Noe este învățat de Dumnezeu să construiască corabia salvării. Cel ce stabilește planul corăbiei salvării cu toate detaliile lui este Dumnezeu. Noe îl ascultă și crede în Cuvântul Său, construind corabia timp de aproximativ o sută douăzeci de ani (vezi *Geneza 6:3*). Aceasta era o perioadă lungă de timp în care Noe a lucrat cu perseverență la construcția corăbiei, fiind o mărturie pentru lumea în care a trăit. Apostolul Petru a vorbit despre oamenii din această perioadă, care au fost pedepsiți prin potop, și i-a numit „*duhurile din închisoare*”:

*1 Petru 3:19-20: „[...] S-a dus să propovăduiască **duhurilor din închisoare**, care fuseseră răzvrătite odinioară, când îndelunga răbdare a lui Dumnezeu era în așteptare, **în zilele lui Noe, când se făcea corabia**, în care au fost scăpate prin apă un mic număr de suflete, și anume opt.”*

Așadar, oamenii răzvrățiți din prima lume au fost înștiințați de Noe cu privire la hotărârea lui Dumnezeu. Construcția corăbiei pe un teren uscat, care părea o nebunie, a fost tot o înștiințare. Lumea lui Noe a rămas indiferentă, nepăsătoare, trăindu-și viața în păcat. Disprețul lor față de neprihănirea propovăduită de Noe - neprihănire arătată de credința sa în Cuvântul Celui ce a vestit potopul - a continuat până la sfârșit. Îndelunga răbdare a lui Dumnezeu din timpul construcției corăbiei pentru ei a fost zadarnică, fiindcă n-au crezut. Toate acestea sunt arătate în următorul pasaj:

*2 Petru 2:5: „[...] dacă n-a cruțat El lumea veche, ci a scăpat pe Noe, acest **propovăduitor al neprihănirii**, împreună cu alți șapte inși, când a trimis potopul peste o lume de nelegiuți;”*

La fel și scriitorul epistolei către Evrei ne arată indiferența acelei lumi față de credința propovăduită de Noe:

*Evrei 11:7: „**Prin credință Noe**, când a fost înștiințat de Dumnezeu despre lucruri care încă nu se vedeau și, plin de o teamă sfântă, a făcut un chivot ca să-și scape casa; **prin ea el a osândit lumea** și a ajuns moștenitor al neprihănirii care se capătă prin credință.”*

Din acest pasaj observăm că lumea lui Noe a fost condamnată de credința lui Noe în lucrurile pe care le-a vestit Dumnezeu mai dinainte. Îndelunga răbdare a lui Dumnezeu a avut drept scop întoarcerea acelei lumi de la necredință la credință. Nu păcatele săvârșite de oamenii din acea lume au fost cauza directă a nimicirii lor, ci faptul că nu s-au pocăit și nu s-au întors la Dumnezeu, necrezând mesajul pedepsei care a fost făcut cunoscut de Cuvântul Său vestit prin Noe. Un exemplu asemănător a fost cetatea Ninive care era foarte păcătoasă; Dumnezeu hotărăște nimicirea ei, dar nu înainte de-a trimite mesajul de înștiințare prin Iona (vezi cartea Iona). După înștiințare, în urma pocăinței lor, Dumnezeu cruță cetatea Ninive și nu o nimicește pentru că L-au crezut pe Dumnezeu și s-au întors de la păcatul lor. Pocăința și credința erau singura cale de salvare pentru lumea lui Noe, fiind și singura cale de salvare pentru orice om, din orice generație, trecută, prezentă și viitoare. Acest principiu al salvării prin pocăință și credință este general valabil în toată Scriptura. Atât de bine se vede din exemplul primei lumi, care a primit șansa salvării prin îndelunga răbdare a lui Dumnezeu, faptul că „*Isus Hristos **este același ieri și azi și în veci!**” (Evrei 13:8)*

Hristos care este ACELAȘI, dar neîntrupat încă, era prezent și-n timpul primei lumi. El și-a arătat dragostea Lui prin propovăduirea lui Noe și era gata să ierte, însă acea lume n-a luat seama la harul îndelungii Lui răbdări. După întruparea Sa, Domnul Isus, **același** care fusese prezent și în timpul primei lumi, însă neîntrupat, face următoarea dezvăluire cu privire la nepăsarea celor din lumea lui Noe:

*Luca 17:26-27: „Ce s-a întâmplat în zilele lui Noe se va întâmpla la fel și în zilele Fiului omului: **mâncau, beau, se însurau și se măritau până în ziua când a intrat Noe în corabie; și a venit potopul și i-a prăpădit pe toți.**”*

O lume nepăsătoare, pusă pe chef și pe distracție, a nesocotit bunătatea lui Dumnezeu care o chema la pocăință și a pierit. Legământul salvării lui Noe prin corabie, în loc să fie un mijloc de trezire din păcat pentru ei, a fost o osândă la pierzare.

Familia lui Noe alături de toate făpturile din corabie fac trecerea în cea de-a doua lume. Astfel, promisiunea mângâierii dată de Domnul prin Lameh, tatăl lui Noe, își continuă drumul mai departe până la vremea împlinirii ei, când avea să vină „Sămânța”, adică Hristosul întrupat. Iată cuvintele lui Lameh:

*Geneza 5:29: „El i-a pus numele Noe, zicând: «Acesta **ne va mângâia pentru osteneala și truda mâinilor noastre, care vin din acest pământ pe care l-a blestemat Domnul.**”*

Noe (adică „Mângâiere”), fiul lui Lameh duce mai departe linia genealogică a „Seminței” lui Set care urma să scape omenirea de osteneala și de truda încercării de-a fi ca Dumnezeu prin fapte considerate bune. Pământul blestemat nu este solul agricol, ci natura primului Adam căzută în păcat care a vrut să fie ca Dumnezeu prin efortul „mâinilor” sinelui lui. De aceea mesajul mângâierii prin Noe are la bază credința că va veni „Sămânța”,

adică Hristos. Din dragoste pentru oameni El urma să ia asupra Lui blestemul din Eden, fiind răstignit pe crucea de la Golgota, încoronat cu spinii (simbolizând păcatul) „rodiți” de „pământul” blestemat, pentru ca noi să fim, prin credința în El, fii ai lui Dumnezeu.

Legământul cu Noe, cu sămânța lui și cu viețuitoarele

Am văzut că legământul lui Dumnezeu cu Noe făcut în timpul primei lumi s-a împlinit prin salvarea lui Noe și a familiei lui dintr-o lume care a fost nimicită total. După ieșirea din corabie, la începutul celei de-a doua lumi, *Geneza 8:20-22* ne arată că Noe a zidit un altar și a adus arderi de tot care au fost plăcute Domnului. *„Domnul a zis în inima Lui: Nu voi mai blestema pământul din pricina omului [...] nu voi mai lovi tot ce este viu cum am făcut”*. Acest *„cum am făcut”* clarifică faptul că este vorba de o promisiune prin care Dumnezeu ne asigură că nu va mai avea loc niciodată o suprimare totală a vieții fizice de pe pământ. Această făgăduință este foarte importantă atunci când căutăm să înțelegem lucrurile care se referă la sfârșitul creației. De exemplu, în *2 Petru 3:10* ni se spune că *„[...] pământul, cu tot ce este pe el, va arde”*. Înțelesul acestui pasaj nu poate fi luat ad litteram, adică pământul fizic ar urma să ardă. O astfel de înțelegere s-ar contrazice flagrant cu făgăduința lui Dumnezeu amintită mai sus, întrucât arderea fizică a globului pământesc ar determina dispariția totală a vieții. De fapt, Petru ne învață că poporul Vechiului Legământ (pământul), cu sistemul Legii (cerul Legii) urmau să *„ardă”*, adică să treacă, să fie schimbate, căci sosise vremea creării unui *„pământ nou”* și a unui *„cer nou”* (spirituale, nu fizice) în care domnește neprihănirea vieții dată de Hristos, nu moartea dată de păcat și de condamnarea Legii.

În urma hotărârii lui Dumnezeu de-a nu mai nimici tot ce este viu, urmează legământul care consfințește acest lucru. Legământul este făcut de Dumnezeu imediat după potop, după ce a fost nimicit tot ce era viu și avea suflare de viață. Următoarele pasaje ne arată legământul:

*Geneza 9:9-11: „Iată, Eu fac **un legământ cu voi și cu sămânța voastră** care va veni după voi; **cu toate viețuitoarele** care sunt cu voi, atât păsările cât și vitele, și toate fiarele de pe pământ care sunt cu voi; cu toate cele care au ieșit din corabie și cu orice alte dobitoace de pe pământ. Fac **un legământ cu voi** că nicio făptură nu va mai fi nimicită de apele potopului și **nu va mai veni potop ca să pustiască pământul.**”*

*Geneza 9:12-17: „Și Dumnezeu a zis: «**Iată semnul legământului** pe care-l fac între Mine și voi și toate viețuitoarele care sunt cu voi, **pentru toate neamurile de oameni în veci: curcubeul Meu** pe care l-am așezat în nor, el **va sluji ca semn al legământului dintre Mine și pământ**. Când voi strânge nori deasupra pământului, curcubeul se va arăta în nor; și Eu Îmi voi aduce aminte de **legământul dintre Mine și voi și toate viețuitoarele de orice trup**; și apele nu se vor mai face potop, ca să nimicească orice făptură. **Curcubeul** va fi în nor; și Eu Mă voi uita la el, ca să-Mi aduc aminte de **legământul cel veșnic dintre Dumnezeu și toate viețuitoarele de orice trup de pe pământ**». Și Dumnezeu a zis lui Noe: «**Acesta este semnul legământului** pe care l-am făcut între Mine și orice făptură de pe pământ.»”*

Aceste versete ne vorbesc despre un legământ veșnic făcut la inițiativa lui Dumnezeu cu oamenii care vor urma și cu toate viețuitoarele de orice trup. Vedem că Dumnezeu făgăduiește să nu mai nimicească total niciodată viața trupească prin potop. Acesta este un legământ fără nicio clauză, necondiționat și are

ca semn curcubeul de pe cer. Durata legământului este veșnică: **„pentru toate neamurile de oameni în veci”**.

Un alt pasaj care ne spune că pământul rămâne veșnic, iar generațiile se perpetuează pe acesta, este următorul:

Eclesiastul 1:3-9: *„Ce folos are omul din toată truda pe care și-o dă sub soare? **Un neam trece, altul vine, și pământul rămâne veșnic în picioare**. [...]”*

Suntem surprinși de felul în care se exprimă Dumnezeu, deoarece pare că El afirmă că generațiile de oameni se vor perpetua pentru totdeauna pe pământ. Lucrul acesta nu se potrivește deloc cu mentalitatea noastră formată de mesagerii sfârșitului iminent al lumii fizice. Întrebarea este: de cine ascultăm? Cui dăm credibilitate? Răspunsul bun nu poate fi decât unul singur: LUI DUMNEZEU.

Cineva ar putea spune că o astfel de făgăduință apare într-un singur loc în Scriptură, deci nu putem să ne formăm un crez doar dintr-un singur pasaj. Însă vom arăta în continuarea studiului că acest limbaj apare în mod repetat. În *Geneza 17:7* Dumnezeu face cu Avraam un legământ **veșnic din generație în generație**. La fel și apostolul Pavel ne spune în Epistola către *Efesenii 3:21* că Hristos este slăvit în Biserică, **din generație în generație, în vecii vecilor**. În Psalmul 45 care vorbește despre Hristos, găsim același adevăr exprimat de fiii lui Core astfel: **„Din neam în neam îți voi pomeni numele: de aceea în veci de veci te vor lăuda popoarele”**.

Ideea care se desprinde din toate aceste pasaje este că generațiile se perpetuează veșnic. Cei ce contestă lucrul acesta nu o pot face decât prin răstălmăcirea sau neglijarea învățăturii Scripturilor.

În concluzie, prin primul legământ pe care-l face Dumnezeu la începutul celei de-a doua lumi, El garantează perpetuarea vieții pe pământ, din generație în generație, fără sfârșit. Acest legământ nu a exclus pedepsele lui Dumnezeu aplicate oamenilor pe parcursul istoriei. Însă acestea au fost locale, pentru anumite grupări de oameni, nu totale ca în cazul potopului.

Legămintele lui Dumnezeu cu Avram/Avraam

După cum Dumnezeu a făcut două legăminte - unul trecător și unul veșnic - cu Noe, al zecelea patriarh al primei lumi, tot la fel a făcut și cu Avram, care este cel de-al zecelea patriarh al celei de-a doua lumi. Deși cei mai mulți dintre noi știu că Dumnezeu a făcut un singur legământ cu Avram, totuși Scriptura ne vorbește despre două legăminte. Le-am menționat deja în treacăt, însă acum le vom analiza în detaliu. Iată ce ne învață apostolul Pavel despre acestea:

*Galateni 4:21-26: „Spuneți-mi voi, care voiți să fiți sub Lege, n-ascutați voi Legea? Căci este scris că **Avraam a avut doi fii: unul din roabă, și unul din femeia slobodă**. Dar cel din roabă s-a născut în chip firesc, iar cel din femeia slobodă s-a născut prin făgăduință. **Lucrurile acestea trebuiesc luate într-alt înțeles: acestea sunt două legăminte**: unul de pe muntele Sinai naște pentru robie și este Agar - căci **Agar este muntele Sinai din Arabia**; - și răspunde Ierusalimului de acum (acum din secolul I), care este în robie împreună cu copiii săi. Dar Ierusalimul cel de sus este slobod, și el este mama noastră.”*

Conform celor revelate prin apostolul Pavel, Dumnezeu a făcut două legăminte cu Avram/Avraam. Acestea sunt reprezentate prin roaba Agar și fiul ei, respectiv prin Sara - soția slobodă - și fiul ei. Acum urmează să identificăm cele două legăminte în cartea Geneza. Primul legământ se află în capitolul 15.

*Geneza 15:18: „În ziua aceea, Domnul **a făcut un legământ** cu Avram și i-a zis: «**Seminței tale îi dau țara aceasta, de la râul Egiptului până la râul cel mare, râul Eufrat, [...]»**”*

Pentru înțelegerea contextului acestui pasaj, recomandăm cititorului să citească tot capitolul 15 și 16 întrucât în explicațiile

noastre vom face referire și la alte pasaje din aceste capitole, pe care nu le-am citat, făcând doar observații pe seama lor.

Primul legământ

Pasajul citat anterior ne arată că Domnul a făcut un legământ cu Avram, care privește sămânța lui genealogică: „*seminței tale dau țara*”. Acest legământ, deși este făcut cu Avram, se referă **doar** la urmașii lui genealogici prin Isaac și la țara făgăduinței delimitată geografic de cele două râuri (râul Egiptului și râul Eufrat) și identificată după popoarele care trăiau în acele ținuturi. După cum am mai arătat în capitolele anterioare, Geneza 15 conține elemente pe care le vom găsi la darea Legii pe muntele Sinai (foc, fum, întuneric, groază etc). De aceea, în înțelegerea noastră, acest legământ primit de Avram este o prevestire a legământului Legii de la Sinai, numit și Vechiul Legământ, prin care sămânța lui genealogică a moștenit țara pământească Canaan cu delimitările geografice amintite de Dumnezeu. Legământul a fost dat doar poporului ales, Israel. Durata legământului era limitată în timp până la momentul în care se împlineau toate făgăduințele vestite prin el, incluzând sfințirea pe care urma s-o dea Dumnezeu în dar prin Mesia, sfințire vestită prin sabatele săptămânale.

După ce Dumnezeu face un legământ cu Avram (Geneza 15), în Geneza 16 vedem că egipteanca Agar naște pe Ismael, cel despre care Pavel a spus Galatenilor că reprezintă robia în care se afla Ierusalimul secolului întâi.

Geneza 15 → prevestirea Vechiului Legământ pentru sămânța lui Avram genealogică;

Geneza 16 → se naște simbolul Vechiului Legământ: Ismael, fiul roabei Agar.

Să ne amintim că acest legământ i-a fost dat lui Avraam ca un răspuns la întrebarea lui: „Doamne Dumnezeule, prin ce voi cunoaște că o voi stăpâni?” (țara N.L.). Deci Vechiul Legământ cu țara Canaanului pământesc a avut menirea să-L facă cunoscut pe Domnul seminței lui Avraam, adică lui Israel. El urma să dea lui Avraam și seminței lui spirituale țara Noului Legământ în stăpânire veșnică. Din moment ce, atunci când Legea a fost dată la Horeb, Avraam era demult mort fizic, devine foarte clar faptul că țara pe care i-o făgăduise Domnul nu era țara Vechiului Legământ. Moise ne confirmă acest fapt, subliniind că Avraam, Isaac și Iacov nu sunt parte a legământului de la Horeb:

Deuteronom 5:2-4: „Domnul, Dumnezeul nostru, a încheiat cu noi un legământ la Horeb. Nu cu părinții noștri a încheiat Domnul legământul acesta, ci cu noi, care suntem toți vii astăzi aici. Domnul v-a vorbit față în față pe munte, din mijlocul focului.”

Observați ce spune Moise?! „**Legământul acesta**” nu a fost încheiat cu părinții lor care erau morți fizic, ci cu ei, care erau toți vii atunci și acolo. Așadar, părinții/patriarhii Avraam, Isaac și Iacov din care se trăgea Israelul Vechiului Legământ nu sunt parte a legământului de la Horeb, în baza căruia Israel a moștenit țara Canaanului pământesc. Implicațiile acestui fapt sunt foarte mari, mai ales în ce privește finalul care ține de împlinirea făgăduinței care le-a fost dată părinților.

În cuvântarea lui de apărare, diaconul Ștefan a spus că Avraam nu a luat țara făgăduită în stăpânire în timpul vieții lui:

Faptele Apostolilor 7:3-5: „Și i-a zis: «leși din țara ta și din familia ta, și du-te în țara pe care ți-o voi arăta.» El a ieșit atunci din

*țara Haldeilor, și s-a așezat în Haran. De acolo, după moartea tatălui său, **Dumnezeu l-a strămutat în țara aceasta, în care locuiți voi acum.** Din țara aceea (patria cerească) nu i-a dat nimic în stăpânire, **nici măcar o palmă de loc, ci i-a făgăduit că i-o va da în stăpânire lui, și seminței lui după el, cu toate că n-avea nici un copil.**"*

Este de remarcat faptul că Ștefan nu se include pe sine ca făcând parte dintre locuitorii țării în care trăiau marele preot și elita iudaică care-l judecau. Ștefan locuia fizic în Canaan, însă nu „locuia” spiritual în țara Vechiului Legământ. Elita iudaică care l-a respins pe Hristos, dându-l la moarte, locuia și fizic și spiritual în țara Vechiului Legământ. Lucrul acesta este arătat prin cuvintele: „*țara aceasta în care locuiți **voi** acum*” (cei din Sobor). Despre Avraam nu menționează că ar fi locuit în acea țară, ci că a fost „*strămutat*”, cu toate că el locuise fizic acolo. Verbul „a locui” din acest pasaj nu are doar un înțeles literal, ci și unul duhovnicesc. Elita iudaică „locuia” în țara Vechiului Legământ nu doar în sensul propriu, ci și din punct de vedere spiritual. Însă Ștefan „locuia” din punct de vedere spiritual în „țara credinței”, a Noului Legământ al Domnului Isus Hristos, în care a crezut, pe care a dorit-o și așteptat-o asemenea părintelui Avraam. Acestă „țară” urma să fie luată în stăpânire în viitorul apropiat lui Ștefan, mai exact la sfârșitul generației apostolice. Faptul că Ștefan afirmă, după aproximativ două milenii, că Avraam n-a primit în stăpânire „*nici măcar o palmă de loc*” din țara „*pe care ți-o voi arăta*” (deși Avram a locuit fizic în țara Canaan), dovedește că referirea este la o țară cerească, spirituală. În țara fizică Canaan Avraam a avut mai multe „*palme de loc*” căci a locuit în ea.

Prin urmare, țara Vechiului Legământ a fost făgăduită doar seminței lui Avraam genealogice, în baza legământului de la Horeb. Lui Avraam și seminței lui spirituale i-a fost făgăduită o

altă „țară”, pe care n-o luase în stăpânire în timpul vieții lui (patria cerească din *Evrei 11:16*).

Din moment ce „țara” făgăduită lui Avraam nu a fost țara fizică Canaan, rezultă faptul că aceasta nu a fost făgăduită nici „Semintei” lui, adică lui Hristos (vezi *Galateni 3:16*). **(1)** Prima implicație a acestui fapt este că Hristosul înviat din morți nu va mai reveni niciodată în țara fizică Canaan în care S-a întrupat (deși există mulți care propovăduiesc acest lucru neadevărat și neînvățat de Scripturi). **(2)** A doua implicație este că „Sămânța” lui Avraam moștenește aceeași patrie cerească ca și Avraam. **Hristos - Sămânța - urma să revină ca „moștenitor al tuturor lucrurilor” (vezi *Evrei 1:2*) în această patrie cerească.** Ea are o natură spirituală, este dintr-o altă zidire; în înțelegerea noastră, Hristos a revenit spiritual în patria cerească la încheierea Vechiului Legământ, odată cu distrugerea Templului și a Ierusalimului (conform istoriei, în anul 70). Orice altă așteptare a unei reveniri viitoare este doar o amăgire omenească, nu este o învățătură a Scripturii. Patria cerească în care Hristos împărățește veșnic este și moștenirea noastră, a creștinilor. Aparținem de pe acum acestei patrii în care vom petrece veșnicia după ce vom fi dezbrăcați de „cortul nostru pământesc”.

Țara făgăduită lui Avraam nu a fost Canaanul pământesc, ci o altă țară: o patrie cerească care nu putea fi luată în stăpânire de Avraam decât dacă avea parte de învierea din morți. Învierea trebuia să fie neapărat conformă cu natura cerească a țării făgăduite, adică o înviere duhovnicească, în duh, la fel cum a înviat și Hristos. (vezi 1 Pet. 3:18)

Al doilea legământ

Astfel, am ajuns la cel de-al doilea legământ pe care Dumnezeu îl face cu Avraam și care se referă la moștenirea patriei cerești despre care am amintit. Să urmărim citatele de mai jos:

*Geneza 17:4-5: „Iată **legământul Meu** pe care-l fac cu tine: vei fi tatăl multor neamuri. Nu te vei mai numi Avram, ci **numele tău va fi Avraam, căci te fac tatăl multor neamuri.**”*

*Geneza 17:7: „Voi pune **legământul Meu între Mine și tine și sămânța ta după tine din neam în neam; acesta va fi un legământ veșnic** în puterea căruia **Eu voi fi Dumnezeul tău și al seminței tale după tine.**”*

Acesta este cel de-al doilea legământ pe care-l face Dumnezeu cu Avraam și cu sămânța lui. Observăm că Dumnezeu spune: „*Iată legământul Meu*”, de parcă acesta ar fi un legământ făcut în Sine însuși, al Lui, prin care Avraam și sămânța lui sunt făcuți părtași (beneficiari). În temeiul acestui legământ urma el să fie făcut „*tatăl multor neamuri*”, fapt întărit de Dumnezeu prin schimbarea numelui său din Avram în Avraam (adică, tatăl unei mulțimi). Sămânța genealogică a lui Avraam devine și ea parte a acestui legământ la sfârșitul celor 40 de ani petrecuți în pustie, când Domnul încheie cu ei un alt legământ, făcut cu jurământ, „*afară de legământul pe care-l încheiase cu ei la Horeb*” (vezi *Deut. 29:1; 29:12-13*).

Dacă în *Geneza 15* Dumnezeu „*a făcut **un legământ cu Avram***”, fără să și-L atribuie (lipsind acest „*Meu*”), în *Geneza 17* această atribuire este de o mare însemnătate. Acesta este **legământul lui Dumnezeu**, prin care El făgăduiește că va fi veșnic Dumnezeul lui Avraam și al seminței lui „*din neam în neam*”, adică din generație în generație. Nici nu se putea ca Dumnezeul cel veșnic să facă un legământ care este al Lui și acesta să fie trecător. De

aceea, Dumnezeu nu-și atribuie legământul din *Geneza 15* ca fiind al Lui, pentru că era trecător și se referea doar la Vechiul Legământ și la țara fizică Canaan.

Dacă citim următoarele versete din *Geneza 17*, vom observa că în acest nou legământ, numit „*legământul Meu*”, Dumnezeu îl include și pe Avraam ca moștenitor al țării făgăduite, nu doar pe sămânța lui, cum am văzut în cazul legământului din *Geneza 15:18-21*.

*Geneza 17:8: „**Ție și seminței tale după tine** îți voi da țara în care locuiești acum ca străin, și anume **îți voi da toată țara Canaanului în stăpânire veșnică**; și **Eu voi fi Dumnezeul lor.**”*

Acest „*ție*” îl include și pe Avraam ca moștenitor al țării Canaanului veșnic (nu al țării fizice Canaan). În *Evrei 11:9-16* apostolul, vorbind despre credința lui Avraam, ne spune că acesta s-a așezat în țara făgăduinței și a locuit în corturi (o locuință temporară), arătând prin aceasta că țara nu era a lui. El era în așteptarea patriei cerești, veșnice, al cărei meșter și ziditor este Dumnezeu. Moise, de asemenea, relatează ce a spus Dumnezeu despre Avraam, Isaac și Iacov cu privire la legământul Său și la țara Canaan:

*Exodul 6:4: „De asemenea Mi-am încheiat **legământul Meu** cu ei ca să le dau țara Canaan, **țara călătoriilor lor sfinte**, în care **au locuit ca străini.**”*

Deși Avraam, Isaac și Iacov au locuit fizic în țara Canaanului pământesc, ei au fost străini în ea pentru că nu era a lor (doreau o patrie mai bună). Ei doar au „călătorit” prin ea spre o altă țară, către o patrie cerească care este veșnică.

În *Geneza 17:8* mai observăm că Dumnezeu îi spune lui Avraam, folosind timpul viitor: „**îți voi da țara**”, deși el locuia fizic în

Canaan, la timpul prezent atunci; deci nu poate fi vorba de țara din punct de vedere geografic. Așadar, lui Avraam și seminței lui spirituale i se face o promisiune viitoare cu referire la o altă țară, indicată prin cuvintele „**și anume** [...]” (*ayth* – H853 în concordanța Strong) țara Canaanului **în stăpânire veșnică**, fără încadrare geografică. Este remarcabil faptul că și în *Geneza 15:19* găsim exact aceleași cuvinte: „**și anume** [...]” (aceiași cuvânt din textul original tradus „**și anume**” - *ayth*), după care sunt arătate explicit granițele țării, fără a fi pomenită „**stăpânirea veșnică**”, cum este în *Geneza 17*. Țara pe care urma s-o stăpânească **veșnic** Avraam și sămânța lui spirituală era o promisiune a unei împliniri viitoare („**îți voi da țara**”). Promisiunea aceasta devenea realitate doar în viitor, atunci când Dumnezeu urma să fie Dumnezeul lor („**Ei voi fi Dumnezeul lor**”), ceea ce implica învierea lor din morți (vezi *Luca 20:37-38*). Lucrul acesta nu era posibil decât după învierea „**Celui întâi înviat**” (în duh), adică Hristos care „**a fost făcut un duh dătător de viață**” (vezi *1 Corinteni 15:45*).

Legământul din Geneza 15	Legământul din Geneza 17
- un legământ trecător, cu Avram	- un legământ veșnic, cu Avraam: legământul Meu (vrs.4)
- Prima făgăduință - făcută exclusiv pentru sămânța lui genealogică - „ Seminței tale dau țara aceasta [...] și anume (explicit) țara Canaan încadrată geografic - nu spune: în stăpânire veșnică (vrs. 18-21)	- „ <u>Ei</u> voi fi Dumnezeu tău și al seminței tale după tine ” (vrs. 7) - A doua făgăduință pentru el și sămânța lui spirituală - „ <u>Tie</u> și seminței tale după tine îți voi da (în viitor) țara [...] și anume (explicit) țara Canaan în stăpânire veșnică ”, fără încadrare geografică (vrs. 8)

- țara pământescă, trecătoare, dată seminței lui genealogice	- țara cerească, veșnică, dată lui Avraam și seminței lui spirituale
Țara Vechiului Legământ în care locuia fizic atunci nu este făgăduită lui Avraam, ci doar seminței lui genealogice	Țara Noului Legământ făcut în viitor de Hristos („Sămânța”), făgăduită lui Avraam și seminței lui spirituale (<i>Gal. 3:15-18</i>)

Expresia „*legământul Meu*”, pe care o găsim de multe ori în Scriptură, face referire la legământul din *Geneza 17* prin care este făgăduită patria veșnică lui Avraam și seminței lui duhovnicești, nu la legământul din *Geneza 15*. Prin acesta era făgăduit Canaanul pământesc, delimitat geografic, seminței lui Avram genealogice, doar pentru o perioadă limitată.

Faptul că țara fizică Canaan a fost dată urmașilor genealogici ai lui Avram doar pentru o perioadă limitată este arătat de Moise în *Deuteronom 32*. După ce în versetul 18 Moise prevestește înaintea adunării lui Israel, spunând: „*ai părăsit Stânca care te-a născut [...]*” (adică pe Hristos, când l-au dat lui Pilat), în versetul 26 spune tot despre ei: „*[...] le voi șterge pomenirea dintre oameni!*”. Această profeție, în înțelegerea noastră, s-a împlinit la distrugerea Ierusalimului, eveniment profețit și de Domnul Isus în *Matei 24*. După ce Moise își încheie cuvântarea (numită *Cântarea lui Moise*) înaintea adunării lui Israel, el rostește ultimele cuvinte ca o atenționare:

*Deuteronom 32:46-47: „[...] Puneți-vă la inimă toate cuvintele pe care vă jur astăzi să le porunciți copiilor voștri, ca să păzească și să împlinească toate cuvintele legii acesteia. Căci nu este un lucru fără însemnătate pentru voi; este viața voastră, și prin aceasta **vă veți lungi zilele în țara pe care o veți lua în stăpânire, după ce veți trece Iordanul.**”*

Dacă Moise vorbește doar de o lungire a zilelor în țara Canaan, de dincolo de Iordan, atunci stăpânirea acestei țări nu era menită să fie veșnică.

Pentru a întări făgăduința stăpânirii veșnice a țării din *Geneza 17:8*, Dumnezeu dă un semn prin care poruncește ca orice copil de parte bărbătească să fie tăiat împrejur în cea de-a opta zi.

Geneza 17:11-12: „Să vă tăiați împrejur în carnea prepuțului vostru; și acesta să fie semnul legământului dintre Mine și voi. La vârsta de opt zile, orice copil de parte bărbătească dintre voi să fie tăiat împrejur, neam după neam: fie că este rob născut în casă, fie că este cumpărat cu bani de la vreun străin care nu face parte din neamul tău.”

(Remarcăm faptul că în cazul legământului din *Geneza 15*, Avram nu primește niciun semn pentru acest legământ. Însă sămânța lui genealogică a primit după sute de ani semnul legământului la Sinai: Sabatul.) (vezi *Ex. 20:8-11; 31:13-14*)

Apostolul Pavel ne explică care era scopul tăierii împrejur:

Romani 4:11: „Apoi a primit ca semn tăierea împrejur, ca o pecete a acelei neprihăniri pe care o căpătase prin credință când era netăiat împrejur. Și aceasta pentru ca să fie tatăl tuturor celor care cred cu toate că nu sunt tăiați împrejur; ca, adică, să li se socotească și lor neprihănirea aceasta;”

Ce era deci pecetluit prin semnul tăierii împrejur? **Neprihănirea** pe care a primit-o Avraam **prin credință**. Astfel, el devine tatăl tuturor celor care cred, făcuți părtași ai acestei neprihăniri, indiferent dacă sunt sau nu tăiați împrejur. Neprihănirea prin credință, în baza căreia Dumnezeu devine Dumnezeul lui Avraam și al seminței lui, era țelul final al celui de-al doilea legământ

făcut cu Avraam, legământ prin care era făgăduită stăpânirea veșnică a țării.

Împlinirea făgăduinței acestui legământ urma să aibă loc după venirea **Seminței**, adică Hristos. Lui Avraam și „*Seminței*” lui i-a fost promisă moștenirea țării în baza unui Nou Legământ, prevestit în *Geneza 17* și împlinit de Domnul Isus Hristos pe crucea Golgotei.

Deoarece împlinirea făgăduinței lui Dumnezeu era la mare distanță în timp, depășind cu mult durata vieții lui Avraam, este neapărat necesar să observăm că Avraam a crezut în învierea din morți. De fapt, credința care i-a fost socotită ca neprihănire era tocmai credința în făgăduința învierii din morți, care urma să vină prin **Sămânța** lui, adică Domnul Isus Hristos. Lucrul acesta este dovedit de apostolul Pavel care ne învață astfel:

Faptele Apostolilor 13:32-33: „Și noi vă aducem vestea aceasta bună că făgăduința făcută părinților noștri, Dumnezeu a împlinit-o pentru noi, copiii lor, înviind pe Isus; după cum este scris în psalmul al doilea: «Tu ești Fiul Meu, astăzi Te-am născut».”

Isus este cel dintâi înviat dintre cei morți (vezi *Fapte 26:23*). În El a crezut Avraam că-l va învia pentru a primi moștenirea patriei cerești. Dacă citim tot capitolul 17 din *Geneza* nu vom găsi nicio promisiune explicită a învierii din morți. Totuși, dacă urmărim cu atenție expresia din versetul 8: „[...] și **Eu voi fi Dumnezeul lor**”, vom vedea că tocmai aceasta era făgăduința învierii exprimată implicit. Lucrul acesta ni-l descoperă Domnul Isus:

Luca 20:37-38: „Dar că morții înviază, a arătat însuși Moise, în locul unde este vorba despre «Rug» când numește pe Domnul: «Dumnezeul lui Avraam, Dumnezeul lui Isaac și Dumnezeul lui

*Iacov». Dar **Dumnezeu nu este un Dumnezeu al celor morți, ci al celor vii, căci pentru El toți sunt vii.***

Cu toate că Avraam, Isaac și Iacov erau morți fizic, Domnul Isus ne arată că promisiunea învierii din morți (nu fizică) era făcută tocmai prin faptul că Dumnezeu se numește pe Sine Dumnezeul lor, întrucât El este Dumnezeul celor vii. Deoarece în *Geneza 17:8* Dumnezeu spune același lucru („*Eu voi fi Dumnezeul lor*”), înseamnă că făgăduința dată de Dumnezeu lui Avraam prin această expresie era învierea din morți, lucru confirmat de Pavel în citatul din *Faptele Apostolilor 13:32-33* (vezi și *Romani 4:17*).

Dacă citim *Geneza* capitolul 22, vom vedea că Dumnezeu îi cere lui Avraam să aducă ca ardere de tot pe singurul lui fiu Isaac din care urma să vină genealogic **Sămânța** și prin care Dumnezeu urma să împlinească făgăduința. Cu toate că cererea lui Dumnezeu părea să nimicească făgăduința care se continua prin Isaac, Avraam ascultă punând pe Isaac pe altar și ridicând mâna cu cuțitul ca să-și înjunghie singurul fiu prin care avea continuitatea făgăduinței. Când a văzut Dumnezeu credința lui Avraam, îngerul Său l-a strigat din ceruri și l-a oprit (vezi *Geneza 22:10-17*). Astfel și-a dovedit Avraam credința în cuvântul pe care i l-a dat Dumnezeu.

Privitor la acest eveniment, în epistola către Evrei se face următoarea remarcă:

*Evrei 11:17-19: „**Prin credință a adus Avraam jertfă pe Isaac, când a fost pus la încercare: el, care primise făgăduințele cu bucurie, a adus jertfă pe singurul lui fiu! El căruia i se spusese: «În Isaac vei avea o sămânță care-ți va purta numele!» Căci se gândea că Dumnezeu poate să învieze chiar și din morți: și, drept vorbind, ca (fiind) înviat din morți l-a primit înapoi.***

Cu toate că Avraam nu-l înjunghiasse pe Isaac, Cuvântul inspirat ne spune că „*a adus jertfă pe Isaac*”. De aici învățăm că Dumnezeu s-a uitat la ce era în inima lui Avraam, în care s-a arătat credința lui. Tot în acest pasaj ni se descoperă că Avraam a crezut că Dumnezeu îl poate învia pe Isaac chiar și din morți. Cu toate că apostolul se referă la eventuala înviere fizică a lui Isaac pentru a da continuitate genealogică în vederea venirii „*Seminței*”, credința lui Avraam nu era limitată doar la miracolul unei învieri fizice. Credința în învierea lui Hristos și în ziua revenirii Domnului în Slava Sa (vezi *Ioan 8:56*, unde citim că Isus spune despre Avraam că a văzut ziua Domnului și s-a bucurat) era credința lui Avraam care i-a fost socotită ca neprihănire. Miracolele învierilor fizice de pe parcursul istoriei Scripturilor s-au încheiat toate cu un mormânt, Isus fiind singura excepție (urmează să studiem cazul lui Enoh / Ilie). Nu o înviere a trupului fizic era făgăduința lui Dumnezeu dată lui Avraam, ci învierea într-o nouă creație, cerească, conformă cu natura învierii lui Hristos în Duh (vezi *1 Petru 3:18*). Dumnezeu este Duh, de aceea și învierea făgăduită se conformează naturii Sale. De asemenea, să ne amintim că moartea primului Adam prin căderea în păcat n-a fost fizică, ci spirituală. Din această moarte, adică din separarea de Dumnezeu cauzată de zidul păcatului (la singular - adică a naturii păcătoase din primul Adam, nu a păcatelor la plural - adică a faptelor cauzate de natura păcătoasă) trebuia înviat omul și adus la unitate duhovnicească cu El.

Făgăduința dată de Dumnezeu lui Avraam prin „*legământul Meu*” din Geneza 17 își are împlinirea în învierea lui Hristos urmată de revenirea duhovnicească în Slava Sa, în patria cerească, la sfârșitul generației apostolice.

Legământul împărăției veșnice făcut cu David

Istoria lui David o găsim în cărțile *1* și *2 Samuel*. El este cel de-al doilea împărat al poporului Israel, fiind ales după ce Domnul l-a lepădat pe împăratul Saul. Pasajul care ne vorbește despre legământul lui Dumnezeu cu David îl vom cita ulterior. Acum, să petrecem puțin timp pentru a analiza lepădarea lui Saul.

Cauza lepădării lui Saul a fost neascultarea lui de cuvântul Domnului care-i ceruse să nimicească definitiv pe Amaleciți, inclusiv animalele lor. El a nimicit doar animalele care nu arătau bine, iar din oile, mieii, boii, vitele grase etc. a păstrat tot ce era mai bun. Când Samuel îl confruntă pe Saul pentru neascultarea lui, acesta o motivează spunând că a păstrat o pârgă din ceea ce trebuia nimicit ca să fie aduse ca jertfă Domnului. Răspunsul lui Samuel este următorul:

1 Samuel 15:22-23: „Samuel a zis: «Îți plac Domnului mai mult arderile de tot și jertfele decât ascultarea de glasul Domnului? Ascultarea face mai mult decât jertfele și păzirea cuvântului Său face mai mult decât grăsimea berbecilor. Căci neascultarea este tot atât de vinovată ca ghicirea și împotrivirea nu este mai puțin vinovată decât închinarea la idoli și terafimi. Fiindcă ai lepădat cuvântul Domnului, te leapădă și El ca împărat.»”

După ce Saul ascultă aceste cuvinte, recunoaște că a păcătuit călcând porunca Domnului și ascultând de glasul poporului de care s-a temut. Cu toate acestea, lepădarea lui rămâne definitivă, la doar doi ani după ce a fost întronat ca împărat peste Israel. Deși perioada în care el a fost împărat este de aproape patruzeci de ani (vezi *Fapte 13:21*), în tot acest timp el a rămas lepădat de Domnul. Lepădarea acesta are un înțeles mult mai adânc. Ea simbolizează faptul că Dumnezeu urma să lepede împărăția Israelului Vechiului Legământ, care nu s-a deosebit de

împărățiile celorlalte neamuri, fiindcă Israel a fost idolatru ca neamurile.

Știm că Samuel s-a întristat când bătrânii lui Israel au cerut să pună peste ei un împărat cum au celelalte neamuri (vezi *1 Samuel 8:4-8*). După ce s-a rugat, Domnul i-a răspuns lui Samuel astfel:

*1 Samuel 8:7: „[...] «Ascultă glasul poporului în tot ce-ți va spune; căci nu pe tine te leapădă, ci **pe Mine mă leapădă, ca să nu mai domnesc peste ei.**»”*

Pe cine au lepădat? Pe Domnul! Iată câteva versete care confirmă acest lucru:

*Luca 19:14: „Dar cetățenii lui îl urau; și au trimis după el o solie să-i spună: «**Nu vrem ca omul acesta să împărățească peste noi.**»”*

Ioan 19:12: „De atunci Pilat căuta să-l dea drumul. Dar Iudeii strigau: «Dacă dai drumul omului acestuia, nu ești prieten cu Cezarul. Oricine se face pe sine împărat, este împotriva Cezarului.»”

*Ioan 19:15: „Dar ei au strigat: «Ia-L, ia-L, răstignește-L!» «**Să răstignesc pe Împăratul vostru?**» le-a zis Pilat. Preoții cei mai de seamă au răspuns: «**Noi n-avem alt împărat decât pe Cezarul!**»”*

Cerința bătrânilor poporului pentru un împărat adresată lui Samuel este o „umbră”, o prevestire a lepădării lui Isus Hristos de către bătrânii lui Israel din primul secol. Căci Domnul cu care vorbea Samuel era Hristos neîntrerupt încă, care a fost prezent în toată perioada Vechiului Testament, chiar de la creația din Geneza 1.

Inima lui Saul era departe de Domnul, iar lucrul acesta-l vedem și din următorul pasaj:

1 Samuel 15:30: „Saul a zis iarăși: «Am păcătuț! Acum, te rog, cinstește-mă în fața bătrânilor poporului meu, și în fața lui Israel; întoarce-te cu mine, ca să mă închin înaintea Domnului, Dumnezeului tău».”

Observați ce era pe primul loc în viața lui Saul? A fost gata să recunoască că a păcătuț, însă doar pentru că dorința lui era să fie cinstit de bătrânii poporului. El cere să se închine Dumnezeului lui Samuel, ceea ce ne arată că Domnul nu era și Dumnezeul lui. Din neascultarea sa, pretinzând că a păstrat animalele pentru a fi jertfite Domnului, putem vedea felul în care se relaționa el la Domnul. Pentru el era doar un ritual lipsit de inimă, prin care credea că poate să-L „mituiască” pe Domnul. Prefăcătoria lui față de Dumnezeu i-a cauzat lepădarea lui ca împărat.

În înțelegerea noastră, domnia lui Saul este un tipar al împărăției Vechiului Legământ în timpul căreia poporul Israel îl cinstea pe Domnul cu buzele, dar inima lui era departe de El (vezi *Isaia 29:13*). După cum Dumnezeu a lepădat pe împăratul Saul, tot așa, la vremea potrivită, a lepădat și împărăția Vechiului Legământ înlocuind-o cu împărăția Noului Legământ făcut în sângele Domnului Isus Hristos.

După lepădarea lui Saul, Domnul alege pe David pe care Samuel îl descrie astfel:

*1 Samuel 13:13-14: „Samuel i-a zis lui Saul: «Ai lucrat ca un nebun și n-ai păzit porunca pe care ți-o dăduse Domnul, Dumnezeul tău. Domnul ar fi întărit pe vecie domnia ta peste Israel; dar acum, domnia ta nu va dăinui. **Domnul și-a ales un***

om după inima Lui, și Domnul l-a rânduit să fie căpetenia poporului Său, pentru că n-ai păzit ce-ți poruncise Domnul».

Omul după inima lui Dumnezeu a fost David, pe care Samuel l-a uns ca împărat în locul lui Saul. El ajunge împărat la treizeci de ani și împărățește patruzeci de ani în Israel. Această perioadă este semnificativă prin simbolistica ei. David a avut în tot acest timp o viață de lupte și războaie. Doar la urmă Domnul îi dă odihnă după ce l-a izbăvit de toți vrăjmașii lui.

2 Samuel 7:1: „Când a locuit împăratul în casa lui, și când i-a dat odihnă Domnul, după ce l-a izbăvit de toți vrăjmașii care-l înconjurau,[...]”

În înțelegerea noastră, viața împăratului David oglindește viața lui Hristos și a Bisericii Sale apostolice. David l-a lovit cu piatra în cap pe Goliat care „a căzut cu fața la pământ”, i-a scos sabia din teacă și i-a tăiat capul (Goliat era un simbol al diavolului), iar apoi a împărățit în Israel, purtând războaiele Domnului pentru supunerea vrăjmașilor. La fel și Hristos, mai întâi l-a aruncat pe Diavolul din cer jos pe pământ, prin biruința Sa de pe crucea Golgotei. Apoi a urmat „tăierea” capului diavolului și a demonilor lui, în timpul domniei lui Hristos în Biserica Sa apostolică. Cu sabia Cuvântului Său - Evanghelia - apostolii au luptat timp de o generație (aproximativ patruzeci de ani) pentru a supune toți vrăjmașii Evangheliei (vezi *1 Corinteni 15:24-25*).

În ziua Cincizecimii a început această luptă, tot cu o „piatră”. Petru era „**piatra**” din „**mâna**” lui Isus, Fiul lui David, cu care a început lupta spirituală pentru biruința asupra vrăjmașilor Lui și a diavolului. Evanghelia Celui ÎNTÂI înviat din morți a început să fie vestită din Ierusalim. Petru se numea înainte Simon, însă Domnul l-a ales și i-a schimbat numele: „[...] *tu ești Petru* (Grecește: *Petros*) **și pe această piatră** (Grecește: *petra*) voi zidi

Biserica Mea și porțile Locuinței morților nu o vor birui.” (Matei 16:18)

Împărăția lui David cu războaiele pe care le-a purtat el este o „umbră” pentru realitatea luptei Evangheliei din perioada apostolică. A început aproximativ prin anul 30 și a continuat până la distrugerea de către romani a Ierusalimului și a Templului din anul 70. Prin această distrugere s-a împlinit și profeția Domnului Isus din *Matei 24*. În acest timp de aproximativ 40 de ani (tot atât cât a împărățit și David) Hristos a împărățit în Biserica primară, iar **vrăjmașii Lui au fost făcuți așternut al picioarelor Sale**. Lucrul acesta s-a împlinit prin propovăduirea și **biruința Evangheliei**, în urma trimeriei apostolilor de către Domnul Isus (vezi *Matei 28:19*). În vremea aceea (în secolul I, nu este vorba de zilele noastre!) Evanghelia Împărăției a ajuns să fie vestită „*până la marginile lumii*” (*Romani 10:18*), a fost „*adusă la cunoștința tuturor neamurilor*” (*Romani 16:25-26*) și „*a fost propovăduită oricărei făpturi de sub cer*” (*Coloseni 1:23*).

Confirmarea că perioada apostolică a fost timpul împărăției lui Hristos în vederea supunerii vrăjmașilor Lui este dată de apostolul Pavel în pasajul următor:

1 Corinteni 15:24-25: „În urmă, va veni sfârșitul, când El va da Împărăția în mâinile lui Dumnezeu Tatăl, după ce va fi nimicit orice domnie, orice stăpânire și orice putere. Căci trebuie ca El să împărățească până va pune pe toți vrăjmașii sub picioarele Sale.”

1 Corinteni 15:28: „Și când toate lucrurile Îi vor fi supuse, atunci chiar și Fiul Se va supune Celui ce l-a supus toate lucrurile, pentru ca Dumnezeu să fie totul în toți.”

Așadar, înainte de venirea sfârșitului, trebuia ca vrăjmașii Evangheliei lui Hristos să fie biruiți, la fel cum vrăjmașii poporului Israel au fost biruiți de Dumnezeu în care s-a încrezut împăratul David. În ambele cazuri, al lui David și al lui Hristos, vorbim de câte o perioadă de patruzeci de ani. Iar dacă acceptăm că domnia lui David peste Israel este un tipar, o umbră a împărăției lui Hristos din perioada apostolică, atunci aceasta din urmă trebuia neapărat să se încheie cu **biruința Evangheliei lui Hristos în lumea de atunci** (asemenea biruinței lui David). Apostolul Pavel ne confirmă această biruință în următorul pasaj:

1 Timotei 3:16: „Și fără îndoială, mare este taina evlaviei... «Cel ce a fost arătat în trup, a fost dovedit neprihănit în Duhul, a fost văzut de îngeri, a fost propovăduit printre Neamuri, a fost crezut în lume, a fost înălțat în slavă».”

Împlinirea arătată în pasaj a avut loc în timpul vieții lui Pavel când Evanghelia a fost propovăduită oricărei făpturi de sub cer (*Coloseni 1:23*). Biruința asupra vrăjmașilor lui Hristos s-a înfăptuit prin vestirea Evangheliei care a fost crezută în lumea primului secol. Deci și odihna Lui pe care a făgăduit-o (vezi *Evrei 4*) este adusă după biruința (din primul secol) asupra vrăjmașilor Săi, la sfârșitul perioadei apostolice.

Tiparul, pe care-l avem în domnia lui David spre sfârșitul căreia Domnul îi dă odihnă (după biruința asupra tuturor vrăjmașilor lui), trebuia neapărat să-și găsească împlinirea în realitatea venirii Odihnei după împărățirea lui Hristos din perioada apostolică (vezi *1 Corinteni 15:25*). După domnia lui David a urmat (ca un tipar) domnia lui Solomon în care a fost pace și odihnă. Pasajul următor arată că după ce Domnul a pus sub talpa picioarelor lui David pe toți vrăjmașii lui, Solomon a primit odihnă pentru ca să zidească casa Domnului.

1 Împărați 5:2-5: „Solomon a trimis vorbă lui Hiram: „Știi că tatăl meu David n-a putut să zidească o casă Domnului, Dumnezeului lui, din pricina războaielor cu care l-au înconjurat vrăjmașii lui, până ce **Domnul i-a pus sub talpa picioarelor lui. Acum Domnul, Dumnezeul meu, mi-a dat odihnă din toate părțile; nu mai am nici potrivnic, nici nenorociri! Iată că am de gând să zidesc o casă Numelui Domnului, Dumnezeului meu, cum a spus Domnul tatălui meu David**, zicând: „Fiul tău, pe care-l voi pune în locul tău, pe scaunul tău de domnie, el va zidi o casă Numelui Meu.”

Biruința lui David urmată de odihna lui Solomon este un tipar, o umbră care întărește adevărul că făgăduința intrării în odihna Lui a fost împlinită la sfârșitul perioadei apostolice (tot de 40 de ani), după ce vrăjmașii lui Hristos au fost făcuți așternut al picioarelor Lui.

Următoarele tabele ne arată mai sugestiv acest adevăr:

Împărăția lui Saul (aproape 40 de ani) (vezi <i>Fapte 13:21</i>)	UMBRA	REALITATEA
	Primul împărat al lui Israel, preocupat de formă, nu de schimbarea inimii - lepădat	Domnia Vechiului Legământ - lepădată, trecătoare
	Saul prigonește pe David	Iudeii au prigonit pe Hristos și pe apostoli - firescul prigonește duhovnicescul

Împărăția lui David (40 de ani) (vezi 2 Samuel 5:4)	UMBRA	REALITATEA
	„om după inima lui Dumnezeu“	Hristos e Fiul prea iubit în care Dumnezeu Își găsește toată plăcerea
	poartă războaie și învinge vrăjmașii;	Evangelhia e vestită și vrăjmașii sunt învinși -
	se odihnește la sfârșitul domniei	aduce odihna veșnică
	David face pregătirile pentru construcția Templului din Ierusalim.	Biserica apostolică este pregătită ca o mireasă pentru întâmpinarea Mirelui ei.

Împărăția lui Solomon (40 de ani) (1 Împărați 11:42)	UMBRA	REALITATEA
	Pace și odihnă în timpul domniei	Pace și odihnă veșnică în Împărăția lui Dumnezeu
	Zidește Templul din Ierusalim	Noul Ierusalim, zidit de Hristos, se coboară din cer (Ap.21:2) Dumnezeu și Mielul sunt Templul (Ap.21:22)

În continuare să studiem alte două pasaje:

2 Samuel 7: 12-13: „Când ți se vor împlini zilele și **vei fi culcat cu părinții tăi, Eu îți voi ridica un urmaș după tine, care va ieși din trupul tău, și-i voi întări împărăția. El va zidi Numelui Meu o casă, și voi întări pe vecie scaunul de domnie al împărăției lui.**”

*2 Samuel 23:5: „Măcar că nu este așa casa mea înaintea lui Dumnezeu, totuși **El a făcut cu mine un legământ veșnic**, bine întărit în toate prvințele și tare. Nu va face El oare să răsară din el tot ce este spre mântuirea și bucuria mea?”*

În primul pasaj observăm că Dumnezeu îi promite lui David că după ce „**vei fi culcat cu părinții tăi, Eu îți voi ridica un urmaș după tine [...] din trupul tău**”. Se observă că urmașul lui David avea să iasă din trupul său după ce David va fi murit. Această promisiune îl exclude pe Solomon care a ieșit din trupul lui David în timpul vieții lui. Prin urmare casa care urma să fie zidită Numelui Domnului și întărirea pe vecie a scaunului de domnie al împărăției Lui nu se pot referi la Solomon și la Templul ridicat de el. Doar existența acestui pasaj ar fi suficientă pentru a dovedi că Solomon și Templul construit de el în Ierusalim nu fac deloc parte din această mare făgăduință dată de Domnul lui David, făgăduință care anterior a fost dată lui Avraam și „*Seminței*” lui în Geneza 17. Urmașul la care se referă pasajul trebuia să fie din linia lui genealogică, iar acesta este Isus, fiul lui David. După trup, Domnul Isus se trage din linia lui David, lucru arătat de apostolul Pavel în următorul citat:

*Romani 1:3-4: „Ea (Evangelia) privește pe Fiul Său, **născut din sămânța lui David, în ce privește trupul**, iar în ce privește duhul sfințeniei dovedit cu putere că este Fiul lui Dumnezeu, prin învierea morților; **adică pe Isus Hristos, Domnul nostru**.”*

Cunoaștem faptul că Domnul Isus s-a născut din fecioara Maria, de la Duhul Sfânt; Iosif, soțul Mariei, chiar dacă se trage din linia lui David prin Solomon, nu aparține genealogiei trupești a Domnului Isus. Iosif nu și-a „cunoscut” soția până ce aceasta a născut pe Isus. Astfel, devine neapărat necesar faptul ca Maria să se tragă din linia lui David. Genealogia din *Luca* este edificatoare în acest sens.

Luca 3:23: „Isus avea aproape treizeci de ani, când a început să învețe pe norod; și era, cum se credea, fiul lui Iosif, fiul lui Eli, [...]”

Se credea că este fiul lui Iosif, dar nu era așa, ci era fiul lui Eli, adică Eli era tatăl Mariei. Lucrul acesta devine și mai clar dacă studiem genealogia lui Iosif din *Matei 1* unde ni se spune că Iosif, bărbatul Mariei, era fiul lui Iacov, nu al lui Eli. În continuarea genealogiei din *Luca 3* observăm că acolo unde e menționat fiul lui David, nu este Solomon, ci Natan (vezi vers. 31) care este unul din fiii lui David ce i s-au născut în Ierusalim (vezi *1 Cron. 3:5*). De asemenea, trebuie să remarcăm faptul că pe linia genealogică prin Natan, între David și Hristos nu există niciun alt împărat. Pe această linie genealogică, după împărăția lui David, urmează împărăția lui Hristos la o distanță de aproximativ o mie de ani.

În citatul din *2 Samuel 23:5* amintit anterior, observăm că David afirmă că „**El a făcut cu mine un legământ veșnic.**” Acest legământ făcut de Dumnezeu cu David se referă tocmai la împărăția veșnică a domniei Fiului lui David și la casa zidită de El Numelui lui Dumnezeu. Nu este deloc greu de observat din Evanghelii că împărăția despre care se vorbește este Împărăția cerurilor propovăduită de Domnul Isus și de apostoli, iar casa zidită de mâinile lui Isus este Templul trupului Său din Noul Ierusalim. Să analizăm ce ne spune următorul pasaj:

*Ioan 2:18-21: „Iudeii au luat cuvântul, și l-au zis: «Prin ce semn ne arăți că ai putere să faci astfel de lucruri?» Drept răspuns, Isus le-a zis: «**Stricați Templul acesta, și în trei zile îl voi ridica.**» Iudeii au zis: «Au trebuit patruzeci și șase de ani ca să se zidească Templul acesta, și Tu îl vei ridica în trei zile?» **Dar El le vorbea despre Templul trupului Său.**”*

Ierusalimul Vechiului Legământ cu Templul lui Solomon, rezidit de Irod timp de patruzeci și șase de ani, trebuia să fie stricat, demolat ca apoi să se coboare din cer de la Dumnezeu cetatea spirituală Noul Ierusalim, cu Noul Templu, de asemenea spiritual. Distrugerea Ierusalimului și a Templului profetită de Domnul Isus în *Matei 24* urma să aibă loc spre sfârșitul generației apostolice (vezi *Matei 24:34*). Împlinirea acestei profeții o găsim relatată în *Apocalipsa 18* unde este arătată căderea cetății Babilonului cel mare, care este un simbol pentru robia păcatului în care se afla Ierusalimul Vechiului Legământ din secolul întâi.

Pasajul următor ne arată coborârea din cer a noii cetăți:

*Apocalipsa 21:2-3: „Și eu **am văzut coborându-se din cer de la Dumnezeu, cetatea Sfântă, noul Ierusalim, gătită ca o mireasă împodobită pentru bărbatul ei. Și am auzit un glas tare, care ieșea din scaunul de domnie, și zicea: „**lată cortul lui Dumnezeu cu oamenii! El va locui cu ei, și ei vor fi poporul Lui, și Dumnezeu însuși va fi cu ei. El va fi Dumnezeul lor.**”***

Dacă Templul Vechiului Legământ a fost stricat, dacă împărăția lui Israel a trecut și dacă Ierusalimul Vechiului Legământ a fost pustiit (lucruri confirmate de istorie), atunci cu siguranță Noul Ierusalim s-a coborât din cer, împărăția lui Dumnezeu a venit, iar Dumnezeu însuși este în cetate cu poporul Său. Nu se poate ca după aproape 2000 de ani de la trecerea lumii Vechiului Legământ Dumnezeu să fie încă fără cetate, fără popor și fără împărăție. Iar dacă acum împărăția este prezentă, înseamnă că Împăratul Isus Hristos a revenit duhovnicește pentru ca să fie veșnic cu poporul Său duhovnicesc.

Înțelegerea și acceptarea acestei realități sunt împiedicate de așteptările imaginare ale unei reveniri fizice, neînvățate de Scriptură, așteptări pe care încă le mai au mulți creștini. Sperăm

ca explicațiile din acest studiu să fie de folos pentru înțelegerea adevăratei realități care este spirituală.

În tabelul următor avem un scurt rezumat al legămintelor.

Legământul	Semnificația
Primul legământ: Dumnezeu <-> Noe , în timpul primei lumi;	Legământul salvării familiei lui Noe din care se naște cea de-a doua lume, dând continuitate seminței lui Set;
Al doilea legământ: Dumnezeu <-> Noe , legământ veșnic cu sămânța lui după el și cu toate viețuitoarele;	Făgăduința că Dumnezeu nu va mai nimici niciodată tot ce este viu, cum a făcut prin potop. Semnul legământului este curcubeul;
Primul legământ: Dumnezeu <-> Avram (Geneza 15), legământ trecător, valabil doar până la împlinirea lui;	<ul style="list-style-type: none"> - Legământul cunoașterii că Domnul dă lui Avraam în stăpânire țara (<i>Gen.15:8</i>); - Era Vechiul Legământ făcut doar cu sămânța genealogică a lui Avram (poporul Israel), care ia în stăpânire Canaanul pământesc și căruia îi este dată Legea; - Semnul legământului era Sabatul săptămânal prin care se cunoștea că Domnul îi sfințește (<i>Exodul 31:13</i>);
Al doilea legământ: Dumnezeu <-> Avraam și Sămânța lui (<i>Geneza 17</i>) este un legământ veșnic din generație în generație;	<ul style="list-style-type: none"> - Legământul prin care Avraam și sămânța lui spirituală urmau să ia în stăpânire veșnică patria cerească; - Se împlinește în Noul Legământ al Domnului Isus Hristos; - Semnul legământului pentru sămânța genealogică a lui Avraam era tăierea împrejur;

<p>Legământul: Dumnezeu <-> David, Legământul împărăției veșnice;</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Legământul împărăției veșnice pentru urmașul său Isus Hristos; - O continuare a legământului făcut cu Avraam în <i>Geneza 17</i>, fiind împlinit în Noul Legământ de Domnul Isus, Fiul lui David;
---	--

ÎMPĂRĂȚIA DE O MIE DE ANI; ÎMPĂRĂȚIA LUI DUMNEZEU

Împărăția lui Dumnezeu

Am văzut că prin legământul cu David, Dumnezeu îi face făgăduința unei împărății veșnice. Scaunul său de domnie urma să fie dat urmașului care ieșea din trupul lui după ce el a murit fizic. Am arătat deja că acesta este Isus Hristos. Așadar, odată cu venirea lui Isus în lume urma să se împlinească făgăduința împărăției veșnice pe a cărui tron urma să domnească El. Iar înainte de nașterea Sa, îngerul Gavril îi spune Mariei următoarele cuvinte:

Luca 1:32-33: „El va fi mare, și va fi chemat Fiul Celui Prea Înalt; și Domnul Dumnezeu îi va da scaunul de domnie al tatălui Său David. Va împărăți peste casa lui Iacov în veci, și Împărăția Lui nu va avea sfârșit.”

Acest citat dovedește, fără dubiu, că împărăția făgăduită lui David urma să fie dată fiului său Isus după trup, care este „*Fiul lui Dumnezeu*” după duh (vezi *Romani 1:3-4*). Așadar, împărăția Lui este veșnică, nu are sfârșit, în Noul Testament fiind numită Împărăția cerurilor sau Împărăția lui Dumnezeu. După ea nu mai poate veni nicio altă împărăție, căci este veșnică. Pe scaunul de domnie al acestei împărății se află Dumnezeu împreună cu Mielul (vezi *Apocalipsa 22:1*), iar odată cu venirea ei sunt împlinite toate lucrurile făgăduite de Dumnezeu. Ceea ce rămâne și continuă după împlinirea tuturor lucrurilor făgăduite este împărățirea veșnică, împreună cu Dumnezeu și Hristos, a tuturor oamenilor mântuiți care au fost, sunt și vor fi curățiți, sfințiți prin sângele Mielului, spre Slava lui Dumnezeu, din generație în generație, în vecii vecilor (vezi *Efesenii 3:21*). Pentru

a clarifica lucruri privitoare la această împărăție, vom răspunde la mai multe întrebări:

Care este natura acestei împărății?

Răspunsul nu ar trebui să fie greu de dat, deoarece pe tron se află Dumnezeu, care este duh și Hristos care a fost înviat în duh (deci este tot duh). Împărăția trebuie să se conformeze naturii Împăratului, așadar împărăția este duhovnicească, nu fizică.

Care este locația împărăției?

Răspunsul este dat de Domnul Isus când spune:

„În casa Tatălui Meu sunt multe locașuri. Dacă n-ar fi așa, v-aș fi spus. Eu Mă duc să vă pregătesc un loc. Și după ce Mă voi duce și vă voi pregăti un loc, Mă voi întoarce și vă voi lua cu Mine, ca acolo unde sunt Eu, să fiți și voi.” (Ioan 14:2-3)

Locul pregătit de Domnul Isus nu este într-un spațiu tridimensional, undeva într-un univers fizic refăcut (cum încă se mai propovăduiește), ci este într-o prezență duhovnicească: ***„unde sunt Eu”***, în casa Tatălui (Tatăl este Duh – vezi *Ioan 4:24*). Toți mântuiții stau „față-n față” cu Dumnezeu și cu Hristos, care se află pe un tron duhovnicesc, iar temelia scaunului de domnie este dragostea lui Dumnezeu care nu va pieri niciodată (vezi *1 Corinteni 13:8, 1 Ioan 4:8*).

Prin ce se caracterizează această împărăție?

Apostolul Pavel ne învață astfel:

Romani 14:17: „Căci Împărăția lui Dumnezeu nu este mâncare și băutură, ci neprihănire, pace și bucurie în Duhul Sfânt.”

Așadar, împărăția lui Dumnezeu este acolo unde Duhul Sfânt rodește neprihănire, pace și bucurie. Toate acestea sunt stări ale

„inimii” omului mântuit, nu satisfacții trupești date de mâncare, băutură sau alte lucruri. La fel, Domnul Isus ne învață că împărăția se manifestă în interiorul nostru, adică în spirit.

*Luca 17:20-21: „Fariseii au întrebat pe Isus când va veni Împărăția lui Dumnezeu. Drept răspuns, El le-a zis: «**Împărăția lui Dumnezeu nu vine în așa fel ca să izbească privirile. Nu se va zice: „Uite-o aici” sau: „Uite-o acolo!” Căci iată că **Împărăția lui Dumnezeu este înăuntrul vostru**».**”*

Pasajul se referă nu doar la natura spirituală, interioară a împărăției, ci exclude posibilitatea unei naturi văzute a ei: „[...] nu vine în așa fel ca să izbească privirile. Nu se va zice: «Uite-o aici» sau: «Uite-o acolo!»”.

A venit această împărăție în generația apostolică?

Una din cele mai clare mărturii a venirii împărăției o reprezintă pasajul următor :

*Marcu 9:1: „El le-a mai zis: «Adevărat vă spun că **sunt unii din cei ce stau aici care nu vor muri până nu vor vedea împărăția lui Dumnezeu venind cu putere**».*”

Prin urmare, afirmația Domnului Isus că unii dintre ucenici nu vor muri fizic până nu vor „vedea” venirea împărăției încadrează acest eveniment în vremea generației apostolice, adică în primul secol. Nu putem ignora acest adevăr decât dacă am accepta (asemenea lui C.S. Lewis) că Isus nu știa ce spune. Nu credem într-o astfel de înțelegere, lucru pe care l-am explicat mai detaliat în prefață. Considerăm că acest pasaj întărește tot ce am arătat până acum cu privire la natura duhovnicească, nevăzută a împărăției, care a venit cu putere la sfârșitul generației apostolice. Odată cu încheierea Vechiului Legământ, la distrugerea Templului și a Ierusalimului, a avut loc venirea

împărăției lui Dumnezeu, ca o realitate duhovnicească conformă naturii lui Dumnezeu, nu ca o realitate fizică.

Din perspectiva creației din Geneza, dacă vrem să încadrăm Împărăția lui Dumnezeu în una din zilele creației, aceasta are loc în eternitatea celei de-a șaptea zile. Împărăția lui Dumnezeu este o împărăție a păcii și a odihnei veșnice având pe tron pe Tatăl și pe Împăratul păcii, Isus Hristos. Aceasta a venit la sfârșitul generației apostolice ca o realitate spirituală veșnică.

Împărăția de o mie de ani

Am văzut deja în titlul acestui subcapitol că înainte de împărăția lui Dumnezeu trebuia să aibă loc împărăția de o mie de ani, deși le studiem în ordine inversă. De aceea, în continuare vrem să arătăm că încadrarea în timp a împărăției de o mie de ani este la finalul celei de-a șasea zile a creației, adică în generația apostolică. Vom vedea că acești o mie de ani nu pot fi priviți în înțeles literal, ci doar simbolic. Singurul loc în care ni se vorbește explicit despre împărăția de o mie de ani este în Apocalipsa, capitolul 20. Recomandăm cititorului să parcurgă cu atenție acest capitol, înainte de a citi explicațiile care urmează.

În următorul citat, observăm că împărăția de o mie de ani începe cu legarea diavolului, pentru a nu mai putea să înșele neamurile în această perioadă.

*Apocalipsa 20:1-3: „Apoi am văzut pogorându-se din cer un înger, care ținea în mână cheia Adâncului și un lanț mare. El a pus mâna pe balaur, pe șarpele cel vechi, care este Diavolul și Satana, și l-a legat pentru o mie de ani. L-a aruncat în Adânc, l-a închis acolo, și a pecetluit intrarea deasupra lui, **ca să nu mai înșele Neamurile**, până se vor împlini cei o mie de ani. După aceea trebuie să fie dezlegat pentru puțină vreme.”*

Din capitolul 20 reținem:

1. Împărăția de o mie de ani este limitată în timp și durează până la sfârșitul perioadei în care Diavolul este legat. Împărăția lui Dumnezeu urmează după împărăția de o mie de ani și după judecata finală, fiind veșnică și având loc într-un Cer nou și un Pământ nou (vezi *Apocalipsa 21-22*).
2. Sfinții, martirii și biruitoarii fiarei au înviat înaintea învierii generale a tuturor morților, iar lor li s-a dat judecata mai înainte de „*judecata zilei celei mari*” (*Iuda:6*). Această înviere este numită „*întâia înviere*”, iar cei ce au parte de ea sunt numiți „*preoți ai lui Dumnezeu și ai lui Hristos*”.
3. La sfârșitul împărăției de o mie de ani, Diavolul este dezlegat pentru puțină vreme, ca să înșele neamurile.
4. Diavolul este biruit și aruncat în iazul de foc și de pucioasă, unde sunt fiara și proorocul mincinos. Ei vor fi munciți zi și noapte în vecii vecilor, deci nu vor avea niciodată parte de odihnă.
5. Apoi, urmează trecerea cerului și a pământului Vechiului Legământ, învierea tuturor morților și „*judecata zilei celei mari*” de la scaunul de domnie mare și alb.

6. Moartea și Locuința morților au fost aruncate în iazul de foc. Oricine nu a fost găsit scris în cartea vieții a fost aruncat în iazul de foc, care este a doua moarte.

Am rezumat astfel ordinea lucrurilor descrise în Apocalipsa capitolul 20.

Notăm faptul că împărăția de o mie de ani începe cu legarea diavolului și aruncarea lui în Adânc, continuă în tot acest timp în care Diavolul este legat și se încheie cu dezlegarea lui pentru puțină vreme, la sfârșitul celor o mie de ani. Legarea diavolului este făcută de către un înger care s-a pogorât din cer având în mână cheia Adâncului și un lanț mare. Întrucât îngerii sunt duhuri slujitoare, iar Diavolul este tot duh (însă rău), înțelegem că și cheia și lanțul din mâna îngerului nu pot fi fizice, ci sunt parte a unei lumi spirituale, nevăzute. Tot astfel, Adâncul era o închisoare spirituală în care deja se aflau legați, tot în „lanțuri”, îngerii care au păcătuit în timpul primei lumi (vezi *2 Petru 2:4*). Acesta era asemenea unui „arest preventiv” în care îngerii căzuți erau păstrați pentru judecata care urma să vină. Deci, „legarea” și „dezlegarea” diavolului sunt acțiuni spirituale, nu fizice. De exemplu, dacă un hoț este întemnițat fizic, acest lucru are loc pentru că a furat și pentru a fi oprit să mai fure. Cei îndreptățiți să facă acest lucru îl fac în baza legii, având o putere mai mare decât respectivul hoț. Tot astfel, din punct de vedere spiritual, Diavolul nu putea fi legat decât de Unul mai tare decât el. În timpul în care a împărășit Diavolul, în împărăția lui din prima lume și din cea de-a doua lume a Vechiului Legământ, el a fost cel tare. Domnul Isus vorbește despre împărăția diavolului în *Matei capitolul 12*, începând cu versetul 24. Rugăm cititorul să citească acest pasaj înainte de-a parcurge explicațiile care urmează. Din *Matei 12* cităm următorul verset:

*Matei 12:29: „Sau **cum poate cineva să intre în casa celui tare și să-i jefuiască gospodăria, dacă n-a legat mai întâi pe cel tare?** Numai atunci îi va jefui casa.”*

Observăm că Domnul Isus ne dă un exemplu, o pildă din lumea văzută. Prin aceasta El ne spune că pentru detronarea (jefuirea) diavolului (care a fost uzurpatorul din grădina Eden), acesta trebuia mai întâi legat. Pentru a fi depozat de stăpânirea lui dobândită prin minciuna din Eden, trebuia să fie legat de Unul mai tare decât el. Diavolul a fost „*cel tare*” în prima și în cea de-a doua lume a Vechiului Legământ. Însă la sfârșitul celei de-a doua lumi „*Fiul lui Dumnezeu S-a arătat ca să nimicească lucrările diavolului*” (vezi *1 Ioan 3:8*), lucrările ucigătoare cauzate de cuvântul minciunii lui. Minciuna din Eden, prin care omul a fost amăgit să creadă că Dumnezeu nu este bun și nu vrea ca omul să fie ca El, este de acum nimicită. Cuvântul Adevărului care spune că Dumnezeu a iubit mult lumea **încă de la începutul creației** (vezi *Ioan 3:16*) a fost dovedit de Domnul Isus, care a plătit toate păcatele omenirii cauzate de minciuna celui rău din Eden. Prin răscumpărarea celor pierduți în păcat înfăptuită prin jertfirea lui Isus pe cruce urmată de învierea Sa de drept **Diavolul a fost depozat de puterea păcatului și a morții venite prin el**. Prin înșelăciunea păcatului, Diavolul primise dreptul de-a stăpâni peste lume. De aceea, după învierea Sa, Domnul Isus spune: „[...] **Toată puterea Mi-a fost dată în cer și pe pământ. Duceți-vă și faceți ucenici din toate neamurile [...]**” (*Matei 28:18-19*). Prin această putere - „*toată puterea*” iertării prin credința în Evanghelie - a fost legat spiritual Diavolul ca să nu mai înșele neamurile cu minciuna lui, minciună care, implicit, neagă faptul că Dumnezeu este dragoste. După nimicirea minciunii prin cruce, Domnul îi trimite pe ai Săi ca să facă ucenici din toate neamurile prin vestea cea bună a Evangheliei. Așadar, după biruința morții prin înviere, Hristos este cel tare, iar împărăția diavolului a

Început foarte curând să fie „jefuită”, nimicită pentru vecie. Biruința finală a venit prin vestirea Evangheliei din timpul generației apostolice, începând cu ziua Cincizecimii în Ierusalim și continuând până la „marginile pământului” (vezi *Faptele Apostolilor 1:8*). Ceea ce a fost câștigat de drept prin moartea și învierea lui Hristos trebuia să fie de acum luat în stăpânire. Ca o analogie, după ce cineva câștigă dreptul asupra unei proprietăți într-o instanță de judecată, într-un anumit termen stabilit de către executorul judecătoresc, urmează punerea lui în posesie, chiar dacă cel ce a pierdut proprietatea se opune. Ceva asemănător s-a întâmplat și în perioada apostolică.

Dacă privim în vechime, la începutul poporului Israel, vedem că mai întâi a fost doborât Egiptul de brațul Domnului care a străpuns balaurul (vezi *Isaia 51:9-10*), după care a urmat drumul poporului Vechiului Legământ pentru luarea în stăpânire a țării fizice Canaan. Tot astfel, după ce la început Hristos a izbăvit prin cruce pe poporul Său din „Egiptul robiei păcatului”, legând balaurul și aruncându-l în Adânc, a urmat „drumul” poporului Noului Legământ pentru luarea în stăpânire a patriei cerești. După cum perioada pustiei a fost de 40 de ani, și perioada apostolică a fost tot de 40 de ani (din anul 30 până în anul 70, când a fost distrus Templul). Acest tipar umbră/realitate este atât de evident încât credem că nu poate fi negat. Avem convingerea că nu pot fi aduse argumente oneste din Scriptură cu care să poată fi combătut acest adevăr.

După ce balaurul a fost legat și aruncat în Adânc, vedem în continuare că sfinții, martirii și biruitoarii fiarei au avut parte de învierea numită „*întâia înviere*”. Împărățirea cu Hristos timp de o mie de ani este a tuturor celor ce au avut parte de „*întâia înviere*”. În consecință, la „*judecata zilei celei mari*” ei nu vor mai fi judecați întrucât au trecut din moarte la viață, lucru arătat prin

cuvintele: „*Asupra lor a doua moarte nu are nici o putere*” (vezi *Apoc. 20*). Aceasta înseamnă că ei aveau certitudinea că vor fi pentru totdeauna cu Hristos și cu Dumnezeu. A doua moarte, care este despărțirea eternă de Dumnezeu, era pentru cei pedepsiți prin judecată, adică pentru oricine n-a fost găsit în cartea vieții Mielului care a fost scrisă la întemeierea lumii, adică la creație (vezi *Apocalipsa 13:8*). Faptul că sfinții au înviat deja ne dovedește că ei erau scriși în cartea vieții. Așadar, la „*judecata zilei celei mari*” ei nu au mai fost judecați, întrucât trecuseră deja din moarte la viață. Acest fapt este arătat de Domnul Isus în următorul verset:

Ioan 5:24: „Adevărat, adevărat vă spun, că cine ascultă cuvintele Mele, și crede în Cel ce M-a trimis, are viața veșnică, și nu vine la judecată, ci a trecut din moarte la viață.”

Conform celor spuse mai sus, viața veșnică este dată de ascultarea și de credința în cuvintele Evangheliei care a fost propovăduită de Domnul Isus. Cel ce-și pune toată încrederea în harul vestit prin Evanghelie are parte de nașterea din Dumnezeu, adică de primirea darului vieții veșnice. În Scriptură, nașterea din Duhul lui Dumnezeu, sau învierea, reprezintă unul și același lucru. Chiar dacă am mai spus, subliniem că lucrul acesta este dovedit de *Psalmul 2 cu 7: „[...] Tu ești Fiul Meu! Astăzi Te-am născut”*. Aceste cuvinte sunt explicate de apostolul Pavel în *Faptele Apostolilor 13:33* ca fiind împlinite în învierea din morți a lui Isus. În înțelegerea noastră, această înviere se referă la învierea Sa în duh, înviere care L-a făcut pe cel de-al doilea Adam un „*duh dător de viață*” (vezi *1 Petru 3:18; 1 Corinteni 15:45*). Faptul că „*Duhul este acela care dă viață*”, după cum ne învață Domnul Isus în *Ioan 6:63*, este arătat și în vedenia lui Ezechiel din capitoul 37. În acest capitol Ezechiel ne vorbește despre învierea casei lui Israel, reprezentată de valea oaselor uscate, prin

sufierea Duhului. Peste această casă, după ce are loc învierea ei din morți, urma să fie împărat pe veci David (referirea este la Isus, Fiul lui David). Despre aceeași suflare a Duhului, arătată în *Ezechiel 37*, îi vorbește și Domnul Isus lui Nicodim în *Ioan 3*.

*Ioan 3:7-8: „Nu te mira că ți-am zis: «Trebuie să vă nașteți din nou. **Vântul suflă** încotro vrea, **și-i auzi vuietul**; dar nu știi de unde vine, nici încotro merge. **Tot așa este cu oricine este născut din Duhul**».”*

În ziua învierii Domnului Isus, în cea dintâi zi a săptămânii, El care de acum este Cel care a fost făcut „*un duh dătător de viață*” a primit toată puterea să „sufle” din Duhul Său viață peste cei morți în păcat. Primii care au avut parte de această suflare au fost ucenicii Săi, lucru arătat de pasajul următor:

*Ioan 20:20-22: „Ucenicii s-au bucurat când au văzut pe Domnul. Isus le-a zis din nou: «Pace vouă! Cum M-a trimis pe Mine Tatăl, așa vă trimit și Eu pe voi.» După aceste vorbe, **a suflat peste ei, și le-a zis: «Luați Duh Sfânt!»**”*

Primii care sunt aduși la viață de către Cel întâi înviat, Cel ce dă viață din Duhul Lui, au fost ucenicii lui preaiubiți. Ei sunt primii care au parte de înviere, **în aceeași zi dintâi a săptămânii**, fiind bucuroși că au văzut „**Lumina**” **noii creații**. Iar dacă sunt primii, atunci **cu ei a început „întâia înviere”**. Dovada faptului că ei au fost aduși la viață în aceeași zi a învierii Domnului Isus este arătată și prin felul în care îi numește El ulterior când li se arată la marea Tiberiadei:

*Ioan 21:5: „**Copii**” le-a zis Isus „aveți ceva de mâncare? [...]”*

Este pentru prima oară când Domnul îi numește „**copii**”, pentru că ei deveniseră copii ai lui Dumnezeu și ai lui Hristos. Primirea

Duhului Sfânt din gura Celui întâi înviat, un „*duh dătător de viață*”, a făcut din ei copii ai lui Dumnezeu.

După ucenicii Lui, au fost înviați mulți alții, însă această înviere a avut loc doar după „suflarea” din ziua Cincizecimii, manifestată prin sunetul unui vâjâit de vânt puternic care a venit din cerul în care Se înălțase și fusese proslăvit Domnul Isus. În ziua aceasta a avut loc umplerea apostolilor cu puterea Duhului Sfânt pe care le-a făgăduit-o Domnul în ziua înălțării Lui (vezi *Faptele Apostolilor 1:8*). Puterea Duhului Sfânt cu care au fost botezați ca să mărturisească pe Domnul Isus a mai adus la viață aproape trei mii de suflete în acea zi. Numărul celor ce au avut parte de „*întâia înviere*” creștea în fiecare zi, pentru că „[...] Domnul adăuga în fiecare zi la numărul lor pe cei ce erau mântuiți” (*Faptele Apostolilor 2:47*).

Prin naștere din Duhul și noi avem viață veșnică, devenind astfel copii ai lui Dumnezeu. Această naștere, sau înviere, asigură intrarea omului în Împărăția lui Dumnezeu, după cum vedem în *Ioan 3:1-6*.

Sfinții care au avut parte de „întâia înviere” împărățind cu Hristos „o mie de ani” sunt în primul rând ucenicii Domnului, după care au urmat toți aceia care au fost mântuiți prin propovăduirea Evangheliei din perioada apostolică.

Scriindu-le creștinilor din cele douăsprezece seminții ale lui Israel, care erau împrăștiate în lumea secolului întâi, Apostolul Iacov le spune următoarele:

*Iacov 1:18: „El, de bună voia Lui, **ne-a născut** prin Cuvântul adevărului, **ca să fim un fel de pârgă a fapturilor Lui**”.*

Prin nașterea din Cuvânt oamenii ajung să primească darul vieții, devenind copii ai lui Dumnezeu. Iar prin faptul că Iacov îi numește „*un fel de pârgă a fapturilor Lui*” ni se arată că ei au avut parte de „*întâia înviere*”. Pârga reprezintă cele dintâi roade pentru Dumnezeu. După Hristos, care este cel dintâi rod, „*pârga celor adormiți*” (1 Corinteni 15:20), „*[...]Cel întâi născut din toată zidirea*” (Coloseni 1:15), adică **Cel întâi înviat** din morți (vezi *Faptele Apostolilor 26:23*), a urmat această „*pârgă a fapturilor Lui*” despre care scrie Iacov.

În următoarele două pasaje, apostolul Pavel ne arată același adevăr al primei învieri din perioada apostolică.

*Efeseni 2:6: „El **ne-a înviat împreună**, și ne-a pus să ședem împreună în locurile cerești, în Hristos Isus”.*

*Coloseni 3:1: „Dacă, deci, **ați înviat împreună cu Hristos**, să umblați după lucrurile de sus, unde Hristos șade la dreapta lui Dumnezeu.”*

Și apostolul care scrie epistola către Evrei ne învață același adevăr.

*Evrei 12:22-23: „Ci v-ați apropiat de muntele Sionului, de cetatea Dumnezeului celui viu, Ierusalimul ceresc, de zecile de mii, de adunarea în sărbătoare a îngerilor, **de Biserica celor întâinașcuți, care sunt scriși în ceruri**, de Dumnezeu, Judecătorul tuturor, de duhurile celor neprihăniți, făcuți desăvârșiți [...]”*

În pasajul acesta este evident că apostolul se referă la Biserica primului secol ai cărei membri sunt numiți de el „*întâinașcuți*”, adică întâi înviați, scriși în cartea vieții. Deci pentru că sunt întâii

înviați, cei din Biserica primară sunt aceia care au împărățit cu Hristos „o mie de ani”.

Considerăm că am prezentat suficiente dovezi ale faptului că „întâia înviere” a avut loc în perioada apostolică a primului secol. Iar pentru că în Apocalipsa 20 am citit că aceia care au împărățit „o mie de ani” cu Hristos sunt cei ce au avut parte de întâia înviere, rezultă că împărăția de o mie de ani a avut loc în perioada apostolică. Deoarece „întâia înviere” și împărăția de o mie de ani nu pot fi despărțite în timp, este exclusă orice posibilitate de-a plasa împărăția de o mie de ani într-o altă perioadă a istoriei mântuirii.

Am afirmat că împărăția de o mie de ani a avut loc în perioada apostolică; următoarele întrebări se pot naște în mintea noastră:

- Cum se explică faptul că o mie de ani sunt de fapt aproximativ patruzeci?
- Care este natura acestei împărății?
- Ce s-a întâmplat în timpul împărăției de o mie de ani?

Vom răspunde pe rând la aceste întrebări.

Pentru a răspunde la prima întrebare trebuie să ținem cont de faptul că Apocalipsa este o carte plină de simboluri. În capitolul 20 întâlnim frecvent această vorbire simbolică, iar înțelesul acestui pasaj trebuie să fie neapărat duhovnicesc, nu literal. Am arătat deja că un înger, care este un duh, nu poate ține în mână un lanț fizic cu care să lege un alt duh. Iar dacă scrierea din cartea Apocalipsa este încărcată de simboluri, trebuie ca și cei o mie de ani să fie luați tot în înțeles simbolic, nu literal. În înțelegerea noastră, **făgăduința împărăției veșnice pe care a primit-o împăratul David urmată de o perioadă de aproximativ o mie de ani literală care au trecut de la David până la Hristos își găsește**

împlinirea în Împărăția lui Hristos de „o mie de ani” simbolici din perioada apostolică. Suntem convinși că nu va avea loc niciodată o împlinire a așteptării unei viitoare împărății de o mie de ani, în sensul propriu. Așteptări ale unor împliniri fizice, văzute avea și poporul Israel în primul secol. Să urmărim un astfel de pasaj:

*Ioan 12:34: „Norodul l-a răspuns: «Noi **am auzit din Lege că Hristosul rămâne în veac**; cum dar zici Tu că Fiul omului trebuie să fie înălțat? Cine este acest Fiu al omului?»”*

Faptul că Israel a așteptat ca Hristosul să împărățească „în veac” pe pământul fizic întrucât așa au citit și au înțeles ei din Lege ne este arătat în acest citat. Mintea lor care era limitată la lucrurile văzute nu le-a permis să înțeleagă duhovnicește făgăduința împărăției veșnice. Trebuie să avem grijă cum citim și înțelegem Apocalipsa capitolul 20. Să nu facem aceeași greșală pe care a făcut-o poporul Israel, așteptând o împlinire fizică.

Cu privire la cea de-a doua întrebare, credem că putem afirma că natura împărăției de o mie de ani trebuia să se conformeze naturii Hristosului înviat din morți. Întrucât sfinții au împărășit cu Hristos, aceasta implică o împărăție duhovnicească. Învierea lui Isus fizică, în carne și oase (vezi *Luca 24:39*) nu poate fi natura învierii cu care începe noua creație, în care El este „cel întâi născut”, adică înviat. El nu este fizic cel întâi înviat dintre cei morți (vezi *Faptele Apostolilor 26:23*), ci este cel întâi înviat în duh, pentru că a fost făcut „un duh dătător de viață”. Învierea Lui fizică a împlinit ce este scris în *Psalmul 16:10b*, fiind și un semn pentru generația lui care a fost numită de El „un neam viclean și preacurvar” (vezi *Matei 12:39-40*). Învierea Lui fizică nu poate fi considerată ca fiind natura învierii Lui în noua creație. Noua creație trebuie să se conformeze naturii Tatălui, care este duh. Așadar,

Împărăția de o mie de ani a fost una duhovnicească, nu fizică, iar tronul lui Hristos este duhovnicesc, conform cu natura învierii Sale în Noua Creație.

Ca să răspundem la a treia întrebare, trebuie să observăm că în timpul împărăției de o mie de ani cei care au avut parte de „*întâia înviere*” au împărățit cu Hristos Cel înviat în duh (nu în trupul de carne și oase pe care L-a avut până la înălțarea Sa). Scopul acestei împărății limitate în timp și ce s-a întâmplat atunci ne este clarificat în Noul Testament, după cum vom arăta în continuare.

În Apocalipsa capitolul 20 vedem că cine urma să împărățească cu Hristos au fost „*preoți ai lui Dumnezeu și ai lui Hristos*”. Considerăm că pasajul de mai jos ne arată cine erau acești preoți:

Apocalipsa 1:4-6: „Ioan, către cele șapte Biserici, care sunt în Asia: Har și pace vouă din partea Celui ce este, Celui ce era și Celui ce vine, și din partea celor șapte duhuri, care stau înaintea scaunului Său de domnie, și din partea lui Isus Hristos, martorul credincios, cel întâi-născut din morți, Domnul împăraților pământului! A Lui, care ne iubește, care ne-a spălat de păcatele noastre cu sângele Său, și a făcut din noi o împărăție și preoți pentru Dumnezeu, Tatăl Său: a Lui să fie slava și puterea în vecii vecilor! Amin.”

Cele șapte Biserici existau pe atunci în Asia Mică, iar cartea Apocalipsa le-a fost trimisă acestora de către Ioan. Din împărăția de preoți făceau parte creștinii contemporani cu Ioan și Ioan însuși era preot în această împărăție, lucru arătat prin cuvintele „*a făcut din noi o împărăție și preoți*”. Așadar, dacă Ioan a fost preot pentru Dumnezeu în această împărăție, trebuie să

clarificăm la ce împărăție se referă pasajul de mai sus. A fost aceasta o altă împărăție și o altă preoție decât cea de o mie de ani? Cine a fost împăratul acestei împărății?

Considerăm că împărăția despre care se vorbește în *Apocalipsa 1:6* se referă tot la împărăția de o mie de ani, iar Împăratul este Hristos. Doar acest pasaj ar fi suficient ca să dovedească faptul că împărăția de o mie de ani a avut loc în generația apostolică. Vom vedea însă că există și mai multe dovezi.

*Apocalipsa 5:10: „**Ai făcut din ei o împărăție și preoți pentru Dumnezeu nostru, și ei vor împărăți pe pământ!**”*

Spre deosebire de celelalte citate, pasajul spune că preoții „*vor împărăți pe pământ*”. În versetul 9 din capitolul 5 ni se arată că aceștia au fost răscumpărați prin sângele Mielului, fiind oameni din orice seminție, limbă, norod și de orice neam. Pământul pe care au împărățit ei este cel de dinaintea Pământului Nou, adică „pământul” Vechiului Legământ (nu Terra) care urma să „fugă” dinaintea celui ce ședea pe scaunul de domnie (vezi *Apocalipsa 20:11*). Pentru a înțelege care a fost scopul acestei împărății de preoți și ce s-a întâmplat în acest timp, să vedem ce ne învață apostolul Petru:

*1 Petru 2:9: „**Voi însă sunteți o seminție aleasă, o preoție împărătească, un neam sfânt, un popor pe care Dumnezeu și l-a câștigat ca să fie al Lui, ca să vestiți puterile minunate ale Celui ce v-a chemat din întuneric la lumina Sa minunată;**”*

Petru ne arată scopul preoției împărătești: „*ca să vestească puterile minunate*” ale lui Hristos și ale lui Dumnezeu. Să ne amintim că Hristosul înviat a primit toată puterea, toată autoritatea în baza căreia și-a trimis ucenicii ca să facă ucenici din toate neamurile, vestind Evanghelia (vezi *Matei 28:18-20*). Poate cineva s-ar întreba: cum au împărățit ei pe pământ

împreună cu Hristos dacă El a fost înălțat la cer? Să observăm ce spune Domnul Isus în *Matei 28 cu 20*: „*Și iată că Eu sunt cu voi în toate zilele, până la sfârșitul veacului*”. După ce a spus aceste cuvinte, la scurt timp a urmat înălțarea Sa și totuși face această afirmație care aparent se află în contradicție cu plecarea Sa la cer. Concluzia care se desprinde de aici este că nu S-a referit la prezența Sa fizică, ci la cea duhovnicească, ca „*duh dătător de viață*”. Duhul Sfânt pe care L-a trimis Isus în ziua Cincizecimii a fost Acela care i-a împuternicit pe ucenici să mărturisească Evanghelia până la sfârșitul veacului Vechiului Legământ.

Împărăția de o mie de ani a avut o natură spirituală, având drept scop vestirea Evangheliei până la marginile pământului Vechiului Legământ (nu în sens fizic – globul pământesc este rotund, nu are margini), pentru supunerea și luarea în stăpânire a tuturor lucrurilor care mai înainte au fost sub stăpânirea diavolului.

Apostolul Pavel vorbește despre această stăpânire ca fiind o realitate pe care ei au trăit-o în acea vreme.

2 Corinteni 6:10: „[...] ca niște întristați, și totdeauna suntem veseli; ca niște săraci, și totuși îmbogățim pe mulți; ca neavând nimic, și totuși stăpânind toate lucrurile.”

Această realitate a luării în stăpânire, în posesie a tuturor lucrurilor de către apostoli nu poate fi înțeleasă decât în plan duhovnicesc. Apostolii nu au primit autoritatea unei stăpâniri lumești. Cuvintele lui Pavel: „*și totuși stăpânind toate lucrurile*” se referă la cele ce țin de Împărăția lui Dumnezeu, care are o natură spirituală. După împărăția spirituală de „*o mie de ani*”, urmează Împărăția lui Dumnezeu în care au intrat prima dată ei,

cei care au dus lupta cea bună a vestirii Evangheliei în primul secol. Această luptă din timpul împărăției de o mie de ani a fost însoțită de multe necazuri prin care ei intrau în Împărăția lui Dumnezeu (vezi *Faptele Apostolilor 14:22*). Lupta era spirituală și era îndreptată împotriva stăpânirii diavolului din veacul Vechiului Legământ, lucru arătat de Pavel în pasajul următor:

*Efesenii 6:12: „Căci noi (cei din primul secol) n-avem de luptat împotriva cărnii și sângelui, ci împotriva căpeteniilor, împotriva domniilor, **împotriva stăpânitorilor întunericului acestui veac**, împotriva duhurilor răutății **care sunt în locurile cerești**.”*

Faptul că prin expresia „întunericul acestui veac” se face referire la veacul Vechiului Legământ este dovedit de următorul pasaj:

*Isaia 9:1-2: „Totuși **întunericul nu va împărăți veșnic pe pământul în care acum este necaz**. După cum în vremurile trecute a acoperit cu ocară țara lui Zabulon și țara lui Neftali, în vremurile viitoare va acoperi cu slavă ținutul de lângă mare, țara de dincolo de Iordan, Galilea Neamurilor. **Poporul, care umbla în întuneric, vede o mare lumină; peste cei ce locuiau în țara umbrei morții răsare o lumină**.”*

Este foarte clar din acest pasaj că pământul în care era necaz era poporul Israel (nu globul pământesc fizic) care trăia „**în țara umbrei**” unde era întunericul din „noaptea” Vechiului Legământ. Marea lumină care urma să răsară peste întunericul lor spiritual era lumina lui Isus Hristos.

Sfârșitul luptei cu domniile întunericului din timpul împărăției de o mie de ani urma să aibă loc atunci când balaurul, Șarpele cel vechi, era aruncat în iazul de foc și de pucioasă. Noi înțelegem că acest lucru s-a împlinit spiritual la sfârșitul luptei din perioada apostolică. Biruința stă tocmai în faptul că locurile cerești (spirituale) au fost curățite de tot răul cuvintelor diavolului, prin

aruncarea lui și a demonilor săi în iazul de foc și de pucioasă. Tatăl minciunii - ucigașul de la început din Eden a fost nimicit pe vecie împreună cu minciuna și cu întunericul cuvintelor lui. Dragostea, dreptatea și adevărul Cuvântului lui Dumnezeu de la început, puse la îndoială de Șarpele cel vechi: „*oare cu adevărat a zis Dumnezeu?*” au fost adevărate cu putere, la sfârșit, de lucrarea Evangheliei dragostei Domnului Isus Hristos.

Dacă Diavolul a fost nimicit, de ce mai fac oamenii fapte rele?

Răspunsul nostru este:

Natura păcătoasă moștenită de la primul Adam o are orice om care se naște în această lume. Răul pe care-l fac oamenii este o consecință a acestei naturi căzute. De aceea, atunci când cineva alege să facă un lucru rău, nu poate da vina pe Diavolul. Singura cale de-a scăpa de această natură este să ne dezbrăcăm de sinele nostru mort în păcat și să ne îmbrăcăm cu viața primită în dar de la Hristos. Înainte de biruința lui Hristos nimeni nu a avut această șansă la viață. Cu toate acestea, mulți oameni aleg să rămână în moartea păcatului primului Adam, respingând dragostea lui Hristos. Chiar și creștinii aleg uneori să facă faptele sinelui de care nu s-au lepădat încă pe deplin; de aceea există răul pe care-l fac oamenii. În Împărăția spirituală a dragostei Fiului lui Dumnezeu, în care locuiește omul cel nou, nu există rău, nu există moarte, ci doar viață din belșug.

Să mai observăm că apostolul Pavel ne arată fără tăgadă că înainte de-a fi venit Împărăția lui Dumnezeu, în care Dumnezeu „*este totul în toți*”, Hristos a împărțit în perioada apostolică pentru supunerea tuturor vrăjmașilor Lui.

*1 Corinteni 15:24-26: „În urmă, va veni sfârșitul, când El va da Împărăția în mâinile lui Dumnezeu Tatăl, după ce va fi nimicit orice domnie, orice stăpânire și orice putere. **Căci trebuie ca El să***

împărătească până va pune pe toți vrăjmașii sub picioarele Sale. Vrăjmașul cel din urmă, care va fi nimicit, va fi moartea.”

Scopul împărăției de o mie de ani era să supună pe toți vrăjmașii Evangheliei lui Hristos. Biruința a constat tocmai în faptul că Evanghelia a fost crezută în lumea de atunci (vezi *1 Timotei 3:16*). Astfel încheiem răspunsul nostru și la a treia întrebare.

Domnia lui Hristos din perioada apostolică, care conform învățaturii lui Pavel are ca final darea împărăției în mâinile Tatălui, nu poate fi alta decât împărăția de o mie de ani, pentru că după ea urmează Împărăția veșnică a lui Dumnezeu Tatăl.

În *Apocalipsa 20* am citit că înainte de aruncarea balaurului în iazul de foc și de pucioasă el este dezlegat ca să înșele Neamurile. În pasajul următor, apostolul Pavel ne învață că „*Nelegiuitul*” care lucra prin puterea Satanei urma să se arate în perioada apostolică:

2 Tesaloniceni 2:7-12: „Căci taina fărădelegii a și început să lucreze (în primul secol); trebuie numai ca cel ce o oprește acum, să fie luat din drumul ei. Și atunci se va arăta acel Nelegiuit pe care Domnul Isus îl va nimici cu suflarea gurii Sale, și-l va prăpădi cu arătarea venirii Sale. Arătarea lui se va face prin puterea Satanei, cu tot felul de minuni, de semne și puteri mincinoase, și cu toate amăgirile nelegiuirii pentru cei ce sunt pe calea pierzării, pentru că n-au primit dragostea adevărului ca să fie mântuiți. Din această pricină, Dumnezeu le trimite o lucrare de

rătăcire, ca să creadă o minciună: pentru ca toți cei ce n-au crezut adevărul, ci au găsit plăcere în nelegiuire, să fie osândiți.”

Din contextul capitolului 2 din epistola a doua către Tesaloniceni, observăm că printre creștinii din acea Biserică exista crezul că ziua revenirii Domnului Isus a avut loc deja. Este de remarcat faptul că apostolul Pavel nu-i corectează spunându-le: Priviți! Cerul și pământul fizic nu au trecut încă! (așa cum mai așteaptă mulți creștini în zilele noastre). Ci el îi învață că înainte de revenirea Domnului trebuia să vină lepădarea de credință. Biserica Tesalonicenilor a fost învățată mai înainte, prin viu grai, de însuși Pavel cu privire la evenimentele sfârșitului. Din învățătura dată Tesalonicenilor observăm că el nu ar fi așteptat arderea cosmosului. De ce am face-o noi atunci?

Faptul că Pavel a revelat Tesalonicenilor aspectele privitoare la revenirea Domnului mai înainte de crezul lor greșit este arătat în versetul 5 care spune: „*Nu vă aduceți aminte cum vă spuneam lucrurile acestea când eram încă la voi?*”. Așadar, asteptarea revenirii Domnului de către Biserica Tesalonicenilor în timpul vieții lor se baza pe învățătura primită chiar de la Pavel. În înțelegerea noastră, amăgirea Tesalonicenilor de către unii învățători a constat tocmai în faptul că aceștia spusese că Domnul a revenit înainte de distrugerea Templului din Ierusalim, eveniment care marca și sfârșitul Vechiului Legământ.

Nelegiuitul a cărui amăgire ducea la lepădarea de credință trebuia să se așeze în Templul Vechiului Legământ, deci revenirea nu putea avea loc înainte de-a se întâmpla acest lucru. Concluzia care rezultă este că dacă Templul a fost distrus, atunci lepădarea de credință a avut loc deja, Nelegiuitul care s-a așezat în Templu și s-a dat drept Dumnezeu a fost nimicit, iar a doua arătare a lui Hristos a avut loc la finalul generației apostolice. Cei ce susțin că Nelegiuitul trebuie să se arate în viitorul nostru, ar

trebui să înțeleagă că Pavel nu a spus că acesta se va așeza într-un viitor templu reconstruit cândva sau în Biserica lui Hristos. Toate aceste încercări de-a plasa în viitorul nostru acest eveniment deja trecut, nu sunt decât pure speculații nefondate pe Scriptură.

Căderea din credință a celor care n-au primit dragostea lui Dumnezeu ca să fie mântuiți s-a produs pentru că au dat crezare minciunii Nelegiuitului care făcea semne și minuni prin puteri pe care ei le căutau. Ei nu-L iubeau pe Dumnezeu, ci doreau numai puterea prin care se făceau semne (avem un exemplu în *Faptele Apostolilor* 8, în persoana lui Simon vrăjitorul care a vrut să cumpere cu bani puterea făcătoare de semne). De aceea, Dumnezeu le trimite lucrarea de rătăcire prin semnele și puterile Nelegiuitului (așa-numitul Anticrist). Despre el s-a spus că:

- lucrează cu puterea Satanei;
- lucrarea lui este să amăgească (să înșele);
- amăgirea lui este o lucrare de rătăcire pentru cei care au respins dragostea adevărului ca să fie mântuiți;
- scopul amăgirii este osândirea celor ce au respins dragostea.

Tabelul următor pune în evidență paralelismul pasajului din 2 *Tesaloniceni* 2 cu cel din *Apocalipsa* 20.

Apocalipsa 20	2 Tesaloniceni 2
Satana a fost oprit să înșele, fiind legat și aruncat în Adânc. El urma să fie dezlegat ca să înșele la sfârșitul împărăției de o mie de ani.	Cel ce a oprit amăgirea care venea prin Nelegiuit trebuia să fie luat din drumul ei, pentru ca Nelegiuitul să-și facă lucrarea de amăgire.

Dezlegarea lui pentru puțină vreme se încheie cu aruncarea lui în iazul de foc și de pucioasă.	Nelegiuitul este nimic (aruncat în iazul de foc) de <u>sufierea</u> gurii Domnului Isus la arătarea Sa.
Oricine n-a fost găsit scris în cartea vieții a fost aruncat în iazul de foc și de pucioasă.	Toți cei ce n-au crezut adevărul au fost înșelați să creadă o minciună și au fost osândiți.

Faptul că la data când Pavel le scria Tesalonicenilor amăgirea nu avusese încă loc, ci era „pe drum”, ne dovedește că ei se aflau în timpul împărăției de o mie de ani. „*Taina fărădelegii*” începuse să lucreze (în sec. I), însă arătarea Nelegiuitului era încă împiedicată. Amăgirea, sau înșelarea urma să vină în timpul vieții lor, când se sfârșeau cei „*o mie de ani*”, cu puțină vreme înainte de arătarea lui Hristos.

Împărăția de o mie de ani, a celor întâi înviați din morți, a avut loc în generația apostolică. Creștinii primului secol au fost chemați să fie preoți ai lui Dumnezeu și ai lui Hristos, ca să vestească Evanghelia până la marginile lumii, cu prețul vieții lor. Prin vestirea Evangheliei în lumea de atunci, în timpul multor necazuri, Satana a fost biruit de cei ce și-au spălat hainele în sângele Mielului. Toți vrăjmașii lui Hristos au fost făcuți așternut al picioarelor Sale, în înțeles spiritual. Împărăția a fost luată din mâna Satanei de către Hristos prin lupta spirituală a Bisericii celor întâi născuți. El l-a dat-o lui Dumnezeu Tatăl care de atunci este duhovnicește totul în toți aceia care au crezut, care cred și care vor crede Evanghelia, din orice neam, din orice popor, din generație în generație, în vecii vecilor.

CE SUNT ZILELE DIN URMĂ? TRĂIM NOI ÎN ZILELE DIN URMĂ?

Din tinerețe, am tot auzit că trăim zilele din urmă și că sfârșitul lumii este aproape. Am fost învățați că venirea Domnului este foarte aproape, așa încât mă întrebam pe atunci dacă mai apuc să mă căsătoresc, iar dacă acest lucru se va întâmpla, cât timp va mai fi până la sfârșit. La vârsta de douăzeci și trei de ani m-am căsătorit și iată că au trecut patruzeci de ani de atunci. Dumnezeu ne-a dăruit trei copii, care astăzi sunt adulți și avem deja un nepoțel de trei ani, care este o mare bucurie pentru mine și pentru soția mea. Uitându-mă în urmă, mă întreb ce-ar fi fost dacă nu aș fi făcut acest pas și aș fi ajuns la această vârstă trăind singur, fără familie, din cauza unei învățături primite în Biserică, ca acum să înțeleg că nu sfârșitul lumii este aproape, ci trecerea noastră din această lume.

Un alt exemplu de învățătură eronată dată în Biserică este cel al unei familii de tineri care avea o fiică de aproximativ doi ani și pe care i-am cunoscut cu aproximativ doisprezece ani în urmă. Și ei au crezut în același mesaj al iminenței sfârșitului lumii și al necazului cel mare, în urma predicilor auzite. Teama dată de posibilitatea trecerii prin necazul cel mare (conform Apocalipsei) i-a determinat să nu își mai dorească copii, pentru că nu puteau suporta gândul ca aceștia să treacă prin suferința la care se așteptau. După mai multe discuții pe această temă, bazate pe pasaje din Scriptură, au înțeles că lucrurile nu sunt așa cum credeau. După o vreme, am aflat că Dumnezeu le-a mai dăruit un fiu.

Aceste exemple (și altele asemănătoare) sunt indicii ale influenței pe care o au asupra noastră învățăturile pe care le adoptăm. Ca să nu cădem victime ale unor învățături greșite, este foarte important să citim cu multă atenție Scriptura și să înțelegem cum se leagă între ele lucrurile scrise în ea.

Pentru a răspunde la întrebările din titlul acestui capitol vom cita mai multe pasaje din Scriptură care fac referire la zilele din urmă, apoi vom căuta să înțelegem la ce se referă acestea. Vrem să arătăm că **zilele din urmă nu se referă la sfârșitul lumii sau al universului, ci la sfârșitul creației din Geneza 1, a veacului Vechiului Legământ și al poporului ales în baza acestui legământ, adică Israel.**

Primul pasaj care se referă explicit la zilele din urmă îl găsim în cartea Geneza.

*Geneza 49:1: „Iacov a chemat pe fiii săi și a zis: «Strângeți-vă și vă voi vesti ce vi se va întâmpla în **vremurile care vor veni**».”*

În Geneza capitolul 49 găsim binecuvântarea pe care le-o dă Iacov celor doisprezece fii ai săi. Aceasta este deosebită pentru fiecare dintre ei, vestind ceea ce urma să se întâmple în viitor cu cele douăsprezece seminții ale lui Israel. Cea mai reprezentativă dintre ele este binecuvântarea pe care o rostește în dreptul lui Iuda și din care rezultă foarte clar că aceasta îl are în centru pe Șilo, adică pe Mesia. Se pomenește până și de mânzul măgăriței pe care a urcat Domnul Isus când a fost întâmpinat cu osanale de mulțimea care zicea „*Osana! Binecuvântat este Cel ce vine în Numele Domnului, Împăratul lui Israel!*”. Fiindcă această binecuvântare îl are în centrul ei pe Isus Hristos, înseamnă că ea se referă la zilele din urmă când a avut loc întruparea Sa. Expresia „**vremurile care vor veni**” este mai exactă în traducerea King James (KJV) din limba engleză: „**in the last days**”, adică „**în zilele din urmă**”. Așadar, Scriptura a vestit prin Moise cu mult timp înainte când și ce se va întâmpla în zilele din urmă. De asemenea, observăm că zilele din urmă se referă la evenimente care țin strict de cele douăsprezece seminții ale națiunii Israel. Singura referire la alte popoare este dată de expresia: „*Și de El vor asculta popoarele*”, adică vestea bună a Evangheliei lui Mesia va

fi primită și de celelalte națiuni, lucru confirmat de Noul Testament.

Geneza 49 ne clarifică faptul că zilele din urmă nu se referă la zilele din urmă ale întregii lumi, ci doar la cele douăsprezece seminții ale poporului Israel.

(vezi și *Deut. 4:26, 30*)

În următorul citat, Petru identifică exact zilele din urmă, plecând de la profeția lui Ioel.

*Faptele Apostolilor 2:16-20: „Ci **aceasta este ce a fost spus prin proorocul Ioel: «În zilele de pe urmă, zice Dumnezeu, voi turna din Duhul Meu peste orice făptură; feciorii voștri și fetele voastre vor prooroci, tinerii voștri vor avea vedenii, și bătrânii voștri vor visa visuri! [...] Voi face să se arate semne sus în cer și minuni jos pe pământ, sânge, foc și un vârtej de fum; soarele se va prefăce în întuneric, și luna în sânge, înainte ca să vină ziua Domnului, ziua aceea mare și strălucită».**”*

Vestirea Evangheliei în limbile națiunilor prezente la sărbătoarea Cincizecimii în Ierusalim este interpretată de Petru ca fiind împlinirea profeției din *Ioel 2*, care vestește turnarea Duhului Sfânt peste orice făptură. El încadrează împlinirea profeției în zilele din urmă, timp în care are loc manifestarea darurilor Duhului Sfânt care a început în acea zi a Cincizecimii. Petru continuă, arătând care este cronologia evenimentelor ce trebuie să aibă loc în zilele din urmă și anume: „*vor fi semne în cer și minuni jos pe pământ, sânge, foc, [...] soarele se va prefăce în întuneric, luna în sânge, înainte ca să vină ziua Domnului, ziua aceea mare și strălucită*”. Observăm ordinea lucrurilor din zilele de pe urmă:

- la început sunt semnele și minunile;
- apoi este sânge, foc, întunecarea soarelui, prefacerea lunii în sânge, după care vine Ziua Domnului cea mare și strălucită.

Împlinirea lucrurilor vestite de Petru poate fi găsită în Noul Testament. Semnele și minunile prin care era întărită vestirea Evangheliei le găsim relatate chiar de la începutul cărții *Faptele Apostolilor*. Dumnezeu a hotărât ca vestirea Evangheliei în zilele de pe urmă să fie întărită cu multe semne și minuni. Spre sfârșitul perioadei apostolice, după ce Evanghelia a fost vestită în toată lumea Vechiului Legământ, au încetat darurile miraculoase. Cine mai susține astăzi că Domnul dă daruri unor persoane de-a face semne, vindecări sau chiar învieri din morți ca-n perioada apostolică nu face altceva decât să-i ducă în eroare pe creștini, spunând un mare neadevăr. Cuvântul inspirat și realitatea zilnică contestă aceste pretenții ale unor așa-numiți vindecători, întrucât nu există dovezi în acest sens, cum au fost în perioada apostolică. De exemplu, vindecarea ologului de la poarta frumoasă nu a putut fi contestată de elita iudaică tocmai pentru că vindecarea era reală. Aceștia i-au tras la răspundere pe Petru și pe Ioan, care spuneau că ologul a fost vindecat de Numele lui Isus Hristos.

Prin acest demers nu vrem să contestăm faptul că, dacă Dumnezeu vrea să vindece azi pe cineva de o anumită boală, chiar și în trupul fizic, o poate face. Însă, acest lucru nu este la îndemâna unor vindecători sau cum mai sunt numiți: „vase de lucru ale Domnului”. Căutarea unor vindecări sau manifestări supranaturale pentru a confirma prezența și puterea lui Dumnezeu dovedește mai degrabă necredința în Cuvântul scris al celor ce le caută. Nimic nu se poate ridica la înălțimea credinței

care vine în urma „auzirii”, atunci când nu doar auzim, ci și înțelegem Cuvântul lui Dumnezeu.

Minunile din perioada apostolică își au corespondența în „umbrele” sau tiparele de la începutul poporului Israel, când a avut loc ieșirea lui din Egipt în drumul parcurs spre țara Canaanului pământesc. Atunci, în perioada pustiei, viața poporului Israel a fost marcată de miracole. Timp de 40 de ani în pustie, hrana poporului Israel a fost mana din cer. După ce intră poporul în țara Canaanului, sub conducerea lui Iosua, miracolul manei din cer încetează, ei urmând să aibă ca hrană doar roadele țării. Acest tipar îl găsim împlinindu-se în perioada apostolică care a durat tot 40 de ani (din anul 30 până în anul 70). Spre finalul zilelor din urmă miracolele încetează, pentru că urma să aibă loc intrarea în țara spirituală a Noului Legământ. De acum, poporul lui Dumnezeu este din orice neam; nu mai este doar o națiune, ci este din orice seminție, din orice norod etc. (vezi *Apocalipsa 7:9*).

Cel de-al treilea pasaj pe care-l vom analiza este:

2 Timotei 3:1-5: „Să știi că în zilele din urmă vor fi vremuri grele. Căci oamenii vor fi iubitori de sine, iubitori de bani, lăudăroși, trufași, hulitori, neascultători de părinți, nemulțămitori, fără evlavie, [...] având doar o formă de evlavie, dar tăgăduindu-i puterea. Depărtează-te de oamenii aceștia.”

Apostolul Pavel scrie această epistolă ucenicului său Timotei pe când era închis la Roma. Spre finalul epistolei îl înștiințează că plecarea lui din această lume era aproape, întrucât știa că urmează să fie executat după condamnarea lui de către împăratul Romei. Deci Pavel nu mai apuca finalul zilelor din urmă, însă tânărul Timotei urma să le apuce. Observăm că, după ce Pavel face o descriere a decadenței oamenilor din zilele din

urmă, el îi spune lui Timotei: **„Depărtează-te de oamenii aceștia”**. Cu alte cuvinte, **„vremurile grele”**, oamenii răi, decăzuții, formalistii, urmau să fie în timpul vieții lui Timotei, lucru arătat prin acest **„depărtează-te”**. Cine? Tu, Timotei!

Dacă Timotei a trăit zilele din urmă, înseamnă că ele au fost în secolul întâi; cerurile fizice și pământul fizic n-au ars, lumea nu a fost nimicită, întrucât zilele din urmă se referă la sfârșitul Vechiului Legământ și al poporului Vechiului Legământ, nu la sfârșitul lumii.

Dacă cineva contestă cuvintele lui Pavel, spunând că acestea reprezintă doar credința lui care nu s-a împlinit atunci, implicit contestă inspirația Duhului Sfânt din toate scrierile lui Pavel. Sunt creștini care recunosc că apostolii au așteptat într-adevăr sfârșitul în timpul generației lor, însă susțin că acesta nu a avut loc întrucât, conform așteptării acestor creștini, cerul și pământul nu au trecut încă. Problema lor pleacă de la neînțelegerea faptului că cerurile și pământul la care se referă Scriptura nu sunt cele fizice. Noi am arătat în acest studiu ce reprezintă ele, în capitolele aferente celei de-a doua zile și celei de-a treia ale creației.

Al patrulea pasaj pe care-l vom analiza este:

Iacov 5:3: „Aurul și argintul vostru au ruginit; și rugina lor va fi o dovadă împotriva voastră: ca focul are să vă mănânce carnea!
V-ați strâns comori în zilele din urmă!”

Este important să observăm că Iacov asociază zilele din urmă cu judecata, exprimată prin cuvintele: **„ca focul are să vă mănânce**

carnea!”. Bogații contemporani cu Iacov urmau să fie judecați pentru că și-au strâns comori în zilele din urmă, înșelându-și lucrătorii și neplătindu-le drepturile cuvenite în urma muncii lor. De asemenea, apostolul îi mai acuză și de faptul că au omorât pe cel neprihănit care nu li se împotriva.

În continuarea pasajului, Iacov se adresează creștinilor contemporani cu el, îndemnându-i să fie îndelung răbdători, „[...] *căci venirea Domnului este aproape*” (Iacov 5:8). **Nu nouă ni se adresează Iacov prin aceste cuvinte**, ci credincioșilor din primul secol. De pildă, atunci când citim cuvintele Domnului adresate lui Saul din Tars: „*Saule, Saule, pentru ce Mă prigonești?*”, nu credem că există cineva care să și le aplice lui însuși și nici să răspundă: „*Cine ești Tu, Doamne?*”. Atunci când citim pasaje asemenea celor citate de ce considerăm că ele ni se aplică nouă în mod direct, fără să ne punem problema dacă acestea au însemnat ceva pentru cei cărora le-au fost adresate? În opinia noastră, mai întâi trebuie să căutăm să înțelegem ce însemnătate au avut cuvintele scrise pentru ei, iar apoi să vedem ce putem noi învăța din ele. Nu se poate să ne aplicăm nouă evenimente deja trecute, cum ar fi trecerea poporului Israel prin Marea Roșie. Ele ne sunt de folos pentru că ne dau învățătură, fiind parte a istoriei mântuirii, însă evenimentul istoric a fost trăit doar de acea generație. Tot astfel, evenimentele zilelor din urmă care se încheiau cu judecata și cu venirea Domnului au fost parte a perioadei apostolice. Iacov le-a spus contemporanilor săi, nu nouă, „*că Judecătorul este chiar la ușă*” (Iacov 5:9). Așadar, la fel ca și Pavel, **Iacov se adresează contemporanilor săi când se referă la zilele din urmă.**

Cel de-al cincilea pasaj pe care-l vom analiza este:

2 Petru 3-4: „Înainte de toate, să știți că în zilele din urmă vor veni batjocoritori plini de batjocuri, care vor trăi după poftele lor, și vor zice: «Unde este făgăduința venirii Lui? [...]»”

Observăm că și apostolul Petru face asocierea dintre zilele din urmă și venirea Domnului, iar dacă citim și versetul 7 vedem că ni se vorbește de „focul din ziua de judecată și de pieire a oamenilor nelegiuiți”. Astfel, Iacov și Petru ne vorbesc despre zilele din urmă ca fiind zilele premergătoare venirii Domnului și a judecății. În continuarea pasajului observăm că Petru mai asociază zilele din urmă cu trecerea cerurilor și a pământului „de acum” (v.7), adică din perioada apostolică. Acestea au urmat după cerurile și pământul primei lumi, care au pierit la potop („erau ceruri și un pământ” - v.5). Petru le mai amintește creștinilor primului secol și de făgăduința lui Dumnezeu făcută în *Isaia 65:17* cu privire la venirea cerurilor noi și a pământului nou, în care urma să locuiască neprihănirea. Așadar, după trecerea cerurilor și a pământului Vechiului Legământ, urmau să vină cerurile și pământul Noului Legământ, în care locuiește neprihănirea dată în dar de Domnul Isus Hristos. Noi, creștinii de azi, avem din belșug parte de darul neprihănirii Hristosului revenit duhovnicește după ce a biruit în zilele din urmă pe toți vrăjmașii Săi, inclusiv pe Diavolul care a fost aruncat în iazul de foc și de pucioasă, în înțeleles spiritual. Biruința lui Hristos a fost deplină la sfârșitul generației apostolice. De atunci începând, Domnul S-a unit cu Biserica care este soția Lui. La fel ca Pavel și Iacov, **Petru se adresează contemporanilor săi când vorbește despre zilele din urmă, arătând că la încheierea acestora are loc venirea ZILEI DOMNULUI** și înnoirea tuturor lucrurilor, la arătarea Cerului Nou și a Pământului Nou (spirituale, nu fizice), **când este sfârșită toată creația din Geneza capitolul 1.**

CE NE ÎNVAȚĂ SCRIPTURA DESPRE RĂPIREA BISERICII?

Răpirea este una din temele foarte controversate care au dus la o oarecare separare între creștini, cauzată de diferențele de interpretare. În spatele acestor înțelegeri diferite stau învățături care sunt transmise sau chiar impuse de cei ce se află în fruntea bisericilor locale sau ale unor denominații creștine. Cei mai mulți creștini adoptă o anumită înțelegere fără să verifice dacă aceasta este susținută de Scriptură. Dacă învățătura este greșită, atunci așteptările creștinului sunt greșite, deci nu se vor împlini. Consecințele nu sunt de neglijat. Iată ce ne învață Scriptura:

*Proverbe 13:12: „**O nădejde amânată îmbolnăvește inima, dar o dorință împlinită este un pom de viață.**”*

Unii credincioși pot fi foarte dezamăgiți în urma unei așteptări neîmplinite. Nu de puține ori recurg la posturi, rugăciuni, stăruințe cu strigăte și plâns, insistând ca Dumnezeu să aducă odată împlinirea mult așteptată. Dezamăgirea poate deveni și mai mare când văd că Dumnezeu nu le răspunde cererii lor.

Pentru a da răspuns la întrebarea de mai sus, trebuie să vedem ce ne învață Scriptura despre răpire în general, în Vechiul și în Noul Testament. La final vom analiza pasajele care ne învață despre răpirea Bisericii.

Răpirea lui Ilie

Cel mai cunoscut pasaj al Vechiului Testament în care ni se vorbește despre acest lucru este cel care se referă la evenimentul răpirii lui Ilie. Vom cita fragmentele care-l descriu:

*2 Împărați 2:1: „Când a voit Domnul **să ridice pe Ilie la cer într-un vârtej de vânt**, Ilie pleca din Ghilgal cu Elisei.”*

La cererea lui Elisei de-a primi îndoită măsură din duhul său, Ilie răspunde:

*2 Împărați 2:10-11: „Ilie a zis: «Greu lucru ceri. Dar dacă mă vei vedea când **voi fi răpit de la tine**, așa ți se va întâmpla; dacă nu, nu ți se va întâmpla așa» Pe când mergeau ei vorbind, iată că **un car de foc și niște cai de foc i-au despărțit pe unul de altul, și Ilie s-a înălțat la cer într-un vârtej de vânt.**”*

În continuarea pasajului ni se relatează cererea fiilor proorocilor:

*2 Împărați 2:16-17: „Ei i-au zis: «Iată că între slujitorii tăi sunt cincizeci de oameni viteji; vrei să se ducă să caute pe stăpânul tău? **Poate că Duhul Domnului l-a dus și l-a aruncat pe vreun munte sau în vreo vale.**» El a răspuns: «Nu-i trimiteți.» Dar ei au stăruit multă vreme de el. Și el a zis: «Trimiteți-i». Au trimis pe cei cincizeci de oameni, care au căutat pe Ilie trei zile și nu l-au găsit.”*

Din pasajele citate, observăm că Ilie nu s-a suit în carul de foc, acesta doar despărțindu-l de Elisei; cu toate acestea, auzim creștini vorbind despre înălțarea lui Ilie la cer într-un car de foc. Există chiar și picturi care îl arată pe Ilie în carul de foc. Însă textul citat ne arată că Ilie a fost răpit de la Elisei, fiind înălțat la cer într-un vârtej de vânt. Așadar, Ilie a fost luat de o tornadă, nu de carul de foc. Dacă până acum am crezut altfel decât ce este scris, trebuie să ne corectăm acest crez, aliniindu-l la Cuvântul lui Dumnezeu.

Întrebarea care se poate pune este: la care cer s-a înălțat Ilie?

Sunt creștini care învață că Ilie s-a înălțat la Dumnezeu, motivând acest crez prin arătarea lui împreună cu Moise pe munte, unde Domnul Isus S-a schimbat la față strălucind ca soarele (vezi *Matei 17*). În opinia noastră, această înțelegere este complet greșită,

Întrucât prezența lui Moise alături de Ilie dovedește contrariul. Despre Moise nu ni se spune că a fost înălțat la cer, ci că a murit și a fost îngropat de Dumnezeu într-o vale în țara Moabului (vezi *Deuteronom 34:6*). Astfel, Moise s-a arătat pe munte cu toate că nu ajunsese în cer, iar prin moartea fizică el a fost adăugat la poporul lui, la un loc cu cei morți. Vom vedea că și Ilie era la un loc cu Moise și cu ceilalți morți în credință.

De fapt, arătarea de pe munte este clarificată de Domnul, numind-o: „*vedenia aceasta*” (*Matei 17:9*). Vedenia nu era realitatea însăși a venirii Domnului în Slava Sa, ci doar o reprezentare, o prefigurare a ei, mai înainte de-a veni (vezi 2 *Petru 1:16-17*).

Ce s-a întâmplat atunci cu Ilie? Unde l-a dus vârtejul de vânt?

În continuarea pasajelor citate, observăm că nici fiii proorocilor nu-și puneau problema că Ilie ar fi fost răpit în cer la Dumnezeu. De aceea, ei îi cer permisiunea lui Elisei să-l caute în vreo vale sau pe vreun munte unde ar fi putut fi mutat de Duhul Domnului, însă după o căutare de trei zile nu l-au găsit. Lucrul acesta nu trebuie să ne conducă la concluzia pripită că totuși a fost răpit la Dumnezeu, pentru că Scriptura dovedește că Ilie a fost doar mutat de tornadă, fiind răpit de lângă Elisei, nu la Dumnezeu.

Să vedem care este dovada:

Elisei a ajuns prooroc în locul lui Ilie. Din acel moment, Cuvântul Domnului era cu Elisei, așa cum a fost cu Ilie. Următorul pasaj ne arată că în timpul în care Iosafat domnea peste Iuda, Elisei preluase deja slujba de la Ilie.

2 Împărați 3:11: „***Iosafat a zis:*** «Nu este aici niciun prooroc al Domnului, prin care să putem întreba pe Domnul?» Unul din

*slujitorii împăratului lui Israel a răspuns: „**Este aici Elisei, fiul lui Șafat, care turna apă pe mâinile lui Ilie**». ”*

Prin urmare, răpirea lui Ilie a avut loc înainte de a-L întreba Iosafat pe Domnul prin proorocul Elisei. Următoarele pasaje pe care le vom cita sunt edificatoare cu privire la locul unde a fost dus Ilie după înălțarea lui la cer într-un vârtej de vânt.

*2 Cronici 21:1-2: „**Iosafat** a adormit cu părinții săi, și **a fost îngropat cu părinții săi în cetatea lui David**. Și, în locul lui, **a domnit fiul său Ioram**. Ioram avea ca frați, fii ai lui Iosafat, pe: Azaria, Iehiel, Zaharia, Azaria, Micael și Șefatia, toți fii ai lui Iosafat, împăratul lui Israel.”*

*2 Cronici 21:4: „Când a luat **Ioram** în stăpânire împărăția tatălui său, și când s-a întărit, **a omorât cu sabia pe toți frații săi** și pe vreo câțiva din capii lui Israel.”*

*2 Cronici 21:12-14: „**I-a venit o scrisoare de la proorocul Ilie**, care zicea: „Așa vorbește Domnul, Dumnezeul tatălui tău David: „Pentru că n-ai umblat în căile tatălui tău Iosafat, și în căile lui Asa, împăratul lui Iuda, ci ai umblat în calea împăraților lui Israel; pentru că ai târât la curvie pe Iuda și locuitorii Ierusalimului, cum a făcut casa lui Ahab față de Israel și **pentru că ai omorât pe frații tăi**, care erau mai buni decât tine, și care făceau parte din însăși casa tatălui tău; - iată, Domnul va lovi cu o mare urgie pe poporul tău, pe fiii tăi, pe nevestele tale, și tot ce este al tău.”*

Pasajele citate ne dovedesc că după moartea lui Iosafat (așadar răpirea lui Ilie avusese deja loc), fiul său care l-a urmat la tronul lui Iuda și-a omorât frații. Apoi, spre surprinderea noastră, „**i-a venit o scrisoare de la proorocul Ilie**”, care este cu siguranță **după** evenimentul înălțării lui Ilie la cer în vârtejul de vânt. Întrebarea care se pune este dacă cineva din cer ar mai putea trimite scrisori? Răspunsul nu poate fi decât unul: Ilie a scris

scrisoarea de pe pământ, după ce l-a mutat Duhul Domnului prin vârtejul de vânt.

Un alt pasaj care dovedește fără urmă de îndoială că Ilie nu s-a înălțat la Dumnezeu este următorul (cuvinte spuse de Domnul Isus):

*Ioan 3:13: „**Nimeni nu s-a suit în cer, în afară de Cel ce S-a pogorât din cer, adică Fiul omului, care este în cer.**”*

Întrucât răpirea lui Ilie a avut loc cu multe secole înainte de întruparea Fiului, iar Isus spune în primul secol: „*nimeni nu s-a suit în cer*”, concluzia este că:

Ilie nu a fost răpit la cer (la Dumnezeu), ci a fost doar mutat de vârtejul de vânt într-un alt loc pe pământ, murind după o vreme ca orice alt om.

Aceiași creștini care afirmă că Ilie a fost răpit la cer la Dumnezeu cred la fel și despre patriarhul Enoh, cum că a fost răpit la Dumnezeu și nu ar fi murit fizic. Textul la care fac referire ei pentru susținerea acestui crez este următorul:

*Evrei 11:5: „**Prin credință a fost mutat Enoh de pe pământ, ca să nu vadă moartea. Și n-a mai fost găsit, pentru că Dumnezeu îl mutase. Căci înainte de mutarea lui, primise mărturia că este plăcut lui Dumnezeu.**”* (am tăiat „de pe pământ” pentru că nu apare în original)

Scriitorul epistolei către Evrei face afirmațiile din citatul anterior, plecând de la textul din *Geneza 5:24*: „*Enoh a umblat cu Dumnezeu; apoi nu s-a mai văzut, pentru că l-a luat Dumnezeu*”. Traducerea Cornilescu adaugă acel: „de pe pământ” care nu există în original (vezi traducerea KJV și ASV). Deci el a fost luat,

mutat de Dumnezeu. Nu se afirmă că a fost răpit la cer la Dumnezeu. Iar prin expresia: „*ca să nu vadă moartea*”, nu se poate înțelege că Enoh n-ar fi murit fizic, pentru că citind mai departe despre oamenii credinței dintre care face parte și Enoh observăm că toți aceștia au murit în credință.

*Evrei 11:13: „**În credință au murit toți aceștia**, fără să fi căpătat lucrurile făgăduite: ci doar le-au văzut și le-au urât de bine de departe, mărturisind că sunt străini și călători pe pământ.”*

Așadar, Enoh a murit fizic la fel ca ceilalți credincioși ajungând la un loc cu ei. El a văzut putrezirea, la fel ca toți oamenii, fără să fi existat vreo excepție printre oameni pe tot parcursul istoriei Vechiului Testament. Singurul care n-a văzut putrezirea este Fiul lui Dumnezeu, Isus Hristos, care S-a înălțat la cer în văzul ucenicilor Lui. Iar dacă cineva ar întreba ce s-a întâmplat cu trupul Lui fizic, răspunsul ar fi că nu avem nicio clarificare în Scriptură cu privire la acest lucru. Singura afirmație pe care o putem face este că El a fost schimbat, proslăvit la Slava pe care o avea înainte de întemeierea lumii (vezi *Ioan 17*), pe când Hristos era neîntrupat.

La fel ca în cazul lui Ilie, nici Enoh nu putea să se suie în cer (vezi *Ioan 3:13*), pentru că nimeni nu poate ajunge în cer fără iertarea primită în urma sacrificiului Domnului Isus Hristos. Pentru care motiv ar fi Enoh și Ilie considerați mai credincioși decât părintele credinței, Avraam, care a murit fizic ca toți ceilalți oameni? Este o întrebare la care ar fi greu să dea un răspuns susținătorii răpirii la cer a lui Enoh și Ilie.

Răpirile lui Ezechiel

În continuare vom arăta ce reprezintă răpirile lui Ezechiel, fără să intrăm în detaliile vedeniilor pe care acesta le are. Amintim că scopul nostru final este să răspundem la întrebarea: ce ne învață Scriptura despre Răpirea Bisericii?

Pentru început, să vedem cine este Ezechiel și care este încadrarea istorică a cărții.

Ezechiel 1:1-3: „În al treizecilea an, în a cincea zi a lunii a patra, pe când eram între prinșii de război de la râul Chebar, s-au deschis cerurile, și am avut vedenii dumnezeiești. În a cincea zi a lunii - era în anul al cincilea al robiei împăratului loiachin - Cuvântul Domnului a vorbit lui Ezechiel, fiul lui Buzi, preotul, în țara Haldeilor, lângă râul Chebar; și acolo a venit mâna Domnului peste el.”

Din pasajul citat vedem că Ezechiel era preot, deci era din seminția lui Levi. În profeția sa sunt scrise mai multe vedenii pe care le-a avut pe când era în țara Haldeilor, în robia Babilonului, pe vremea împăratului loiachin.

Citatele care urmează se referă la mai multe vedenii. Vedeniile nu sunt realități, ci prin ele Duhul lui Dumnezeu aduce la cunoștință lucruri care arată ce urmează să se întâmple. Ca să justificăm faptul că vedeniile nu sunt realități, să citim ultima parte a versetului 23 din *Ezechiel capitoul 12*: „Se apropie zilele, și **toate vedeniile se vor împlini**”. Așadar, ce vedea Ezechiel urma să se îplinească în realitate.

Un alt exemplu care ne arată că vedeniile nu sunt realități se află în cartea lui Daniel. Și el era în robia Babilonului, iar în vedeniile lui ni se vorbește despre un vis în care el a avut „*vedenii în mintea lui, pe când era în pat*” (vezi *Daniel 7:1*); locul în care se

manifestau vedeniile era mintea lui Daniel, iar prin acestea se vesteau lucruri care urmau să se întâmple în realitate.

În cazul profetului Ezechiel, citatul anterior ne arată cum îi vorbea Domnul prin vedenii, pe când se afla fizic lângă râul Chebar. Tot ce arată vedenia, în continuarea capitoului întâi, este rezumat în *Ezechiel 1:28* ca fiind: „[...] *arătarea slavei Domnului*”. Și cu toate că în acest citat nu este folosit cuvântul „*răpit*”, în cartea lui Ezechiel acesta apare de mai multe ori când profetul are vedenii. Iată un exemplu:

*Ezechiel 8:3: „El a întins ceva ca o mână, și m-a apucat de zulufii capului. **Duhul m-a răpit între pământ și cer și m-a dus, în vedenii dumnezeiești, la Ierusalim, la ușa porții de la curtea dinăuntru, care caută spre miazănoapte, unde era locul idolului geloziei, care stârnea gelozia Domnului.**”*

Observăm că Duhul răpește pe Ezechiel și-l duce la Ierusalim, unde îi sunt arătate vedeniile. Textul spune: „*m-a dus, în vedenii dumnezeiești, la Ierusalim*”, deci nu fizic este dus la Ierusalim, ci în vedenii. Mâna care-l apucă de „*zulufii capului*” face parte tot din vedenie. Tot ce aude și ce vede în vedenie sunt lucruri care descriu decadența Ierusalimului. Iar spre deosebire de cazul răpirii lui Ilie, care n-a fost o vedenie, ci o mutare într-un alt loc pe pământ, în cazul lui Ezechiel răpirea este în Duhul care-i face descoperiri sub formă de vedenie.

*Ezechiel 11:1: „**Duhul m-a răpit, și m-a dus la poarta de răsărit a Casei Domnului, care caută spre răsărit. Și iată că la intrarea porții, erau douăzeci și cinci de oameni; și în mijlocul lor am văzut pe Iazania, fiul lui Azur, și pe Pelatia, fiul lui Benaia, căpeteniile poporului.**”*

*Ezechiel 11:24: „Pe mine însă **m-a răpit Duhul și m-a dus iarăși, în vedenie**, prin Duhul lui Dumnezeu, în **Haldea**, la prinșii de război. Și astfel **vedenia pe care o avusesem, a pierit de la mine.**”*

În ultimele două citate vedem că Duhul îl răpește pe Ezechiel în alte două vedenii. Prima răpire a Duhului este la poarta de răsărit a Casei Domnului din Ierusalim, iar cea de-a doua răpire este înapoi la prinșii de război în Haldea.

Răpirile lui Ezechiel, făcute de către Duhul în formă de vedenii, nu sunt mutări fizice ale profetului, ci sunt descoperiri pe care le face Duhul prin intermediul vedeniilor.

Răpirea diaconului Filip

Un alt exemplu de răpire pe care o face Duhul Domnului este cea a diaconului Filip.

*Faptele Apostolilor 8:39-40: „Când au ieșit afară din apă, **Duhul Domnului a răpit pe Filip, și famenul nu l-a mai văzut.** În timp ce famenul își vedea de drum, plin de bucurie, **Filip se afla la Azot, de unde s-a dus până la Cezarea.** Și propovăduia Evanghelia în toate cetățile prin care trecea.”*

Filip este unul din cei șapte diaconi aleși de Biserica din Ierusalim (nu este ucenicul Filip). El era și un evanghelist care a vestit Evanghelia în Samaria după ce a început prigoana creștinilor din Ierusalim. Pe când era în Samaria, Domnul îi vorbește lui Filip și-l trimite să se ducă pe drumul care se coboară spre Ierusalim la Gaza. Pe acest drum îl întâlnește pe famenul etiopian căruia îi

vestește Evanghelia, după care îl botează. Pasajul citat arată exact acest moment de după botez când Filip se face nevăzut, fiind răpit de Duhul. În continuarea pasajului observăm că, în mod surprinzător, Filip se află la Azot de unde pleacă spre Cezarea. Întrebarea care se pune este: cum a dispărut Filip și apoi a apărut la Azot? Răspunsul este tot în pasajul citat: „*Duhul Domnului a răpit pe Filip*”.

În înțelegerea noastră, la fel ca în cazul lui Ilie, este vorba despre o răpire, o mutare fizică a lui Filip de lângă famenul etiopian într-un alt loc pe pământ (la Azot). Un caz asemănător este și atunci când Domnul Isus se face nevăzut din fața celor doi ucenici pe care i-a întâlnit pe când mergeau spre Emaus. Orice lucru este cu puțință la Dumnezeu. Legile naturii fizice sunt făcute de El, omul este supus lor, însă Dumnezeu este deasupra lor.

Duhul Domnului a răpit fizic pe Filip de lângă famen, fiind mutat într-un alt loc de pe pământ. Orice răpire fizică este dintr-un loc fizic într-un alt loc, tot fizic.

Răpirea lui Pavel în Rai

Mergând mai departe în demersul nostru de-a răspunde la întrebarea privitoare la răpirea Bisericii, vom căuta să înțelegem natura răpirii lui Pavel, prezentată de următorul pasaj:

*2 Corinteni 12:1-5: „E nevoie să mă laud, măcar că nu este de folos. Voi veni totuși la vedeniile și descoperirile Domnului. Cunosc **un om în Hristos**, care, acum patrusprezece ani, **a fost răpit până în al treilea cer** (dacă a fost în trup nu știu; dacă a fost fără trup, nu știu: Dumnezeu știe). Și știu că omul acesta (dacă a*

*fost în trup sau fără trup, nu știu: Dumnezeu știe), **a fost răpit în rai, și a auzit cuvinte**, care nu se pot spune, și pe care nu-i este îngăduit unui om să le rostească. **Cu un astfel de om mă voi lăuda**; dar întrucât mă privește **pe mine însuși**, nu mă voi lăuda decât cu slăbiciunile mele.”*

În baza citatului de mai sus, putem afirma următoarele:

- Pavel vorbește despre vedenii în care a avut descoperiri de la Domnul;
- Pavel vorbește despre el ca „om în Hristos”, nu în carne;
- „Pavelul” în Hristos a fost răpit la al treilea cer;
- Raiul este în al treilea cer;
- Raiul este locul unde Pavel, ca om în Hristos, aude cuvinte pe care un om firesc nu le poate rosti sau asculta;
- Pavel se laudă cu omul în Hristos;
- Pavel nu se laudă în sinele lui decât cu slăbiciunile sale.

Așadar, Pavel a fost răpit într-o vedenie, cum am văzut și-n cazul lui Ezechiel. Pentru ca acest lucru să fie foarte clar, el subliniază că a fost răpit **omul în Hristos**, adică omul născut din Duhul lui Dumnezeu, nu Pavel în trup de carne și oase. Observația pe care o găsim scrisă în paranteză: „*dacă a fost în trup nu știu; dacă a fost fără trup, nu știu: Dumnezeu știe*”, se referă la trupul omului în Hristos, nu la trupul fizic.

Ce fel de trup urma să primească omul în Hristos?

Pentru a răspunde la această întrebare să vedem ce ne spune tot Pavel în următorul pasaj:

*2 Corinteni 5:1: „**Știm, în adevăr, că, dacă se desface casa pământească a cortului nostru trupesc, avem o clădire în cer de la Dumnezeu, o casă, care nu este făcută de mână ci este veșnică.**”*

În prima parte a pasajului, Pavel le vorbește corintenilor despre omul care este alcătuit din suflet și trup fizic (ca primul Adam), prin cuvintele: **„casa pământească a cortului nostru trupesc”**. Sufletul omului, la fel ca sufletul primului Adam, locuiește în trupul fizic. La un moment dat, urmează să se desfacă unul de celălalt prin moartea trupului fizic. Duhul unit cu sufletul omului (vezi *Evr.4:12*) se întoarce la Cel care l-a dat (vezi *Eclesiastul 12:7*), iar trupul fizic se întoarce în pământul din care a fost luat.

În a doua parte a pasajului Pavel spune: **„avem o clădire în cer de la Dumnezeu”**, adică un trup care este din cer, numit de Pavel în *1 Corinteni 15:44* **„trup duhovnicesc”**. Acesta era trupul care urma să fie dat creștinilor aduși la viață de Duhul Sfânt, la a doua venire a Domnului. Împlinirea acestei promisiuni urma să fie realizată prin învierea celor care erau deja morți fizic, sau prin schimbare - altfel spus - prin răpire, pentru cei ce nu erau încă adormiți, adică nu muriseră fizic. Astfel, trupul duhovnicesc, clădirea din cer era o promisiune viitoare, neîmplinită încă pentru creștinii din Biserica primară care au fost aduși la viață de Duhul.

După toate aceste explicații, răspunsul la întrebarea anterioară despre trup devine evident:

**Apostolul Pavel se referă la trupul duhovnicesc, de slavă,
nu la trupul de carne.**

Ceea ce nu știa să spună Pavel este dacă era sau nu îmbrăcat în acest trup de slavă în timp ce a fost răpit în rai.

O răpire fizică la al treilea cer nici nu poate fi luată în considerare, fapt arătat de Pavel în următorul citat:

*1 Corinteni 15:50: „Ce spun eu, fraților, este că **nu poate carnea și sângele să moștenească Împărăția lui Dumnezeu; și că, putrezirea nu poate moșteni neputrezirea.**”*

Să vedem cum este descris de Scriptură raiul care își are locul în al treilea cer. Pentru început, să urmărim citatele de mai jos:

Apocalipsa 2:7: „Cine are urechi, să asculte ce zice Bisericii Duhul: «Celui ce va birui, îi voi da să mănânce din pomul vieții, care este în raiul lui Dumnezeu.»”

*Apocalipsa 21:1-3: „Apoi am văzut **un cer nou și un pământ nou**; pentru că cerul dintâi și pământul dintâi pieriseră, și marea nu mai era. Și eu am văzut coborându-se din cer de la Dumnezeu, cetatea Sfântă, noul Ierusalim, gătită ca o mireasă împodobită pentru bărbatul ei. Și am **auzit un glas tare, care ieșea din scaunul de domnie**, și zicea: «Iată cortul lui Dumnezeu cu oamenii! El va locui cu ei, și ei vor fi poporul Lui, și Dumnezeu însuși va fi cu ei. El va fi Dumnezeul lor.»”*

*Apocalipsa 22:1-2: „Și mi-a arătat **un râu cu apa vieții**, limpede ca cristalul, **care ieșea din scaunul de domnie al lui Dumnezeu și al Mielului**. În mijlocul pieții cetății, și pe cele două maluri ale râului, era **pomul vieții**, rodind douăsprezece feluri de rod, și dând rod în fiecare lună; și frunzele pomului slujesc la vindecarea Neamurilor.”*

Din aceste citate observăm că:

- în rai se află doar pomul vieții (în Eden era și pomul cunoștinței binelui și răului);
- biruatorii au promisiunea dreptului de-a mânca din pomul

vieții, drept care a încetat în Eden după căderea lui Adam;

- cerul nou este unul și același cu cel de-al treilea cer, cerul celei de-a treia lumi a Noului Legământ;
- scaunul de domnie al lui Dumnezeu este în al treilea cer;
- pomul vieții este pe cele două maluri ale râului în care curge apa vieții;
- râul iese din scaunul de domnie al lui Dumnezeu și al Mielului.

În urma acestor observații putem înțelege mult mai bine unde a fost răpit Pavel. Lucrul deosebit pe care-l remarcă el din vedenia în care a fost răpit ca om în Hristos este că „**a auzit cuvinte**”. Ale cui? Desigur, cuvintele Celui ce șade pe scaunul de domnie. Astfel, conform descoperirii lui Pavel, raiul lui Dumnezeu este locul unde se aud cuvintele lui Dumnezeu. Deoarece în Scriptură Hristos este numit „*Cuvântul lui Dumnezeu*”, putem concluziona că raiul este locul unde se află prezența lui Hristos, a Cuvântului și a lui Dumnezeu.

În pasajul următor Pavel ne arată care este locuința lui Dumnezeu.

*2 Corinteni 6:16: „[...] Căci **noi suntem Templul Dumnezeului celui viu, cum a zis Dumnezeu: «Eu voi locui și voi umbla în mijlocul lor; Eu voi fi Dumnezeul lor, și ei vor fi poporul Meu**».”*

Conform acestei învățături, locuința lui Dumnezeu este Biserica celor mântuiți din care făceau parte și credincioșii din Corint. Desigur că această realitate nu era înfăptuită pe deplin la momentul în care Pavel a scris aceste cuvinte. El vorbea despre

aceasta ca urmând să vină în timpul vieții lor, lucru dovedit de contextul pasajului anterior, din care mai cităm:

*2 Corinteni 7:1: „Deci, **fiindcă avem astfel de făgăduințe**, prea iubiților, să ne curățim de orice întinăciune a cărnii și a duhului, și **să ne ducem sfințirea până la capăt**, în frica de Dumnezeu.”*

Pasajul anterior ne arată că: „***Eu voi locui și voi umbla în mijlocul lor [...]***” era o făgăduință încă neîmplinită pe deplin, întrucât credincioșii din Corint sunt îndemnați să-și ducă sfințirea „*până la capăt*”. Când se ajungea la acest „*capăt*” urma să se împlinească și făgăduința locuirii lui Dumnezeu împreună cu poporul Lui. Locul în care a fost răpit Pavel în vedenia lui era o realitate ce urma să se împlinească în întregime la cea de-a doua venire a lui Hristos. Aceasta era împlinirea mult așteptată de Biserica apostolică din primul secol.

Răpirea lui Pavel în rai a fost o prefigurare a răpirii Bisericii, care urma să aibă loc la cea de-a doua venire a lui Hristos.

Așa-numita răpire a lui Enoh și a lui Ilie nu este o prefigurare a răpirii Bisericii, cum încă mai susțin unii creștini. Despre ei nu găsim scris nicăieri în Scriptură că ar fi fost răpiți în rai. Însă răpirea lui Pavel în rai ca om în Hristos este cu adevărat o prefigurare a răpirii Bisericii primare.

Înainte de-a finaliza acest subcapitol, dorim să mai subliniem câteva lucruri despre rai, care se înțeleg din învățătura Scripturii.

Am văzut că în rai este râul cu apa vieții, care iese din scaunul de domnie și pomul vieții care se află pe malurile lui. Domnul Isus ne învață că „***Duhul este acela care dă viață, carnea nu folosește la nimic; cuvintele pe care vi le-am spus Eu, sunt duh și viață***”

(Ioan 6:63). Deci râul vieții cu apa vieții este un râu în care „curg” cuvintele vieții veșnice care ies din Tronul lui Dumnezeu și dau viață și roadă pomului vieții.

În următoarele citate ni se confirmă faptul că Dumnezeu rodește viață veșnică prin Cuvântul Său.

*Isaia 55:11: „tot așa și **Cuvântul Meu**, care iese din gura Mea, **nu se întoarce la Mine fără rod**, ci va face voia Mea și va împlini planurile Mele.”*

*Ioan 6:68: „«Doamne» I-a răspuns Simon Petru «la cine să ne ducem? **Tu ai cuvintele vieții veșnice**».”*

Întrucât Legea Domnului este Cuvânt venit de la Dumnezeu, dacă în următorul pasaj înlocuim „**Legea**” cu „**Cuvântul**”, vedem că exprimă același adevăr.

*Psalmi 1:1-3: „**Ferice de omul care nu se duce la sfatul celor răi, nu se oprește pe calea celor păcătoși, și nu se așează pe scaunul celor batjocoritori! Ci își găsește plăcerea în Legea (Cuvântul) Domnului, și zi și noapte cugetă la Legea (Cuvântul) Lui! El este ca un pom sădit lângă un izvor de apă, care își dă rodul la vremea lui, și ale cărui frunze nu se veștejesc: tot ce începe, duce la bun sfârșit.**”*

Cu privire la trupul fizic, noi obișnuim să spunem că omul este ceea ce mănâncă. Tot astfel, omul din punct de vedere spiritual este afectat în bine sau în rău de cuvintele sau gândurile cu care-și hrănește sufletul. Când ne hrănim din Cuvântul lui Dumnezeu, înțelegându-L și crezându-L din toată inima, vom avea o viață din belșug.

Din răpirea lui Pavel am învățat că raiul este în al treilea cer, unde este prezent Dumnezeu Tatăl și Hristos Fiul, în care se aud Cuvintele lui Dumnezeu care dau viață.

Răpirea Bisericii

Până acum am văzut mai multe exemple de răpire pe care ni le arată Scriptura. Toate acestea ne sunt de folos pentru înțelegerea corectă a pasajelor care ne vorbesc despre Răpirea Bisericii. Aceste pasaje le găsim în următoarele două citate:

*1 Tesaloniceni 4:13-18: „**Nu voim, fraților, să fiți în necunoștință despre cei ce au adormit, ca să nu vă întristați ca ceilalți, care n-au nădejde. Căci dacă credem că Isus a murit și a înviat, credem și că Dumnezeu va aduce înapoi împreună cu Isus pe cei ce au adormit în El. Iată, în adevăr, ce vă spunem, prin Cuvântul Domnului: noi cei vii, care vom rămânea până la venirea Domnului, nu vom lua-o înaintea celor adormiți. Căci însuși Domnul, cu un strigăt, cu glasul unui arhanghel și cu trâmbița lui Dumnezeu, Se va pogori din cer, și întâi vor învia cei morți în Hristos. Apoi, noi cei vii, care vom fi rămas, vom fi răpiți toți împreună cu ei, în nori, ca să întâmpinăm pe Domnul în văzduh; și astfel vom fi totdeauna cu Domnul. **Mângâiați-vă, deci, unii pe alții cu aceste cuvinte.**”***

*1 Corinteni 15:51-54: „Iată, vă spun o taină: **nu vom adormi toți, dar toți vom fi schimbați, într-o clipă, într-o clipeală din ochi, la cea din urmă trâmbiță. Trâmbița va suna, morții vor învia nesupuși putrezirii, și noi vom fi schimbați. Căci trebuie ca trupul acesta, supus putrezirii, să se îmbrace în neputrezire, și trupul acesta muritor să se îmbrace în nemurire. Când trupul acesta***

*supus putrezirii, se va îmbrăca în neputrezire, și **trupul acesta muritor se va îmbrăca în nemurire**, atunci se va împlini cuvântul care este scris: «**Moartea a fost înghițită de biruință**».”*

Singurele pasaje din Noul Testament care se referă explicit la răpirea Bisericii sunt cele două citate mai sus. Primul pasaj folosește cuvântul „răpiți”, iar cel de-al doilea folosește cuvântul „schimbați”, referindu-se la același eveniment. Tabelul următor pune în evidență „paralelismul” acestor două pasaje.

1 Tesaloniceni 4	1 Corinteni 15
<i>cei ce au adormit în El</i>	<i>nu vom adormi toți</i>
<i>cu trâmbița lui Dumnezeu</i>	<i>la cea din urmă trâmbiță</i>
<i>întâi vor învia cei morți în Hristos</i>	<i>morții vor învia nesupuși putrezirii</i>
<i>noi, cei vii, care vom fi rămas, vom fi răpiți toți</i>	<i>nu vom adormi toți, dar toți vom fi schimbați</i>

În înțelegerea apostolului Pavel, răpirea sau schimbarea reprezintă același lucru. De aceea, expresia „*vom fi răpiți [...] în nori*” (adică răpiți în slavă – norii reprezintă slava prezenței lui Dumnezeu) nu poate să ne determine să ne gândim la un zbor spre norii cerului fizic, cum cred unii credincioși. Cuvântul „*schimbați*”, folosit ca un sinonim de către Pavel, nu ne permite să luăm în considerare un astfel de înțeles. Totuși, pentru a explica cât se poate de clar ce se înțelege prin răpire, vom analiza și alte pasaje.

În cel care urmează, Pavel vorbește de slava trecătoare a Vechiului Legământ, legământ ce nu trecuse încă pe deplin în perioada apostolică, pentru ca apoi să arate care era nădejdea slavei viitoare prin slujba Duhului, în baza Noului Legământ.

*2 Corinteni 3:11-18: „În adevăr, **dacă ce era trecător, era cu slavă**, cu cât mai mult **va rămâne în slavă ce este netrecător!** **Fiindcă avem, deci, o astfel de nădejde**, noi lucrăm cu multă îndrăzneală; și nu facem ca Moise, care își punea o măhramă peste față, pentru ca fiii lui Israel să nu-și piaronească ochii asupra sfârșitului a ceea ce era trecător. Dar ei au rămas greoi la minte: căci până în ziua de astăzi, la citirea Vechiului Testament, această măhramă rămâne neridicată, fiindcă măhrama este dată la o parte în Hristos. Da, până astăzi, când se citește Moise, rămâne o măhramă peste inimile lor. Dar ori de câte ori vreunul se întoarce la Domnul, măhrama este luată. Căci Domnul este Duhul; și unde este Duhul Domnului, acolo este slobozenia. **Noi toți privim cu fața descoperită, ca într-o oglindă, slava Domnului, și suntem schimbați în același chip al Lui, din slavă în slavă, prin Duhul Domnului.**”*

Deci **slava viitoare** care venea prin răpire/schimbare și care urma să înlocuiască slava trecătoare a Vechiului Legământ doar după sfârșitul acestuia **era încă o nădejde** pentru creștinii din Biserica primară, fapt arătat de cuvintele lui Pavel: „*Fiindcă avem, deci, o astfel de nădejde [...]*”. Duhul Domnului făcea progresiv lucrarea de schimbare a creștinilor Bisericii secolului I, „*în același chip al Lui, din slavă în slavă*”. Desigur că această schimbare progresivă nu era în trupul fizic, ci în spiritul creștinului, ceea ce ne clarifică faptul că și răpirea sau schimbarea de la sfârșit urma să fie tot spirituală. Acest chip de slavă ajungea să fie desăvârșit doar la arătarea lui Hristos, când avea loc și „*aducerea neprihănirii veșnice*” (vezi Daniel 9:24).

Ceea ce era trecător pentru creștinii primului secol, adică „*trupul acesta muritor*” (Rom. 8:11, 1 Corinteni 15:54), spiritual nu fizic, care aparținea creației vechi a Vechiului Legământ, avea să ajungă la final în perioada apostolică și urma „*să se îmbrace în nemurire*”, ca o creație a Noului Legământ. Aceasta a intrat în vigoare pe deplin odată cu distrugerea Templului din Ierusalim în secolul întâi (anul 70), marcând astfel și încheierea Vechiului Legământ. Să nu înțelegem greșit cuvintele lui Pavel - „*trupul acesta muritor*” - ca făcând referire la trupul fizic făcut din carne și oase. Trupul la care se referă Pavel prin această expresie este trupul care a fost afectat de păcat. Noi am arătat pe parcursul acestui studiu că moartea venită prin păcat este moartea sufletului, nu a trupului fizic. Alegerea păcatului care dă moartea este o acțiune a minții omului vechi, în primul Adam, condus de o gândire pământească. Deși omul a încercat în perioada Vechiului Legământ să se îndreptățească înaintea lui Dumnezeu prin faptele proprii, rezultatul a fost un eșec. Sinele căzut în păcat este „*trupul păcatului*” care trebuie dat la moarte în fiecare zi, prin răstignirea gândirii omului vechi împreună cu Hristos. Domnul Isus identifică implicit trupul păcatului, prin următoarele cuvinte:

Matei 5:28: „Dar Eu vă spun că *ori și cine se uită la o femeie, ca s-o poftască, a și preacurvit cu ea în inima lui.*”

Astfel, din perspectiva Sa, păcatul era înfăptuit fără ca acesta să fi avut loc în trupul fizic. Așadar, trupul păcatului este în sufletul omului care face alegerea, deci și învierea trupului muritor trebuia să aibă loc prin aducerea vieții în suflet - „*[...] mântuirea sufletelor voastre*” (1 Petru 1:9) - nu în trupul fizic. Și următoarele pasaje ne confirmă acest lucru.

*Romani 6:6: „Știm bine că **omul nostru cel vechi** a fost răstignit împreună cu El, pentru ca **trupul păcatului să fie dezbrăcat de puterea lui**, în așa fel ca să nu mai fim robi ai păcatului;”*

*Romani 6:13: „**Să nu mai dați în stăpânirea păcatului mădularele voastre**, ca niște **unelte ale nelegiurii**; ci dați-vă pe voi înșivă lui Dumnezeu, ca vii, din morți cum erați; și dați lui Dumnezeu mădularele voastre, ca pe niște **unelte ale neprihănirii**.”*

*Romani 8:11: „Și dacă Duhul Celui ce a înviat pe Isus dintre cei morți locuiește în voi, Cel ce a înviat pe Hristos Isus din morți, **va învia și trupurile voastre muritoare, din pricina Duhului Său, care locuiește în voi**.”*

În înțelegerea lui Pavel, păcatul se manifestă prin trupul fizic, alcătuit din mădulare numite de el și *unelte*, în urma alegerilor greșite făcute de omul vechi lăuntric. De aceea, el învață creștinii să-și răstignească omul vechi împreună cu Hristos, nu trupul fizic! Trupul fizic acționează condus de omul lăuntric, adică de alegerile sufletului.

Schimbarea sau răpirea creștinilor primului veac era de la omul vechi la omul nou făcut după chipul lui Hristos.

Această schimbare de statut spiritual urma să aibă loc doar la arătarea lui Hristos a doua oară. Atunci, „*slava viitoare*”, care pentru ei era o nădejde, urma să devină o realitate spirituală ireversibilă. De aceea, în Biserica primară au fost mulți care au căzut din har pentru că s-au întors la justificarea prin faptele legii

Vechiului Legământ, legământ care încă nu trecuse pe deplin în perioada apostolică. Însă tuturor acelor care au primit pecetea Duhului lui Hristos (pecetea era garanția mântuirii) li s-a schimbat statutul pe care-l aveau în timpul Vechiului Legământ (mântuiți deja, dar nu încă) la noul statut de mântuiți, uniți cu Hristos pentru totdeauna, în baza harului adus de El la a doua Sa arătare: „[...] *puneți-vă toată nădejdea în harul, care vă va fi adus la arătarea lui Isus Hristos*” (1 Petru 1:13). Prin biruința Evangheliei propovăduită în toată lumea Vechiului Legământ (de atunci) a fost zdrobit capul Șarpelui, după care a fost aruncat în iazul de foc și de pucioasă, în înțeleles spiritual. Astfel, domnia din timpul Vechiului Legământ a fost smulsă din mâna diavolului și a fost luată de Dumnezeu împreună cu Hristosul Său. Mântuirea era acum deplină, ireversibilă și aducea, odată cu venirea ei în toată plinătatea, schimbarea statutului creștinilor. Ei, care au trăit până la sfârșitul Vechiului Legământ, au fost răpiți/schimbați, aduși la un nou statut, într-o creație nouă ca parte a Noului Legământ. Lucrul acesta nu era posibil înaintea smulgerii împărăției din mâna diavolului.

Cităm acum tot versetul despre care am vorbit anterior:

*1 Petru 1:13: „De aceea, încingeți-vă coapsele minții voastre, fiți treji, și **puneți-vă toată nădejdea în harul, care vă va fi adus, la arătarea lui Isus Hristos.**”*

Observăm că și Petru, asemenea lui Pavel, atribuie această nădejde a harului adus la arătarea lui Hristos creștinilor contemporani cu el, adresându-li-se lor (vezi 1 Petru 1:1). Răpirea sau schimbarea despre care ne învață Noul Testament nu putea să aibă loc fără acest HAR adus de Hristos la a doua Sa arătare. Noul statut, de „*răpiți în nori*”, adică răpiți în slavă, nu se întemeiază pe fapte făcute sub lege, ci pe harul lui Hristos adus după ce Și-a supus toate lucrurile, din cer și de pe pământ.

Următorul pasaj exprimă același adevăr al învierii pentru cei ce erau la acea vreme în Locuința morților, respectiv al răpirii/schimbării celor ce-au rămas în viață până la a doua arătare a lui Hristos.

*Romani 8:19-25: „Căci însăși creația așteaptă cu nerăbdare descoperirea fiilor lui Dumnezeu. Căci creația (creația - din prima și a doua lume) a fost supusă deșertăciunii - nu de voie, ci din pricina celui care a supus-o; în speranța însă, că și creația însăși, va fi eliberată de sub robia corupției în libertatea gloriei copiilor lui Dumnezeu. Căci știm că până acum **toată creația** (aflată pe atunci în Locuința morților) **suspînă și suferă durerile nașterii** (naștere = înviere în noua creație). **Și nu numai ea** (creația), **dar și noi** (cei în viață atunci, în sec. I), care avem cele dintâi roade ale Duhului, suspînăm în noi, așteptând cu nerăbdare înfierea, adică răscumpărarea trupului nostru (adică răpirea/schimbarea creștinilor rămași în viață, neadormiți - din secolul întâi). Căci în speranța aceasta am fost mântuiți, dar o speranță care se vede, nu mai este speranță; căci de ce ar mai spera cineva pentru ceea ce se poate vedea? Dar dacă sperăm în ceea ce nu vedem, atunci lucrul acesta îl așteptăm cu răbdare.”* (TBS – traducerea Cornilescu revizuită)

Textele din paranteză sunt adăugate de noi ca o scurtă explicație.

Pentru cei care se întreabă cum ar fi putut morții să sufere durerile nașterii, răspunsul nostru are în vedere faptul că Evanghelia a fost vestită de Domnul Isus și sufletelor celor morți din primele două lumi (vezi *1 Petru: 3:18-19; 4:6*). Învierea, sau „nașterea” lor în Noua Creație era condiționată de răspunsul lor la Evanghelie. Nu putem explica în ce mod. Cum s-a putut face lucrul acesta pentru sufletele morților nu putem explica, întrucât Scriptura nu ne dă alte clarificări. Considerăm însă că Pavel și Petru sunt vrednici de toată crezarea.

Răpirea Bisericii a avut loc la sfârșitul perioadei apostolice; ea a avut o natură spirituală și a constatat în schimbarea creștinilor din Biserica primară de la statutul de așteptare a înfierii la statutul de înfiați, aduși la Slavă, de la o creație veche, a Vechiului Legământ, la o creație nouă, prin harul veșnic al Noului Legământ.

Raportându-ne la creația lui Dumnezeu din Geneza 1, răpirea și învierea morților au loc la sfârșitul zilei a șasea, după care urmează odihna veșnică din cea de-a șaptea zi a creației.

Tatăl a creat totul în șase zile. Fiul a făcut toate lucrurile noi la sfârșitul zilei a șasea. Împărăția a fost adusă de Hristos la a doua Sa venire (spirituală !!), iar această împărăție este spirituală, conformă cu natura lui Dumnezeu, care este Spirit.

Răpirea este o schimbare de statut care îi vizează doar pe creștinii din generația apostolică (nu se referă la noi cei de azi), care au rămas în viață până la revenirea spirituală a lui Hristos.

CE NE ÎNVAȚĂ SCRIPTURA DESPRE LOCUINȚA MORȚILOR?

Cu toate că pe parcursul acestui studiu am mai vorbit despre Locuința morților, dorim să mai aducem unele clarificări. În acest scop, vom cita mai multe pasaje din care să putem trage o concluzie temeinică cu privire la învățătura Scripturii despre Locuința morților.

*Psalmul 89:48: „**Este vreun om care să poată trăi și să nu vadă moartea, care să poată să-și scape sufletul din Locuința morților?”***

Din acest citat observăm că orice om, fără excepție, a trebuit și trebuie și astăzi să treacă prin moartea fizică. Moartea trupului fizic este urmată de dezintegrarea lui, ceea ce Scriptura numește „putrezire”. În ceea ce privește sufletul celui ce moare, pasajul citat ne spune că ajunge în Locuința morților. Așadar, Locuința morților este arătată ca fiind un loc pentru sufletele morților. În înțelegerea noastră, în Locuința morților se aflau toate sufletele oamenilor din primele două lumi. Pe parcurs, am mai amintit că începând cu cea de-a treia lume, a Noului Legământ, lucrurile s-au schimbat. Locuința morților a încetat să mai existe, întrucât schimbarea se raportează la cea de-a doua arătare a lui Hristos.

Sunt credincioși care, în mod greșit, identifică Locuința morților cu mormântul trupului fizic. Ei consideră că sufletul omului dispare odată cu încetarea vieții trupului fizic, urmând ca cel mort (a cărui existență ar fi încetat la moartea fizică) să fie adus la viață la o viitoare înviere a morților (conform crezului lor). În opinia noastră, acest crez ar implica faptul că sufletul omului este un produs al creierului material, deci și suflarea de viață de la Dumnezeu (acel suflet viu) ar fi doar respirația trupului care

dispare odată cu moartea acestuia. O astfel de înțelegere este dovedită ca fiind greșită de următorul pasaj:

*Luca 16:22-24: „Cu vremea săracul a murit; și a fost dus de îngeri în sânul lui Avraam. **A murit și bogatul, și l-au îngropat. Pe când era el în Locuința morților, în chinuri, și-a ridicat ochii în sus, a văzut de departe pe Avraam, și pe Lazăr în sânul lui, și a strigat: «Părinte Avraame, fie-ți milă de mine, și trimite pe Lazăr să-și moaie vârful degetului în apă, și să-mi răcorească limba; căci grozav sunt chinuit în văpaia aceasta».**”*

Cuvintele de mai sus sunt spuse de Domnul Isus și le găsim sub titlul „*Pilda bogatului nemilostiv*” (titlu care nu există în original, ci a fost adăugat la Scriptură). Din cuvintele Domnului se poate vedea foarte clar că, în timpul vieții Sale pe pământ, sufletele morților existau în Locuința morților, deci nu au dispărut. Bogatul se afla într-un loc de chin și de necredință în cuvintele lui Dumnezeu, pe când Lazăr era în același loc cu Avraam cel credincios, în „locul” credinței și al încrederii în cuvintele Domnului. Cele două locuri erau despărțite de abisul unei mari prăpăstii, care nu putea fi trecută. Sânul lui Avraam se afla sus, iar locul de chin era jos. Aceste două locuri ne vorbesc despre două destine viitoare ce urmau să se stabilească definitiv la învierea morților.

Cu toate că Domnul Isus descrie o imagine simbolică, El vorbește despre o realitate spirituală încă existentă la acea vreme. Dacă n-ar fi așa, atunci am putea crede că Domnul Isus ar fi dat o pildă care nu are în spatele ei nicio realitate. În acest caz, ar trebui să considerăm că El transmite o învățătură care se bazează pe o ficțiune. Poate că cei ce susțin teoria dispariției sufletului la moartea fizică nu-și dau seama ce implică ceea ce spun. Dacă sufletul bogatului ar fi dispărut la moartea fizică, atunci cum de vorbește Domnul Isus despre chinurile acestuia? De asemenea,

părintele Avraam este o persoană istorică bine cunoscută, nu o ficțiune.

Un alt pasaj care dovedește că sufletele oamenilor morți n-au dispărut odată cu moartea lor fizică este următorul:

*1 Samuel 28:11: „Femeia a zis: «**Pe cine vrei să-ți scol?**» Și el a răspuns: «**Scoală-mi pe Samuel**».”*

*1 Samuel 28:15: „Samuel i-a zis lui Saul: «Pentru ce **m-ai tulburat, chemându-mă?**» Saul a răspuns: «Sunt într-o mare strâmtoare: Filistenii îmi fac război, și Dumnezeu S-a depărtat de la mine; nu mi-a răspuns nici prin prooroci, nici prin vise. Și te-am chemat să-mi arăți ce să fac.»”*

Dacă citim tot capitolul 28 vom înțelege mai bine contextul citatului de mai sus. Pe scurt, împăratul Saul care fusese lepădat de Domnul în timpul în care Samuel era încă în viață, se afla acum în război cu Filistenii. Fiind îngrozit de tabăra Filistenilor a întrebat pe Domnul ce să facă. Văzând că Domnul nu-i răspunde, cu toate că el cunoștea porunca Domnului care interzicea chemarea morților (vezi *Leviticul 20:27*), se duce la o femeie care comunica cu morții, cerându-i să-l cheme pe Samuel care murise între timp. Apoi, urmează dialogul dintre Saul și duhul lui Samuel. Dacă morții nu ar fi fost în Locuința morților, atunci cu cine a vorbit Saul?

Susținătorii teoriei dispariției sufletului la moartea fizică sunt adepții unei alte interpretări, și anume că cel care a vorbit cu Saul era de fapt un duh rău, teorie pe care nu o pot dovedi. Domnul spune în *Leviticul 20* cu versetul 27: „*Dar dacă un om sau o femeie **cheamă duhul unui mort** [...]*”, deci, conform acestei teorii, duhul unui mort ar fi un duh rău, nu duhul unui om care a murit fizic. Cu alte cuvinte, putem deduce că porunca lui Dumnezeu era o interdicție de-a chema duhurile necurate,

numite de El duhurile morților. În opinia noastră, o astfel de teorie rămâne ca atare, fără să aibă nicio justificare în Scriptură. Dimpotrivă, Scriptura vorbește pur și simplu de duhurile/sufletele oamenilor morți care au ajuns în Locuința morților.

Ceea ce este de remarcat în dialogul dintre Saul și duhul chemat de femeie este faptul că acesta repetă exact cuvintele pe care i le-a spus Samuel lui Saul pe când era încă în viață. Deci, presupusul spirit necurat îi aduce aminte lui Saul ceea ce de fapt Domnul îi spusese prin Samuel în timpul vieții lui. Ba mai mult, îi vestește și ce urma să se întâmple în următoarea zi, în care războiul cu Filistenii urma să fie pierdut, iar Saul împreună cu fiii săi urmau să ajungă în același loc cu el, adică în Locuința morților. Spre surprinderea celor ce susțin teoria unui spirit rău, Scriptura spune: „[...] cuvintele lui Samuel l-au umplut de groază [...]” pe Saul, nu cuvintele spiritului. Și mai surprinzător este faptul că lucrurile vestite s-au întâmplat întocmai. În opinia noastră Scriptura spune altceva decât susținătorii teoriei spiritului necurat, întrucât Locuința morților a fost o realitate existentă în primele două lumi, de dinaintea revenirii lui Hristos.

Alte pasaje care dovedesc că Locuința morților a existat sunt următoarele:

*Psalmul 49:15: „Dar mie Dumnezeu **îmi va scăpa sufletul din locuința morților**, căci mă va lua sub ocrotirea Lui.”*

*Psalmul 16:10: „Căci **nu vei lăsa sufletul meu în Locuința morților**, nu vei îngădui ca prea iubitul Tău să vadă putrezirea.”*

Pasajul din Psalmul 16 se referă cu siguranță la Domnul Isus Hristos, iar dacă Locuința morților nu ar fi existat ca o realitate spirituală, atunci am putea înțelege că pasajul ar spune: „nu Mă vei lăsa să dispar” (în timpul celor trei zile cât a stat Domnul în

mormânt). Conform teoriei în discuție, spiritul/sufletul lui Isus Hristos ar fi dispărut în timpul celor trei zile, însă potrivit învățăturii apostolului Petru, El s-a dus, în Duh, să le propovăduiască Evanghelia și celor din Locuința morților (vezi *1 Petru 3:18-20, 4:5-6*). Dacă Locuința morților n-ar fi existat, atunci unde S-a dus Hristosul înviat în Duh să vestească Evanghelia? Noi credem că El chiar s-a dus în Locuința morților ca să vestească Evanghelia. Scriptura ne învață că există un singur Nume dat oamenilor pentru ca să fie mântuiți, lucru aplicabil oricărei lumi, oricărei generații, oricărui neam, iar acesta este Isus Hristos. De aceea, era necesar ca morții primelor două lumi să audă vestea biruinței lui Hristos la apropierea sfârșitului celei de-a doua lumi, întrucât urma să vină judecata. (vezi *1 Petru 4:5-7*)

În următorul pasaj vedem ce spune Iacov, plângându-l pe fiul său Iosif, despre care credea că murise.

*Geneza 37:35: „Toți fiii și toate fiicele lui au venit ca să-l mângâie; dar el nu voia să primească nici o mângâiere, ci zicea: «**Plângând mă voi pogorî la fiul meu în Locuința morților.**» Și plângea astfel pe fiul său.”*

Din cuvintele lui Iacov: „*plângând mă voi pogorî la fiul meu în Locuința morților*” observăm că el înțelege Locuința morților ca fiind o realitate unde urma să ajungă și el după moarte și unde credea că se află fiul său. Iacov nu a crezut că sufletul lui Iosif ar fi dispărut odată cu moartea fizică. În primele două lumi toți oamenii, fără excepție, s-au pogorât în Locuința morților, pentru că toți au păcătuit și erau lipsiți de slava lui Dumnezeu (vezi *Romani 3:23*). Din acest motiv, nimeni nu s-a suit în cer în timpul primelor două lumi (vezi *Ioan 3:13*). Singura Cale prin care omul putea sau poate să ajungă în cer este Isus Hristos. Prin urmare, înainte de arătarea lui Hristos trebuia să existe acest loc de

așteptare până când vrăjmașul vieții era nimicit pentru vecie, lucru care s-a încheiat la revenirea duhovnicească a lui Hristos de la sfârșitul perioadei apostolice.

După ce Biruința lui Hristos a fost deplină, existența Locuinței morților nu mai are nici o justificare.

Un alt pasaj care ne dovedește existența Locuinței morților în perioada Vechiului Legământ este următorul:

1 Samuel 2:6: „Domnul omoară și învie, El pogoară în Locuința morților și El scoate de acolo.” (pasaj din Cântarea Anei)

În cântarea sa Ana aduce laude Domnului, iar în înțelegerea noastră, cuvintele acestei cântări sunt o profeție care se referă la biruința Domnului Isus Hristos din generația apostolică. Pasajul citat ne arată că Domnul este acela care îl trimite pe cel mort în Locuința morților și tot El este cel care-l scoate de acolo prin înviere. Așadar, și-n acest caz, Cuvântul lui Dumnezeu ne dovedește că acest loc era o realitate spirituală în care se aflau cei morți. Nu putem spune că Scriptura acordă numele „*Locuința morților*” unui loc inexistent și că acesta ar fi, de fapt, o reprezentare a non existenței, cum afirmă unii credincioși. Dacă ar fi așa, atunci pasajul din *Apocalipsa 20:14* în care citim că Locuința morților a fost aruncată în iazul de foc și de pucioasă ne-ar spune că a fost aruncat ceva ce nici nu a existat vreodată! Scriptura nu conține astfel de învățături care, în opinia noastră, ar fi de-a dreptul ridicole.

Aceeași idee se desprinde și din următorul verset:

*Psalmul 139:8: „Dacă mă voi sui în cer, Tu ești acolo; **dacă mă voi culca în Locuința morților, iată-Te și acolo;**”*

Pasajul ne arată că Dumnezeu este atotprezent și în cer, și în Locuința morților. Dacă Locuința morților n-ar fi existat ca loc spiritual, nu cumva s-ar înțelege că nici cerul nu există?

Să mai urmărim alte două pasaje:

*Iov 11:7-9: „Poți spune tu că poți pătrunde adâncimile lui Dumnezeu, că poți ajunge la **cunoștința desăvârșită** a Celui Atotputernic? Cât cerurile-i de **înaltă**: ce poți face? **Mai adâncă decât Locuința morților**: ce poți ști? Întinderea ei este mai **lungă decât pământul, și mai lată decât marea.**”*

*Efeseni 3:17-19: „așa încât Hristos să locuiască în inimile voastre prin credință; pentru ca, **având rădăcina și temelie pusă în dragoste**, să puteți pricepe împreună cu toți sfinții, care este **lărgimea, lungimea, adâncimea și înălțimea**; și să cunoașteți **dragostea lui Hristos, care întrece orice cunoștință**, ca să ajungeți plini de toată plinătatea lui Dumnezeu.”*

În tabelul următor punem în evidență „paralelismul” pasajelor citate.

IOV 11:7-9	EFESENI 3:17-19
<i>cunoștința desăvârșită a Celui Atotputernic</i>	<i>să cunoașteți dragostea lui Hristos</i>
<i>cât cerurile-i de înaltă</i>	<i>înălțimea</i>
<i>mai adâncă decât Locuința morților</i>	<i>adâncimea</i>
<i>mai lungă decât pământul</i>	<i>lungimea</i>
<i>mai lată decât marea</i>	<i>lărgimea</i>

Dacă urmărim tabelul linie cu linie, observăm cum cunoștința desăvârșită a Celui Atotputernic din cartea lui Iov este revelată de Pavel ca fiind cunoașterea dragostei lui Hristos. Dragostea lui Dumnezeu în Hristos este atotputernică și nimic nu-l poate despărți pe creștin de aceasta (vezi și *Romani 8:38-39*). Urmează cele patru „dimensiuni” ale dragostei lui Dumnezeu:

Înălțimea este dimensiunea dragostei care urcă până la cer, unde sunt suiți prin har toți copiii lui Dumnezeu din celelalte trei dimensiuni.

Adâncimea este dimensiunea dragostei care a coborât mai jos decât Locuința morților, ca să ridice din moarte la viață pe toți credincioșii Domnului care se aflau în ea.

Lungimea este dimensiunea dragostei care a cuprins tot pământul, adică pe toți aleșii Lui din Israelul duhovnicesc al lui Dumnezeu.

Lărgimea este dimensiunea dragostei care a cuprins toată marea, adică pe toți aleșii Lui dintre neamuri.

Aducerea la viață (ridicarea la ceruri/înălțimea) a tuturor acestora din cele trei dimensiuni (locuința morților/adâncimea, cuprinderea pământului/lungimea și marea/lățimea) a fost înfăptuită de dragostea lui Dumnezeu, prin jertfa Fiului Său Isus Hristos, desăvârșindu-se când S-a arătat a doua oară la sfârșitul generației apostolice. Aceeași dragoste, care a adus atunci la viață oameni din toate generațiile, îi aduce și acum și în viitor, prin credința în Evanghelie. Lucrul acesta este arătat de Pavel în următorul pasaj:

Efesenii 2:6-8: „El ne-a înviat împreună, și ne-a pus să ședem împreună în locurile cerești, în Hristos Isus, ca să arate în

veacurile viitoare nemărginita bogăție a harului Său, în bunătatea Lui față de noi în Hristos Isus. Căci prin har ați fost mântuiți, prin credință. Și aceasta nu vine de la voi; ci este darul lui Dumnezeu.”

Locuința morților a existat în primele două lumi și a încetat să mai existe odată cu încheierea Vechiului Legământ de la sfârșitul perioadei apostolice, după ce Hristos a revenit duhovnicește în Slava Sa. Morții din primele două lumi care au murit în necredință au fost judecați, iar cei care au murit în credință au primit răsplata vieții veșnice de la Hristos.

De atunci a început o nouă lume, a Noului Legământ, în care împărățește Hristos pentru eternitate. Evanghelia Sa este vestită din generație în generație, *pentru ca oricine crede să nu piară, ci să aibă viață veșnică*. Prin urmare, în lumea în care trăim noi, cine nu crede în Evanghelie nu mai ajunge după moarte în Locuința morților, ci în pierzare veșnică. Iar cine crede, a trecut din moarte la viață veșnică prin învierea în duh, înviere conformă naturii în care a înviat și Hristos.

CE ÎNSEAMNĂ PENTRU NOI , CEI DE ASTĂZI : „*IATĂ, EU FAC TOATE LUCRURILE NOI.*” ?

Domnul nostru Isus a adus din veșnicia Tatălui o altă împărțire a realității, nu cea în „bine” și „rău”. El i-a învățat pe ucenicii Săi cum să gândească duhovnicește, cum să primească în gândirea lor perspectiva cerească, veșnică (vezi *2 Corinteni 4:18*). Fără acest gen de gândire nu putem să trăim într-o lume coruptă de păcat și totuși să avem o viață din belșug. Isus spunea că noi, creștinii, suntem în lume, dar nu suntem „*din lume*” (vezi *Ioan 17:16*). Astfel, gândirea noastră nu mai aparține pământescului (sistemul de gândire moștenit prin Adam de la pomul morții care împarte totul în bine și rău), ci aparține cerescului - viața din belșug care vine din alegerea de a ne baza orice gând pe dragostea nemeritată, nelimitată și nelipsită a Tatălui pentru noi, copiii Lui.

Această iubire veșnică care ni s-a descoperit în Hristos este realitatea tuturor lucrurilor înnoite de către El.

Ce înseamnă acest lucru? Ce înseamnă ca viața noastră de fiecare zi să se deruleze în această realitate, în timp ce noi trăim pe pământ în mijlocul evenimentelor și greutăților zilnice?

Credem că acest lucru înseamnă să ne bucurăm în orice circumstanță de odihna care vine din conștientizarea că suntem iubiți, suntem prețuiți, suntem lumina ochilor și desfătarea inimii lui Dumnezeu, suntem uniți cu El și nimeni și nimic nu ne va mai

putea separa vreodată de dragostea lui Dumnezeu care este în Hristos, Domnul nostru (*Romani 8:38-39*).

Dacă vă amintiți, am discutat la începutul acestei cărți de cei doi pomi din grădina Eden: pomul cunoștinței binelui și răului (sau pomul morții) și pomul vieții (sau pomul cunoașterii dragostei Lui). Cei doi pomi reprezintă două sisteme de gândire.

Ce caracterizează gândirea din perspectiva fiecărui pom:

POMUL MORȚII

Cei care se hrănesc din acest pom, la fel ca Adam și Eva:

- cred că sunt separați de Dumnezeu;
- sunt conștienți de sinele lor, un sine despărțit de resursele lui Dumnezeu, un sine dornic să vadă cu ochii fizici împlinirea tuturor dorințelor sale, un sine autoneprihănit, un sine care crede că prin propria-i înțelepciune poate stabili ce este bine și ce este rău;
- cred minciunile celui rău și au o imagine mincinoasă despre Dumnezeu cel viu și adevărat;
- ascultă de vocea lăuntrică a sinelui, glasul care șoptește continuu că ei ar putea să fie ca Dumnezeu prin sine, că ei dețin controlul;
- trăiesc în firească și nu în duhovnicesc;
- consideră că identitatea lor este eul, sinele lor, se văd pe cont propriu și se simt nevoiți să își poarte de grijă, deoarece trebuie să își procure singuri biruința binelui (de care sunt interesați) asupra răului (pe care nu și-l doresc), ambele evaluate după mintea lor, cum au făcut și primii oameni în Eden;

Ce înseamnă pentru noi , cei de astăzi : „Iată, eu fac toate lucrurile noi.” ?

- cred că Dumnezeu există, dar nu e bun, poate să le facă bine, dar nu vrea, nu-l pasă de ei, nu le dă, nu le face, nu îi îngrijește și nu îi iubește;
- cred că ei au dreptate, că ei au capacitatea să Îl evalueze și chiar să Îl corecteze pe Dumnezeu;
- trăiesc un iad, o moarte lăuntrică, o boală ce o duc pe picioare;
- adoptă un sistem de gândire care le cuprinde sufletul ca niște ghiare de fiară, care îi înrobește, îi asuprește, îi chinuie și îi face să experimenteze cea mai vie moarte și cea mai moartă viață;
- aleg să se facă una cu apăsarea, frica, îndoiala, blestemul și moartea care izvorăsc din cuvintele mincinoase rostite la pomul cunoștinței binelui și a răului.

POMUL VIEȚII

Accesul la pomul vieții este numai prin Hristos. Lepădarea de sinele nostru și răstignirea firii noastre păcătoase vin atunci când în gândurile noastre cunoaștem dragostea lui Dumnezeu, care este dincolo de bine și rău, mai mare decât neputințele și păcătoșenia noastră.

Cel care se hrănește din pomul vieții:

- adoptă sistemul de gândire duhovnicesc, ceresc, biruitor, plin de har și adevăr;
- cunoaște prin credință viața din belșug pentru că este mutat, de acum și de aici, în dimensiunea duhovnicească unde nu mai există lacrimi, durere, lupte, necaz, amăgire, îndoială, frică, neputințe, nevoi, pentru că toate acestea nu au voie să intre acolo;

Ce înseamnă pentru noi , cei de astăzi : „Iată, eu fac toate lucrurile noi.” ?

- nu caută folosul sinelui său;
- nu consideră că ceea ce vine în viața de fiecare zi este o întâmplare;
- nu vede suferința sinelui ca pe ceva ce vine de la Diavolul;
- nu se răzvrătește;
- nu crede că în calitate de copil al Celui Preaînalt are parte de altceva decât de dragostea nepieritoare a Tatălui său;
- nu se lasă condus de frici, îndoieli, minciuni;
- trăiește fiecare moment ca pe un dar de la Dumnezeu indiferent cum arată situația de viață;
- nu se consideră separat de Dumnezeu;
- nu mai crede în două puteri care luptă una cu alta, ci doar în atotputernicia lui Dumnezeu;
- se încrede în bunătatea și dragostea lui Dumnezeu la fel cum ai încredere într-un prieten drag;
- nu se mai luptă cu Diavolul, deoarece acesta este deja biruit de Hristos;
- se încrede în lucrurile nevăzute, în planul perfect al lui Dumnezeu, în dragostea Sa fără margini.

Să luăm un simplu exemplu pentru a analiza și a învăța cum putem ajunge la o gândire duhovnicească. Un om își pierde locul de muncă. Care sunt câteva dintre gândurile posibile ale acestui om, la fiecare dintre cei doi pomi ?

POMUL MORȚII (sistemul de gândire „bine-rău”):

Ce înseamnă pentru noi , cei de astăzi : „Iată, eu fac toate lucrurile noi.” ?

„Mi-am pierdut serviciul. Asta înseamnă că nu o să mai am ce mânca, cu ce să mă îmbrac, unde să locuiesc (frica, îngrijorarea, depresia și toată gama de simțăminte și gânduri negative îi cuprind sufletul). Dumnezeu ar fi putut împiedica această situație, dar nu a făcut-o. M-a abandonat. Nu mă iubește. Cu cel de care îți este drag nu faci așa.”

POMUL VIEȚII (sistemul de gândire „odihnă în dragostea lui Dumnezeu”):

„Mi-am pierdut serviciul. Tatăl meu știe de ce am eu trebuință. Mă încred în bunătatea Lui, în purtarea Lui de grijă, în înțelepciunea Lui, în planul Lui perfect pentru viața mea. Eu sunt copilul Lui preaiubit. Nu trebuie să mă tem. Tatăl meu se va îngriji de toate. Mă uit prin credință la ceea ce nu se vede. Nu cunosc viitorul, dar Dumnezeul meu, Păstorul meu, Prietenul meu, Părintele meu, Iubitul inimii mele, El îl cunoaște pentru că El l-a planificat din dragoste pentru mine. Sunt în siguranță în brațul lui de Tată!”

La începutul creației găsim cei doi pomi, cele două sisteme de gândire, între care omul trebuia să aleagă. La sfârșitul creației, acolo unde toate lucrurile sunt făcute noi, apare doar pomul vieții.

ÎMPĂRĂȚIA LUCRURILOR FĂCUTE NOI ESTE ȘI ÎMPĂRĂȚIA NOASTRĂ

Domnul nostru își găsește bucuria în a fi cu noi permanent, în a fi una cu duhul nostru, cu conștiința noastră (vezi *Isaia 65:19; Ezechiel 34:15*). Dorința Lui este să cunoaștem cât de mult ne iubește. Această cunoaștere ne face să devenim, să fim ca El (*1 Ioan 3:2*). Unitatea spirituală cu El ghidează fiecare raționament și acțiune a noastră.

Esența tuturor lucrurilor înnoite stă în faptul că tot ce există în viața unui copil al lui Dumnezeu trece, se transportă, se mută, a fost chiar mutat deja la pomul vieții, în realitatea unde domnește numai și numai iubirea veșnică a Fiului lui Dumnezeu. Când Isus, umblând pe pământ din loc în loc, propovăduia Evanghelia, acesta era mesajul Lui: A sosit Împărăția! Adică totul trece din mâinile unui hoț și mincinos care a răspândit moartea în mâinile străpunse ale Mielului lui Dumnezeu care și-a dat viața ca să plătească prețul răscumpărării noastre. Din mâinile tatălui minciunii a trecut în mâinile atotputernice ale Creatorului de lucruri noi. Cele vechi s-au dus. Iată că toate au fost făcute noi de dragostea lui Hristos. Când ni se întâmplă ceva neplăcut și suferim, nu întâmplarea și nu suferința sunt realitatea împărăției, ci dragostea Lui care are un plan cu tot ce ni se întâmplă în viață (indiferent dacă ceea ce a venit se încadrează la *bine* sau la *rău* în gândirea noastră).

Binele sau răul prin care trecem nu ne mai zdruncină. Planul cel bun al lui Dumnezeu, voia Lui cea plăcută și perfectă au relevanță. Sfârșitul care este cunoscut de Dumnezeu mai dinainte are relevanță. Binele și răul se transformă în VIAȚĂ în prezența Lui. Fără credința în bunătatea Lui, binele și răul sunt o suferință mare. Noi nu mai suntem firea noastră pământească. Avem o altă identitate. Suntem fiii și fiicele Lui, născuți nu din fire, nici din voia vreunui om, ci din Dumnezeu (vezi *Ioan 1:12-13*). Suferința lăuntrică este cauzată de ignorarea acestui adevăr. Adam și Eva asta au ales și la fel ca ei am ales și noi lucrul acesta multă vreme.

CUM SĂ VENIM LA EL - NOI TOȚI CEI TRUDIȚI ȘI ÎMPOVĂRAȚI - ȘI CUM SĂ PRIMIM ODIHNA LUI?

A gândi în termeni de Nou Legământ, creație nouă, lucruri înnoite, Împărăția Lui venită cu putere înseamnă să fim conștienți de prezența și domnia Lui în orice circumstanță prin care trecem. Aceasta este odihna: să te minunezi de frumusețea planului și a gândirii Domnului când vezi cu ochii credinței ce măreț a rânduit El totul în viața ta. Odihnă înseamnă să nu existe între tine și El nimic (niciun gând) care să încețoșeze, să murdărească imaginea lui Dumnezeu de Tată perfect. Odihna vine în sufletul tău când îți găsești desfătarea în inima Lui. Binele și răul dispar din gândire. Rămâne doar încrederea în El. Frumusețea, bunătatea și dragostea Lui sunt copleșitoare. Te fac să te „prăbușești” de fericire. Odihnă înseamnă să ai încredere și siguranță că El nu te va putea părăsi niciodată pentru că ești din El. Ești o ființă nouă. Ești una cu Domnul. Ești pentru totdeauna cu El în Sfânta Sfintelor. Suntem „*os din oasele Lui și carne din carnea Lui*” în sens spiritual. Suntem inseparabil uniți cu El.

Sufletul tău împovărat primește odihnă în clipa în care crezi că Dumnezeu a creat cerurile și pământul unei lumi spirituale noi - împărăția iubirii - în care nu există lacrimi, tânguire sau apăsare lăuntrică pentru că lucrurile dintâi (unde toate acestea PĂREAU a fi realitatea) au dispărut, s-au dus, s-au dizolvat ca un abur, nu mai există.

„*Iată, Eu fac toate lucrurile noi*” devine realitate prin faptul că gândirea noastră se transformă într-o gândire cu totul și cu totul cerească, pentru că gândurile sunt acum plămădite din altă substanță. Noi suntem de acum și de aici una cu El. Moartea nu mai există pentru inima noastră în care abundă viața Lui. Sufletul nostru devine astfel suflarea de viață care se îmbracă cu duhul nostru. Iar duhul nostru este cadoul iubirii și prezenței Sale pus

În noi, în noua noastră făptură. Nu mai suntem niciodată singuri. Toată dumnezeirea este în noi. Noi în Domnul și Domnul în noi pentru totdeauna.

Rugăciunea Domnului Isus relatată în *Ioan 17* a fost ascultată. De acum, peste tot pe unde pășim suntem o lumină, un far, o strălucire a dragostei lui Dumnezeu descoperită de Hristos. Suntem cetatea care se coboară din slavă răspândind o veșnică lumină cerească în lumea bântuită de moartea necunoașterii dragostei Lui. Suntem pe muntele moștenirii Lui. Suntem templul Lui duhovnicesc în care El domnește. Hristos este soarele nostru etern, este lumina cetății Sale preaiubite - Noul Ierusalim; este slava și gloria unei noi Creații care nu se va sfârși. Invincibilă!

Când vezi cu ochii credinței moștenirea fiilor în slavă și realizezi că toate acestea sunt moștenirea ta și a celor ce aleg să fie martorii acestor minunății, nu poți decât să l te închini, să plângi cu lacrimi de fericire nestăpânită, să trăiești într-o adorare continuă. Toate lucrurile au fost înnoite. Fără îndoială, cel rău a vrut să ne facă rău, dar Dumnezeu a schimbat răul acela într-o slavă de care nu te poți apropia decât cu un trup duhovnicesc: trupul născut de iubirea și unitatea dintre Tatăl, Fiul Său și Duhul Sfânt (vezi *Ioan 1:13*). Hristos - Cuvântul - s-a făcut trup și locuind printre noi plin de har și de adevăr ne-a născut din nou din Duhul Său. Ne-a dat un trup al dragostei Lui și ne-a mutat într-o altă zidire, duhovnicească: Creația tuturor lucrurilor noi.

Aceasta a fost intenția lui Dumnezeu dintotdeauna. Am fost creați să fim iubiți și să iubim și suntem binecuvântați să avem numele Lui. A pus peste noi numele Lui, numele mai presus de orice nume. Fața Lui luminează acum peste noi. Și această lumină și binecuvântare ne-a dat harul și dreptul să folosim aceleași cuvinte dătătoare de viață și pentru voi, cei care citiți

aceste rânduri. Ne rugăm Tatălui să fiți binecuvântați prin cunoașterea dragostei Lui! Fiți binecuvântați cu odihna adevărată care alungă orice strădanie religioasă lipsită de viața Lui! Fiți binecuvântați cu Lumina Adevărului care nu mai permite nicio manipulare din partea celor care propovăduiesc încătușarea sufletului vostru prin reguli și înțelegeri distorsionate ale Scripturilor. Fiți binecuvântați cu descoperirea lucrării **terminate** a lui Dumnezeu în toată Creația Sa, de la Geneza la Apocalipsa! Desfățați-vă sufletele în Domnul, bucurați-vă de El, iarăși zicem :

Bucurați-vă!

CONCLUZII

În prima parte a acestui studiu, am văzut cum creația lui Dumnezeu din *Geneza capitolul 1* nu cuprinde doar începutul a tot ce a făcut Dumnezeu, ci și sfârșitul tuturor acestor lucruri. Considerăm că a vedea creația (din perspectiva omului) doar ca o lucrare inițială a lui Dumnezeu, începută și sfârșită în Geneza 1, punând accentul pe creația fizică, este o mare greșeală. Dumnezeu este Duh, neavând nici început și nici sfârșit, este Existența însăși, este Creatorul a tot ce se vede și a tot ce nu se vede. Întrucât El este în afara timpului, dacă încercăm să vedem creația din perspectiva Sa, înțelegem că pentru El lucrurile nu sunt create secvențial, unul după altul. Pentru Dumnezeu nu există nici trecut, nici viitor, ci doar prezentul continuu. Lucrul acesta ni-l arată Domnul Isus când vorbește despre Avraam, Isaac și Iacov, care au murit cu multe secole înainte ca El să rostească următoarele cuvinte: *„Dumnezeu nu este un Dumnezeu al celor morți, ci al celor vii, căci **pentru El toți sunt vii**”* (Luca 20:38). Un astfel de concept este greu de înțeles de către noi, care suntem trecători, asemenea unui *„abur, care se arată puțințel, și apoi piere”* (Iacov 4:14). Și cu toate că suntem atât de trecători, atât de limitați față de Dumnezeu, Cuvântul Scripturii ne revelează că El a pus în noi ceva după care să tânjim. Iată pasajul la care facem referire:

*Eclesiastul 3:11: „Orice lucru El îl face frumos la vremea lui; **a pus în inima lor chiar și gândul veșniciei, măcar că omul nu poate cuprinde, de la început până la sfârșit, lucrarea pe care a făcut-o Dumnezeu.**”*

Această dorință a omului de-a fi veșnic, asemenea lui Dumnezeu, a fost pusă și-n inima primului om - Adam, iar Șarpele l-a amăgit

să creadă că poate să fie ca Dumnezeu prin puterile sinelui său. Istoria mântuirii pe care o arată Scripturile dovedește că omul trecător nu poate prin sine însuși să fie ca Dumnezeu. Scriptura ne învață că doar ceea ce este făcut de mâna Creatorului dăinuiește veșnic. Pasajul de mai jos ne arată acest adevăr:

*Eclesiastul 3:14: „Am ajuns la cunoștința că **tot ce face Dumnezeu dăinuiește în veci, și la ceea ce face El nu mai este nimic de adăugat și nimic de scăzut [...].**”*

Deși veșnicia n-o putem cuprinde cu gândirea noastră limitată, gândul acesteia există în noi, pentru că în inima noastră a fost pusă dorința de-a fi veșnici, ca Dumnezeu. Creația lui Dumnezeu este completă, încheiată, atunci când acest gând al veșniciei pus în inima omului devine realitate împlinită. Acest lucru s-a realizat odată cu înnoirea tuturor lucrurilor la sfârșitul Vechiului Legământ.

*Apocalipsa 21:5: „Cel ce ședea pe scaunul de domnie a zis: «**lată, Eu fac toate lucrurile noi.**» [...].”*

Din perspectiva omului, încadrat în timp și spațiu, creația lui Dumnezeu se desfășoară în timp, pe tot parcursul istoriei mântuirii revelată în Scripturi. Scripturile, de fapt, sunt istoria creației având în centru pe Hristos și Biserica Lui al cărei Cap este El; adică Omul Nou alcătuit din parte bărbătească și parte femeiască, în înțeles duhovnicesc. Istoria creației începe în cartea Geneza prin cuvintele: „**lată istoria cerurilor și a pământului când au fost făcute**” (Geneza 2:4) și se încheie în cartea Apocalipsa când „**au fost sfârșite cerurile și pământul și toată oștirea lor**” (din Geneza 2:1-3), după arătarea Cerului Nou și a Pământului Nou (vezi Apocalipsa 21:1). Doar la sfârșit, creația Omului care are chipul lui Hristos devine realitate. De acum acesta este ca Dumnezeu, are parte de viața Sa veșnică pe

care a primit-o în dar și este fericit în prezența feței Sale. În înțelegerea noastră, această realitate duhovnicească a venit la sfârșitul perioadei apostolice, adevăr care credem că nu poate fi contestat, după cum considerăm că am dovedit pe parcursul acestei scrieri.

Creația înțeleasă ca având începutul în *Geneza 1:1*, iar sfârșitul la finalul cărții *Apocalipsa* spulberă o mulțime de mituri și de crezuri apocaliptice cu privire la trecerea și schimbarea universului material cu un altul. Am arătat pe parcurs că Scriptura nu ne învață așa ceva. Oamenii au descoperit cât de mare și de necuprins este universul material, în care totul este într-o continuă mișcare și schimbare. Dimensiunile lui nu pot fi determinate, nimeni nu i-a găsit marginile. Nemărginirea creației materiale, văzute arată cât de mare este Cel Nevăzut care a creat toate lucrurile din lumea văzută și nevăzută. În infinitatea universului fizic ar trebui să vedem, ca o pildă, eternitatea lui Dumnezeu ca Spirit. Scriptura ne învață că El este necuprins în harul Lui, în bunătatea Sa arătată în Hristos Isus față de toți cei mântuiți (vezi *Efesenii 2:7*). În persoana Domnului Isus Hristos, Cel Nelimitat S-a limitat pentru puțină vreme, pentru ca noi să-l putem cunoaște dragostea Sa nemăsurată și astfel să devenim și noi nemărginiți în dragoste împreună cu El. Astfel se încheie toată creația în cea de-a șasea zi, cu „*lucrurile foarte bune*” (*Geneza 1:31*). Toate lucrurile au fost făcute noi de Isus Hristos, înnoite de dragostea Lui nețărmurită prin care a fost adusă Odihna fără sfârșit din veșnicia celei de-a șaptea zi a creației. Cele șase zile au trecut ca să rămână pentru eternitate doar Ziua a șaptea cu odihna prezenței lui Dumnezeu. Din generație în generație, oamenii mărginiți de necunoașterea dragostei lui Dumnezeu sunt aduși la viață veșnică, înviați și făcuți una cu Cel Nemărginit, prin credința în vestea bună a Evangheliei care face cunoscută dragostea Sa în Hristos Isus. Aceasta este vestea bună

a Evangheliei: Dumnezeu ne-a adus deja împărăția dragostei Lui și ne cheamă să trăim fără frică de aici și de acum în noua Sa creație în care toate lucrurile au fost făcute noi. Cât de frumos este arătat acest adevăr al darului vieții veșnice dat prin cunoașterea Lui în pasajul următor!

*Ioan 17:3: „Și **viața veșnică este aceasta: să Te cunoască pe Tine, singurul Dumnezeu adevărat și pe Isus Hristos pe care L-ai trimis Tu**”*

Această cunoaștere este descoperită de vestea cea bună a Evangheliei, despre care Scriptura spune că este veșnică. Dacă Evanghelia este veșnică, înseamnă că ea este vestită veșnic, iar atunci și generațiile de oameni trebuie să se perpetueze veșnic, întrucât Evanghelia este pentru oameni. Este poate greu de a accepta o astfel de înțelegere, pentru că ne-am obișnuit cu învățăturile primite în familie, în Biserică, în anumite cărți etc. Conform acestora, totul trebuie să se termine cândva, timpul trebuie să dispară și toate trebuie să se sfârșească odată cu împlinirea profeției din cartea *Apocalipsa*. Însă tocmai ea ne învață că Evanghelia este veșnică.

*Apocalipsa 14:6: „Și am văzut un alt înger care zbura prin mijlocul cerului, cu o **Evanghelie veșnică, pentru ca s-o vestească locuitorilor pământului, oricărui neam, oricărei seminții, oricărei limbi și oricărui norod.**”*

În înțelegerea noastră, Evanghelia este vestită veșnic, în veșnicia Zilei a șaptea a creației, în care porțile cetății rămân veșnic deschise pentru ca să intre, prin credința în Evanghelie, toți cei scriși în cartea vieții Mielului (vezi *Apocalipsa 21:22-27*), pentru toate generațiile de oameni, în vecii vecilor.

Efesenii 3:20-21: „Iar a Celui ce, prin puterea care lucrează în noi, poate să facă nespus mai mult decât cerem sau gândim noi, a Lui

*să fie slava în Biserică și în Hristos Isus, **din neam în neam, în vecii vecilor! Amin.***"

Cuvântul „neam” se referă la generație. Așadar, perpetuarea veșnică a generațiilor este confirmată de Pavel. Tot astfel ne învață și Moise în *Geneza 17:7*: „*Voi pune legământul Meu între Mine și tine și sămânța ta după tine **din neam în neam**; acesta va fi un legământ **veșnic***”. Moise prevestește în *Geneza 17* Legământul cel Nou făcut în sângele Domnului Isus ca fiind un legământ veșnic din generație în generație; ele continuă la nesfârșit.

Acest adevăr arătat în Scripturi nu poate fi combătut cu argumente bazate pe concluzii sau învățături din afara Scripturii. De exemplu, cineva ar putea spune că lumea poate fi complet distrusă cu armele nucleare deținute de marile puteri; ca urmare, generațiile ar înceta să mai existe. Lucrul acesta pare și mai plauzibil acum când auzim amenințări în contextul războiului dintre Rusia și Ucraina. Însă, să nu uităm că atunci când Dumnezeu a nimicit totul prin potop, El a salvat familia lui Noe și a făgăduit că nu va mai nimici tot ce este viu. Dumnezeu este deasupra a toate și nimic nu se poate opune voii Sale. Chiar dacă oamenii, în răutatea lor, pot să ucidă în masă popoare întregi, totuși generațiile nu vor dispărea de pe pământ, pentru că Dumnezeu a garantat acest lucru. Toate lucrurile se țin prin El și chiar dacă nu le putem explica sau cuprinde cu mintea noastră, nu trebuie să punem niciodată la îndoială Cuvântul Său.

În a doua parte a acestui studiu am răspuns la întrebări pe care le au încă mulți creștini cu privire la subiecte mai greu de înțeles. Schimbarea de paradigmă datorată modului extins în care trebuie văzută creația, care începe în *Geneza* și se sfârșește în *Apocalipsa*, a fost determinantă pentru răspunsurile pe care le-am dat. Natura spirituală a împlinirii făgăduinței lui Dumnezeu

ne cere să ne schimbăm mintea și să nu mai credem tot felul de mituri pe care Scriptura nu le susține. Un aspect important al pocăinței noastre trebuie să fie tocmai acceptarea și înlocuirea crezurilor noastre greșite cu cele corecte, dovedite din învățătura Scripturii. Noi am încercat să dovedim prin Scripturi lucrurile afirmate în acest studiu și sperăm că am reușit.

Dacă am continua să trăim un creștinism pervertit în multe feluri de diversitatea de „*gânduri de ale oamenilor*” (Matei 16:23), prin tot felul de tradiții și obiceiuri, prin ritualuri sau alte practici fără viață și prin învățături care se contrazic de la o denominație creștină la alta, atunci este posibil să ne facem vinovați de-a fi mai loiali oamenilor decât lui Dumnezeu. Trebuie să căutăm să înțelegem pe deplin Cuvântul lui Dumnezeu, fără să urmăm dintr-un spirit de turmă învățături nescipturale. De aceea, orice creștin trebuie să-L caute pe Dumnezeu din tot sufletul în adevărul Cuvântului Său scris în Scripturi, în care nu găsim nicio contradicție; desigur, acest adevăr trebuie văzut în înțeles duhovnicesc, nu literal.

Sperăm că am arătat suficient de clar tot planul lui Dumnezeu cu omul cuprins între cele două cărți: Geneza și Apocalipsa. Credem că orice creștin care a citit cu multă atenție și interes acest studiu, având alături Scriptura deschisă, a putut să ajungă la o înțelegere mai clară a Scripturilor în ansamblul lor. Detaliile sunt multe și nu le-am putea explica într-o scriere ca aceasta, rămânând ca ele să fie parte a studiului nostru personal și în grup, pe tot parcursul vieții noastre.

Pâinea Cuvântului lui Dumnezeu este hrana noastră spirituală zilnică, pentru ca prin Cuvânt să ajungem mai maturi în Hristos. Ca oameni maturi în Hristos, contribuim la „nașterea” de noi copii ai lui Dumnezeu, care primesc în dar Chipul Lui, fiind născuți din Duhul prin Cuvântul Său. Copiii trebuie apoi să fie crescuți

pentru ca, la rândul lor, să devină oameni maturi în Hristos, pentru a continua „nașterea” de copii ai lui Dumnezeu. Lucrul acesta se perpetuează în Biserica lui Hristos din generație în generație, în vecii vecilor (vezi *Geneza 17:7, Psalmul 45:16-17, Efeseni 3:21*). Aceasta este chemarea lui Dumnezeu pentru fiecare generație de creștini. După ce am fost mântuiți prin vestea bună, la rândul nostru ducem mai departe mesajul Evangheliei pentru mântuirea celor ce ascultă de Adevărul ei.

Fiecare generație de oameni își încheie drumul vieții din lumea văzută, în care nașterea și moartea se perpetuează continuu. Prin moartea fizică părăsim pentru totdeauna lumea văzută în care am fost pentru puțină vreme. Ceea ce urmează este eternitatea în prezența lui Dumnezeu pentru toți cei mântuiți, sau pierzarea veșnică pentru toți cei nemântuiți, departe de fața lui Dumnezeu. Fiecare dintre noi este responsabil pentru alegerea pe care o face atunci când suntem chemați la viață veșnică de Cuvântul Evangheliei. Să dea Dumnezeu ca toți cei care aud chemarea Evangheliei s-o înțeleagă și să-i răspundă cu multă bucurie! Prin Evanghelie ne este arătată cărarea vieții despre care vorbește psalmistul:

Psalmul 16:11: „Îmi vei arăta cărarea vieții; înaintea Feței Tale sunt bucurii nespuse, și desfătări veșnice în dreapta Ta.”

Bucuriile și desfătărilor din prezența Feței Sale nu pot fi spuse în cuvinte omenești. Am văzut că nici apostolul Pavel n-a putut descrie cuvintele pe care le-a auzit în Rai, în cel de-al treilea cer. Prezența Sa veșnică, relația Lui de prietenie și de dragoste cu noi este răsplata noastră cea foarte mare pe care a făgăduit-o Dumnezeu părintelui nostru Avraam. De aceea,

„A Lui să fie slava în Biserică și în Hristos Isus, din neam în neam, în vecii vecilor! Amin.” (Efeseni 3:21)